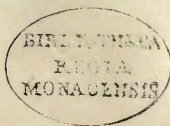

7.
BINCIPIT PROL IERONIMI PBI
BEATISSIMO PAPAE
DAMASO. IERONIMUS:

NOVVM OPVS ME FACERE COGIS EX
ueteri ut post exemplaria scripturarum · toto or
be dispersa · quasi quidam arbiter sedeam · Et
quia inter se uariant · quae sint illa · quae cum
greca consentiant ueritate decernam · Pius labor
sed periculosa praesumptio · Iudicare de ceteris
ipsum ab omnibus iudicandum · Scis mutare
linguam · & candentem mundum · ad uitalia re
trahere paruulorum · Quis enim ductus pariter
uel indoctus · cum immanus uolumen assumpse
rit · cessatua quam semel inibit · uidere discre
pare quod leccat · non statim erumpit in uocē ·
me falsarium · me clamans esse sacrilegum · qui
audcam aliquid in ueteribus libris addere · muta
re · uel corrigere · Aduersus quam inuidiam · du
plex causa me consolatur · Quod & tu qui sum

mus sacerdos et fieri iubet: & uerum non esse quod
uariat: etiam maledicorum testimonio compa-
ratur. Sic enim latinis exemplaribus fides est ad-
hibenda: respondeant quibus: ut sunt enim ex-
emplaria penae: quot codices? Sim autem ueritas
est querenda de pluribus: cur non ad grecam origi-
nem reuertentes: ea quae uel auctoribus interpreti-
bus maledicta: uel apud assumptoribus imperitis e-
mendata peruersius: uel a librariis dormitantibus:
aut addita sunt: aut mutata corrigimus? Neque
uero ego de ueteri discepto testamento: quod a septu-
aginta senioribus in grecam linguam uersum: ter-
tio gradu ad nos usque peruenit. Non quaero quid
aquila: quid symmachus sapiant: quare theodoti-
on inter nouos & ueteres mediis incedat. Sic illa ue-
ra interpretatio: quam apostoli probauerunt. De nouo
nunc loquor testamento: quod grecum esse non
dubium est. Excepto apostolo mattheo: qui primus in
iudaea euangelium christi hebraicis litteris edidit.
Hoc certe cum nostro sermone discordat: & diuersos ri-

uilorum trinitas ducit. uno desente quaerendum
 est. Prætermitto eos codices quos aluciano & cyrilli
 o nuncupatos. paucorum hominū assente pueris
 contentio. Quibus utiq; nec inueteri instrumento
 post septuaginta interpretes emendare quid licuit
 nec innouo. p̄fuit emendasse. Cum multarum
 gentium linguis scriptura ante translata. doceat
 falsa esse quae addita sunt. Igitur haec praesens
 praefatiuncula pollicetur. quatuor tantum euā
 gelia. quorū ordo iste est. Matheus. marcus. lucas.
 iohannes. Codicum grecorum emendata collatione.
 seducterum. Quae ne multum alectionis latine
 consuetudine discreparent. ita calamo imperaui
 mus. ut his tantum quae sensum uidebantur mu
 tare correctis. reliqua manere pateremur ut fuerant.
 C anones quoq; quos eusebius caesariensis ep̄s. alexan
 drinum scutus. animoniū. indecem numerosor
 dinauit. sicut in greco habentur expressimus. Quo
 siquis decuriosus uoluerit nosse quae in euangelis.
 uel eadem. uel uicina. t̄ sola sint. eorū distinctione

cognoscat. Magnus siquidem hic in nris codicibus er-
ror moleuit. dum qd̄ in eadē re alius euangelista plus
dixit. malio quia minus putauerint. addiderunt.
Uel dum eundem sensū alius aliter expressit. ille qui u-
num equatuor primum legerat. ad eius exemplum ce-
teris quoq; adstimaucrit. emendandos. Unde accidit.
ut apud nos mixta sunt omnia. Et in marco. plura
lucae atq; mathei. Rursum in matheo. iohannis et
marci. & in ceteris reliquorum quae in aliis propria sunt
inueniuntur. Cum itaq; canones legeris qui subie-
cti sunt. confusionis errore sublato. & similia omnium
scies. et singulis sua quaeq; restitues. In canone pri-
mo concordant quatuor. matheus. marcus. lucas.
iohannes. In secundo tres. matheus. marcus. lucas.
I n tertio tres. matheus. lucas. iohannes.
I n quarto tres. matheus. marcus. iohannes.
I n quinto duo. matheus. lucas.
I n sexto duo. matheus. marcus.
I n septimo duo. matheus. iohannes.
I n octauo duo. lucas. marcus.

In nono duo. lucas. iohannes.

In decimo propria unusquisque quae non habentur. in aliis
 ediderunt. Singulis uero euangelis. ab uno incipientis
 usque ad finem librorum. dispar numerus increset.

hic nigro colore praescriptus. sub se habet alium eximio
 numerum discolorum. Qui ad decem usque procedens
 indicat prior numerus. in quo sit canone requirendus.

Cum igitur aperto codice. uerbi gratia illud siue illud
 capitulum scire uolueris cuius canonis sit. statim ex
 subiecto numero doceberis. Et reuertens ad principia
 in quibus canonum est distincta congeries. eodemque
 statim canone ex titulo frontis inuenito. illum quem
 quaerebas numerum eiusdem euangelistae. qui et i
 pse ex inscriptione signatur inuenies. atque cunctos ec
 clesiarum tantibus inspectis. quos numeros eregio
 ne habeant adnotabis. Et cum scieris. reuerteris aduo
 lumina singulorum. & sine mora reperas numeros
 quos ante signaueris. repperis et loca in quibus uel ca
 dem uel uicina dixerunt. Opto ut mixto ualeas.
 & memineris mei papa beatissime.

INCIPIT PROLOGVS S^CI HIERON^I
PLURES FUISSE QUI EVANGELIA^M
SCRIPSERVNT. ET LVCAS EVANGELISTA
testatur dicens. Quoniam quidem multi conati
sunt ordinare narrationem rerum. quae in nobis
completae sunt. sicut tradiderunt nobis qui ab initio
ipsi viderunt sermonem. & ministraverunt ei. & per
severantia usq. ad praesens tempus monumenta de
clarant. Quae aduersis auctoribus edita. diuersarū
hereseon fuerē principia. ut est illud iuxta aegyp̄ti
os. & thomam. & mathiam. & bartholomeum. Quode
cum quoq. apostolorum. & basilidis. atq. appellis. ac re
liquorū quos enumerare longissimum est. Cum
hoc tantum in praesentiarum necesse sit dicere. ex
tisse quosdam qui sine spū & gratia dī conati sunt
magis ordinare narrationem. quam hystoriae texe
re veritatem. Quibus iure potest illud ppheticum
coaptari. Uac qui prophetant decore suo. qui
ambulant post spiritum suum. Qui dicunt. dicit
dn̄s. & dn̄s non misit eos. De quibus et saluator in

euangelio iohannis loquitur. Omnes qui ante me
 uenerunt. fures fuerunt et latrones. Qui uenerunt.
 non qui missi sunt. Ipsi enim ueniebant. & ego nō
 mittelam eos. In uenientibus. praesumptio teme-
 ritatis. inmissis. obsequium seruitutis est. Aeccle-
 sia. autem quae supra petram dñi uoce fundata est.
 introduxit rex incubiculum suum. & ad quam per
 foramen descensionis occultae. misit manum suā.
 similis dummulae himnuloq. ceruorum. Quatu-
 or flumina paradysi instar crucis. quatuor an-
 gulos & annulos habet. per quos quasi. arca testamenti.
 & custos legis dñi. lignis mobilibus uehitur.

Primus omnium. matheus est publicanus cogni-
 mento leui. qui euangelium iudaica hebreo ser-
 mone edidit. Obsecorum uel maxime causam. qui
 minū crediderant exiudacis. & nequaquā legis um-
 bram succedente euangelii ueritate seruabant.

Secundus marcus. interpret apli petri. & alexandrinę
 aecclesiae primus ep̄s. qui dñm quidem saluatore
 ipse non uidit. sed ea quae magistrum audierat.

praedicantem · iuxta fidem magis ge-
storum · narrauit · quam ordinem · Tertius lucas
medicus · natione syrus antiochenus · cuius laus in
euangelio · Qui et ipse discipulus apli pauli · macha-
ue bythinusq; paribus uolumen condidit · quaedā
altius repetens · & ut ipse in prohemio confiteatur · audi-
ta magis · quam uisa describens · Ultimus iohannes
apli & euangelista · quem ihc amauit plurimum ·
Qui super pectus dñi recumbens · purissima doctrina
rum fluenta potauit · Et qui solus de cruce meruit au-
dire · Ecce mater tua · Is cum esset in asia · & iam tunc
hereticorum semina pullularent · cerinthi · hecionis
& ceterorum qui negant xpm in carne uenisse · Quos
& ipse in epistola sua antichristos uocat · & apostolus
paulus frequenter percutit · Coactus est ab omnibus
pene tunc asiae epīs · & multis ecclesiarum legati-
onibus · de diuinitate saluatoris altius scribere · Et ad
ipsum ut ita dicam dī uerbum · non tam audaci-
quam felici temeritate prorumpere · ut ecclesiastica
narrat hyssoria · Cum ascribitur cogere ut scribe-

5.
ret. ita facturum se respondisse. si iudicio ieiunio in
commune omnes dñm precarentur. Quo expleto re
velatione saturatus. in illud prohemium caelo ueni
ens eructauit. In principio erat uerbum. & uerbum
erat. apud dñm. & dñs erat uerbum. hoc erat in princi
pio apud dñm. haec igitur quatuor euangelia. mul
to ante p̄dicta. chechielis quoq. uolumen probat.

In quo prima uisio ita contextitur. Et in medio sicut
similitudo quatuor animalium. & uultus eorum.
facies hominis. & facies leonis. & facies utuli. & faci
es aquilae. Prima hominis facies. mattheum signifi
cat. Qui quasi de homine exorsus est scribere. Liber
generationes in̄q. xpi. filii dauid. filii abraham. Se
cunda. marcum. in quo uox leonis. in heremo rugien
tis auditur. Uox clamantis in deserto. parate uiam
dñi. rectas facite semitas eius. Tertia. utuli. quae
euangelistam lucam. a zacharia sacerdote sumpsisse
initium praefigurat. Quarta. iohannem euangeli
stam. qui assumptus pennis aquilae. & ad alta festa
uans de uerbo di disputat. Cetera quae secuntur. in

eundem sensum proficiunt. Crura eorum recta. & pen-
 nati pedes. & quocumq; sp̄s ibat. ibant. & non reuer-
 tuntur. & dorsa eorum plena oculis. & semellae ac lam-
 pades in medio discurrentes. & rota in rotam. & in singu-
 lis quatuor facies. Unde & apocalypsis iohannis. post
 expositionem uiginti quatuor seniorum. qui tenen-
 tes citharas & salas adorant agnum dī. introduce-
 fulgura. & tonitrua. & septem sp̄s discurrentes. & ma-
 re utrumq; & quatuor animalia plena oculis. dicens
 Animal primum. simile leoni. & secundum. simile utri-
 lo. & tertium. simile homini. & quartum. simile aquilae
 uolanti. Et post paululum. plena inquit erant oculis.
 & requiem non habebant die ac nocte dicentia. Sēs.
 sēs. sēs dñs dī om̄ps. qui erat. & qui est. & qui uenit &
 est. Quibus cunctis p̄spiciē ostenditur. quatuor tan-
 tum debere euangelia suscipi. & omnes apocryforum
 uarias. monstris magis hereticis. quā acedēs. s̄c̄is uiuis
 C A N I H D A S. **I** T H I R O N I M I P A T R I
 U S E B I U S C A R P I A N O F R I I N O N O
 salutem. **A**mmomius quidam alexandri

nus magno studio atq; industria unum nobis proqua-
 tuor euangelus dereliquit. Namq; trium euangelioꝝ
 sensus exceptos omnes similes contentusq; mathei euan-
 gelio. quasi ad unum congestos adnexuit. ita ut eorun-
 dem quantum ad tenorem pertinet lectionis sequen-
 tum sibi interruptus esse uideatur. Verum ut saluo
 corpore. siue textu ceterorum. hoc est euangeliorum
 propria & familiaria loca. in quibus eadem similiterq;
 dixerint. scire possis ac uere differre. accepta occasione
 expredicti uiri studio. aliaratione decem numero tibi
 titulos designaui. Quorum primus. quatuor in se con-
 tinet numeros. in quibus similia ab uniuersis dicta sunt.
 matheo. marco. lucas. iohanne. Secundus. in quibus
 tres. matheus. marcus. lucas. Tertius. in quibus tres. ma-
 theus. lucas. iohannes. Quartus. in quibus tres. mathe-
 us. marcus. iohannes. Quintus. in quibus duo. mathe-
 us. lucas. Sextus. in quibus duo. matheus. marcus.
 Septimus. in quibus duo. matheus. iohannes. Octauus.
 in quibus duo. marcus. lucas. Nonus. in quibus duo.
 lucas. iohannes. Decimus. in quibus singuli de quibus

dam proprie scripserunt. Et quidem subiectorum
titulorum id argumentum. clara uero eorum nar
ratio haec est. Et enim per singula loca euangelio
rum quidam numerus uidetur appositus paula
tim incipiens a primo. deinde secundo. postremo
tres. Et per ordinem librorum ad finem usque progre
diens. Itaque per singulos numeros suppeditatio per
minui distinctionem inuenitur incesta. significans
cui decem titulis appositus numerus dinoscatur.
ueluti siquidem primum. cessum est in primo.
Si uero in secundo. & eodem modo usque ad decem. Si
igitur euoluta uno qualicumque de quatuor euan
gelis cuiuslibet capitulo uelis insistere. & referre qui
similia dixerint. & loca propria agnoscere singulo
rum in quibus eadem sunt prolocuti. eiusdem sen
sus quem tenes relegens propositum numerum.
quaesitumque cum titulo. quem demonstrat titu
li subnotatio. continuo scire poteris exsuper scripti
onibus. quas in fronte notatas inuenies. qui autem
quod de his quae inquiris similia dixerint. nemini

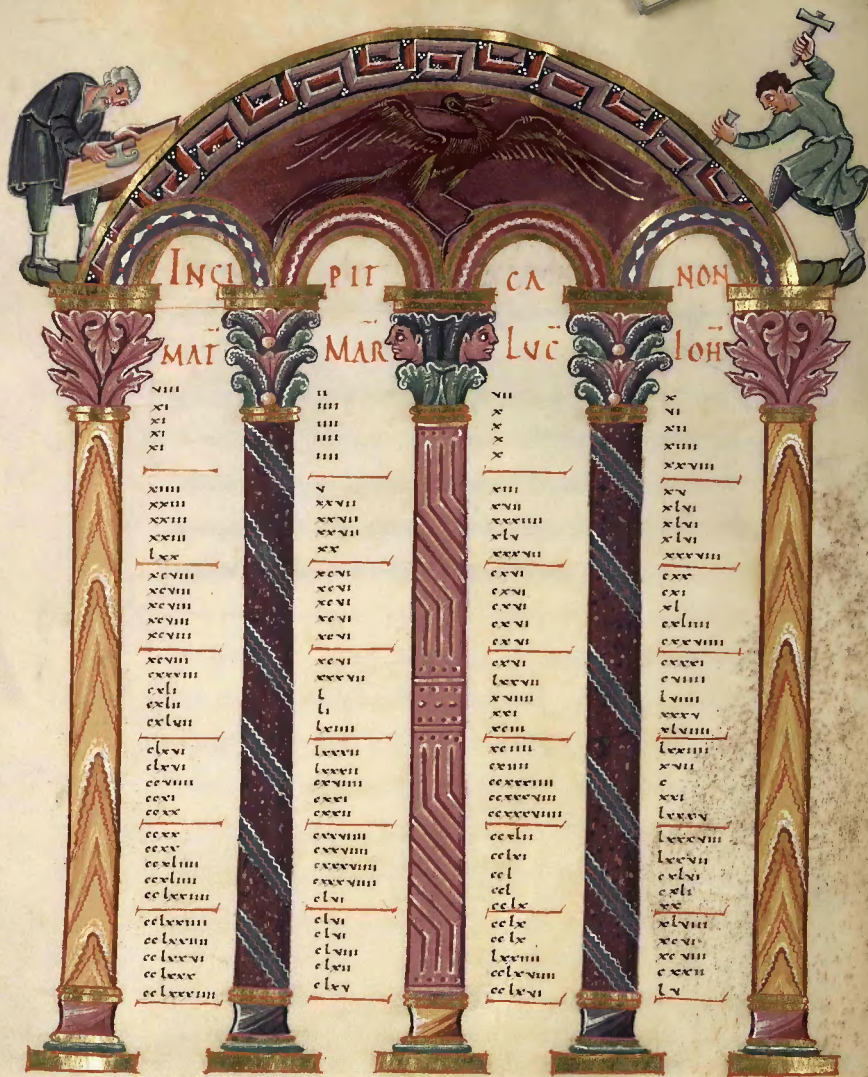
etiam ad reliqua euangelia per eundem numerum.
quem continens iudebis appositos per singulos nu-
meros. atq. eos in suis propriisq. locis similia dixisse
A P P E R I E S .

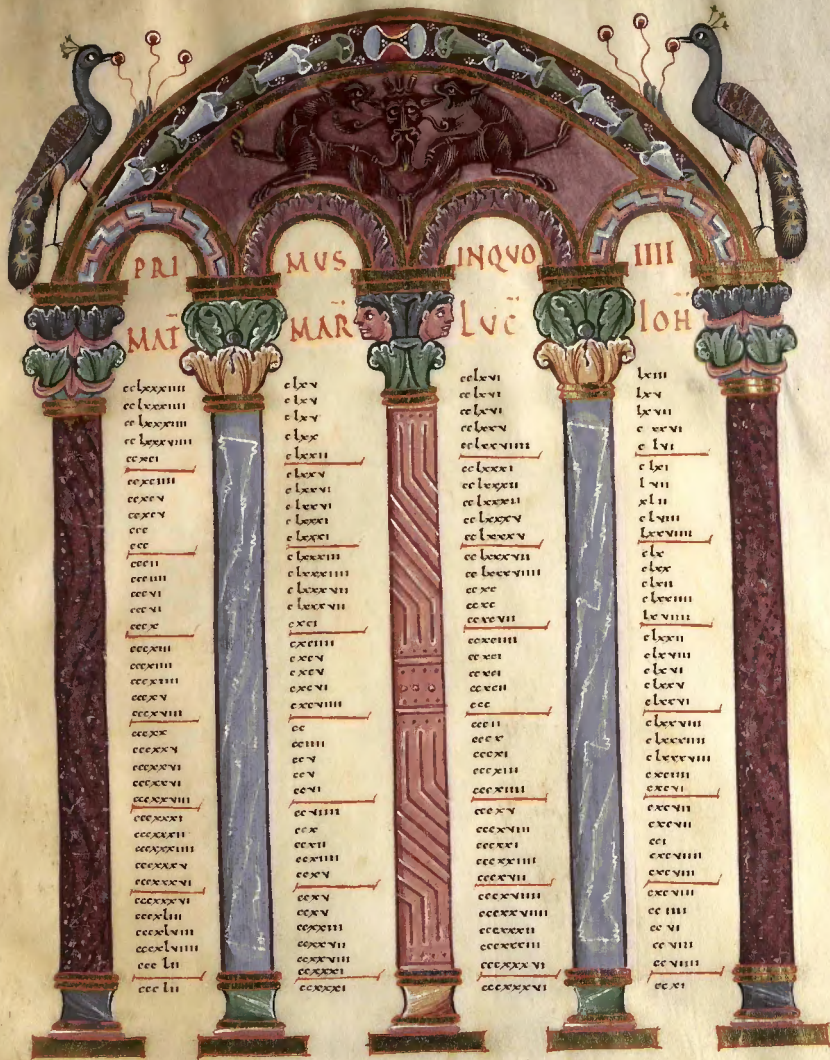
ITEM ALIUD ARGUMENTUM IERONIMI
IERONIMUS . THOMASO PAPAE .
SCIENDVM ETIAM . NI QVIS IGHARVM

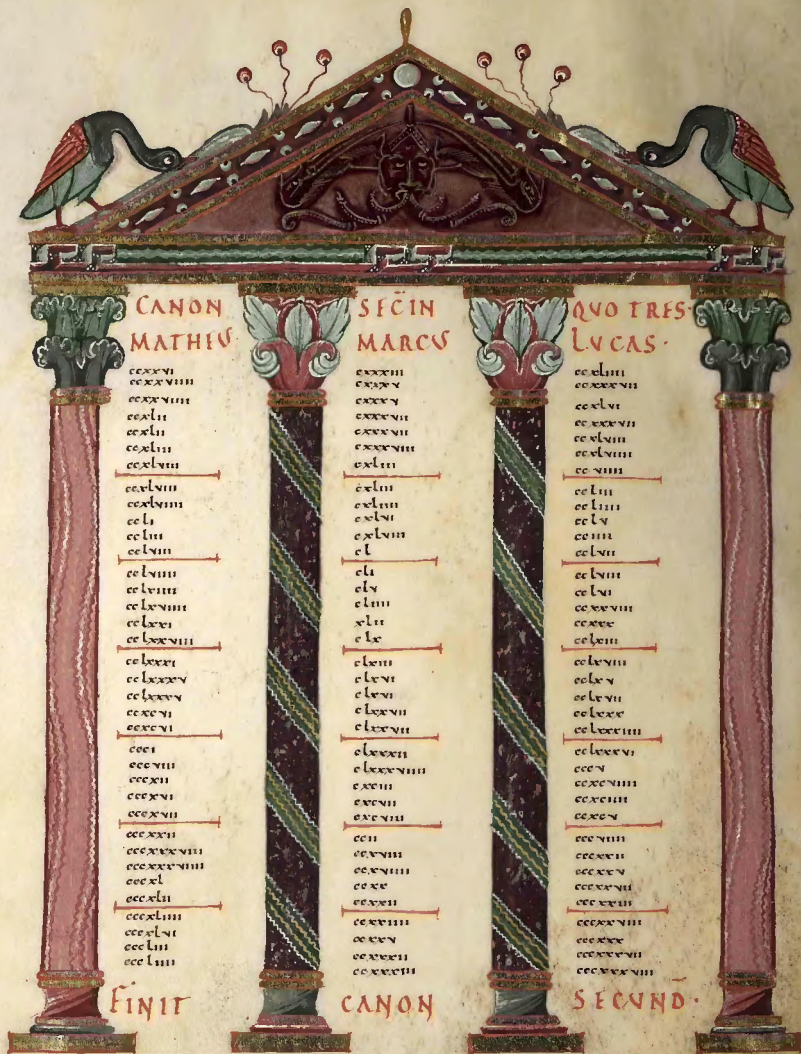
ex similitudine numerorum error inuoluit . Quod
sicubi in subnotatione canonum distinctorum . in ca-
none quolibet tres euangelistarum . bis uel ter uel qua-
ter . aut etiam amplius . eundem numerum per or-
dinem habuerunt adnotatum . Et quartus contra-
rio discrepantes . quod id . quod tres illi in eo loco se-
mel dixerint . quatuor totiens in corpore uoluminis
sui ponat . quotiens diuersi numeri in eius canone
positi sunt . contra praedictorum numerorum con-
tinuitatis similitudines . Item si uno quolibet co-
rum . aut etiam duobus . idem in canone numerus
bis uel ter . aut eo amplius repperiatur in ordine
collocatus . & dispar is inueniatur metens . dubium

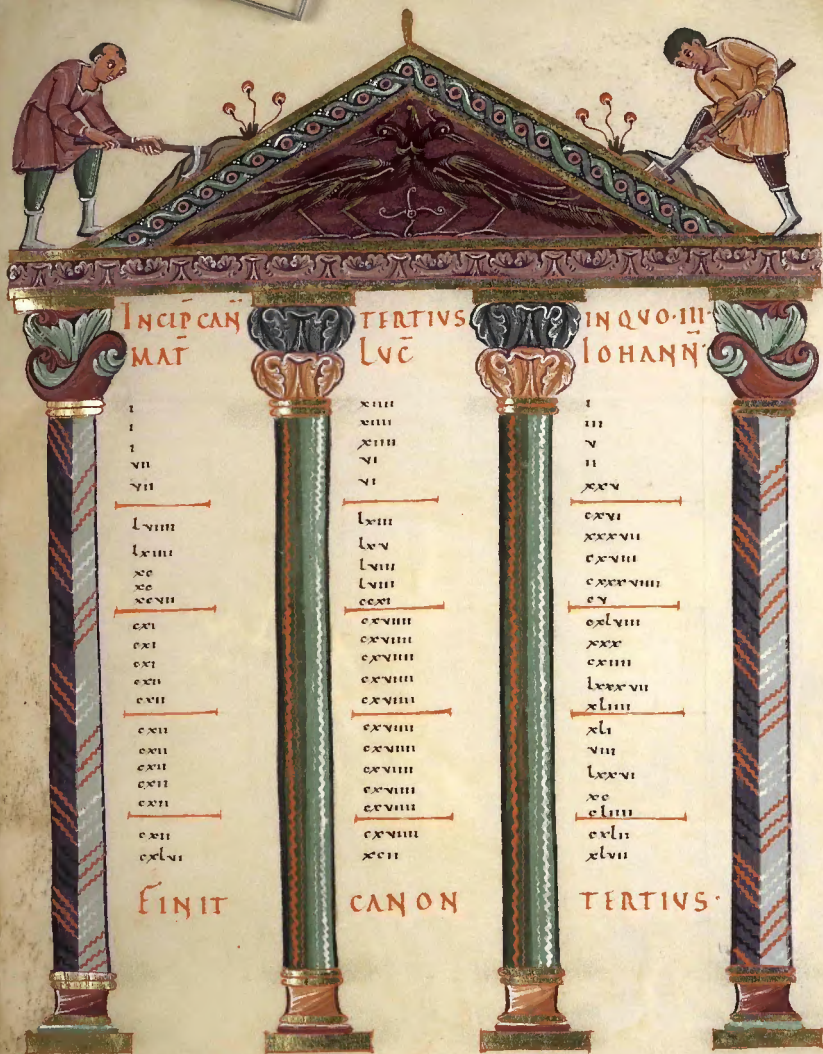
non erit. Quod id. quod illius illorumue canonis
innumeris bis uel ter. repetitum. ab his inuoluntarie
semel dictum sit. Alteri uero eorum totiens in uno
atq. eodem sensu loquantur. quotiens praetulerint
innumerosum adnotatione distantiam. Huc & in
omnium. VIII. canonum collatione scribitur.

Cacterum in decimo. quoniam propria singulorum
tantum modo continentur. non potest contra id
comparatio esse. quod solum. est. Opto ut in xpo
ualeat. & inemeris mei beatissime papa. p. non

INCIPI
TIVS IN
MAI

xxviii
xxvii
xxvi
el
elxi

elxi
cciii
cciiii
ccv
ccvi

ccvii
ccviii
cclix
ccclxi
ccclxii

ccclxiii
ccclxiv
ccclv
ccclvi
ccclvii

ccclviii
ccclix
ccclx
ccclxi
ccclxii

ccclxiii
ccclxiv
ccclv
ccclvi
ccclvii

EXPLICIT

CANON
QVO
MAI

xxviii
xxvii
xxvi
lxvii
lxxvii

lxxviii
lxxvii
lxxvi
lxxv
lxxiv

lxxv
lxxiv
lxxiii
lxxii
lxxi

lxxviii
lxxvii
lxxvi
lxxv
lxxiv

lxxviii
lxxvii
lxxvi
lxxv
lxxiv

lxxviii
lxxvii
lxxvi
lxxv
lxxiv

CANON III

QVAR
III
IOH

xxviii
xxvii
xxvi
lxvii
lxxvii

lxxviii
lxxvii
lxxvi
lxxv
lxxiv

lxxv
lxxiv
lxxiii
lxxii
lxxi

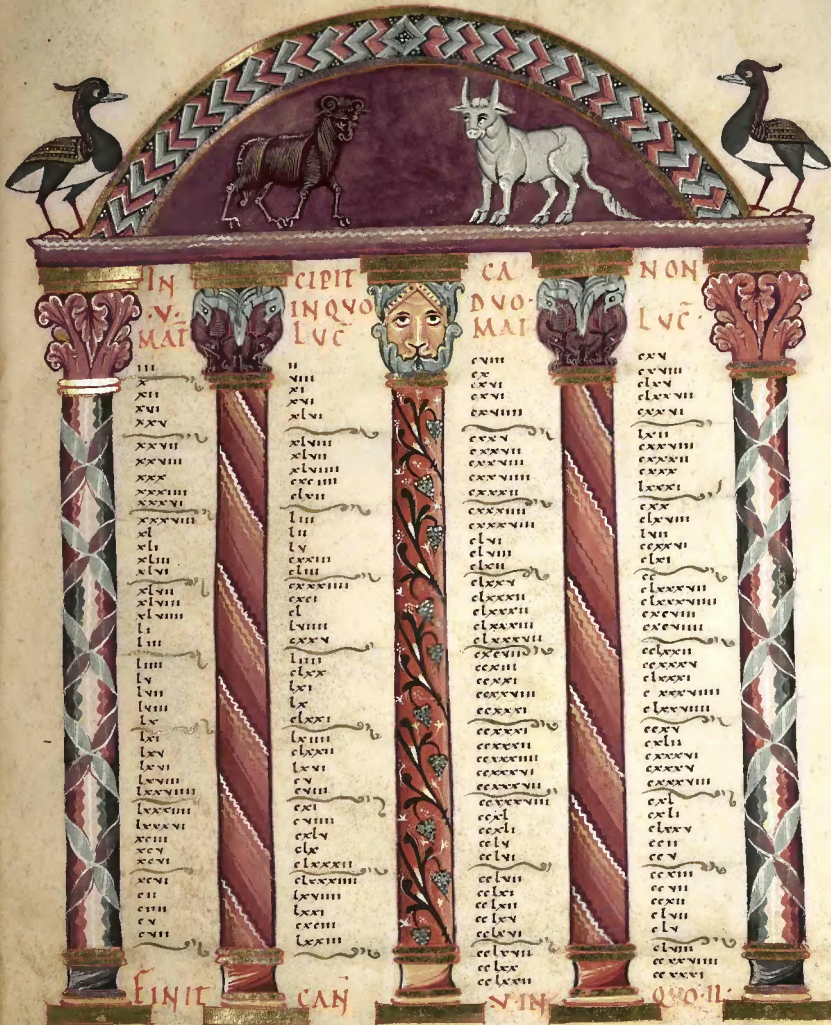
lxxviii
lxxvii
lxxvi
lxxv
lxxiv

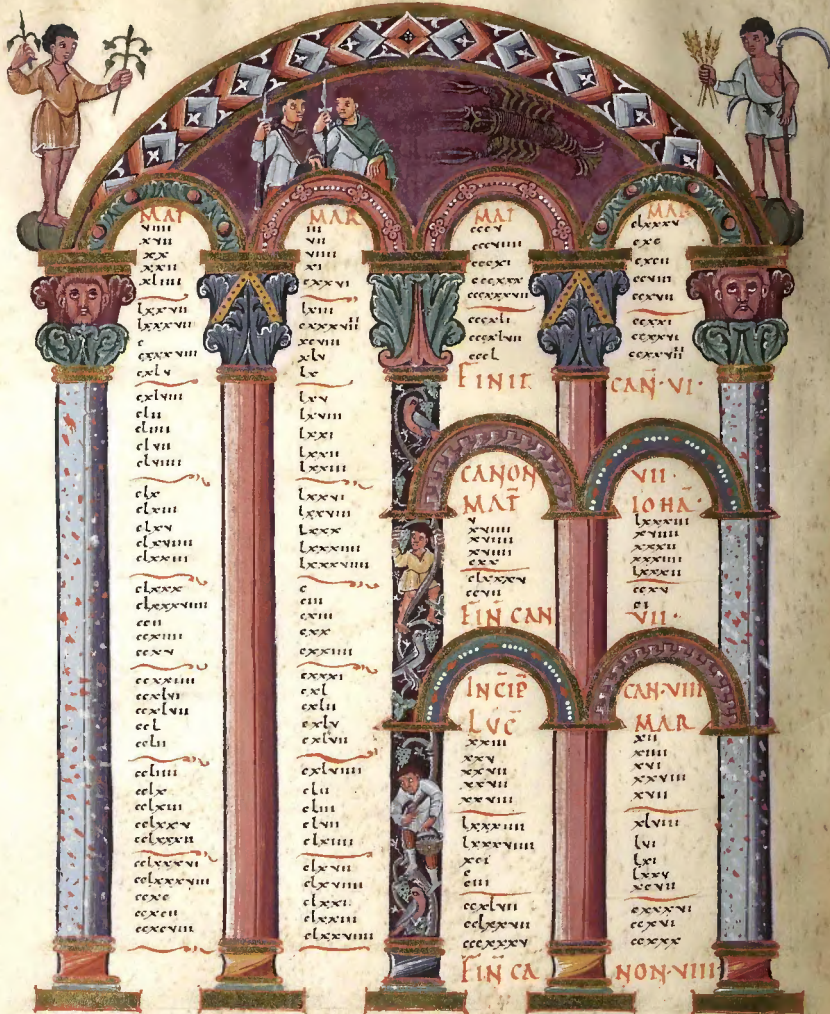
lxxviii
lxxvii
lxxvi
lxxv
lxxiv

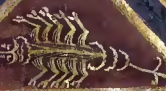
lxxviii
lxxvii
lxxvi
lxxv
lxxiv

IN QVOTRIS

DECIM.
PRIE.

INCIP CA

NON.X.IN

QVO IOHAN

PP.

IOHAN

iiii
viii
xi
xiii

xvi
xviii
xxi
xxiii
xxv

xxviii
xxxi
xxxiii
xxxv

xl
xliii
xlvi
li

liii
lvi
lviii
lxi

lxxii
lxxv
lxxviii
lxxxi

lxxxiii
lxxxvi
lxxxviii
lxxxxi

IOHAN

lxxxvii
lxxxviii
lxxxix
lxxxx

lxxxviii
lxxxix
lxxxx
lxxxxi

lxxxxii
lxxxxiii
lxxxxiv
lxxxxv

lxxxxvi
lxxxxvii
lxxxxviii
lxxxxix

lxxxxx
lxxxxxi
lxxxxxii
lxxxxxiii

lxxxxxiv
lxxxxxv
lxxxxxvi
lxxxxxvii

lxxxxxviii
lxxxxxix
lxxxxxx
lxxxxxxi

IOHAN

lxxxxxii
lxxxxxiii
lxxxxxiv
lxxxxxv

lxxxxxvi
lxxxxxvii
lxxxxxviii
lxxxxxix

lxxxxxx
lxxxxxxi
lxxxxxxii
lxxxxxxiii

lxxxxxxiv
lxxxxxxv
lxxxxxxvi
lxxxxxxvii

lxxxxxxviii
lxxxxxxix
lxxxxxxx
lxxxxxxxi

FINIT CA

NON.X.IN

QVO IOHAN

PROPRIE

PAX·BONITAS·VIRTUS·LEX·ET·SCIENTIA·XPI·

SIGNIFERUM SUPRA·TENET·ET·GENERALE·GOVERNANS·

HAC·OPERE·DIVINA·PARADO·Y·EST·CALCAT·AMOE·NA·

ET·VELUT·HIC·STANDO·VICTORIS·SIGNA·GERENDO·

IN·SUPRA·POSITIS·ANIMALIBUS·ATQUE·FIGURIS·

FLUMINA·LEGE·PARI·DAT·MYSTICA·QUATUOR·ORBI·

QUISITIT·IN·DE·BIBAT·SALVUS·PER·SECULA·VIVAT·

Tempori quonq' fuisse
et dum ab abrahā
exordium sumptū nō
prima mundi aetate qua
si quidam infamia ab
adam usq' noe protē
ditur. dehinc secun
da ueluti puertia ex
noe usq' abrahā com
putatur. Tum tertia
quasi florida adole
scentia ab abrahā
usq' ad dauid computa
tur. quae habilis ad ge
nerandum habetur.
Ideo congruenter ab
abrahā quasi apri
ma mundi adolescen
tia mathaeus enume
rat.

Non solum inquit tu
li numero ac tempo
ris ordine. matheus ob
hoc contexit. ut mune
ra fessificeret & temp
sed quod est pēpulum
ut testimonium xpi
non negaret. hoc est te
stimonium de ipso por
hiberet. Nam testimo
nium perhibet de xpo.
dum in ipsa genealo
gia & abrahā testatur
filium esse. & dauid
qui a principio. i. acce
dendi fide in prioribus
patribus suo aduentu.
multa diuinitus ope
ratu's miracula. fuisse
in nouo testamento.
in conceptione de syu
scō & natiuitate ex
uirgine. i. qui factus
est ex m.

ciens & tempori. & se quod esset ostende
ret. & dñi in se opus monstrans. etiam in his
quorum genus posuit. xpi operantis a prin
cipio testimonium non negaret. Quorū
omnium rerum. tempus. ordo. numerus.
dispositio. uel ratio. quod fidei necessariū
est. dñs xpc est. qui factus est ex muliere.
factus sub lege. natus ex uirgine. passus in
carne. omnia in cruce fixit. ut triumphans
ea in semetipso. resurgens in corpore. & pa
tris nomen in patribus filio. & filii nomen
patri restituens in filiis. sine principio. si
ne fine. Ostendens in uero se cum patre cō
quia unus est. In quo euangelio utile est
desiderantibus dñm. sic prima. uel media.
uel perfecta cognoscere. ut & uocationē
apostoli. & opus euangelii. & dilectionem
dñi in carne nascentis. per uniuersa legen
tes intellegant. atq' id in eo in quo appre
hensi sunt. & apprehendere expectunt. re

Quatuor inquit
ab causis de causis
dñi generationem. &
cetera supradicta ostē
dit ut & numero fa
cificeret & tempori.
& in eo quod testi
monium xpi nū ne
garet. se quod esset
ostenderet. uidet qd
apostolus esset. Nam
qui testimonium de
xpo dicit. ostendit
apli implebit. & in
hoc in se opus dñi de
monstrat. hoc est
euangelium xpi qd
scriberet. & utruq'
se ostenderet esse. &
apostolum in hoc qd
testimonium de xpo
diceret. & euangeli
stam quod opus de
monstraret dñi. hoc
est quod euangeli
um scriberet xpi.

cognoscant. Nobis enim hoc in studio argu-
menti fuit. & fidem factae rei tradere. & ope-
rantis dī indulgentiam diligenter esse dispo-
sitionem quaerentibus non tacere.

EXPLICIT ARGVMENTVM

INCIPIUNT BREVES CAVSAE EIVSDEM EVANGELII.

I Nativitas xpi. Magi cum muneribus veni-
unt. Et ioseph ab angelo per visum admo-
nitus. cum puero & matre eius in aegyptum fugit.
Infantes interficiuntur.

II Regressio iuv̄ ex aegypto in nāhareth. De baptisma-
te iohannis in iordane. De xpi baptismo.
h̄c post ieiunium quadraginta dierum & xl. nocti-
um temptat̄ diabolo. Petrum et andream. iacobū

83
& iohannem piscatores conuocat. Et circumiens galileam uarios languores hominum curat.

III **B**eatitudo & cetera mandata. idest. De homicidio. de oblatione. de adulterio. de oculo & manu eruenta. Vxorem nisi obaditernum non dimittendam. De iura mentis. De oculo & dente. Inimicos diligendos. De elemosinis.

V **O**ratio. lenium. De thesauro in caelum. Lucernam corporis esse oculum. Et non posse duobus dominis serui. Nec cogitandum & de aetate & uestimento. De uolatilibus & huius agri. & sollicitudine dier.

VI **N**on esse iudicandum. De festuca & trabe in oculo. De margaritis ante porcos. Petendum. querendum. & pulsandum. De pseudo prophetis. Quia non omnis qui dicit michi dñe dñe intrabit in regnum caelorum. De domo aedificata super petram uel arenam.

VII **O**scendens de monte leprosum munit. Puerum centurionis paralyticum curat. Socrum petri a febris liberat. De plurimis curis. & scribae uolenti se discipulum sequi. Non habere filium hominis ubi caput reclinat. Atq. ut

aliis relictis patris corpore sequatur praecepit.

VIII **I**nnam cum dormientem excitauit discipuli: ut tempe-
statem sedaret. Et intra gentium doemonia eiecit.

VIII **U**bi paralyticus lectum fessit. Martheum conuocat. ac phar-
isaeis murmurantibus. De conuina publicanorum
dicit. Non esse opus sanis medicum. Discipulis iohan-
nis interrogantibus: quare non inuuant discipuli eius.
Parabolam panni & tesserae. & intrum & uni ponit.
Filiam principis mortuam dum uadit suscitauit. mulie-
rem a profluuiis liberat. Caecis oculi aperiuntur.
Surdum & mutum doemonium eicitur. & in princi-
pe demoniorum ad facere dicitur.

X **D**uodecim apostolos praemittit cum omni doctrina.
Ac dicit qd non uenit pacem mittere sed gladium.

XI **I**ohannes de carcere ad ium. & inc de iohanne ad tur-
bas loquitur. Atq. increpat ciuitates: quae poeni-
tentiam non egerunt. Confessio nra ad patrem.
& iugum dni leue esse.

XII **D**iscipuli spicas uellunt. Manum aridam sanat.
hominem ad doemonio liberat. Caecum & mutum

curat. Et in principio docet in iohannem id facere optimates de
struit. Phariseis signum petentibus iohannem & nunciatum
signum tradit. Matrem & fratres spernit.

XIII **S**edens ihc in manuola turbis parabolas exponit. id est de
seminantis semen centesimum sexagesimum & tricesimum.
De hiherania interitico. De grano sinapis. De fermento ab
secondito in farina. & exsoluit discipulis parabolam
hiheraniorum. Parabolas de thesauro magro. De bona
margarita. Actia iussa in mare. Propheta in patria
sua sine honore esse.

XIII **O**e iohannis capite in disce. De quinq. panibus & duobus
piscibus in quinq. milia viros. Ihc supra mare ambu
lat. & petrum mergentum alleuat. Et in terra gennefar.
multos languores curat.

XV **D**e manibus lauandis. & de his quae de ore exeunt. quia
conquinant non quae intrant in hominem. Filium
mulieris sironis esse ad oemio curat. Et secus mare
galilee claudos cecos & multos sanat.

XVI **O**e septem panibus & paucis piscibus quatuor milia ho
minum. De signo iohannis prophetae. De fermento phari

scorum. De episcopatu petri quem mercepit ac dicit. Crucē
suam debere tollere. unum quemq. qui uelit dñm sequi.
& dicit non uisus quosdam moſtem donec uideant
filium hominis in regno suo uenire.

XVII **I**n monte cum moſe & helia apparet. Et uox de caelo ad eū.
Unde deſcendentibus hebaim iam ueniſſe & non eſſe ſuſceptū
mañſeſtat. Puerum lunaticum ſalut. & de fide ut
granum ſinapis docet. De ſtare more piſcis.

XVIII **D**e humilitate ſicut puerum. De manu & pede & oculo erui
endo. Et nec unum ſcandalizandū quorum angelos
faciem patris in celis ſemper uidere teſtatur. Correptio
frūm qđ in dilgeri debeat alterutrum uſq. ſeptuagies ſepties.

XVIII **Q**ui conſerū ſuū ppter denarios centū ſuffocet. Uxorē non
debere dimitti. Et de eunuchis. Infantes n̄ eē arcendos ab ene
dictione. diuicē difficile introire in regnū caeloꝝ. & centu
plum recepturum qui omnibus ſuis renuntiauerit.

XX **D**e promiſ nouiſſimos fieri. Parabola operarioꝝ in uincam
conductorum. De filiis hebedai. Et de promiſ accenſit
cienae. De duobus caceis ſecus uiam ſedentibus.

XVI **O**casina & pullo cuius & ubi nummi obarios cacet de templo.

clamanantibus pueris osanna: De sicu quae arula facta est.
Interrogat in qua potestate haec faceret. Ipse interrogat
de iohannis baptisate. Et subiungens parabolā hominis
qui filios suos in vineā mittit. Et quid publicani & mercenarii
in regno di multos licentia & scribae p̄cessuri dicunt.

XXII **P**arabolā de uitoribus qui interficiunt ad se missos.
Parabolā ubi inuitati contemnunt uenire ad nuptias.

XXIII **D**escriptione & imagine caecurū. De muliere quae se
p̄rem fr̄i habuit. temptatus a pharisaeis. interrogat
eos de x̄o cuius filius esset. Et discipulos ut quae phari
saei dicunt sunt. sed quae faciunt non sunt.

XXIII **I**ncipit scribas & pharisaeos de pselito. De iumento.
de camelo & culice & calice. & tino lauando. & monu
mentis dealbatis. & monumentis pphetarū. & aliis multis.

XXV **I**erusalem ierusalem. de structura templi. & signis nouissi
moz. dierū. & diebus breuiant. De pseudo x̄ristis. De
pseudo pphetis. De aduentu saluatoris. & occasu elemen
torum. De decem uirginibus. De talentis. De ouibus
adextreis. & haedis a sinistris. & de operibus eorum.

XXVI **O**e iudaeorum consilio. De comprachendendo iūv

De muliere que unguento perfudit iūm. Iudas pre-
mium petit ut traderet iūm. Caiaphas de iuda tra-
ditor suo. ad discipulos loquitur. Olatio eius.

XXVII

Petro dicit quod tertio pullo abnegaturus eū cēt.
orationes iūi ad patrē. Iudas iūm osculo tradidit. &
petrus a meculā abscedit. Iūc falsis testibus condem-
natur & illudtur. Petrus tertio abnegat & lacrima-
tur. Iūc pilato traditur. & iudas laqueo se suspen-
dit. De agro figuli. Iudicium pilati. & de barabba
Litrone.

XXVIII

Passio iūi et sepultura. & resurrectio eius.
Itemq. mandata & doctrina eius. De baptismo.

P'RODIT'IM AQ' MINOR. QD SIT SUBSTANTIA MAIOR.

FIT CARO IUNCTA D' O. RES P' TITULANTE MATHEO.

† †
IHV XPI FILII DAVID

FILII ABRAHAM ABRAHAM
GENUIT ISAAC ISAAC AUTEM

GENUIT IACOB IACOB AUTEM GENUIT IUDAM &
FRATRES EIUS IUDAS AUTEM GENUIT PHARES ET HA
RI DE CHAMAR PHARES AUTEM GENUIT ESROM

ESROM AUTEM GENUIT ARAM ARAM AUTEM GE
NUIT AMINADAB AMINADAB AUTEM GENUIT NA
ASION NAASION AUTEM GENUIT SALMON SALMON
AUT GENUIT BOOH DE RACHAB BOOH AUT GENUIT
OBED EX RUTH OBED AUT GENUIT IESSE IESSE AU
TE GENUIT DAVID REGEM DAVID AUT REGENUIT
SALOMONEM EX EA QUAE FUIT URSAE SALOMON AU
TEM GENUIT ROBOAM ROBOAM AUT GENUIT ABIA

ABIA AUT GENUIT ASA ASA AUT GENUIT IOSAPHAT

IOSAPHAT AUT GENUIT IOZAN IOZAN AUT GENU
IT OHIAM OHIAS AUT GENUIT IOATHAM IOATHA
M AUT GENUIT ACHAB ACHAB AUT GENUIT ECHDI
AM ECHDIAS AUT GENUIT MANASES MANASES
AUTEM GENUIT AMON AMON AUT GENUIT IOSI

am · iosias · autem · genuit · iechoniam & fr̄s eius in
transmigrationem babilonis · Et post transmi-
grationem babilonis · iechonias genuit salathiel ·
Salathiel autē genuit · zorobabel · Zorobabel autē
genuit · abud · Abud autē genuit · eliahim · Eli-
ahim autē genuit · a · hor · A · hor autē genuit · sa-
doch · Sadoch autē genuit · achim · Achim autē genuit
eliud · Eliud autē genuit · eliahar · Eliahar autē genuit
mathan · Mathan autē genuit · iacob · iacob autē genuit
iuseph uirum marie · de qua natus est ih̄c · qui
uocatur x̄p̄s · **O**mnēs ergo generationes ab a-
braham usq̄ · addanid · generationes quatuorde-
cim · Et adanid usq̄ · ad transmigrationē babilo-
nis · generationes quatuordecim · Et transmi-
gratione babilonis usq̄ · ad x̄p̄m · generationes
quatuordecim · **X**p̄i autem generatio sic

an.
s. x. l.

I
an.
l. m.

Cum esset de

sp̄s nata mater ih̄i · vs

maria ioseph · ante quam conueni-

rent. inuenta est in utero habens. de spū scō.
iōseph autem uir eius cum esset iustus & nollet
eā inducere. uoluit occulte dimittere eā. hęc
autē eo cogitante. ecce angelus dñi in somnis.
apparuit ei dicens. Iōseph fili dauid. noli time-
re accipere mariā coniugem tuā. Quod enim
in ea natū est. de spū scō est. Pariet autē filiū.
& uocabis nomen eius iēm. Ipse enim saluū fa-
ciat populū suū. a peccatis eorū. hoc autē totū fa-
ctum ē. ut adimplerēt qđ dictum est ad nō. per
prophetam dicentem. Ecce uirgo in utero habe-
bit & pariet filiū & uocabunt nomen eius emma-
nuel. quod ē interpretatū nobiscum dñs. Exur-
gens autē iōseph a somno. fecit sicut praecepit ei
angelus dñi. Et accepit coniugem suā. et non eo-
gnoscebat eam. donec peperit filiū suū pri-
mogentū. et uocauit nomen eius iēm. Cum
ergo natus ēēt iēm in bethleēm iudae in diebus
herodis regis. ecce magi ab oriente uenerunt ie-
rosolimā dicentes. Ubi est qui natus ē rex iudeorū.

U idimus eum stellam eius moriente et ueniam ad
 rare eū. Audient autē herodes rex iurbatus ē. & o
 minis ierosolima cū illo. Et congregans omēs prin
 cipes sacerdotum et scribas populi. sciscitabant ab
 eis ubi xpc nasceret. **A**lli dixerunt ei. In bethle
 em iudae. Sic enim scriptū est p prophetā. Et tu
 bethleem terra iuda. nequaquā minima es in
 principis iuda. Ex te enim exiit dux. qui regat
 populū meū israel. **T**unc herodes clam noctis
 magis. diligenter didicit ab eis tempus stelle que
 apparuit eis. Et mittens illos in bethleem dixit.
Ite & interrogate diligenter de puero. & eū inuenie
 ritis renuntiate michi. ut et ego ueniam adorem
 eum. Qui eū. au dissente regem. abierunt. Et ecce
 stella quā uiderant moriente antecedebat eos usq.
 dū ueniens staret supra. ubi erat puer. Uidentes
 autē stellā. gauisi sunt gaudio magno ualde. Et in
 trantes domū. inuenerunt puerū. cum maria ma
 tre eius. Et procidentē adorauerunt eum. Et a
 peris thesauris suis obtulerunt ei munera. An

ῥ. vii.
 viii
 lo. lxxviii

ῥ. vii.
 x
 sol

rum. tui & in yrram. Et responso accepto in som-
nis ne redirent ad herodem. per aliam uia. reuer-
si sunt in regnum suam. Qui cum recessissent.
ecce angelus dñi apparuit in somnis ioseph dicens.
Surge et accipe puerum et matrem eius et fuge in egyptum.
et esto ibi usque dum dicam tibi. Futurum est enim.
ut herodes quaerat puerum. ad perducendum eum.
Qui confurgens. accepit puerum & matrem eius nocte.
& recessit in egyptum. & erat ibi usque ad obitum hero-
dis. Ut adimpleretur quod dictum est ad no. p. proph-
etam dicentem. Ex egypto uocaui filium meum. Tunc
herodes uidens quod illusus esset amagis. iratus est
ualde. Et mittens occidit omnes pueros qui erant
in bethleem. & in omnibus finibus eius. ab umatu. &
infra. secundum tempus quod exquisierat amagis.
Tunc adimpletum est quod dictum est per ieremiam
prophetam dicentem. Vox in Rama audita est plo-
ratus & ululatus multus. Rachel plorans filios suos.
& noluit consolari quia non sunt.

DE FUNCTO AUTEM
Dherode. ecce apparuit angelus dñi in som-
 nis ioseph in aegypto dicens. Surge &
 accipe puerum & matrem eius. et uade in
 terram israhel. Desinere sunt enim qui querebant
 animam pueri. Qui surgens. accepit puerum & matrem
 eius. & uenit in terram isrl. Audiens autem quod ar-
 chelaus regnaret in iudaea pro herode patre suo. ti-
 muit illo ire. Et admonitus in somnis. secessit in
 partes gableae. Et ueniens habitauit in ciuitate.
 quae uocatur nahareth. Ut adimpleret quod di-
 ctum est per prophetas. quoniam naharctus uocabitur.

Indiebus autem illis. uenit iohannes baptista praedicans
 in deserto iudaeae & dicens. Poenitentiam agite. App-
 roinquabit enim regnum caelorum. **H**ic est enim
 qui dictus est per esaiam. prophetam dicentem. Uox
 clamantis in deserto. parate uiam dñi. rectas facite
 semitas eius. **I**psae autem iohannes habebat uesti-
 mentum depilis camelorum. & honam pelliciam
 circa lumbos suos. Esai autem euaserat. locustis

an. viii.
 l. iii.
 lo. ii.
 & xxv.

an. viii.
 l. i.
 an. ii.
 l. viii.
 lo. x.

an. viii.
 vi.
 an. iii.

28
amcl siluestre. Tunc exiebat ad eum iherosolima &
omnis iudæa. et omnis regio circa iordanem. et ba
ptizabant in iordane ab eo. confitentes peccata sua.

cap. x.
v.
l. viii.

Videns autem multos phariseorum & sadduceorum
uenientes ad baptismum suum. dixit eis. Progeni
es imperarum. quis demonstrauit uobis fugere a fu
tura ira. Facite ergo fructum poenitentiae. Et
ne uelitis dicere intra uos patrem habemus ha
beremus habraham. Dico enim uobis. quod potens
est deus de lapidibus istis suscitare filios abrahæ.

Iam enim securis ad radicem arborum posita est.
Omnis ergo arbor quæ non facit fructum bonum.

cap. xi.
i.
l. x.
l. vi.

excidit. & in ignem mittitur. **E**go quidem uos
baptizo in aqua in poenitentiam. Qui autem post
me uenturus est. fortior me est. cuius non sum
dignus calcamenta portare. Ipse uos baptizabit

cap. xii.
v.
l. xvi.

in spiritu sancto & igni. **C**uius uentilabrum in manu sua.
& permiuidabit arcam suam. et congregabit triticum
suum in horreum. paleis autem comburret igni
inextinguibili. **T**unc uenit ihesus agahila in ior

cap. xiii.
s. o. l.

donem ad iohannem ut baptizaretur ab eo. Iohannes
 autem prohibebat eum dicens. Ego autem debeo bap-
 tizari & tu uenis ad me. Respondens autem ihs dixit
 ei. Sine modo. sic enim decet nos implere omnem
 iustitiam. Tunc dimisit eum. **B**aptizatus autem
 ihs. confestim ascendit de aqua. Et ecce aperti sunt
 ei caeli & uidit spm̄ dī descendentem sicut colum-
 bam & uenientem super se. Et ecce vox de caelis
 dicens. hic est filius meus dilectus in quo michi

TUNC IHC DUCTUS
 est in desertum aspu. ut temptaretur
 a diabolo. **E**t cum ieiunasset quadra-
 ginta diebus et quadraginta noctibus. postea esuri-
 it. Et accedens temptator dixit ei. Si filius dī es.
 dic ut lapides isti. panes fiant. Qui respondens
 dixit. Scriptum est. non in pane solo uiuet ho-
 mo. sed in omni uerbo quod procedit de ore dī.
Tunc assumpsit eum diabolus in seum ciuitatem.
 & statuit eum supra pinnaculum templi & dixit.

q. xlii
 q. n.
 l. xlii
 l. xv.

III.

q. xx.
 l. xlii
 l. xv.

q. xvi.
 l. v.
 l. xvi.

q. xvi.
 l. v.
 l. xvi.

ei. Si filius dei es. mitte te deorsum. Scriptum est enim. Quia angelis suis mandauit de te. & in manibus tollent te. ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. At illi ihs rursus. Scriptum est. non temptabis dnm dnm tuum. Iterum assumpsit eum diabolus in montem excelsum ualde. & ostendit ei omnia regna mundi et gloria eorum. & dixit illi. hanc omnia tibi dabo. si eidenis adoraueris me. Tunc dicit ei ihs. Uale satanas. Scriptum est enim.

an. xviii.
vi.

an. xviii.
iii.
an. xviii.
lo. xxvii.
an. xviii.
vii.
lo. xxviii.

O nm dnm tuum adorabis. & illi soli seruias. **T**unc reliquit eum diabolus. & ecce angeli accesserunt. & ministrabant ei. **C**um autem audisset ihs quod iohannes traditus esset. secessit in galileam. **E**t reliqua ciuitate nazareth. uenit & habitauit in cephar-naum maritimam in finibus habulon & neptalim. ut impleret quod dictum est per eorum prophetam.

Terra habulon & terra neptalim. uia maris transiordanen galilee gentium. populus qui sedebat in tenebris. lucem uidit magnam. & sedentibus in regione umbrarum. lux orta est. **E**x inde coepit ihs pr

an. xx.
vi.
an. xviii.

dicere & dicere · poenitentiam agere · appropin-
 quabit enim regnum eorum. **A**mbulans autē
 iuxta mare galilee · uidit duos fratres · symeonem
 qui uocatur petrus · & andream fratrem eius · mit-
 tentes rete in mare · erant enim piscatores. **E**t
 ait illis · Venite post me · & faciam uos fieri pi-
 scatores hominum · At illi continuo relictis reti-
 bus · secuti sunt eum. **E**t procedens inde · uidit
 alios duos fr̃s iacobum hēbedei · & iohannem fra-
 trem eius in nau cum hēbedeo patre eorū resci-
 entes retina sua · Et uocauit eos · Illi autē statim
 relictis rebus et patre · secuti sunt eum. **E**t cir-
 cuit ibi tota galileam · docens in synagogis eo-
 rum · & predicans euangelium regni · & sanans o-
 mnem languorem · & omnem infirmitatem in
 populo · Et abiit opinio eius in totam syriam ·
 & obtulerunt ei om̃s male habentes uariis languo-
 ribus · & tormentis comprehensos · & qui doctrinam
 habebant · et limaticos · & paraliticos · curauit
 eos · Et secutae sunt eum turbae multae de gali-

ῑ. xxv.
 ῑ.
 ῑ. x.
 l. xxxv.

ῑ. xxv.
 vi.
 ῑ. xi.

ῑ. xxxiii.
 ῑ. xxxvii.
 l. xxxviii.
 & xlvi.
 l. xlvii.

la. & decapoli. & ierosolymus. & iudaea. & de trans

IORDANI N.

IO ENSAUTEM

turbas. ascendi in monte. Et cum

sedisset. accesserunt ad eum discipuli

eius. **E**t aperiens os suum. docebat

eos dicens. **B**eati pauperes spū. quō ipsorum ē

regnum caelorum. **B**eati mites. quō ipsi possi

debunt terram. **B**eati qui lugent. quō ipsi ē

solabuntur. **B**eati qui esuriunt & sitiunt iu

sticiā. quō ipsi saturabuntur. **B**eati misericor

des. quō ipsi misericordiā consequentur. **B**eati

mundo corde. quō ipsi dñm uidebunt. **B**eati

pacifici. quō filii dī uocabuntur. **B**eati qui p

secutionem patiuntur. ppter iusticiā. quō ipso

rum est regnum caelorum. **B**eati estis cū ma

ledixerint uobis & persecuti uos fuerint. & dixe

rint omne malum aduersum uos mentientes

ppter me. Gaudete & exultate. quō merces ustra

copiosa est in caelis. Sic enim psecuti sunt pro

III
m. xxvii.
Sol.

m. xxvii.
l. xlvii.

m. xxviii.
Sol.

m. xxviii.
l. xlviii.

m. xxviii.
Sol.

m. xxx.
l. l.

m. xxviii.
l. xlviii.

phetas. qui fuerunt ante uos. **U**os estis sal ter-
rae. Quod si sal euauerit. in quo salietur. Admi-
nistrum ualeat ultra. nisi ut mutetur foras. & con-
culcet ab hominibus. **V**os estis lux mundi.

Non potest ciuitas abscondi supra montem posi-
tam. Neq. accendunt lucernam & ponunt eam
sub modio. sed super cand. labrum. ut luceat o-
mnibus qui in domo sunt. Sic luceat lux ur̃a
coram hominibus. ut uideant ur̃a bona opera.
& glorificent patrem ur̃m qui in caelis est.

Nolite putare quō ueni soluere legē. aut pphetas.
non ueni soluere sed adimplere. **A**men quip-
pe dico uobis. donec transeat caeli & terra. lo-
ta unum. aut unus apex non praeteribit a lege.
donec om̃a fiant. **Q**ui ergo soluert unum de
mandatis istis minimis. & docuerit sic homines.
minimus uocabit̃ in regno caeloru. Qui aut̃ se-
cerit & docuerit. hic magnus uocabit̃ in regno
caeloru. **D**ico enim uobis. quia nisi abundauerit
iustitia ur̃a plusquā scribarum & pharisaeoru non

ῥ. xxv.
ῥ. cii.
l. lxxxv.

ῥ. xxv.
ῥ. cii.
ῥ. lxxxviii.
l. cccxiii.

ῥ. xxv.
ῥ. cii.
ῥ. lxxxviii.
l. cccxiii.

ῥ. lxxxv.
ῥ. cii.
ῥ. lxxxv.

mirabilis integritas celorum. Audistis quia dictum
 est antiquis non occides. Qui autem occiderit reus erit
 in iudicio. Ego autem dico vobis quia omnis qui ira
 scaturit contra fratrem suum reus erit in iudicio. Qui autem
 dixerit contra fratrem suum racha reus erit concilio. Qui autem
 dixerit fati ac reus erit gehennae igitur. Si ergo offeris munus
 tuum ad altare & ibi recordatus fueris quia frater tuus
 habet aliquid adversum te relinque ibi munus
 tuum ante altare & uade prius reconciliare fratri
 tuo & tunc veniens offeres munus tuum. **E**no
 consuetudinis adversario tuo cito dñm es munia cum
 eo ne forte trahat te adversarius iudicis & index tra
 dat te ministro & incarcerem mittaris. Amen dico
 tibi non exies inde donec reddas novissimum quia
 devantem. **A**udistis quia dictum est antiquis non
 moechaberis. Ego autem dico vobis quod omnis qui in
 derit mulierem ad concupiscendum eam non moe
 chatus est cum in corde suo. Quod si oculus tuus de
 xter scandalizat te erue eum & pice abste. Expe
 dit enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum

m. xxxvi.
 l. clem.

m. xxxvii.
 l. x. o l.

quam totum corpus tuum intrat in gehennam. Et
 si dextera manus tua scandalizat te. erue eam & pice
 abste. Expediat enim tibi. ut percat unum mem-
 brorum. quam totum corpus tuum. cat in gehennam.
 Et ita est. aut qui cumque dimiserit uxorem suam.
 det illi libellum repudii. Ego autem dico vobis. quia
 omnis qui dimiserit uxorem suam. excepta fornicati-
 onis causa. sicut eam in gehennam. Et qui dimissum
 dixerit. adulterat. Iterum audistis quia dictum
 est. antiquis non iurabis. reddes autem domino iuramē-
 ta tua. Ego autem dico vobis. non iurare omni-
 no. neque per caelum. quia thronus dei est. Neque per
 terram. quia scabellum est pedum eius. neque per
 ierosolimam. quia ciuitas est magni regis. Neque
 percipit tuum iuramentum. quia non potest immo-
 capilli album facere aut nigrum. Sit autem sermo
 uester. est. est. non. non. Quod autem his alium
 dantius est. amalo est. Audistis quia dictum est.
 oculum pro oculo. dentem pro dente. Ego autem
 dico vobis. non resistere malo. **S**ed si quis te

ḡ. xxiij.
X
Sol

percussit in dexteram in maxillam tuā. praebe illi
& alteram. Et ei qui iuxta tecum iudicio contende
re & tunicam tuā tollere. dimitte ei & palliū.
Et qui cuiusq; te angariauerit mille passus. uade cū
illo alia duo. qui petat a te. da ei. & uolenti mutui
ari. ne. ne auertaris.

ḡ. xl.
V
L. liij.

Audistis quia dictum est.
diles proximum tuum. & odies inimicum tuum.

Ego autē dico uobis. Diligite inimicos ur̄os. benefa
cite his qui oderunt uos. Et orate p̄persequentibus
& edificantibus uos. ut sicut filii patris ur̄i qui in
caelis est. Qui solem suum oriri facit super bonos

ḡ. xli.
V
L. lviij.

& malos. & pluit super iustos & iniustos. **S**ic enim
diligitis eos qui uos diligunt. quam mercedem ha
bitis. Nonne & publicani hoc faciunt. Et si saluta
ueritis fratres ur̄os tantum. quid amplius fietis.

ḡ. xlii.
X
Sol

Nonne et ethnici hoc faciunt. Et nōte ergo uos perfe
ci. sicut & pater uester caelis perfectus est. **A**t ten
dite ne iustitiā ur̄m faciatis corā hominibus. ut
uideamini ab eis. Alioquin mercedem non habe
bitis apud patrem ur̄m. qui in caelis est. Cū ergo

facis elemosinam nobis tibi emere ante te sicut hy-
pocritae faciunt in synagogis & in uicis ut honorifi-
centur ab hominibus Amen dico uobis receperunt
mercedem suam Te autem faciente elemosinam
sicut sinistra tua quid faciat dextera tua ut sit
elemosina tua in abscondito & pater tuus qui uidet
in abscondito reddet tibi

CUM ORATIS

non eritis sicut hypocritae qui
amant in synagogis & in angulis pla-
tearum stantes orare ut uideantur ab hominibus
Amen dico uobis receperunt mercedem suam Tu autem
cum orabis intra cubiculum tuum & clauso ostio
tuo ~~ora~~ paterem tuum in abscondito Et pater tuus
qui uidet in abscondito reddet tibi **O** mnes autem no-
lite multum loqui sicut ethnici putant enim quod
in multo loquio suo exaudivantur Nolite ergo assi-
mulari eis sicut enim pater uester quid opus sit uo-
bis ante quam petatis eum Sic ergo uos orabitis
Pater noster qui es in caelis Scis enim nomen tuum

Ademat regnum tuum. fiat uoluntas tua. sicut in ce-
lo et in terra. panem nr̄m super substantialem da
nobis hodie. Et dimitte nobis debita nr̄a. sicut
et nos dimittimus debitoribus nr̄is. Et ne indu-
cas nos in temptationem. Sed libera nos a malo.

in. xlviii.
VI
in. cxxvii

Si enim dimiseritis hominibus peccata corū. di-
mittet & uobis pater nr̄ cælestis delicta ur̄a. Si
autem non dimiseritis hominibus. nec pater ue-
ster dimittet peccata ur̄a. **C**um autem ieiuna-
tis nolite fieri sicut hyphochritæ tristes. Exter-
minant enim facies suas. ut parent hominibus
ieiunantes. Amen dico uobis. quia receperunt
mercedem suam. Tu autem cum ieiunas. ungue
caput tuum. & faciem tuā. laute ne mdeam. ho-
minibus ieiunans. sed patri tuo qui est in abscon-
so. Et pater tuus qui uidet in absconso. reddet tibi.

in. xlv.
X
in. l

Nolite thesaurizare uobis thesauros in terra. ubi
erugo & uinea demolitur. & ubi fures effodiunt.
& furantur. **T**hesaurizare autē uobis thesauros
in celo. ubi neq. erugo. neq. uinea demolitur. &

in. xlv.
V
in. l.

ubi fures non effodiunt nec furantur. Ubi enim est
thesaurus tuus ibi est & cor tuum. **L**ucerna cor
poris est oculus. Si fuerit oculus tuus simplex. to
tum corpus tuum lucidum erit. Si autem oculus
tuus nequam fuerit. totum corpus tenebrosū erit.

Si ergo lumen quod intus est tenebrarum fuerit. ipse te
nebrarum quantitas erunt. **N**emo potest duobus
dominis seruire. aut enim unum odio habebit. &
alterum diliget. Aut unum sustinebit. & alterū
contemnet. Non potest hō dō seruire & inanimae
nae. **I**deo dico uobis. ne solliciti sitis animae uiae
quid manducetis. neq. corpori urō quid induami
ni. Nonne anima plus est quam cibus. & corpus
plusquam uestimentum. Respiciete uolantia ce
li quō non serunt neq. metunt. neq. congregant
in horrea. & pater ur̄ eadē h̄s pascit illa. Nonne
uius magis pluris estis illis. Quis autē ur̄m cogi
tans potest adiecere ad straturā suam. cubitū unū.
Et de uestimento quid solliciti estis. Considerate
lilia agri quomodo crescunt. non laborant neq.

in. xlviii.
l. v.
l. cccviii.

in. xlviii.
l. v.
l. cccviii.

in. xlviii.
l. v.
l. ccl.

nent. Dico autem uobis quō nec salomon in omni
 gloria sua cooperatus est. sicut unum ex istis. Si u
 tem focum agri quod hodie est. & eras in clibani
 mittitur. dñs sic uelut. quanto magis minime fidei. uos
 Nolite ergo solliciti esse dicentes. quid manducabimus
 aut quid bibemus. aut quo operiemur. haec enim
 omnia gentes inquirunt. Scit enim pater uester.
 quia his omnibus indigetis. Quærite ergo primū
 regnū dī & iustitiam eius. & omnia hæc adicientur
 uobis. Nolite solliciti ergo esse in crastinum. Cra
 stinus enim dies sollicitus erit sibi ipsi. sufficit dies

MALICIA SUA
NOLITE IUDICARE

re. ut non iudicemini. In quo
 enim iudicio iudicaueritis iu
 dicabimini. Et in qua mensura mensi fueritis
 remetetur uobis. **Q**uid autē uidet festucam
 in oculo fratris tui. & trabem in oculo tuo non
 uidet. Aut quomodo dicis fratri tuo. sine. ci
 am festucam de oculo tuo. & ecce trabis est in

VI

m. l.
 m. l.
 m. l.

m. l.
 m. l.

oculo tuo. Hic poerit. ecce prunum trahem de
 oculo tuo. & tunc uidebis cicere fistulam de oculo
 fratris tui. **N**olite dare seru ambus. neq. mitta
 tis margaritas uestris ante porcos. ne forte concul
 cent eas pedibus suis. & conuersi disirumpant uos
 eum. & dabitur uobis. qui erit & inuenietis. pulsa
 te & aperitur uolus. Omnis enim qui petit. acci
 pit. & qui querit. inuenit. & pulsanti aperitur.
A ut quis est ex uolus homo. quem si petierit filius
 suus panem. numquid lapideum porriget illi.
A ut si piscem petat. numquid serpente porriget
 ei. Si ergo uos cum fratre malo. nolitis bona dare fi
 lis uestris. quanto magis pater uester qui in caelis e
 st. dabit bona petentibus se. **O**ma ergo quaecumq.
 uultis ut faciant uobis homines. & uos facite eis.
Haec enim est lex & prophetarum. **I**nitrate per angu
 stam. postquam. quia lata postea & spatiosa uia. que
 ducit ad perditionem. & multi sunt qui intrant
 per eam. Quam angusta postea & arcta uia. que
 ducit ad uitam. & pauci sunt qui inueniunt eam.

62. l. m.
 501

62. l. m.
 l. cxxv.

62. l. m.
 l. l. m.

62. l. v.
 l. cxxx.

et tendit a falsis prophetis qui ueniunt ad uos inue
stueritis omnium intrinsecus autem sunt lupi et
pices. A fructibus eorum cognoscetis eos. **N**umquid
colligunt de spinis uitis aut de tribulis ficus.

om. lxxi.
V
l. lxx.

om. lxxii.
V
l. lxx.

Sic enim omnis arbor bona fructus bonos facit ma
la uero arbor fructus malos facit. Non potest ar
bor bona fructus malos facere. Neque arbor mala
fructus bonos facere. Omnis arbor quae non fa
cit fructum bonum excidetur & in ignem mitte
tur. Igitur ex fructibus eorum cognoscetis eos.

om. lxxiii.
V
l. lxxii.
lo. cxxii.

Non omnis qui dicit michi dñe dñe intrabit in re
gnum caelorum. Sed qui facit uoluntatem patris
mei qui in caelis est ipse intrabit in regnum caelorum.

om. lxx.
V
l. lxxxi.

Multi dicunt michi in illa die dñe dñe nonne in no
mine tuo prophetauimus & in tuo nomine doe
monia cecimus & in tuo nomine uirtutes inul
tas fecimus. Et tunc confitebor illis quia num
quam noui uos. Discedite a me qui operamini in
iquitatem. **O**mnis ergo qui audit uerba mea
haec & facit ea assimilabitur uiro sapienti qui

om. lxxi.
V
l. lxxii.

ædificauit domum suam supra petra. Et descen-
dit pluuia. & uenerunt flumina. & flauerunt
ueriti. & irruerunt in domum illa. & non cecidit.
fundata enim erat supra petra. Et omnis qui au-
dit uerba meahæc. & n̄ facit ea. similis erit uiro stul-
to. qui ædificauit domum suā super harenam.
Et descendit pluuia. & uenerunt flumina. & flau-
erunt ueriti. & irruerunt in domum illa. & cecidit.

& fuit ruina eius magna.

FACTUM EST

cum consummasset ihs uerba hæc.
admirabantur turbæ super doctri-
na eius. Erat enim docens eos sicut potestatem

Cum aut descendisset ille monte. secutæ sunt eum
turbæ multæ. Et ecce leprosi ueniens adora-
bat eos dicens. Dñe si uis. potes me mundare.

Et extendens manum. tetigit eum ihs dicens.
Uolo mundare. Et confectum mundata est le-
pra eius. Et ait illi ihs. Uade. nō enim dixeris

VII

in leu.
in eum
l. m.
& eum

in leu.
l. leu.
l. eum

VII

in leu.
l. leu.
l. eum

¶. lev.
III.
L. lev.
L. xxviii.

Sed nade ostende te sacerdoti & offer nuntius quod
praecepit moyses in testimonio illis. **C**um aut
introisset capharnaum. accessit ad eum centurio.
rogans eum & dicens. Domine. puer meus facit in do
mo paralyticus & male torquetur. Et ait illi ihc.
Ego uenia & curabo eum. Et respondens centurio
ait. Domine. non sum dignus ut intres sub tectum meum.
sed tantum die uerbo & sanabitur puer meus.
N. an ego homo sum sub potestate. habens sub
me milites. Et dico huic uade & uadit. Et alio die
uit & uenit. Et seruo meo sic hoc & facit. Audiens
autem ihc miratus est. & sequentibus se dixit.

¶. lev.
V.
L. elev.

Amen dico uobis non inueni tantam fidem in israhel.
Dico autem uobis quod multi ab oriente & occidente ue
nient & accumbent cum abraham & isaac & iacob
in regno caelorum. Filii autem regni cecidentur in
tenebras exteriores. ibi erit fletus & stridor dentium.

¶. lev.
L. lev.

¶. lev.
III.
L. xxv.
L. xxvi.

Et dixit ihc centurioni. Uade & sicut credidisti. fiat
tibi. Et sanatus est puer. illa hora. **E**t cum uenis
set ihc in domum petri. uidit sacrum eius iacentem.

& febrietantem. Et tetigit manum eius & domi
 sit eam febris. Et surrexit & inmisit eam eis. Uespere
 autem facta obtulerunt ei multos demonia
 habentes & ciebat spiritus uerba. Et omnes ma
 le habentes curauit. ut adimpleretur quod dictum
 est per prophetam dicentem. Ipse infirmitates
 nostras accepit & aegrotationes portauit. Uidens autem
 in eum multas turbas circum se. iussit ire trans fretum.

87. leu. 11.
 l. c. v.

Et accedens unus scriba. ait illi. Magister. sequar
 te quocumque ueris. Et dixit ei ihc. Nil pes fone
 as habent. & uolucres caeli nidof. filius autem homi
 nis non habet. ubi caput reclinat. Alius autem dedi
 scipulis eius. ait illi. Domine. per mitte me primum
 ire & sepelire patrem meum. Ihc autem. ait illi.

Sequere me. Et dimittit mortuos. sepelire mor

VIII

87. leu. 11.
 88. leu. 11.
 l. c. v.

TASCENTE EO

innauiculam. secuti sunt eum disci
 puli eius. Et ecce motus factus est
 magnus in mari. ita ut nauicula operiret flui

catibus. Ipse uero dormiebat. Et accesserunt &
suscitauerunt eum dicentes. Domine. salua nos pe-
rimus. Et dicit eis. Quid tamen est hic modice
fidei. Tunc surgens imperauit uentis & mari.
& facta est tranquillitas magna. porro ho-
mines mirati sunt dicentes. Qualis est hic.
quia et uenti & mare. obediunt ei. Et cum uenis-
set transiret eum in regionem gerasenorum.
occurerunt ei duo habentes demonia. de-
monimentis exeuntes. scilicet nomen. ita ut ne-
mo possit transire per eum illum. Et ecce cla-
mauerunt dicentes. Quid nobis & tibi. ihesu fili
david. Venisti huc ante tempus torquere nos.
Et erat autem non longe ab illis grex porcorum
multorum pascens. Demones autem rogabant
eum dicentes. Si cecis nos. mitte nos in grege
porcorum. Et ait illis. Ite. At illi exeuntes.
abierunt in porcos. Et ecce impetu abiit totus
grex per precipitum mare. & in flumina sunt iniquis.
Pastores autem fugerunt. & uenientes in uenitatem

nuntiaverunt omnia. & de his qui de nomina
habuerant. Et ecce tota civitas exiit obviam
ihs. & in se co. rogabant ut transiret a finibus

I O R D A N .

T A S C E N D E N S

in manuclum. transierant. & ve
nit in civitatem suam. Et ecce offe

rebant ei paralyticum. iacentem in lecto. Et in
deus nre fidei illorum. dixit paralytico. Con
fide fili. remittuntur tibi peccata tua. Et ecce
quidam de scribis dixerunt intra se. hic blas
phemat. Et cum vidisset nre cogitationes coe
dixit. Ut quid cogitatis mala in cordibus vestris.
Q uid est facilius dicere dimittuntur tibi pecca
ta. aut dicere surge & ambula. Ut sciatis autē
quō filius hominis habet potestatem inter
celi dimittendi peccata. tunc ait paralytico.
Surge tolle lectum tuum. & uade in domum
tuam. Et surrexit. & abiit in domum suam.
Uidentes autē turbæ timuerunt. Et glorifica

VIII

in. lee

in. ee

l. ex. ee. ee

l. ex. ee. ee

uerunt dñi. qui dedit potestatem talem homi-
nibus. **E**t ciui transiit inde mē. uidit ho-
minem sedentem iherelouco. matheum uo-
mine. Et ait illi. Sequere me. Et surgens secu-
tus eum. **E**t factum est discumbente comdo-
nio. ecce multi publicani & peccatores uenientes.
discumbebant cum ihu & discipulis eius. Et ui-
dentes pharisaei dicebant discipulis eius. Quare
cum publicanis et peccatoribus inuiduat ma-
gister uesler. **A**t ille audiens ait. Non est opus
ualentibus medicus. sed male habentibus. Equi-
tes autē dicite quid est. misericordiam uolo. &
non sacrificium. Non enim ueni uocare iustos.
sed peccatores. Tunc accesserunt ad eum discipu-
li robamini dicentes. Quare nos & pharisaei ieu-
namus frequenter. discipuli autem tui non ieu-
nant. Ait illis ille. Non quid possunt filii sponsi
lugere. quamdiu cum illis est sponsus. Veni-
ent autem dies cum auferet ab eis sponsus. & i-
nunc ieiunabunt. Nemo autē immutat eum.

77
m. lxxi.
m. xxi.
l. xxxviii.

77
m. lxxii.
m. xxii.
l. xxxviii.
a. lxxxvii.

77
m. lxxiii.
m. xxiii.
l. xl.

missura panni rudis uestimentu uetus Tollit
 enim plenitudinem eius. uestimento. & peior
 cissura fit. Neque mittunt unum nouum. mu
 tres neceres. Alioquin. rumpuntur utres. & unum
 effunditur. & utres percunt. Sed unum nouum
 in utres novos mittunt. & ambo conseruiantur.
Hac illo loquente ad eos. ecce princeps unus accessit.
 & adorabat eum dicens. Filia mea modo de
 functa est. sed ueni impone manum super eam
 & uiuet. Et surgens ih̄c sequebatur eum. & disci
 puli eius. Et ecce mulier quae sanguinis fluxu
 patiebatur duodecim annis. accessit retro. & teti
 git similitudinem uestimenti eius. Dicebat enim in
 tra se. Si tetigero tantum uestimentum eius. sal
 ua ero. At ih̄c conuersus & uidens eam dixit.

Conside filia. fides tua te salua fecit. Et salua facta
 est mulier. ex illa hora. Et cum uenisset ih̄c in do
 mum principis. & uidisset tibicines & turba tu
 multuantem. dicebat. Recedite. non est enim
 mors tua puella. sed dormit. Et deridebant eu.

in. lxxxi.
 in. lxxxi.
 l. lxxxi.

in. lxxv.
s. x. l

Et cum ciceta esset turba. intrauit & tenuit manu
eius. & surrexit puella. Et exiit fuma haec. in un
uersam terram illam. **E**t transiit inde ihu.
secuti sunt cum duo caeci. clamantes & dicentes.
Misere re nri. fili dauid. Cum autem uenisset domum.
accesserunt ad eum caeci. & dicit eis ihc. Creditis
quia hoc possum facere uobis. Dicunt ei. Unq
id ihc. Tunc tetigit oculos eorum dicens. Secum
dum fidem uram. fiat uobis. Et aperta sunt o
culi illorum. Et comminatus est illis ihc dicens.
U idete ne quis sciat. Illi autem excurrentes. diffusa
nerunt cum in tota terra illa. Egressis autem illis.
ecce obtulerunt ei hominem mutum. doctum
nimum habentem. Et ciceto doemonio. locutus
est mutus. Et miratae sunt turbae dicentes.
N unquam apparuit sic in israhel. pharisaei autem
dicebant. In principe demoniorum. cicet de
mones. **E**t circuebat ihc ciuitates omnes &
castella. docens in synagogis eorum. Et prae
dicans euangelium regni. & curans omne lan

in. lxxvi.
in. lxxvii.
l. clevant.

m. lxxviii.
v.
m. lxxv.

guorem & omnem infirmitatē. **V**idens autē
turbas misertus est eis qui erant uexati & in-
cerues: sicut oues non habentes pastorem.

m. lxxviii.
v.
l. cxi.

Tunc dicit discipulis suis: Messis quidem mul-
ta: operari autem pauci. Rogate ergo dñm mes-
sis: ut eiciat operarios in messem suam.

x.
m. lxxviii.
m. lxxviii.
l. lxxvi.

T CONVOCATIS

m. lxxv.
m. xxx.
l. xliii.

duodecim discipulis suis: dedit illis
potestatem spirituum immundor-
um eicerent eis & curarent omnem
languorem & omnem infirmitatem. **Q**uode-
cum autem apostolorum nomina sunt hæc:

Primus s̃mon quid dicitur petrus: & andreas fra-
ter eius: iacobus hebedei & iohannes frater eius:

Philippus & bartholomeus: Thomas & matthe-
us publicanus: Et iacobus alphi & thartheus:

m. lxxv.
s. o. l.

Simon chananeus & iudas scariothes: qui & tradi-
dit eum. **M**os duodecim misit ih̃c: præcipiens
eis et dicens: In uiam gentium ne abiitis & in
ciuitates samaritanorum ne intraueritis: sed

cap. lxxvii.
fol. lvi.
l. lxxvii.
a. cxi.

cap. lxxviii.
fol. lvii.
l. lxxviii.
a. cxii.

cap. lxxviii.
fol. lvii.
l. lxxviii.
a. cxii.

cap. lxxviii.
fol. lvii.
l. lxxviii.
a. lxxviii.

cap. lxxviii.
fol. lvii.
l. lxxviii.
a. lxxviii.

potius ne ad uos quae perierunt domus israhel.
Eunt autem praedicare dicentes quia appropin-
quabit regnum caelorum. Infirmos curate. mor-
tuos suscite. Leprosos mundate. daemones eci-
te. Gratis accepistis. gratis date. Nolite posside-
re aurum. neque argentum. neque pecuniam in hono-
ris uirum. Non per am in uia. neque duas tunicas. neque
calceamenta. neque uirgam. Dignus est enim ope-
rarius cibo suo. **I**nquamcumque ciuitatem aut
castellum intraueritis. interrogate quis in ea
dignus sit. & ibi manete donec exeat. **I**ntran-
tes autem in domum. salutate eam. Et si quidem
fuerit domus digna. ueniet pax uestra super eam.
Si autem non fuerit digna. pax uestra ad uos reuer-
tetur. **E**t qui cumque non receperit uos. neque
audierit sermones uestrum. exeuntes foras de domo
uel de ciuitate. excutite puluerem de pedibus ue-
stris. Amen dico uobis. tolerabilius erit tunc so-
domorum & gomorreorum in die iudicii. quam
illi ciuitati. **E**cce ego mitto uos sicut oues in

medio luporum. Et note ergo prudentes sicut
serpentes & simplices sicut columbae. **E**auerte
autē ab hominibus. Tradent enim uos in conciliis
& in synagogis suis flagellabunt uos. Et ad praesi-
des & ad reges ducemini propter me in testimonium
illis & gentibus. **C**um autē tradent uos nolite co-
gitare quomodo aut quid loquamini. Dabitur
enim uobis in illa hora quid loquamini. Non e-
nim uos estis qui loquamini sed spiritus patris uiri qui
loquitur in uobis. Tradet autē frater fratrem in mor-
tem & pater filium & insurgent filii in parentes &
morte eos afficient. Et eritis odio omnibus pro
pter nomen meum. Qui autē persecutaerit usque
in finem hic saluus erit. **C**um autē persecuerit
uos in ciuitate ista fugite in aliam. Amen enim di-
co uobis non consuminabitis ciuitates israel do-
nec ueniat filius hominis. **N**on est discipulus
super magistrum nec seruus super dominum suum.
Sufficit discipulo ut sit sicut magister eius. Et ser-
uus sicut dominus eius. **S**i patrem familias be-

in. lxxviii.
& c. cxliiii.
in. lxxviii.
l. celi.
lo. cxli.

in. lxxviii.
in. cxli.
l. cxliiii.
& c. cxli.

in. lxxviii.
S. x. l.

in. xc.
l. lxxviii.
lo. cxviii.
& c. lxxviii.

in. xc.
S. x. l.

in .xcv.
in .xl.
l . lxxx.

in .xcv.
V
l . cclv.

et hebrei uocauerunt . quantomagis domesticos
eius . **N**ec ergo timueritis eos . **N**ichil enim oper
tū est quod non reuelabitur . & occultum quod
non sciatur . **Q**uod dico uobis in tenebris dica
te in lumine . Et quod in aure auditis . predicante
super tecta . Et nolite timere eos qui occidunt
corpus . animam autem non possunt occidere .
Sed potius cum timeat . qui potest animā & cor
pus perdere in gehennam . Nonne duo passeret
asce ueniant . Et unus ex illis . non cadet super
terram sine patre ur̃o . Uri . autem & apud illica
ptis . omnes numerati sunt . Nolite ergo time
re . multis passeribus meliores estis uos . Omnis
ergo qui confitebitur me corā hominibus . confi
tebor & ego cum coram patre meo . qui est in cae
lis . **Q**ui autē negauerit me corā hominibus .
negabo & ego cum coram patre meo . qui est in
caelis . **N**olite arbitrari . quia ueniam mittere
re pacem in terram . Non ueni pacem mittere .
sed gladium . Ueni enim separare hominem .

in .xcviii.
in .lxxxvi.
l . xc . viii .
& . cclvi .

in .xcv.
V
l . cclv.

aduersus patrē suū & filiū aduersus matrē
suā & fratrem aduersus socrum suū & inimici
hominis domestici eius. **Q**ui amat patrem
aut matrem plusquam me non est me dignus.

Et qui amat filium aut filiā super me non est
me dignus. Et qui non accipit crucem suā &
sequitur me non est me dignus. **Q**ui inue-
nit animā suā perdet illā. Et qui perde-
rit animā suā propter me inueniet eā. **Q**ui recipit
uos me recipit. Et qui me recipit recipit eū
qui me misit. **Q**ui recipit prophetā in nomi-
ne prophetæ in eadem prophetā accipiet. Et
qui recipit iustum in nomine iusti mercedem
iusti accipiet. **E**t qui cumq; potum dederit
uni ex minimis istis calicem aque frigidæ tan-
tum in nomine discipuli Amen dico uobis non

PERDIT MERCEDEM SUAM
TRACTUM EST
cum consummasset nūc. præci-
piens duodecim discipulis suis.

¶ m. ccc. vii.
l. c. lxxv.

¶ m. ccc. vii.
l. c. lxxv.
l. c. lxxv.

¶ m. ccc. vii.
l. c. lxxv.
l. c. lxxv.

¶ m. ccc. vii.
l. c. lxxv.
l. c. lxxv.

¶ m. c. vi.
l. c. lxxv.
l. c. lxxv.

¶ m. c. vi.
l. c. lxxv.
l. c. lxxv.

in. en.
v.
l. lxviii

transiit inde. ut doceret & predicaret in ciuitatibus
eorum. **I**ohannes autē cum audisset inuinculis
opera xpi. mittens duos discipulos suos. ait illi.
Tu es qui uenturus es. in alium expectamus. Et re
spondens ihc. ait illis. Eritis renuntiate iohanni.
quae audistis & uidistis. Caece uident. claudiambu
lunt. Leprosi mundantur. Surdi audiunt. mortui
resurgunt. pauperes euangelizantur. Et beatus ē
qui non fuerit scandalizatus in me. Illis autē abe
untibus coepit ihc dicere ad turbas de iohanne.
Quid existis in deserto uidere harundinem uen
to agnitam. Sed quid existis uidere. hominem
mollibus uestitum. Ecce qui mollibus uestiunt
in domibus regum sunt. Sed quid existis uidere.
prophetam. Et uiam dico uobis & plisquam pro
phetam. **S**ic enim est. de quo scriptum est.
Ecce ego mitto angelum meū ante faciem tuam.
qui praeparabit uiam tuam ante te. **A**men
dico uobis non surrexit inter uos mulierum
maior iohanne baptista. Qui autē minor ē in re

in. en.
v.
l. lxx

in. en.
v.
l. lxxi

7m. cxi.
V
l. cxi.

7m. cxi.
V
l. cxi.

7m. cxi.
V
l. cxi.

7m. cxi.
V
l. cxi.

gno caelorum. maior est illo. **A**dictus autem iohan-
nis baptistae usque nunc regnum caelorum uim pa-
titur & uiolenti rapiunt illud. **O**mnes enim pro-
phetiae & lex usque ad iohannem prophetauerunt.
Et si uulas recipere. ipse est helias qui uenturus est.
Qui habet aures. audiendi audiat. **C**um autem simile
actum ab generationem istam. Similis est pueris
sedentibus in foro. qui clamantes coaequalibus di-
cunt. Cecinimus uobis & non saltaastis. lamenta-
uimus & non plauxistis. Venit enim enim io-
hannes neque manducans neque bibens & dicunt.
Demonium habet. Venit filius hominis mandu-
cans & bibens & dicunt. Ecce homo uorax & po-
tator uini. publicanorum & peccatorum amicus.
Et iustificata est sapientia a filiis suis. **T**unc coe-
pit exprobrare ciuitatibus in quibus factae sunt
plurimae uisitationes eius. quia non egissent poeniten-
tiam. Uae tibi corozaim. uae tibi bethsaida. Quia
si in tyro & sydonae factae essent uisitationes. quae fa-
ctae sunt in uobis. olim in elicio & cinere poeniten-

tiam egissent. **A**terum tamen dico uobis. tunc et
sydoni remissius erit iudicium. quam uobis.
Et tu capharnaum. numquid usque in caelum exal
taberis. Usque in infernum descendes. **Q**uia si in
sodoni factae fuissent iustitiae quae factae sunt
in te. forte mansissent usque in hunc diem. **A**terum
tamen dico uobis. quia terrae sodomorum remis
sius erit iudicium. quam tibi. **I**n illo tem
pore. responderis tunc dixit. Confiteor tibi pater
dñe caeli & terrae. quia abscondisti haec a sapien
tibus & prudentibus. & reuelasti ex paruulis. **I**ta
pater. quoniam sic fuit placitum ante te. **O**mnia
mihi tradita sunt a patre meo. **E**t nemo no
uit filium nisi pater. neque patrem qui nonit nisi
filius. & cui uoluerit filius reuelare. **V**enite. ad
me omnes qui laboratis & onerati estis. & ego resi
ciam uos. **T**ollite iugum meum super uos. & disci
te a me. quia mitis sum & humilis corde. & in
uenietis requiem animabus uestris. **I**ugum enim
meum suauis est. & onus meum leue est.

ñ. ex.
s. x. l.

ñ. ex.
v.
l. exxv.

ñ. ex.
l. exxv.
l. exxv.
c. xxx.

ñ. ex.
s. x. l.

ñ. ex.
l. exxv.
l. exxv.

XII

m. cxi.
ii.
m. cxi.
l. xli.

I N ILLO TEMPORE ABIIIT

in sabbato persata. discipuli autē eius esurientes
 coeperunt uellere spicas & manducare. pharisaei
 autē indentes dixerunt ei. Ecce discipuli tui fa-
 ciunt quod non licet facere eis sabbatis. At ille di-
 xit eis. Non legis is quid fecerit dauid quando
 esurit ipse & qui cum eo erant. quomodo intra-
 uit in domum dei & panis propositionis comedit.
 quos non licebat ei edere. neq. his qui cum eo erant.
 nisi solis sacerdotibus. **A**ut non legis in lege.
 quia sabbatis sacerdotes in templo sabbatum ui-
 olant. & sine crimine sunt. Dico autē uobis. quia
 templo maior est hic. Si autē sciretis quid est.
 nudum uolo & non sacrificium. Numquā con-
 demnasset is innocentes. Omnis est enim filius ho-
 minis. etiam sabbati. **E**t cum inde transisset
 uenit in synagogam eorum. Et ecce homo ma-
 num habens aridam. Et interrogabant eum
 dicentes. Si licet sabbatis curare. Et accusarent eum.
Ipsē autē dixit illis. Quis erit ex uobis homo qui

m. cxi.
S a lm. cxi.
ii.
m. cxi.
l. xli.

habet ouem unam & si ceciderit hanc sabbatis in
 foueam non ne tenebit & leuabit eam quanto
 magis melior est homo oue. Itaq; licet sabbatis
 bene facere. Tunc ait homini. Extende ma
 num tuam. Et extendit. Et restituta est sinu
 tu. sicut altera. **E**xcuntes aut pharisei. consili
 um faciebant aduersus eum. quomodo eum per
 derent. **I**h̄c autē sciens recessit inde. Et secuti
 sunt eum multi & curauit eos omnes. Et prae
 cepit eis ne eum manifestum facerent. Et adim
 pletur quod dictum est. per eum propheta
 dicentem. Ecce puer meus quem elegi dilectus
 meus in quo bene complacuit animae meae.
Ponam sp̄m meum super eum & iudicium gen
 tibus nuntiabit. Non contendet neq; clamabit
 neq; audiet aliquis in plateis uocem eius. Arun
 dinem quassatam non confringet & linum su
 migans non extinguet. Donec ciuias aduero
 riam iudicium & in nomine eius gentes spera
 bunt. **T**unc oblatus est ei docemoniu habens

in. ex. viii.
 l. iii.
 in. xxv.
 lo. xxiii.
 & xxv.

in. ex. viii.
 s. x.
 s. o. l.

in. ex. viii.
 v.
 l. ex. viii.

cæcus & mutus. & curauit eum. ita ut loqueretur

& videret. **E**t stupelauit omnes turbæ. & dice-

bant. Numquid hic est filius dauid? **P**harisei

autē. audientes dixerunt. hic non eicit dæmo-

nes nisi in beelhebut princepe dæmoniorum.

Ihē autē scitans cogitationes eorū. dixit eis. Omne

regnum diuisum contra se. desolabitur. Et omnis

ciuitas uel domus diuisa contra se. non stabit.

Et si satanas satanam eicit. aduersus se diuisus est.

quomodo ergo stabit regnum eius? Et si ego in

beelhebut eicio dæmones. filii uirī in quo eici-

unt? Ideo ipsi. iudices erunt uirī. Si autē ego

in spū dī eicio dæmones. igitur peruenit in uos

regnum dī. Aut quomodo potest quisquam

intrare in domum fustis. & uasa eius diripere. ni-

si prius alligauerit fustem. & tunc domum eius

diripiat. **Q**ui non ē mecum. contra me est. Et

qui non congregat mecum. spargit. Ideo di-

co uobis. omne peccatum. & blasphemia. remit-

tetur hominibus. Sp̄s autē blasphemie. nō

an. cxxv.
lo. cxxvii.

an. cxxv.
an. cxxvii.
l. cxxviii.

an. cxxv.
an. cxxvii.
l. cxxviii.

an. cxxviii.
an. cxxviii.
l. cxxviii.

remitteretur. Et qui cuiusq; dixerit uerbum con-
tra filium hominis remittet ei. Qui autē dixerit
contra spm̄ sctm̄ non remittetur ei neq; in hoc
saeculo neq; in futuro. **A**ut facite arbore bo-
num & fructum eius bonum. Aut facite arbo-
rem malum & fructum eius malum. Si quidē
ex fructu arbor agnoscatur. Progenies uiperi-
rum quomodo potestis bona loqui cum si-
tis mali? Ex abundantia enim cordis os loqui-
tur. **B**onus homo de bono thesauro profert
bonum. Et malus homo de malo thesauro
profert malum. **D**ico autē uobis quō o-
mnē uerbum ociosi quod locuti fuerint ho-
mines reddent rationem de eo in die iudicii.
Ex uerbis enim tui iustificaberis & ex uerbis
tuis condemnaberis. **T**unc responderunt
ei quidam de scribis & pharisaeis dīcōtes Ma-
gister uolumus a te signum uidere. **Q**ui re-
spondens ait illis. Generatio mala & adultera
signum quaerit & signum non dabitur ei.

m. cxxviii.
x
sol.

m. cxxv.
v
l. len.

m. cxxvi.
x
sol.

m. cxxvii.
v
l. cxxviii.

m. cxxviii.
v
l. cxxviii.

iusti signum ionae pphetæ. Sicut enim fuit
 ionas in ventre coeti tribus diebus & tribus no-
 ctibus sic erit filius hominis in corde terræ tri-
 bus diebus & tribus noctibus. Viri nunciatæ
 surgent in iudicio cum generatione ista & con-
 demnabunt eam quia poenitentia egerunt
 in prædicatione ionæ. Et ecce plusquā iona
 hic. Regina austri surget in iudicio cum gene-
 ratione ista & condemnabit eam quia uenit
 a finibus terræ audire sapientia salomonis.
 Et ecce plusquā salomon hic. **C**um autem inuenerit
 spiritus exierit ab homine ambulat p loca
 arida querens requiem & non inuenit. Tunc
 dicit. Reuertar in domum meā unde exiui.
 Et ueniens inuenit uacantem scopis mundatā
 & ornata. Tunc uadit & assumit septem alios spi-
 ritus secum nequiores se & intentes habitant
 ibi. Et fiunt nouissima hominis illius piora
 prioribus. Sic erit & generationi huic pessime.
 Ad huc eo loquente ad turbas ecce mater eius &

fratres stabant foris. quærentes loqui ei. Dixit au-
tem ei quidam. Ecce mater tua & fratres tui foris
stant. quærentes te. At ipse respondens dicenti
sibi ait. Quæ est mater mea. & qui sunt fratres
mei. Et extendens manum in discipulos suos dixit.
Ecce mater mea. & fr̃s mei. Qui cumq; enim fecerit

frater. & soror. & mater est.

NILLO DIE EXIENS

hic de domo. sedebat secus mare. Et congregatæ
sunt ad eum turbae multae. ita ut in nauculum
ascendens sederet. Et omnis turba stabat in lito-
re. & locutus est eis multa in parabolis dicens.

Ecce exiit qui seminat. seminare. Et dum seminat.
quædã ceciderunt secus uiam. & non tenerunt uolu-
cris. & comederunt ea. Alia autẽ ceciderunt in pe-
trosã ubi non habebat terrã multam. & continuo
exorta sunt. quia non habebant altitudinem terrę.
Sole autem orto aruerunt. & quia non habebant
radicem. aruerunt. Alia autẽ ceciderunt in sp̃mas.

& ceciderunt spiritus & suffocauerunt ea. Alia autē
 ceciderunt in terrā bonā & dabant fructū. Ali
 ud centesimū. aliud sexagesimū. aliud tricesimū.
 Q uia habet aures audiendi audiat. Et accedentes disci
 puli dixerunt ei. Quare in parabolis loqueris eis?
 Q uia respondens ait illis. Quia uobis datum est nos
 se mysteria regni caelorum. illis autē non est da
 tum. **Q**ui enim habet. dabitur ei & abundabit.
 Q uia autem non habet. & quod habet. auferetur
 ab eo. **I**deo in parabolis loquor eis. quia uiden
 tes non uident. & audientes non audiunt. neq. in
 tellegunt. Et adimpletur in eis propheta esai
 dicens. Auditui audietis. & non intellegitis. Et
 uidentes uidebitis. & non uidebitis. In crassatun
 est enim cor populi huius. & auribus grauius
 audierunt. & oculos suos claustrunt. Nequando
 oculis uideant. & auribus audiant. & corde intel
 legant. & conuertantur. & sanentur. **V**ñ autē
 beati oculi quia uident. & aures uiae quia audi
 unt. Amen quippe dico uobis. quia multi pro

87. cxxxi.
 1. lxxxi.

87. cxxxi.
 1. lxxxi.
 1. lxxxi.

87. cxxxi.
 1. lxxxi.

¶ m. cxxxv.
¶ l.
¶ m. cxxxviii.
¶ l. lxxviii.

phetarū & iusti cupierunt uidere quae uidetis & non
uiderunt. Et audire quae auditis & non au
dierunt. **U**os ergo audite parabolam semina
tis. Omnis qui audit uerbum regni & non intel
legit. uenit malus & accipit quod seminatum ē in
corde eius. hic est. qui secus uiam seminatus est.
Qui autē supra petrosā seminatus est. hic est qui
uerbum audit & continuo cum gaudio accipit
illud. Non habet autem in se radicem. sed est te
poralis. Facta autē tribulatione & persecuti
one. propter uerbum. continuo scandalizat.
Qui autē seminatus est in spinis. hic est qui uerbū
audit. & sollicitudo saeculi istius & fallacia di
uitiarum suffocat uerbum. & sine fructu ef
ficatur. Qui uero in terrā bonam seminatus
est. hic est qui audit uerbum & intellegit.
& fructū affert. Et fiet aliud quidem cente
simum. aliud autē sexagesimum. aliud uero
tricesimum. **A**liam parabolam proposuit il
lis dicens. Simile factum est regnū caelorum.

¶ m. cxxxvi.
¶ l.
¶ m. cxxxvii.
¶ l. lxxvii.

homini qui seminauit bonum semen in agro suo.
 Cum autem dormirent homines uenit inimicus
 eius & super seminauit hihania in medio tritici
 & abiit. Cum autem creuisset herba & fructum
 fecisset tunc apparuerunt & zizania. Acceden-
 tes autem serui patrisfamilias dixerunt ei Dñe.
 nonne bonum semen seminaisti in agro tuo unde
 ergo habet hihania. Et ait illis. Inimicus ho-
 mo hoc fecit. Serui aut dixerunt ei. Visimus
 & colligamus ea. Et ait. Non. Ne forte colligen-
 tes hihania eradicetis simul cum eis & triticeū.
 Sinite utraq; crescere usq; ad messē & in tem-
 pore messis dicam messoribus. Colligite pri-
 mum hihania & alligate ea fasciculis ad combu-
 rendum. Triticeum autem congregate in hor-
 rum meum. **A**liam parabolam proposuit
 eis dicens. Simile est regnum caelorum gra-
 no sinapis quod accipiens homo seminauit in
 agro suo quod minimum quidem est omni-
 bus seminibus. Cum aut creuerit inauus est

¶ cccciii.
v.
l. cccciii.

¶ cccciiii.
vi.
m. xlv.

¶ ccl.
x.
s. o. l.

omnibus holentibus & fit arbor: ita ut uolueres
li ueniant & habent in ramis eius. **A**liam pa
rabolum locutus est eis: Simile est regnum cae
lorum fermento: quod acceptum mulier ab
seondit in farinae satis tribus: donec fermenta
tum est totum. **H**aec omnia locutus est in in
parabolis ad turbas: & sine parabolis non loque
batur eis: ut impleretur quod dictum erat per
prophetam dicentem: Aperiam in parabolis os
meum: eructabo abscondita a constitutione
mundi. **T**unc dimissis turbis uenit in domū
& accesserunt ad eum discipuli eius dicentes: Dis
cere nobis parabolam huiusmodi agri: Qui re
spondens ait: Qui seminat bonum semen: est
filius hominis: Ager autē: est mundus: Bonū
uero semen: hi sunt filii regni: Huiusmodi autē fi
lii sunt nequam: Inimicus autem qui seminauit
ea: est diabolus: Messis uero: consummatio sae
culi est: Messores autē: angeli sunt: Sicut ergo
colliguntur huiusmodi & igni comburuntur: sic

erit in consummatione seculi. Mittet filius hominis angelos suos & colligent de regno eius omnia scandala & eos qui faciunt iniquitate & mittent eos in eum ignis ibi erit fletus & stridor dentium. Tunc iusti fulgebunt sicut sol in regno patris eorum. Qui habet aures audienti audiat.

Simile est regnum caelorum thesauro abscondito in agro. Quem qui inuenit homo abscondit & praegaudio illius uadit & uendit unuersa quae habet & emit agrum illum. Iterum simile est regnum caelorum homini negotiatori quaerenti bonas margaritas. Inuenta aut una pretiosa margarita abiit & uendidit omnia quae habuit & emit eam. Iterum simile est regnum caelorum. Sagenae missae in mare & ex omni genere piscium congreganti. Quam cum impleta esset educentes & secus litus sedentes elegerunt bonos in uasa malos autem foras miserunt. Sic erit in consummatione seculi. Exhibunt angeli & separabunt malos de medio iustorum & mittent

cos in cunivsum ignis ibi erit fletus & stridor den-
tium. Intellexistis hæc omnia. Dicunt ei. Etiam.
At illis. Ideo omnis scriba doctus in regno celoꝝ
similis est homini patrifamilias qui profert de
thesauro suo. nova & vetera. Et factum est cū
consummasset ih̄c parabolas istas. transit inde.

in. celi.
in. l.
l. xxviii.
lo. lxxviii.

Et veniens in patriam suam. docebat eos in syna-
gis eorum. ita ut mirarentur & dicerent. Unde
huic sapientia hæc & virtutes. Nonne hic est fi-
lius sibi. Nonne mater eius dicitur maria. & fr̄s
eius iacobus & ioseph & symon. & iudas. & sorore
eius. nonne omnes apud nos sunt. Unde ergo huic
omnia ista. Et scandalizabantur in eo. **I**n
tem dixit eis. Non est propheta sine honore in
synagga sua. & in domo sua. Et non fecit ibi vir-
tutes multas. ppter incredulitatem illorum.

in. celi.
in. l.
l. xxviii.
lo. lxxviii.

XIII

in. celi.
in. l.
l. xxviii.
lo. lxxviii.

In illo tempore. **A**udivit
herodes tetrarcha famam ih̄c. & ut pueris suis
hic est iohannes baptista. ipse surrexit a mortui-
s. & ideo virtutes operantur in eo. **H**erodes au-

in. celi.
in. l.
l. xxviii.
lo. lxxviii.

tem tenuit iohannem & alligauit eū & posuit in car-
cerem. propter herodudem uxorem fratris sui.

Diebat enim illi iohannes. Non licet tibi habere cō-
E r uolens illum occidere. timuit populum. quia

sicut prophetam eum habebant. **D**ie autē nata
lis herodis. saluauit filia herodadis in medio & pli-
cuit herode. Unde cum uirginito pollicitus est
ci dare. quodecumq. postulasset ab eo. At illa pae-
monita amare sua. danuchi inquit hic in disco-
caput iohannis baptiste. Et contristatus est
rex. Propter iuramentum autē. & eos qui pari-
ter recumbebant. iussit dari. Misitq. & decollauit
iohannem in carcere. Et allatum est caput eius
in disco. & datum est puellae. & tulit mari fugi.

E t accedentes discipuli eius. tulerunt corpus & se-
peliunt illud. Et uenientes. nuntiauerunt ihs.

Quod cum audisset ihs. secessit inde in maucula
in locum desertum seorsum. Et cum audissent
turbae. secutae sunt eum pedestres decurati-
bus. Et exiens uidit turbā multam. & inforts.

an. elev.
vi.
m. le.

an. elev.
v.
m. le.

an. elev.
iii.
l. xxi.
lo. xxi.

medea. m.
i.
medea. m.
i.
medea. m.
i.

medea. m.
i.

medea. m.
i.
medea. m.
i.

medea. m.
i.
medea. m.
i.

cap. xlviii.
 in. lxxiii.
 l. xxi.
 lo. xlviii.

est eius & curant languinos eorum. **V**espere
 autem facto accesserunt ad eum discipuli eius di
 centes Desertus est locus & hora iam pertransiit
 O mne turbas ut euntes in castella cenant sibi et eas

Ille autem dixit eis Non habent necesse ire date il
 lis ut manducarent Responderunt ei Non habet
 mus hic nisi quinque panes & duos pisces Qui ait
 eis Asserte illos michi hic Et cum iussisset an
 ham discumbere supra fœnum acceptis quinque
 panibus & duobus piscibus aspiciens in eadum
 benedixit et fregit Et dedit discipulis panes di
 scipuli autem turbis Et manducauerunt omnes
 & saturati sunt Et tulerunt reliquias xii. cophi
 nos fragmentorum plenos Manducant enim au
 tem sunt numerus quinque milia virorum exceptis
 mulieribus et parvulis

cap. xlviii.
 in. lxxiii.
 l. xxi.

cap. xlviii.
 in. lxxiii.
 l. xxi.

cap. cl.
 in. lxxiii.
 lo. li.

Et statim iussit disci
 pulos ascendere in montem & præcedere eum
 trans fretum donec dimitteret turbas
 missa turbæ ascendit in montem solus orare
Uespere autem facto solus erat ihu. Nomenclia autem

cap. xlviii.
 in. lxxiii.
 l. xxi.

cap. xlviii.
 in. lxxiii.
 l. xxi.

in medio mari. iactabatur fluctibus. Erat enim
 contrarius uentus. Quarta autē uigilia noctis.
 uenit ad eos ambulans super mare. Et uiden-
 tes eum supra mare ambulantem. turbati sū-
 dicentes. quia fantasma est. Et praetimore
 clamauerunt. Statimq. ih̄c locutus est eis di-
 centes. habete fiduciam. ego sum. nolite tme-
 re. **R**espondens autem petrus dixit. Dñe si
 tu es iube me uenire ad te super aquas. At ipse
 ait. Ueni. Et descendens petrus de nauicula.
 ambulabat super aquam. ut ueniret ad ih̄m.
 Uidens autē uentum ualidum. timuit. Et cū
 coepisset mergi. clamauit dicens. Dñe saluū
 me fac. Et continuo ih̄c extendens manu. app-
 hendit eum. & ait illi. Modicae fidei. quare du-
 bitasti. **E**t cum ascendisset in nauiculā. cessa-
 uit uentus. Qui autē in nauicula erant. uenerūt
 & adorauerunt eum dicentes. Uere filius dñi es.
Et cum transiret assent. uenerunt intertrā genne-
 sar. Et cum cognouissent eum uiri loci illius mi-

m. cl. i.
 5. x.
 5. o. l.

m. cl. i.
 5. x.
 5. o. l.

m. cl. i.
 5. x.
 5. o. l.

serunt in uniuersam regionem illam. & obtulerunt
ei omnes male habentes. Et rogabant eum. ut uel
simbriam uestimenti eius tangerent. Et qui cuiq;
tangerunt. salui facti sunt.

XV

Mat. 23.
VI
Mat. 23.

UNCACCESE

ruunt ad eum ab ierosolymis scribae &
pharisei dicentes. Quare discipuli tui
transgrediuntur traditionem seniorum.

Non enim lauant manus suas cum panem
manducant. Ipse autem respondens ait illis.

Quare & uos transgredimini mandatum dei pro
pter traditionem uestram. Nam deus dixit. Ho
norati patrem & matrem. & qui maledixit
patri uel matri. morte morietur. Uos autem dici
tis. qui cuiusq; dixerit patri uel matri. minus
quodcumq; est ex me. ubi perdit. & non hono
rificauit patrem suum aut matrem suam. &
irritum fecistis mandatum dei propter tradi
tionem uestram. hypocritae. bene prophetauit
de uobis esaias dicens. Populus hic labiis me

honorat. cor autem eorum longe est a me.

Sine causa autem colunt me. docens doctrinam & mandata hominū. Et conuocatis ad se turbis dixit eis. Audite & intelligite. Non quod intreat in os coquinat hominem. sed quod proccedit ex ore. hoc coquinat hominem.

Tunc accedentes discipuli eius. dixerunt ei. Scis quia pharisei audito uerbo scandalizati sunt. At ille respondens. ait. Omnis plantatio quam non plantauit pater meus caelestis. eradicabitur. **S**imile illos. caeci sunt. diuites caecorum.

Caccus autem si caeco ducatum praestet. ambo in foueam cadunt. **R**espondens autem petrus dixit ei. Ediffere nobis parabolam istam. At ille dixit. Adhuc & uos sine intellectu estis. Non intelligitis quia omne quod in os intreat. in uentrem uadit. & in secessum emittitur. Quae autem procedunt de ore. de corde exeunt. & ea coquinant hominem. De corde enim exeunt cogitationes male. homicidia. adulteria.

Th. el. v.
S. o. l.

Th. el. vi.
L. l. vi.

Th. el. vi.
VI.
Th. l. vi.

fornicationes furea falsa testimonia blasphemias
hæc sunt quæ conquinant hominem
Non lotis autem manibus manducare non conqui
nat hominem. **E**t egressus inde ihc secessit in
partes tiron & sydonis. Et ecce mulier chanane
a finibus illis egressa clamavit dicens ei Misere
re mei fili dauid. filia mea male adocmonio
ugetur. Qui non respondit ei uerbum. Et acci
dentes discipuli eius rogabant eum dicentes Di
mitte eam quia clamat post nos. **I**psa aut
respondens ait. Non sum missus in sydoues
quæ perierunt domus israhel. **E**t illa uenit
& adorauit eum dicens. Dñe adiuua me. Qui re
spondens ait. Non est bonum sumere panem
filiorum & mittere canibus. At illa dixit. Etiam
dñe. Nam & canelli edunt de micis quæ ca
dunt de mensa dominorum suorum. Tunc
respondens ihc ait illi. Omulier magna est fi
des tua. fiat tibi sicut uis. Et sanata est filia eius
ex illa hora. **E**t cum transisset inde ihc uenit

ñ. clvi.
V
l. cccxiii.

ñ. clviii.
VI
ñ. lxxxii.

ñ. clx.
VII
ñ. lxxxvi.

secus mare galilee. Et ascendens in montem se-
debat ibi. Et accesserunt ad eum turbae multe
habentes secum. multos. cecos. claudos. debiles.
& alios multos. Et proiecerunt eos ad pedes eius.
& tangunt eos. Tunc turbae mirarentur. in di-
tes multos loquentes. claudos ambulantes. cecos
videntes. & magnificabant dñm israhel.

HC AUTEM CONVOCATIS

discipulis suis dixit. Misereor turbae. quia iam
duo iam psecrant mecum. & non habent quod
manducent. Et dimittere eos ieiunos nolo. ne
deficiant viua. Et dicunt ei discipuli. Unde er-
go nobis in deserto panes tantos. ut satientur
turba tantum. Et ait illis iñe. Quot panes
habetis. At illi dixerunt. Septem. & paucos
pisciculos. Et praecepit turbae. ut discumbere
super terram. Et accipiens septem panes & pisces.
& gratias agens. fregit & dedit discipulis suis. & disci-
puli dederunt populo. Et comederunt omnes.
& saturati sunt. Et quod super fuit. desigmen

tis: tulerunt septem portas plenas. Erant autem
qui manducaverant quattuor milia hominū.
extra paruulos & mulieres. Et dimissa turba a
scendit uinauculam: & uenit in fines magedon.

in. elen.
III
in. lxxviii.
lo. xxviii.

in. elen.
V
l. elen.

Et accesserunt ad eum pharisaei & saducei tem
ptantes: & rogauerunt eum ut signum de caelo
ostenderet eis. **A**lle respondens: ait eis. Fa
cto uespere: dicitis: serenum erit: rubicundum
est enim caelum. Et mane: hodie tempestas tu
tilas enim triste caelum. Faciem ergo caeli di
iudicare uobis signa. uicē temporum non po
testis.

in. elen.
VI
in. lxxviii.

Generatio mala & adultera signum que
rit: & signum non dabitur ei: nisi signum ionae.

Et reliquis illis abiit. Et cum uenissent discipuli eius
trans fretum: obliti sunt panes accipere. **Q**ui
dixit illis: Intra cimini & caute a fermento pha
risaeorum & saduceorum. **A**t illi cogitabant
inter se dicentes: Quia panes non accepimus. Sci
ens autē uicē dixit: Quid cogitatis inter uos machi
nac fidei: quia panes non habetis. Nondum intel

in. elen.
II
in. lxxviii.
l. celum.

in. elen.
VI
in. lxxv.

legitis neq. recordamini quinq. panum. & quinq.
milia hominum. & quot coph. nos sumpsisit. Neq.
septem panum & quatuor milia hominum. &
quot sportas sumpsisit. Quare non intelli-
gitis quia non de pane dixi uobis. caute afe-
rimento phariseorum & saduceorum. Time
intellegerunt quia non dixerit cauendum
aferimento panum. sed a doctrina phariseo-
rum & saduceorum. **V**enit aut. in e-
tes celsus. & philippi. & interrogabat discipu-
los suos dicens. Quem dicunt homines ee filiu
hominis. At illi dixerunt. Alii iohannem
baptistam. alii aut. heliam. alii uero ieremiam.
aut unum ex prophetis. Dicit illis. Uos autem
quem me esse dicitis. Respondens s. monpe-
trus dixit. Tu es xpc. filius diuini. **R**espon-
dens aut. in e. dixit ei. Beatus es s. mon har-
iona. quia caro & sanguis non reuelauit tibi.
sed pater meus qui in celis est. Et ego dico
tibi. quia tu es petrus & sup. hanc petram aedifi-

in. celsus.
in. lo. celsus.
l. x. celsus.
lo. celsus.

in. celsus.
X
S. o. l.

abo. ecclesiam meam. Et post hac inferi non pre-
ualebunt aduersus eam. Et tibi dabo clauis re-
gni caelorum. Et quodcumq; ligaueris super
terram. erit ligatum in caelis. Et quodcumq;
solueris super terram. erit solutum & in caelis.

an. c. lxxviii.
ii.
an. c. lxxviii.
l. xcv.

Tunc praecepit discipulis suis. ut nemini dicerent.
quia ipse esset ih̄s x̄c̄s. Exinde coepit ih̄s osten-
dere discipulis suis. quia oportet eum ire iero-
solimam. & multa pati a senioribus. & scribis. et
principibus sacerdotum. & occidi. & tertia die

an. c. lxxviii.
vi.
an. c. lxxviii.

resurgere. **E**t assumens eum petrus. coepit in-
crepare illum dicens. Absit a te dñe. non erit
tibi hoc. Qui conuersus dixit petro. Uade post
me. satanas. scandalum es michi. quia non sapi-

an. c. lxxv.
ii.
an. c. lxxv.
l. xcvi.

es quae di sunt. sed ea quae hominum. **T**unc
ih̄s dixit discipulis suis. Siquis uult post me
uenire. abneget semetipsum. & tollat crucem
suam et sequatur me. Qui enim uoluerit ani-
mam suam saluam facere. perdet eam. Qui au-
tem perdidit animā suā. propter me. inueniā

cam. Quid enim prodest homini si mundum uni-
uersum lucretur. animae uero suae detrimentū
patitur. Aut quam dabit homo commutationē
p. uita sua. **F**ilius enim hominis uenturus
est in gloria patris sui cum angelis suis. & tunc red-
det unicuique secundum opera eius. **A**men dico
uobis. sunt quidam de hic stantibus qui non gu-
stabit mortem. donec uideant filiū hominis

uenientem in regno suo.

POST DIES SEX

E assumpsit ihc petrum et iacobum.
& iohannem. fratrem eius. et ducit
illos in montem excelsum seorsum. et transfigu-
ratus est ante eos. Et resplenduit facies eius sicut
sol. uestimenta autē eius facta sunt alba sicut nix.
Et ecce apparuit illis moyses & helias. cum eo loquen-
tes. Respondens autē petrus dixit ad ihm. Dñe.
bonum est nos hic esse. si uis faciamus hic tria ta-
bernacula. Tibi unum. et moysi unum. & heliae
unum. Adhuc eo loquente. ecce nubes lucida

m. cxxx.
501

m. cxxx.
51
m. lxxxviii.
l. xxviii.

XVII

obumbravit eos. Et ecce vox de nube dicens.
 Hic est filius meus dilectus. in quo michi bene co
 placui. ipsum audite. Et audientes discipuli.
 ceciderunt in faciem suam. & inuenerunt ual
 de. Et accessit in eum & tetigit eos. dixitq. eis. Sur
 gite. & nolite timere. Leuantes autem oculos su
 os neminem uiderunt. nisi solum inum. Et de
 scendentibus illis de monte. praecepit in eum di
 cens. Nemini dixeritis uisionem. donec fili
 us hominis a mortuis resurgat. **E**t interro
 gaucrunt eum discipuli dicentes. Quid ergo
 scribae dicunt. quod heliam oportet primum
 uenire. At ille respondens ait. Helias quidem
 uenturus est. & restituet omnia. Dico autem
 uobis. quia helias iam uenit. & non cognouerunt
 eum. sed fecerunt in eo quaecumq. uoluerunt.
 Sic & filius hominis passurus est ab eis. Tunc in
 tellexerunt discipuli. quia de iohanne baptista
 dixisset eis. **E**t cum uenisset ad turba. acces
 sit ad eum homo genibus prostratus ante eum

m. c. lxxxi.
 vi.
 m. lxxxviii.

m. c. lxxxi.
 vi.
 m. lxxxviii.

dicens. Domine. miserere filii mei. quia lunati
 eius est. & male patitur. Nam sacpe cadit
 in ignem. & crebro in aquam. & optuli eum
 discipulis tuis. & non potuerunt curare
 eum. Respondens ihc. ait. O generatio in
 credula & peruersa. quo usq. ero uobiscu.
 usquequo patiar uos. Asserte huc illum ad
 me. Et inreparuit illum ihc. & exiit ab eo
 docmonium. & curatus est puer ex illa hora.

m. cxxx.
 l. cc.

Tunc accesserunt discipuli ad ihm secreto.
 & dixerunt. Quare nos non potuimus ciec
 re illu. Dicit illis. propter incredulitatem
 uram. Amen quippe dico uobis. si habueri
 tis fidem sicut granum sinapis. dicetis mon
 ti hunc. transi hinc & transibit. & nichil im
 possibile erit uobis. hoc autem genus non
 cietur. nisi per orationem & ieiunium.

m. cxxxvi.
 m. xciii.
 l. ci.

Conuersantibus autē eis in galilea. dixit illis
 ihc. Filius hominis tradendus est in manus
 hominum. & occident eum. & tertio die re

surgit. Et contristati sunt uehementer.

an. cxxxvii.
s. o. l.

Et cum uenissent capharnaum. accesserunt qui didragma accipiebant ad petrum. & dixerunt. Magister uel ter non soluit didragma?

At etiam. Et cum intrasset indomum. praeuenit eum ih̄c dicens. Quid tibi uidetur symon? Reges terrae a quibus accipiunt tributum uel censum. a filiis suis. an ab alienis? At ille dixit. Ab alienis? Dixit illi

ih̄c. Ergo liberi sunt filii. Ut autem non scandalizemus eos. uade ad mare & mitte hamum. & cum piscem qui primus ascenderit tolle. & aperto ore eius inuenies statuerem.

Illum sumen. da eis pro me & te. **RVN**

NILLA HORA ACCESE

discipuli ad ih̄m dicentes. Quis putas maior est in regno caelorum? Et aduocans ih̄c paruulum statuit eum in medio coram & dixit.

Amen dico uobis. nisi conuersi fueritis & efficiamini sicut paruuli. non intrabitis in regnum caelorum.

XVIII

an. cxxxviii.
ii.
an. xxxix.
l. eu.

Qui enim ergo humiliaverit se sicut paruulus
 iste hic est maior in regno caelorum. Et qui
 suscepit unum paruulum talem in nomine
 meo me suscipit. **Q**ui autem scandalizauit
 me unum de pusillis istis qui in me credunt
 expedit ei ut suspendatur mola asinaria in
 collo eius & demergatur in profundum maris.

Uae mundo absconditis. Necessum est enim ut ue
 niant scandala. Veruntamen uae homini per
 quem scandalum uenit. **S**i autem manus tua
 uel pes tuus scandalizat te abscide eum & proi
 ce ab te. Bonum tibi est ad uitam ingredi de
 bilem uel claudum quam duas manus uel duos
 pedes habentem. Mittere in ignem aeternum. Et si
 oculus tuus scandalizat te erue eum & proiice ab
 te. Bonum tibi est cum uno oculo intrare
 in uitam quam duos oculos habentem mit
 ti in gehennam ignis.

Uidete ne contemnatis unum ex his pusillis
 dico enim uobis. Quia angeli eorum in caelis

¶ m. c. lxxviii
 ¶ l.
 ¶ m. c. lxxviii
 ¶ l. c. xxi

¶ m. c. lxxviii
 ¶ l.
 ¶ m. c.

¶ m. c. lxxviii
 ¶ l.
 ¶ m. c. l

an. cxxxv.
l. cxxxv.

semper uident faciem patris mei. qui in caelis
est. Uenit enim filius hominis. quod perie
rat.

Quid uolus uidetur. si fuerint alicui
centum oues. & errauerit una ex eis. non ne
relinquit nonaginta nouem in montibus. &
uadit quærere eam quæ errauit. Et si con
tigerit ut inueniat eam. Amen dico uolus.
quia gaudebit super eam magis. quam super
nonaginta nouem quæ non errauerunt.

Sic non est uoluntas. uite patrem uestrum.
qui in caelis est. ut pereat unus de pusillis istis.

an. cxxxv.
l. cxxxv.

Si autem peccauerit inter fratres tuos. uade & cor
ripe eum inter te & ipsum solum. Si te audierit.
lucratus eris fratrem tuum.

an. cxxxv.
l. cxxxv.

Si autem te
non audierit. adhibe tecum adhuc unum
uel duos. ut in ore duorum testium uel tri
um stet omne uerbum. Quod si non audi
erit eos. dic ecclesiae. Si autem ecclesiam
non audierit. sit tibi sicut ethnicus & pu
blicanus.

an. cxxxv.
l. cxxxv.

Amen dico uolus. quæcumque al

ligaueritis super terrā. erunt ligata & in cae-
lo. Et quodcumq; solueritis super terram.
erunt soluta & in caelo. **I**terum dico uobis.
quia si duo ex uobis consenserint super terrā
de omni re quācumq; petierint. fiet illis apa-
tre meo qui in caelis est. Ubi enim sunt duo
uel tres congregati in nomine meo. ibi sū in
medio eorū. **T**unc accedens petrus ad eum.
dixit. Dñe. quotiens peccabit in me frater

I m̃s. & dimittā ei usq; septies. Dicit illi ih̃s.
Nō dico tibi usq; septies. sed usq; septuagie & septies.
DEO ASSIMILATUM EST
regnum caelorum homini regi. qui uoluit
rationem ponere cum seruis suis. Et cum
coepisset rationē ponere. oblatus est ei unus.
qui debebat decē milia talenta. Cum autē
non haberet unde redderet. iussit eū dñs ue-
nundari. & uxorem eius & filios. & om̃a quae
habebat & reddi. proci dens autem seruis ille.
orabat eū dicens. patientiā habe in me. &

m̃. cxxxv.
Sol.

m̃. cxxxv.
L. cxxxv.

XVIII

m̃. cxxxv.
Sol.

omnia reddā tibi. Misertus autem dominus
seru illius dimisit eum. & debitum dimisit
ei. Egressus autem seruus ille. inuenit unum
de conseruis suis. qui debebat ei centum dena-
rios. & tenens suffocabat eū dicens. Redde qđ
debes. Et p̄cidentis conseruis eius rogabat eū
dicens. Patientiam habere in me. & omnia red-
dam tibi. Ille autem noluit. Sed abiit & mi-
sit eum in carcerem. donec redderet debitū.
Uidentes autem conserui eius quae fiebant.
contristati sunt ualde. Et uenerunt. & nar-
rauerunt domino suo. om̃a quae facta fu-
erant. Time uocauit illum dominus suus. &
ait illi. Serue nequam. omne debitū dimisi
tibi. quō rogasti me. Non ergo oportuit et-
te misereri conserui tui. sicut & ego tui miser-
tus sum. Et iratus dominus eius tradidit eū
tortoribus. quo ad usq; redderet. uniuersum
debitū. Sic & pater meus cū de his faciet uo-
bis. si non remisistis unusquisq; fratri suo.

¶ m. c. lxxviii.
¶ VI
¶ m. c. iii.

de cordibus ur̃is. **E**t factum est cum consum-
masset ih̃c sermones istos. migravit agabla.
& uenit in fines iudee transiordanen. & secutę
sunt eum turbę multę. & curauit eos ibi.
Et accesserunt ad eum pharisęi temptantes eum.
& dicentes. Silicet homini dimittere uxorem
suam. quicumq; ex causa. Qui respondens ait eis.
Non legis his quia qui fecit ab initio masculum et
feminam fecit eos. & dixit. Propter hoc dimit-
tet homo patrem & matrem. & adheret uxori
suę. & erunt duo in carne una. Itaq; iam non
sunt duo. sed una caro. Quod ergo dñs coniunxit.
homo non separet. Dicunt illi. Quid ergo moys̃
mandauit dari libellum repudiij & dimittere.
At illis. Quomodo moys̃ adduxit timorem cordis ur̃i. per-
misit uobis dimittere uxores ur̃as. Ab initio autē
non sic fuit. **D**ico autem uobis. Quia quicumq;
dimiserit uxorem suam nisi ob fornicationem &
aliam duxerit męchatur. Et qui dimissam du-
xerit. męchatur. **D**icunt ei discipuli eius.

¶ m. c. ccc.
¶ II
¶ m. c. v.
¶ l. c. cccv.

¶ m. c. ccc.
¶ X
¶ l.

Si ita est causa homini cum uxore non expedit
nubere. Qui dixit. Non omnes capiunt uerbum
istud sed quibus datum est. Sunt enim cunu-
chi qui de matris utero sic nati sunt. Et sunt
cunuchi qui facti sunt ab hominibus. Et sunt
cunuchi qui se ipsos castrauerunt propter re-
gnum caelorum. Qui potest capere capiat.

Tunc oblati sunt ei paruuli ut manus eis im-
poneret & oraret. Discipuli autem increpabant
eos. Ille uero ait eis. Sinite paruulos & nolite
eos prohibere ad uenire. Talium est enim
regnum caelorum. Et cum imposuisset eis ma-
nus abiit inde. **E**t ecce unus accedens ait il-
li. Magister bone quid boni faciam ut habeam
uitam aeternam. Qui dixit ei. Quid me inter-
rogas de bono. Unus est bonus deus. Si autem
uis ad uitam ingredi serua mandata. Dicit illi.
Quae. Ille autem dixit. Non homicidium faci-
es non adulterabis non facies furtum non fal-
sum testimonium dices. Honora patrem et

m. cxxii.
ii
m. cxi
l. cxxvii

m. cxxiii.
ii
m. cxi
l. cxxvii
d. cxxviii

matrem & diliges proximum tuum sicut te ipsum.

Tunc illi adolescens. Omnia haec custodiui. quid
adhuc michi deest? **A**t illi ihs. Si uis perfectus
esse. uade uende quae habes & da pauperibus &
habebis thesaurum in caelo & ueni sequere me.

Cum audisset autem adolescens uerbum. abiit tri-
stis. erat enim habens multas possessiones. Tunc
autem dixit discipulis suis. Amen dico uobis.
quia diues difficile intrabit in regnum caelorum.
Et iterum dico uobis. Facilius est camelum per
foramen acus transire. quam diuitem intrare
in regnum caelorum. Auditis autem his disci-
puli mirabantur ualde dicentes. Quis ergo
poterit saluus esse? Aspiciens autem ihs. di-
xit illis. Apud homines hoc impossibile est.
apud dñm autem omnia possibilia sunt. Tunc
respondens petrus dixit ei. **E**cce nos reliqui-
mus omnia & secuti sumus te. quid ergo erit
nobis? **I**hs autem dixit illis. Amen dico
uobis. quod uos qui secuti estis me. in regno

¶ m. ex. viii.
¶ m. ex. viii.
¶ l. ex. viii.
¶ & c. l. i.

¶ m. ex. vi.
¶ m. ex. vi.
¶ l. ex. vi.

¶ m. ex. vi.
¶ s. o. l.

m. cxxv.
v
l. cclv.

m. cxxvii.
ii
m. cxx.
l. cclxxi.

xx.
m. cxxviii.
ii
m. cxxi.
l. cclxxii.

ratione cum sederit filius hominis in sede ma
iestatis suae. **S**edebitis & uos super sedes du
odecim iudicantes duodecim tribus israel
tommis qui reliquit domum. uel fratres. aut
sorores. aut patrem. aut matrem. aut uxore.
aut filios. aut agros. ppter nomen meum. Cen
tuplum accipiet. & uitam aeternam posside
bit. **M**ulta autem erunt primi nouissimi.
& nouissimi primi. **S**imile est enim regnū
caelorum homini patri familias. qui exiit pri
mo mane conducere operarios in uineam suā.
Conventionem autem facta cum operariis ex dena
rio diurno. misit eos in uineam suam. Et egres
sus circa horam tertiam. uidit alios stantes in so
ro otiosos. & illis dixit. Ite & uos in uineam meā.
et quod iustum fuerit dabo uobis. Illi autem
abierunt. Iterum autem exiit circa sextam &
nonam horam. & fecit similiter. Circa undeci
mam uero exiit. & inuenit alios stantes. & dicit
illis. Quid hic statis tota die otiosi? Dicunt ei.

m. cc.
x
l.

Quia nemo nos conduxit. Dicit illis. Hic & uos in
 uincum mecum. Cum sero autē factum esset.
 dicit dominus uincat pcuratori suo. Uoca
 operarios. & redde illis mercedem. Incipiens a
 nouissimis usq. ad primos. Cum uenissent er
 go qui circa undecimā horā uenerant. acceperunt
 singulos denarios. Uenientes autē & primi arbitra
 ti sunt quod plus essent accepturi. Acceperunt
 autē & ipsi singulos denarios. Et accipientes mur
 murabant aduersus patrē familias dicentes. Hi
 nouissimi una hora fecerunt. & pares illos no
 bis fecisti. qui portauimus pondus diei & aestis.

At ille respondens uni eorū dixit. Amice. non
 facio tibi iniuriā. Nonne ex denario conueni
 sti mecum. Tolle quod tuum est & uade. Uo
 lo autē & huic nouissimo dare. sicut & tibi.

At ut non licet michi facere quod uolo. An ocu
 lus tuus nequā est. quia ego bonus sum. Sic
 erunt nouissimi primi. & primi nouissimi.
 Multi enim sunt uocati. pauci uero electi.

30
m. ccc.
n. l.
m. ccc.
l. ccc.

Et ascendens ih̄c ierosolimā. assumpsit duode-
cim discipulos secreto. & ait illis. Ecce ascen-
durus ierosolimā. & filius hominis tradetur
principibus sacerdotum & scribis & condem-
nabunt eum in morte. & tradent eū gentibus
addeludendū. & flagellandū. & cruciendū.
& tertia die resurget. **T**unc accessit ad eum
mater filiorum heliedi cū filiis suis adorans.
& petens aliquid ab eo. Qui dixit ei. Quid vis.

m. ccc.
n. l.
m. ccc.
l. ccc.

Ait illi. Dic ut sedent hi duo filii mei unus
ad dexterā tuam. & unus ad sinistram tuā in
regno tuo. Respondens autē ih̄c dixit. Ne
scitis quid petatis. potestis bibere calicem
quem ego bibiturus sum. Dicunt ei. pos-
sumus. Calicem quidē meū bibetis. sedere
autē ad dexterā meā & sinistram. non est meū
dare uobis. sed quibus paratum est a patre
meo. **E**t audientes decem indignati sunt
de duobus fratribus. Ih̄c autē. uocauit eos
ad se. & ait. Scitis quia principes gentium

m. ccc.
n. l.
m. ccc.
l. ccc.

dominant corū & qui maiores sunt pote
statem exerceant in eos Non erit ita inter uos
Sed qui cuiq; uoluerit inter uos maior fieri sit
uŕ minister Et qui uoluerit inter uos pri
mus esse erit uŕ seruus Sicut filius homi
nis non uenit ministrari sed ministrare Et
dare animā suā redemptionem p multis

dm. ccm.
m.
dm. ccm.
l. ccc.
l. ccc.

Et egredientib; illis ab ihericho secuta est cum
turba multa Et ecce duo caeci sedentes secus
uiam audierunt quia ihc transiret & clama
uerunt dicentes Dñe. miserere nr̃i. fili dauid.
Turba autē increpabat eos ut tacerent At il
li magis clamabant dicentes Dñe. misere
re fili dauid Et stetit ihc & uocauit eos et
ait Quid uultis ut faciā uobis Dñe. ut ape
riant oculi nr̃i Misertus autē eorum ihc.

dm. ccm.
m.
dm. ccm.
l. ccc.

tetigit oculos eorum Et confestim
uiderunt & secuti sunt cum
SEN
T CUM AD PROPINQVAS
iherosolimis & uenissent bechfage ad

XXI.

dm. ccm.
m.
dm. ccm.
l. ccc.

montem oliueti. tunc ihc misit duos discipu-
 los. dicens eis. Ite in castellum quod contra-
 uos est. & statim inuenietis asinam alligatā
 & pullum cum ea. soluite & adducite michi
 Et si quis uobis aliquid dixerit. dicite quia dñs
 his opus habet. & confestim dimittet eos.
Hoc autē factum est. ut adimplerēt qđ dictū
 est p prophetā dicentem. Dicite filie syon.
 ecce rex tuus uenit tibi mansuetus. & sedens
 sup asinā & pullū. filium subuigalis. **E**un-
 tes autē discipuli. fecerunt sicut praecepit
 illis ihc. Et adduxerunt asinū & pullū. & im-
 posuerunt sup eos uestimenta sua. & cum
 desuper sedere fecerunt. Plurima autē tur-
 ba. strauerunt uestimenta sua in uia. Alii
 autē cidebant ramos de arboribus. & sterne-
 bant in uia. **T**urbat autē quia praece-
 dunt. & qui sequuntur. clamabant dicentes.
 O sanna filio dauid. benedictus qui uenit in
 nomine dñi. osanna in altissimis. **E**t cū in

in. cccviii.
 lo. ci.

in. cccviii.
 in.
 in. cccviii.
 l. cccviii.

in. cccviii.
 in.
 in. cccviii.
 l. c.

in. cccviii.
 l. c.

transiit ierosolimā. commota est uniuersa ciui-
 tas dicens. Quis est hic? populi autē dicebant.
 hic est ih̄c ppheta ananias galilae. **E**t in-
 trauit ih̄c in templum dī. & ciebat om̄s uen-
 dentes & ementes in templo. & in ensā suum
 mulariorū. & cathedras uendentū columbas
 cūcistit. & dicit eis. Scriptum est. domus mea
 domus orationis uocabit̄. Uos autē fecistis
 illā speluncā latronum. **E**t accesserunt
 ad eum caeci & claudi in templo. & sanauit
 eos. **V**identes autē principes sacerdotū &
 scribae mirabilia quae fieri. & pueros claman-
 tes in templo. & dicentes. osanna filio dauid.
 indignati sunt. & dixerunt ei. Audis quid
 isti dicunt? ih̄c autem dicit eis. Utiq. Num
 quā legistis. quia ex ore infantū & lactantiū
 p̄fecisti laudem? **E**t relictis illis abiit fo-
 ras extra ciuitatē in bethaniā. ibiq. mansit.
 m̄. inc. autem reuertens in ciuitatem. cūruit.
 E t uidens figi arborem unā secus uiam. uenit

m̄. cccxi.
 l. cccxii.
 l. cccxiii.
 l. cccxiv.

m̄. cccxi.
 l. cccxii.

m̄. cccxi.
 l. cccxii.

m̄. cccxi.
 l. cccxii.

ad eum. & nichil inuenit in ea. nisi folia tantum.
Et ait illi. Numquam ex te fructus nascatur
in sempiternum. Et refecta est continuo
ficulnea. Et uidentes discipuli. mirati sunt
dicens. Quomodo continuo. aruit.

7. cccxvi.
vi.
7. cccxvii.

Respondens autem ihc. ait eis. Amen dico uo-
bis. si habueritis fidem. & non hesitaueritis.
non solum deficulnea facietis. sed & si monti
hunc dixeritis. tolle. & iacta te in mare. fiet.

7. cccxvi.
viii.
7. cccxvii.
lxxi.
& cccxviii.

Et omnia quaecumq. petieritis in oratione
credentes. accipietis. Et cu uenisset in tem-
plum. accesserunt ad eum docentes princi-
pes sacerdotum & seniores populi. dicens.
In qua potestate haec facis. aut quis tibi de-
dit hanc potestatem. Respondens ihc. dixit
eis. Interrogabo uos & ego unum sermonem.
Quid si dixeritis michi. & ego uobis dicam in qua
potestate haec facio. Baptismi iohannis in
de erat. caelo. an ex hominibus. At illi cogi-
tabant intra se. dicens. Si dixerimus cae.

7. cccxviii.
xii.
7. cccxviii.
lxxii.

lo. dicit uobis. Quare ergo non credidistis illi?
 Si autem dixerimus ex hominibus. timemus
 turham. Omnes enim habebant iohannem.
 sicut prophetam. Et respondentes iū. dixe
 runt. Nescimus. At illis & ipse. Nec ego di
 co uobis. in qua potestate hæc facio.

in. cxxviii.
 Sol.

Quid autem uobis uidetur? homo quidā habe
 bat duos filios. & accedens ad primum dixit
 Fili. uade hodie operare in uinea mea. Ille au
 tem respondens ait. Nolo. Postea autē po
 nitentia motus abiit. Accedens autem ad al
 terum dixit. At ille respondens ait. Eo domi
 ne. & non iuit. Quis ex duobus fecit uolunta
 tem patris mei? Dicunt. primus. Dicit illi
 ihc. Amen dico uobis. quia publicani & mer
 trices. præcedunt uos in regno dī. Uenit autē
 ad uos iohannes in uia iustitiæ. & non credidi
 stis ei. Publicani autem & meretrices. credide
 runt ei. Uos autem uidentes. nec poenitenti
 am habuistis postea. ut crederetis ei.

LIAM PARABOLAM

Audit. **H**omo erat paterfamilias qui
 plantauit uineam. & sepe circum
 dedit ei. Et fodit in catoreular. et
 edificauit turrim. & locauit eam agricolis
 & peregre profectus est. Cum autem tempus
 fructuum appropinquasset. misit seruos suos
 ad agricolas. ut acciperent fructus eius. Et agri
 colae apprehensit seruum eius. alium eceiderunt
 alium occiderunt. alium uero lapidauerunt.
Iterum misit alios seruos. plures prioribus. & fece
 runt illis similiter. Nouissime autem. misit
 ad eos filium suum dicens. Uerbum filium meum.
Agricolae autem uidentes filium. dixerunt
 intra se. hic est heres. uenite occidamus eum.
 & habebimus hereditatem eius. Et apprehensum
 eum. eiecerunt extra uineam. & occiderunt.
Cum ergo uenerit dominus uineae. quid faciet agri
 colis illis. Auiunt illi. Malos male perdet. & uineam
 locauit aliis agricolis. qui reddunt ei fructum tempore.

ribus suis. Dicit illis ihc. Numquam legistis in scripturis.

Lapidem quem reprobrauerunt aedificantes.
hic factus est in caput anguli. A dño factum est
istud. & est mirabile in oculis nr̃s. Ideo dico uo-
bis quia auferetur a uobis regnum di. & dabitur
genti facienti fructus eius. Et qui ceciderit su-
per lapidem istum. confringetur. Super quẽ
uero ceciderit. conteret eum. **E**t cum audis-
sent principes sacerdotum & pharisei parabo-
las eius. cognouerunt quod de ipsis diceret.

Et querentes eum tunc. timuerunt turbam.
Quo sicut prophetam eum habebant. **E**t re-
spondens ihc. dixit iterum in parabolis eis di-
cens. Simile factum est regnum caelorum
homini regi. qui fecit nuptias filio suo. Et mi-
sit seruos suos uocare inuitatos ad nuptias. &
nolebant uenire. Iterum misit alios seruos
dicens. Dicit inuitatis. ecce prandium m̃ũ
parauit. tauri mei & altaria occisa. & omnia pa-
rata. uenite ad nuptias. Illi autem neglexerunt.

Th. cccx.
Th. cccxii.
L. cccxi.
L. cccxii.

Th. cccxii.
L. cccxi.

Et abierunt alius nullam suam alius uero ad
negotiationem suam. Reliqui uero tenuerunt
seruos eius. & contumeliosos affectos occiderunt.

Rex autem cum audisset iratus est. et missis
exercitibus suis perdidit homicidas illos. & ci-
uitatem illorum succendit. Tunc ait seruis
suis. Nuptiae quidem paratae sunt. sed qui
mutati erant non fuerunt digni. Itc ergo
ad extus marum. & quos cumque inueneritis
uocate ad nuptias. Et regressi serui eius mu-
ltos congregauerunt omnes quos inuenerunt
malos & bonos. & impletae sunt nuptiae dis-
cumbentium. **I**ntrauit autem rex ut ui-
deret discumbentes. & uidit ibi hominem
non uestitum ueste nuptiali. & ait illi. Ami-
ce. quomodo huc intrasti. non habens ue-
stem nuptialem. At ille obmutuit. Tunc
dixit rex ministris. Ligatis pedibus eius &
manibus mittite eum in tenebras exteriores.
ibi erit fletus & stridor dentium. Multi autē

sunt uocati pauci uero decem

XXIII

TUNC ABEUNTES

m. ccc. xiii
11
m. ccc. xiii
l. ccc. xiii

pharisei consilium inierunt ut cape-
rent eum in sermone Et mittunt eum
discipulos suos cum herodianis dicentes

Magister scimus quia uerax es & uiam di inue-
nitare doces & non est tibi cura de aliquo

Non enim respicis personam hominum Dic
ergo nobis quid tibi uideatur Licet censum
dari caesari an non Cognita autem inie-
quitia eorum ait Quid me temptatis hy-
poeritae Ostendite michi nomisma census

A tili obtulerunt ei denarium Et ait illis inie

Cuius est imago haec & superscriptio Dixerunt
ei Caesaris Tunc ait illis Reddite ergo quae
sunt caesaris caesari & quae sunt di do Et au-
dientes mirati sunt Et relicto coabierunt
in illo die accesserunt ad eum saducei qui di-
cunt non esse resurrectionem & interrogauit
eum cum dicentes Magister moyses dixit

Siquis mortuus fuerit non habens filium. ut ducat
frater eius uxorem illius. & suscitetur semen fratri
suo. Erant autem apud nos septem fratres & primus
uxore ducta. defunctus est. & non habens semen.
reliquit uxorem fratri suo. Similiter secundus
& tertius usque ad septimum. Nouissima autem
omnium. & mulier defuncta est. In resurrectione
ergo cuius erit de septem. uxor. Omnes
enim habuerunt eam. Respondens autem in-
ter illis. Erratis. nescientes scripturas neque uir-
tutem dei. In resurrectione enim. neque nubent.
neque nubentur. sed sunt sicut angeli dei in caelo.

O de resurrectione autem mortuorum non legi-
stis. quod dictum est a deo. dicente uobis. Ego
sum deus abraham. & deus isaac. & deus iacob. non est
deus mortuorum. sed uiuentium. Et audientes
turbati. mirabantur in doctrina eius. **P**han-
sai autem audientes. quod silentium imposui-
ssent saduceis. conuenerunt in unum. & inter-
rogauit eum unus ex eis. legis doctor. temptans

cum Magister. qđ est mandatu magnū inle-
ge. At illi iñe. Diliges dñm dñm tuū extoto
corde tuo. & intota anima tua. & intota men-
te tua. hoc ē maximū & primum mandatum.
S ecundum aut. simile est huic. Diliges pro-
ximum tuum. sicut te ipsum. In his duob.
mandatis uniuersa lex pendet & prophete.

Congregatis autem pharisaeis interrogauit
eos iñe dicens. Quid uobis uidetur de xpō.
cuius filius est. Dicunt ei. Dauid. At illis.

Quomodo ergo dauid in spū uocat eum dñm
dicens. Dixit dñs. dño meo. sede ad extris me-
is. donec ponam inimicos tuos. scabellū pe-
dum tuorum.

Si ergo dauid uocat eum
dñm. quomodo filius eius est. Et nemo po-
terat respondere ei uerbum. neq. ausus fuit

Tunc illi locutus est ad turbas. & ad discipulos
suos dicens. Super cathedram moysi. sede-
runt scribae & pharisaei. Omnia ergo quae
cunq. dixerint uobis. seruate & facite. Se-
cundum uero opera eorum. nolite facere.

Dicunt enim. & non faciunt. **A**lligant aut
honera graua & importabilia. & imponunt

m. cccv.
11
m. cccviii.
l. cccxvi.

m. cccxvii.
11
m. cccviii.
l. cccxviii.

m. cccxviii.
X
Sol

m. cccxviii.
VI
l. cccxviii.

in humeros hominum. digito autē suo nolunt
camouere. **O**mnia uero opera sua faciunt. ut
uideant ab hominibus. Dilatant enim phry-
liceria sua. & magnificant simbras. Amant
autē primos recubitus in cenis. & primas cathe-
dras in synagogis. & salutationes in foro. & uoca-
ri ab hominibus rabbi. **V**os autē nolite uoca-
ri rabbi. Unus est enim magister uŕ. omnes au-
tem uos fratres estis. Et pater nolite uocare
uobis super terram. Unus est enim pater uŕ.
qui in caelis est. Nec uocemini magistri. quia
magister uŕ. unus est xpc. **Q**ui maior est
uŕm. erit minister uŕ.

ui autem se exalta-
uerit humiliabitur. Et qui se humiliauerit. ex-
altabitur. **E**xaltabitur. **I**tae autem uobis
scribae & pharisaei hyprocritae. qui
clauditis regnum caelorum ante
homines. Vos enim non intratis. nec introe-
untis finitis intrare. **V**ae uobis scribae &
pharisaei hyprocritae. qui circuitis mare & ari-
dam. ut faciatis unum proscritum. & cum su-
erit factus. facitis eū filiū gehennae duplo qui-
us uos. **U**ae uobis duces caeci. qui dicitis. qui

in. cccxiii.
m.
in. cccxv.
l. cccxvi.
d. cccxvii.

in. cccxviii.
s. x.
o. l.

in. cccxix.
vi.
l. cccxx.

xxiii.
in. cccxxi.
vi.
l. cccxxii.

in. cccxxiii.
s. x.
o. l.

cumq; iurauerit per templum nichil est. Qui
autem iurauerit in auro templi debet. Stulti
& cæci quid enim maius est. Aurum an tem-
plum quod sanctificat aurum. Et quicumq; iura-
uerit in altari nichil est. Qui cūq; autē iurau-
erit in domo qd est super illud debet. Cæci qd
enim maius est. Domum an altare quod sancti-
cat domum. Qui ergo iurat in altari iurat in
eo & in omnibus quæ super illud sunt. Et q
iurauerit in templo iurat in illo & in eo qui ha-
bitat in ipso. Et qui iurat in caelo iurat in
throno dī & in eo qui sedet super cū. **V**ac
autem uobis scribæ & pharisæi hypocritæ qui
decimatis mentā & uncū & crinū & relin-
quitis quæ grauiora sunt legis iudiciū & mī-
sericordiā & fidem hæc oportuit facere & illa non o-
mittere. **O**ues cæci excolunt esulem ca-
medū aut glutientes. **V**ac uobis scribæ &
pharisæi hypocritæ qui mundatis quod de-
foris est calicis & parapsididis intus autē pleni
estis rapina & immundicia. Pharisæe cæce
munda prius quod intus est calicis & parapsi-
dis ut fiat & id quod de foris est mundum.

Vac uobis scribæ & pharisæi hypocritæ qui

81. cccviii.
L. cccviii.

81. cccviii.
L. cccviii.

81. cccviii.
L. cccviii.

81. cccviii.
L. cccviii.

similes estis sepulchris dealbatis: quia afors pa-
rent hominibus speciosa: intus uero plena sunt
ossibus: et flos: & omni spurcitia. Sic & uos aso-
ris quidē paratis hominibus uisui: intus uerō pleni
estis hy pocrisi & iniquitate. **V**ae uobis scribis
& phariseis hy pocrite: qui edificatis sepulchra
prophetarū: & ornatis monumenta iustorū: & di-
tis si fuissetis iudicibus patrum nostrorū: nō essetis
socii eorū in sanguine prophetarū. Itaq; testimo-
nio estis uobis metipsis: quia filii estis eorū qui
prophetas occiderunt. **E**t uos implete men-
suram patrum uestrorum. Serpentes: geni-
mina uiperarum: quomodo fugietis iudici-
o gehennae. **I**deo ecce ego mitto ad uos
prophetas: & sapientes: & scribas: & ex illis occi-
detis: & crucifigitis: & ex eis flagellabitis in
synagogis uestris. Et persequemini decur-
te in ciuitatem: ut ueniat super uos omnis
sanguis iustus: qui effusus est super terram:
sanguis abel iusti: usq; ad sanguinem 'hacha-
riac filii barachiae: quem occidistis inter tem-
plum & altare. Amen dico uobis: uenient
haec omnia: super generationem istam.

τ
 $\zeta \eta \cdot c e x x x \vee \Pi \Pi'$
 $\vee$
 $\zeta \cdot c l e \cdot$

XXV

m.ccxlv
l.cxlvi

IERUSALEM IERV
salem quare occidis prophetas &
lapidas eos qui ad te missi sunt
Quotiens uolui congregare filios

tuos quem admodum gallina congregat pul
los suos sub alas & noluisti Ecce relinquetur
uobis domus uestra deserta Dico enim uobis si

Non me uidebitis amodo donec dicatis Bene
dictus qui uenit in nomine dñi **E**t regressus
uñs de templo ibat Et accesserunt discipuli
eius ut ostenderent ei adificationes templi
Ipsē autem respondens dixit illis Unde est hoc
omnia Amen dico uobis non relinquetur
hic lapis super lapidem qui non destruat

Sedente autem eo super montem oliueti accesserunt
ad eum discipuli secreto dicentes Dic nobis
quando haec erunt & quod signum aduen
tus tui & consummationis saeculi Et respon
dens uñs dixit eis Videte ne quis uos seducat
Multi enim uenient in nomine meo dicentes

m.ccxlv
m.ccxlv
l.cxlvi
l.cxlvim.ccxlv
m.ccxlv
l.cxlvi
l.cxlvi

Ergo sum xpc. & multos seducunt. Audiri enim
his proelia & opinionones proclorum. uidete
ne turbemini. Oportet enim haec fieri. sed
non dum est finis. Consurget enim gens in
gentē. & regnum in regnum. & erunt pesti
lentiae & fames. & terrae motus per loca.
Haec autem omnia initia sunt dolorum.

in. cexlvi.
in. cexlviii.
in. cexl.
in. cexlv.
in. cexlv.
5. 1.
Tunc tradent uos in tribulationem. & occi
dent uos. Et eritis odio omnibus gentibus ppter
nomen meum. **E**t tunc scandalizabunt
multi. & inuicem tradent. & odio habebunt
mutuam. Et multi pseudoprophetae sur
gent. & seducunt multos. Et quō habun
dauit iniquitas. refrigescet caritas multorum.

Q uia autem perseuerauerit usq. in finem. hic **2**
saluus erit. **E**t praedicabitur hoc euange
lium regni in uniuerso orbe. in testi
monium omnibus gentibus. & tunc ueniet con
summatio. **C**um ergo uideritis abhomi
nationem desolationis quae dicta est ada

in. cexlv.
VI.
in. cexl.

in. cexlv.
VI.
in. cexl.

in celo propheta stantem in loco scō. qui le-
 git intellegat. **T**unc qui in iudea sunt. fu-
 giant ad montes. & qui in ceto. non descen-
 dat tollere aliquid de domo sua. & qui in a-
 gro. non reuolatur tollere tunicam suam.
Vacantem pregnantibus & nutriendis. mil-
 lis diebus. **O**rat autem. ut non fiat fuga
 ur̃a hieme uel sabbato. **E**rit enim tunc
 tribulatio magna. qualis non fuit ab initio
 mundi usq. modo. neq. fiet. **E**t nisi breui-
 ati fuissent dies illi. non fieret salua omnis
 caro. Sed propter electos. breuiabuntur dies
 illi. **T**unc si quis uoluit dixit. ecce hic x̃c.
 aut illic. nolite credere. **S**urgent enim
 pseudo x̃i. & pseudo pphetie. & dabunt si-
 gna magna. & prodigia. ita ut errorem indu-
 cantur. si fieri potest. etiam electi. **E**cce prae-
 dixi uobis. **S**i ergo dixerint uobis. ecce in-
 descendo est. nolite exire. **E**cce impenetrabili-
 bus nolite credere. **S**icut enim fulgur ex

in. celsum.
 II.
 in. celsum.
 L. celsum.

in. celsum.
 II.
 in. celsum.
 L. celsum.

in. cels.
 II.
 in. celsum.
 L. cels.

in. celsum.
 VI.
 in. celsum.

in. celsum.
 II.
 in. celsum.
 L. celsum.

in. celsum.
 VI.
 in. celsum.

in. celsum.
 V.
 L. celsum.

in. celsum.
 V.
 L. celsum.

in. cels.
 VI.
 in. celsum.

¶ cclvii
l. cclvii.

¶ cclviii
¶ cclviii
l. cclviii.

¶ cclviii
¶ cclviii
l. cclviii.

aboriente & parit usq; ad occidentem. ita erit
& aduentus filii hominis. **V**bi cumq; fuerit
corpus illuc congregabuntur aquilae.
Statim autem post tribulationem dierum il
lorum. sol obscurabitur. & luna non dabit
lumen suum. & stellae cadent de caelo. & vir
tutes caelorum commouebuntur. Et tunc
parebit signum filii hominis in caelo. **E**t
tunc plangent omnes tribus terrae. & iude
bunt filium hominis uenientem in nubibus
caeli. cum uisitate multa & maiestate. Et mit
tent angelos suos cum tuba. & uoce magna.
Et congregabunt electos eius a quatuor uen
tis. & summis caelorum. usq; ad terminos coelestium.
Abarbore autem fieri. discite parabolam. Cum
iam ramus cuius tener fuerit. & folia nata. sci
tis quia prope est aestas. Ita & uos cum ui
deritis haec omnia. scitote. quia prope est in
ianus. Amen dico uobis. quia non praeteribit
generatio haec. donec omnia fiant. Caelum et

terra transibunt. uerba autem mea non pre-
teribunt. **O**e die autem illa & hora nemo
scit. neq. angeli caelorum. nisi pater solus.

Sicut autem in diebus noe. ita erit & aduentus
filii hominis. Sicut enim erant in diebus an-
te diluuium comedentes & bibentes. nubentes
& nuptum tradentes. usq. ad eum diem. quo
introuit in archam noe. & non cognouerunt
donec uenit diluuium & tulit omnes. ita erit
& aduentus filii hominis. **T**unc duo erunt
in agro. unus assumetur. & unus relinquetur.

Ouae molentes in mola. una assumetur. & una
relinquetur. **U**igilate ergo. quia nescitis
qua hora dominus uester uenturus sit. **I**llud au-
tem sentote. quoniam si sciret paterfamilias. qua
hora fur uenturus esset. uigilaret utiq. & non
sineret perfodi domum suam. Ideo & uos estote
parati. quia quia nescitis hora. filius hominis
uenturus est. **Q**uis putas est fidelis seruus &
prudens. quem constituit dominus sinus supra

Mat. c. xvi.
v.
L. c. xvi.

Mat. c. xvi.
v.
L. c. xvi.

Mat. c. xvi.
v.
L. c. xvi.

Mat. c. xvi.
v.
L. c. xvi.

Mat. c. xvi.
v.
L. c. xvi.

Mat. c. xvi.
v.
L. c. xvi.

ṡ. celestiu.
N.
L. celestiu.

ṡ. celestiu.
N.
L. celestiu.

ṡ. celestiu.
X.
S. a. l.

familiā suā. ut det illis cibum in tempore. **B**eatissimus ille seruus. quem cum uenerit dñs eius. inuenerit sic facientem. Amen dico uobis. quō super omnia bona sua constituet eum. **I** autem dixerit malis ille seruus ille in corde suo. morat facit dominus meus uenire. & coepit percutere conseruos suos. manducet autem & bibat cum ebriosis. ueniet dñs seruus illius in die qua non sperat. & hora qua ignorat. & diuidet eum. pasteriq. eis ponet eum hīpocritis. ille erit fletus & stridor dentium. **T**unc simile erit regnum celo rum decem uirginibus. quae accipientes lampades suas. exierunt obuiam sponso & sponſae. Quinq. autem exciserant fatuae. & quinq. prudentes. Sed quinq. fatuae. acceptis lampadibus. non sumpserunt oleum secum. Prudentes uero. acceperunt oleum in uasis suis cum lampadibus. **M**ortui autem faciente sponſo dormitauerunt.

erunt omnes & dormierunt. Media autē
noctē clamor factus est. ecce sponsus uenit
exiit obuiam ei. Tunc surrexerunt omnes
uirgines illae & ornauerunt lampades su-
as. Fatuae autem sapientibus dixerunt.

Date nobis de oleo ur̄o. quia lampades nr̄ae
extinguuntur. Responderunt prudentes
dicentes. Ne forte non sufficiat nobis & uo-
bis. ite potius ad uendentes & emite uobis.

Um autem uenit emere uenit sponsus & que
paratae erant intrauerunt cum eo ad nu-
ptias & clausa est ianua. Nouissime uero ue-
niunt & reliquae uirgines dicentes. Dñe.
dñe. aperi nobis. At ille respondens ait.

Amen dico uobis. nescio uos. Vigilate itaq̃
quia nescitis diem neq̃ horam. **S**icut enī
homo peregre proficiscens uocauit seruos
suos & tradidit illis bona sua. **E**t uni de-
dit quinq̃ talenta. alii autē duo. alii uero
unum. Unicuiq̃ secundum propriam uir-

in. c. lxxviii.
II
in. c. lxxviii.
L. c. lxxviii.

in. c. lxxviii.
VI
L. c. lxxviii.

47
tutem & profectus est statim. Abiit autem
qui quinq; talenta acceperat & operatus est
in eis & lucratus est alia quinq;. Similiter
qui duo acceperat lucratus est alia duo.

Qui autem unum acceperat abiens fodit in
terra & abscondit pecuniã domini sui.

Post multum uero temporis uenit dominus
seruorum illorum & posuit rationem eũ
cis. Et accedens qui quinq; talenta accepe
rat obtulit alia quinq; talenta dicens. Do
mine quinq; talenta tradidisti michi. ecce
alia quinq; super lucratus sum. At illi do
minus eius. Euge serue bone & fidelis quia
super pauca fuisti fidelis super multa te con
stituiam intra in gaudium domini tui. Ac
cessit autem & qui duo talenta acceperat &
ait. Domine duo talenta michi tradidisti.
ecce alia duo lucratus sum. At illi dominus
eius. Euge serue bone & fidelis quia super pau
ca fuisti fidelis super multa te constituiam intra

ingaudium domini tui. Accedens autem et
 qui unum acceperat talentum. ait. Domine.
 scio quia homo durus es. metis ubi non semina-
 sti. & congregas ubi non sparsisti. & timentis ab-
 & abscondi talentum tuum in terra. Ecce ha-
 bet quod tuum est. Respondens autem dominus
 eius dixit ei. Serue male & piger. sciebas quia
 meto ubi non semino. & congrego ubi non
 sparsi. Oportuit ergo te committere pecuni-
 am meam nummularis. & ueniens ego re-
 pissetis utique quod mecum est cum usura.
 Tollite itaque ab eo talentum. & date ei qui ha-
 bet decem talenta. **O**mnis enim habenti
 dabitur. & habundabit. Et autem qui non
 habet. & quod uidetur habere auferetur
 ab eo. **E**t in similem seruum ciens intenebras
 extenores illie erit fletus & stridor dentium.
Cum autem uenisset filius hominis in maiesta-
 te sua & omnes angeli cum eo. tunc sedebit
 super sedem maiestatis suae. & congregabunt

in. cclvii.
 alj
 in. cclii.
 l. cccxix.

in. cclviii.
 v
 l. cccxx.

in. cclviii.
 s. x.
 s. o. l.

tur ante cum omnes gentes. Et separabit eos
ab invicem. sicut pastor segregat oves ab hac
dis. Et statuet quidem oves ad dexteris suis. hac
dos autem a sinistris. Tunc dicit rex his qui
ad sinistris eius erunt. Venite benedicti patris
mei. possidete paratum vobis regnum a con
stitutione mundi. Esuriui enim. & dedistis
michi manducare. Sitiui. & dedistis michi
bibere. hospes eram. & collegistis me. Nudus.
& operuistis me. Infirmus. et visitastis me.

In carcerem. & venistis ad me. Tunc respon
debunt ei iusti dicentes. Dñe. quando te uidi
mus esurientem & pavimus. Sitiientem. & de
dimus tibi potum. Quando autem te vidimus
hospitem. & collegimus te. Aut nudum. & co
operuimus. Aut quando te vidimus infirmum.
aut in carcerem. & venimus ad te. Et respondens
rex dicit illis. Amen dico vobis. quam diu se
cistis uni de his fratribus meis minimis. michi
fecistis. Tunc dicit & his qui a sinistris eius

erunt. Discedite. a me maledicti in ignem æter-
num. qui paratus est diabolo. & angelis eius.
E surui enim. & non dedistis michi manduca-
re. Stravi. & non dedistis michi potum. Ho-
spes eram. & non collegistis me. Nudus. & nō
operuistis me. Infirmus. & in carcere. & non
uiscastis me. Tunc respondebunt ei & ipsi di-
centes. Dñe. quando te uidimus esurientem.
aut sitientem. aut hospitem. aut nudum.
aut infirmum. uel in carcere. & non mini-
strauimus tibi. Tunc respondebit illis di-
cens. Amen dico uobis. quam diu non feci-
stis uni de minoribus his. nec michi fecistis.
Et ibunt hi in supplicium æternum. iusti au-

tem in uitam æternam.

ET FACTUM EST

cum consummasset ih̄c sermones
hos omnes. dixit discipulis suis.

Secus quia post biduum pascha
fiet. & filius hominis tradetur ut crucifigatur.

XXVI

in celum.
in celum.
in celum.
in celum.

an. cclxxv.
VI
an. clxiii.

Tunc congregati sunt principes sacerdotum & seniores populi in atrium principis sacerdotum qui dicebatur caiphas. Et consilium fecerunt ut in eum dolo tenerent & occiderent. Dicebant autem non in die festo ne forte tumultus fieret in populo. **C**um autem esset ihc in bethaniam in domo symonis leprosi accessit ad eum mulier habens alabastrum unguenti pretiosi & confudit super caput ipsius recubentis. Uidentes autem discipuli indignati sunt dicentes. Ut quid perditio hanc potuit enim istud uenundari multo & dari pauperibus. Sciens autem ihc ait illis. Quid molesti estis mulieri? Opus bonum operata est in me. Nam semper pauperes habebitis uobiscum me autem non semper habebitis. **M**ittens enim hanc unguentum hoc in corpus meum ad sepeliendum me fecit. Amen dico uobis ubicumque predicatum fuerit hoc euangelium in toto mundo dicitur & quod hanc fecit memoriam eius. **T**unc abiit unus de duodecim qui dicitur iudas scarioth ad principes

an. cclxxv.
I
an. clxiii.
L. lxxviii.
lo. xxviii.

an. cclxxv.
III
an. clxiii.
lo. xxviii.

an. cclxxv.
II
an. clx.
I. cclxiii.

sacerdotum. & ait illis. Quid uultis michi da
re. & ego uobis cum tradam. At illi. constitui
erunt ei triginta argenteos. Et exinde que
rebat oportunitatem. ut cum traderet. Prima
autem ahimorum. accesserunt discipuli ad ihs
dicentes. Ubi uis paremus tibi comedere pa
scha. At ihs dixit. Ite in ciuitatem ad quenda
& dicite ei. Magister dicit. tempus meum
prope est. apud te facio pascha. cum discipulis
meis. Et fecerunt discipuli. sicut constituit il
lis ihs. & parauerunt pascha. Uespere autem
facto. discumbebat cum duodecim discipulis
suis. **E**t edentibus illis dixit. Amen dico uo
bis. quia unus ustrum. me traditurus est. **E**t
contristati ualde. coeperunt singuli dicere.
Numquid ego sum dñe. **E**t ipse respondens
ait. Qui intingit mecum manum in parabsi
de. hic me tradet. Filius quidem hominis
uadit. sicut scriptum est de illo. **V**ac autem
homini illi. per quem filius hominis tradetur.

in. celestium.
III.
in. ebrai.
lo. exxi.
& bxxii.

in. celestium.
II.
in. ebrai.
L. celestium.

in. celestium.
VI.
in. ebrai.

in. celestium.
in. ebrai.
L. celestium.
lo. exxi.

in. celestium.
in. ebrai.
L. celestium.

Bonum erat ei. si natus non fuisset homo ille.

^{in. cclxxxiii.}
^{sol.} **R**espondens autem iudas. qui tradidit eum dixit.

Numquid ego sum rabbi? At illi. Tu dixisti.

^{in. cclxxxiii.}
^{in. cclxxx.}
^{l. cclxxx.}
^{lo. cclxxx.} **C**um autem eis accepit ih̄c panem. & benedixit ac fregit. deditq; discipulis suis. & ait.

Accipite & comedite. hoc est corpus meum.

^{in. cclxxxv.}
^{in. cclxxxv.}
^{l. cclxxxv.}
^{& cclxxxv.} **E**t accipiens calicem. gratias egit. & dedit illis dicens. Bibite ex hoc omnes. hic est enim sanguis meus novi testamenti. qui promissus est fundetur in remissionem peccatorum. Dico autē uobis. non bibam amodo de hoc genere. ne uitis. usq; in diem illum. cum illud bibam

XXVII

^{in. cclxxxvi.}
^{vi.}
^{in. cclxxxvi.}

^{in. cclxxxviii.}
^{l.}
^{in. cclxxxviii.}
^{lo. cclxxxviii.}

^{in. cclxxxviii.}
^{vi.}
^{in. cclxxxviii.}

^{in. cclxxxviii.}
^{l.}
^{in. cclxxxviii.}
^{l. cclxxxviii.}
^{lo. cclxxxviii.}

Et uobiscū nouum in regno patris mei. **T**YMNO DICTO.

exierunt in montem oliuetū. **T**unc dicit illis ih̄c. Omnes uos scandalū

patiemini in me in ista nocte. **S**criptum est enim. percutiam pastorem. & dispergentur oues gregis. postquam autem resurrexero. praecedam uos in galileam. **R**espondens

autem petrus ait illi. Et si omnes scandalizati fu-
erint in te. ego numquam scandalizabor. An-
te illi inquit. Amen dico tibi. quia in hac nocte ante
quam gallus cantet. ter me negabis. **A**nt illi
petrus. Etiam si oportuerit me mori tecum.
non te negabo. Similiter & omnes discipuli di-
xerunt. **T**unc venit ihc cum illis in villam.
quae dicitur gethsenam. **E**t dixit discipulis
suis. Sedete hic donec uadam illuc & orem. Et
assumpto petro. & duobus filiis. hebdaei. coe-
pit contristari. & maestus esse. **T**unc ait illis.
Tristis est anima mea. usque ad mortem. Sustine-
te hic. & uigilate mecum. **E**t progressus pusil-
lum prociudit in faciem suam. orans & dicens. Mi-
serere patris. si possibile est. transeat a me calyx iste.
Vtrum tamen non sicut ego uolo. sed sicut tu.
Et uenit ad discipulos. & inuenit eos dormientes.
Et dicit petro. Sic non potuisti una hora uigi-
lare mecum. Vigilate & orate. ut non intreatis
in temptationem. **S**piritus quidem promptus

an. cccc.
vi
m. clxxi.

an. cccc.
m. clxxi.
l. clxxviii.
lo. clxx.

an. cccc.
m. clxxi.
l. clxxviii.
lo. clxx.

an. cccc.
m. clxxi.
l. clxxviii.
lo. clxx.

an. cccc.
m. clxxi.
l. clxxviii.
lo. clxx.

an. cccc.
m. clxxi.
l. clxxviii.
lo. clxx.

an. cccc.
vi
m. clxxi.

an. cccc.
m. clxxi.
l. clxxviii.
lo. clxx.

in. cccxviii.
VI.
in. cccxviii.

est. caro autem infirma. **I**terum secundo
abijt. & orauit dicens. Pater mi. si non potest
hic calyx transire nisi bibam illum. fiat uolun
tas tua. Et uenit iterum. & inuenit eos dormi
entes. Erant enim oculi eorum grauari. Et re
lictis illis. iterum abijt. & orauit tertio. cundē
sermonem dicens. **T**unc uenit ad discipulos
suos. & dicit illis. Dormite iam. & requiescite.

in. cccxviii.
III.
in. cccxix.
lo. ciii.

Eccc appropinquabit hora. & filius hominis
tradetur in manus peccatorum. Surgite. eamus.

in. ccc.
in. cccxix.
L. cclxxv.
lo. ciiii.
& lxxx.

Eccc appropinquabit. qui me tradet. **A**d huc
ipso loquente. ecce iudas unus de duodecim ue
nit. & cum eo turba multa cum gladiis & fusti
bus. missi a principibus sacerdotum. & seniori
bus populi.

in. ccc.
II.
in. cccxix.
L. cclxxv.

Qui autem tradidit eum. dedit
illis dicens. Quem cumq. osculatus fuero. ipse
est. tenete eum. Et confestim accedens ad iñm dixit.

Aue rabbi. Et osculatus est eum. Dixitq. illi iñs.
Amice. ad quod uenisti. Tunc accesserunt & ma
nus iniecerunt in iñm. & tenuerunt eum.

¶ m. cccv.
¶ m. cccc.
L. cccc.
lo. ccc.

Et ecce unus ex his qui erant cum ih̄u. extendens
manum exemit gladium suum. & percussit
seruum principis sacerdotum. amputavit au-
riculam eius. **T**unc ait illi ih̄s. Conuer-
te gladium tuum in locum suum. Omnes enim qui
acceperint gladium. gladio peribunt. An pu-
tas. quia non possum rogare patrem meum.
& exhibebit michi modo plusquam duodecim
legiones angelorum. Quomodo ergo imple-
buntur scripturae. quia sic oportet fieri. **N**il
la hora. dixit ih̄s turbis. Tamquam ad latro-
nem existis cum gladiis & fustibus comprehen-
dere me. Cotidie apud uos sedebam docens in
templo. & non me tenuistis. **H**oc autem totū
factum est. ut implerentur scripturae prophe-
tarum. Tunc discipuli omnes relicto eo. fugerunt.
A illi tenentes ih̄m. duxerunt ad euan-
gheliam principem sacerdotum. ubi scribae & seni-
res conuenerant. **P**etrus autem sequebatur
cum a longe. usque in atrium principis sacerdo-

¶ m. cccv.
¶ m. cccc.
L. cccc.
lo. ccc.

¶ m. cccv.
¶ m. cccc.
L. cccc.
lo. ccc.

¶ m. cccv.
¶ m. cccc.
L. cccc.
lo. ccc.

¶ m. cccv.
¶ m. cccc.
L. cccc.
lo. ccc.

¶ m. cccv.
¶ m. cccc.
L. cccc.
lo. ccc.

tum. Et ingressus intro sedebat cum ministris

ut uideret finem. **P**rincipes autem sacerdotum & omne concilium quærebant falsum testimonium contra ihm. ut cum mosti tra-derent. Et non inuenerunt eum multa falsi testes accessissent.

Nouissime autem uenerunt duo falsi testes & dixerunt. hic dixit. possum destruere templum dei & post triduum aedificare illud. Et surgens princeps sacerdotum ait illi. Nichil respondes ad ea quæ isti aduersum te testificantur. Ille autem tacebat. Et princeps sacerdotum ait illi. Adiuro te per dominum uiuum. ut dicas nobis. si tu es christe. filius dei.

Dixit illi ille. Tu dixisti. **V**erum tamen dico uobis. a modo uidebitis filium hominis sedentem ad dexteris uirtutis & uenientem in nubibus caeli.

Tunc princeps sacerdotum. scidit uestimenta sua dicens. Blasphemauit. quid adhuc egemus testibus. **E**cce nunc audistis blasphemiam. quid uobis uidetur.

m. ccc. xlii.
r. ii.
m. cccc. xlii.
l. ccc. x.

m. ccc. xlii.
r. vi.
m. ccc. x.

m. ccc. x.
r. i.
m. ccc. x.
l. ccc. xlii.
lo. lx. xlii.

m. ccc. xlii.
r. vi.
m. ccc. xlii.

m. ccc. xlii.
r. ii.
m. ccc. xlii.
l. ccc. xlii.

Atilli respondentes dixerunt · Reus est morus ·

Tunc expuerunt in faciem eius · & colaphis eum
ceiderunt · Alii autem palmas in faciem ei de
derunt dicentes · Prophetiza nobis xpc · quis
est qui te percussit · **P**etrus uero sedebat so
ris in atrio · Et accessit ad eum una ancilla di
cens · Et tu cum ihu galileo eras · Atille nega
uit coram omnibus dicens · Nescio quid dicis ·

Exiit autem illo ianuam · uidit eum alia
ancilla · & ait his qui erant ibi · Et hic erat cu
i iu nathareno · Et iterum negauit cum iura
mento · quia non noui hominem · Et post
pusillum · accesserunt qui stabant · & dixerunt
petro · Vere & tu ex illis es · Nam & loquelatua
manifestum te facit · Tunc coepit detestari
& iurare · quia non nouisset hominem · Et con
tinuo gallus cantauit · **R**ecordatus est
petrus uerbi ihu quod dixerat · priusquam
gallus cantet · ter me negabis · Et egressus
foras · fletit amare · **M**oric autem facto · con

di. ccc. xxi.
p. 11
di. ccc. xxi.
l. ccc. xxi.
lo. ccc. xxi.

di. ccc. xxi.
p. 11
di. ccc. xxi.
l. ccc. xxi.
lo. ccc. xxi.

di. ccc. xxi.
p. 11
di. ccc. xxi.
l. ccc. xxi.
lo. ccc. xxi.

di. ccc. xxi.
p. 11
di. ccc. xxi.
l. ccc. xxi.

di. ccc. xxi.
p. 11
di. ccc. xxi.
l. ccc. xxi.

silium inierunt omnes principes sacerdotum.

& seniores populi aduersus ihm. ut cum moſti

tradere. **E**t uinctum adduxerunt eum.

& tradiderunt pontio pilato praefidi.

Tunc uidens iudas qui eum tradidit quod dam
natus eſſet. poenitentia ductus. retulit trigin
ta argenteos principibus sacerdotum. & seni
oribus dicens. Peccavi. tradens sanguinem iu
ſtu. At illi dixerunt. Quid ad nos. Tu uidens.

Et proiectis argenteis in templo recessit. & abi
ens laqueo ſe ſuſpexit. Principes autem ſa
cerdotum acceptis argenteis. dixerunt. Non
licet mittere eos in corbanam. quia pretium
ſanguinis eſt. Conſilium autē inito. cunctis
ex illis agrum figuli in ſepulturam peregrino
rum. propter hoc uocatus eſt ager ille achel
demach. hoc eſt ager ſanguinis. uſq. in hodi
ernum diem. Tunc impletum eſt. quod di
ctum eſt per ieremiam prophetam dicentē.
Et acceperunt triginta argenteos. pretium

in. ccc. xliii.

in. ccc. xliii.

l. ccc.

lo. ccc. xliii.

in. ccc. xliii.

50 l

appreciati quem appreciauerunt a filiis israhel
& dederunt eos in agrum figuli sicut constituit
michi dñs. **I**nc autem stetit ante presidem
& interrogauit eum preses dicens Tu es rex iu
deorum. **D**ixit illi inc Tu dicis. Et cum accu
saretur a principibus sacerdotum & senioribus
nichil respondit. Tunc dicit illi pilatus Non au
dis quanta aduersum te dicunt testimonia. Et
non respondit ei ad ullum uerbum ita ut mi
raretur preses uolenter. **P**er diem autem
sollemnem confueuerat praeses dimittere po
pulo unum uinctum quem uoluissent. **B**a
bebat autem tunc uinctum insignem quidi
cebatur barabbas. Congregatis ergo illis dixit
pilatus Quem uultis dimittere uobis barabbam
an ihm qui dicitur xpc. Sciebat enim quod
per inuidiam tradidissent eum. **S**edente au
tem illo pro tribunali misit ad eum uxor eius di
cens Nichil tibi & iusto illi multa enim passa
sum hodie per uisum propter eum. **P**rin

in. cccxx.
ii
in. cc.
l. cccviii
lo. cccviii

in. cccxxi.
ii
in. cc.
l. cccviii
lo. cccviii

in. cccxxv.
ii
in. cc.
l. cccviii

in. cccxxv.
ii
in. cc.
l. cccviii

in. cccxxv.
ii
in. cc.
l. cccviii

in. cccxxv.
ii
in. cc.
l. cccviii
lo. cccviii

autem sacerdotum & seniores persuaserunt po-
pulis ut peterent barabban. ihm̄ uero perde-
rent. Respondens autem praefectus illis. Quē
uultis uobis de duobus dimitti. At illi dixerunt.
Barabban. **D**icit illis pilatus. Quid dignetur faciā
de ihm̄. qui dicitur xpc. Dicunt omnes. Cru-
cifigatur. At illis praefectus. Quid enim mali
fecit. At illi magis clamabant dicentes. Cru-
cifigatur. **V**idens autem pilatus quia nichil
proficeret. sed magis tumultus fieret. accepta
aqua. lauit manus coram populo. dicens. In-
nocens ego sum a sanguine iusti huius. uos
uidetis. Et respondens uniuersus populus.
dixit. Sanguis eius super nos & super filios
nostros. **T**unc dimisit illis barabban. ihm̄ autē
flagellatum tradidit eis. ut crucifigeretur.
TUNC MILITES
praefecti suscipientes ihm̄ in praetorio
congregauerunt ad eum uniuersam
cohortem. Et exuentes eum. clamidem cecē

7. m. ccc. xxi.
l. m. ccc. xxi.
l. ccc. xxi.
l. ccc. xxi.

7. m. ccc. xxi.
S. ol.

7. m. ccc. xxi.
l. m. ccc. xxi.
l. ccc. xxi.
l. ccc. xxi.

7. m. ccc. xxi.
l. m. ccc. xxi.
l. ccc. xxi.
l. ccc. xxi.

neam circumderunt ei. Et plectentes coronā
despinis posuerunt super caput eius & ha-
rundinem in dextera eius. Et genu flexo
ante eum illudebant dicentes. Ave rex iude-
orum. **E**t expuentes incum. acceperunt
harundinem & percutiebant caput eius. Et
postquam illuserunt ei. exuerunt eum clami-
de & induerunt eum uestimentis eius & dixe-
runt ei ut crucifigerent. **E**xcentes autē
inueniunt hominem cyrenicum. nomine
simonem. hunc angariauerunt. ut tolleret
crucem eius. **E**t uenerunt in locum qui di-
citur golgotha. quod est caluariæ locus.
Et dederunt ei uinum bibere. cum felle mi-
xtum. Et cum gustasset. noluit bibere.
Postquam autem crucifixerunt eum. diuisē-
runt uestimenta eius. sortem mittentes. Et
sedentes seruiabant eum. **E**t imposuerunt
super caput eius causam ipsius scriptam.
hic est iñc rex iudaeorum. **T**unc crucifixi

III. CCC. XXX.
VI.
III. CCC. XXX.

III. CCC. XXX.
III. CCC. XXX.
L. CCC. XXX.
L. CCC. XXX.

III. CCC. XXX.
III. CCC.
L. CCC. XXX.
L. CCC. XXX.

III. CCC. XXX.
III. CCC.
L. CCC. XXX.
L. CCC. XXX.

III. CCC. XXX.
III. CCC.
L. CCC. XXX.
L. CCC.

III. CCC. XXX.
III. CCC. XXX.
L. CCC. XXX.
L. CCC. XXX.

III. CCC. XXX.
III. CCC. XXX.
L. CCC. XXX.
L. CCC. XXX.

¶ m. ccc. lxxviii.
VI
¶ m. ccc. lxxvii.

¶ m. ccc. lxxviii.
II
¶ m. ccc. lxxviii.
L. ccc. lxxvii.

¶ m. ccc. lxxviii.
II
¶ m. ccc. lxxviii.
L. ccc. lxxv.

¶ m. ccc. lxx.
II
¶ m. ccc. lxx.
L. ccc. lxxviii.

¶ m. ccc. lxx.
VI
¶ m. ccc. lxxv.

¶ m. ccc. lxx.
II
¶ m. ccc. lxxv.
L. ccc. lxxviii.

sunt cum eo duo latrones unus ad dextris & unus
ad sinistris. **P**raeterea multi autem blasphemabant
eum mouentes capita sua & dicentes
Uua qui destruit templum dei & intra duo il-
lud reaedificat. Salua te metipsum. Si filius dei
es descende de cruce. **S**imiliter & principes
sacerdotum illudentes eum scribis & seniori-
bus dicebant. Alios saluos fecit seipsum non
potest saluum facere. Si rex israel es descen-
dat nunc de cruce & credimus tui. Confidit in
deo liberet eum nunc si uult. Dixit enim quia
dei filius sum. **I**n ipsum autem & latrones
qui crucifixi erant cum eo improperabant
ei. **A** sexta autem hora tenebrae factae sunt
super uniuersam terram usque ad horam nonam.
Et circa horam nonam clamauit iesus
uocem magna dicens heli heli lema sabaccani.
hoc est deus meus deus meus ut quid dereliquisti me.
quidam autem illic stantes & audientes dicebant
heli uocat iste. **E**t continuo currens unus

ex eis accepit spongiam impleuit aceto · et

et imposuit harundini · et dabat ei bibere ·

Ceteri uero dicebant · Sine uideamus · an ueni
at helias · liberans eum · Hic autem iterum da
mans uoce magna · emisit spm̄ · **E**t ecce ue
lum templi scissum est in duas partes · a summo
usq; deorsum · **E**t terra mota est · & petrae
scissae sunt · & monumenta aperta sunt · & mul
ta corpora scōrum qui dormierunt surrexe
runt · Et exiit eis de monumentis post resur
rectionem eius · uenerunt in scām ciuitatem
& apparuerunt multis · **C**enturio autem &
qui cum eo erat custodientes iēm · uiso ter
rae motu & his quae fiebant · timuerunt ual
de dicentes · Uere filius dī erat iste · **E**rant au
tem ibi mulieres multae · a longe quae secutae
erant iēm · agabiles ministrantes ei · Inter quas
erat maria magdalena · & maria iacobi · & io
seph matris · & mater filiorum · thebedei · **C**um
sero autem factum esset · uenit quidam homo

in. cccxlii.
m. cccxiii.
l. cccxiiii.
lo. cccxv.

in. cccxlii.
m. cccxiii.
l. cccxiiii.

in. cccxli.
S. X. o. l.

in. cccxlii.
m. cccxiii.
l. cccxiiii.

in. cccxlii.
VI.
m. cccxiii.

in. cccxlii.
m. cccxiii.
l. cccxiiii.
lo. cccxv.

an. ecel. viii.
p. 11
an. ecel. viii.
l. cccxxviii.
l. cccxxviii.

an. ecel.
vi.
an. ecel. viii.

an. ecel.
s. x.
l.

duel ab arimathia nomine ioseph. qui & ipse di
scipulus erat ihu. hic accessit ad pilatum. & pe
tuit corpus ihu. Tunc pilatus iussit reddi cor
pus. **E**t accepto corpore ioseph. inuoluit il
lud in sindone munda. & posuit illud in mo
numento suo nouo quod exciderat in petra.
& aduoluit saxum magnum ad hostium mo
numenti. & abiit. **E**rat autem ibi maria
magdalena. & altera maria. sedentes contra se
pulchrum. **A**ltera autē die quae est post
parasceuen. conuenerunt principes sacerdo
tum. & pharisaei ad pilatum dicentes. Domi
ne. recordati sumus quia seductor ille dixit
adhuc uiuens. post tres dies resurgam. Iube
ergo custodiri sepulchrum usq. in diem tercia
um. ne forte ueniant discipuli eius & furent
eum. & dicant plebi surrexit a mortuis. Et erit
nouissimus error. peior priorē. At illi pil
atus. **H**abetis custodiam. ne custodite sicut
seritis. Illi autem abeuntes munierunt sepul

in celis
I
MCCCXXI
IV
MCCCXXVI
I
MCCCXXIII

chrum. Signantes lapidem cū custodibus.
Vespere autem sabbati. quae lucebat impi-
 ma sabbati. uenit maria magdalena. & al-
 tera maria. uidere sepulchrū. **E**t ecce ter-
 rae motus. factus est magnus. **A**ngelus au-
 tem dñi descendit de caelo. & accedens reuol-
 uit lapidē. & sedebat super eum. **E**rat autē
 aspectus eius sicut fulgur. & uestimentū eius
 sicut nix. **P**raeterea autē eius exterriti
 sunt custodes. & facti sunt uelut mortui.

in celis
II
MCCCXXII
I
MCCCXXVII

Respondens autem angelus. dixit mulierib.
 nolite timere uos. **S**cio enim. quod iēm q̄
 crucifixus est quaeritis. **N**on est hic. **S**ur-
 rexit enim. sicut dixit. **V**enite uidete lo-
 cum. ubi positus erat dñs. **E**t cito cum e-
 diete discipulis eius quia surrexit. & ecce prae-
 cedit uos in galileam. **I**bi eum uidebitis. ec-
 ce dixi uobis. **E**t exierunt cito demonu-
 mento. cum timore & gaudio magno. cur-
 rentes nuntiare discipulis eius. **E**t ecce nūc

in celis
III
MCCCXXIII
I
MCCCXXVIII

in celis
X
Sol

occurrit illis dicens. Aucte. Ille autem acces-
serunt. & tenuerunt pedes eius. & adorauerunt eum.
Tunc ait illis. Nolite timere. Ite nuntiate fra-
tribus meis. ut eant in galileam ibi me inue-
bunt. Quae cum abissent. ecce quidam de custo-
dibus uenerunt in ciuitatem. & nuntiauerunt
principibus. sacerdotum. omnia quae facta fuerant.
Et congregati cum senioribus. consilio accepto.
pecuniam copiosam dederunt militibus. dicen-
tes. Dicit. quia discipuli eius in te uenerunt.
& furati sunt cum nobis dormientibus. Et si hoc
auditu fuerit apud te. nos suadebimus ei. & secu-
ros uos faciemus. At illi accepta pecunia. fe-
cerunt. sicut erant docti. Et divulgatum est
uerbum istud. apud iudeos. usque in hodie-
rum diem. **V**ndecim autem discipuli abierunt
in galileam. ubi constituerat illis ihesus. Et in die-
bus illis adorauerunt. quidam autem dubitauerunt.
Et accedens ihesus. locutus est eis dicens. Data
est michi omnis potestas. in caelo & in terra.

Et uentes ergo docete omnes gentes baptizantes eos
 in nomine patris & filii & spiritus sancti. Docentes eos
 seruare omnia quaecumque mandavi uobis.
 Et ecce ego uobiscum sum omnibus diebus usque
 ad consummationem saeculi. Amen.

INCIPIT PRO
 LOGVS. ⁊
 MARCUS EUANGE
 LISTA Dñi ET PETRI IN BA
 ptismate filius atq; in diuino

sermone discipulus sacerdotum in israhel agens.
 secundum carnem leuita. Conuersus ad fidem christi.
 euangelium in italia scripsit. ostendens in eo.
 quid & generi suo deberet & christo. Nam in istum
 principii in uoce propheticæ exclamationis in
 stitutus ordinem leuiticæ electionis ostendit.
 ut prædicans prædeterminatum iohannem filium
 bachanac. in uoce angelii annuntiantis emissum.
 non solum uerbum carnem factum. sed corpus

18
dñi in omnia per uerbum diuinæ uocis anima
tum initio euangelicæ prædicationis ostende
ret. ut qui hæc legens sciret. cum in unum carnis
indō & in uero aduentis habitaculum caro debe
ret agnosceret. atq; in se uerbum uocis. quod in so
nantibus perdidit. inueniret. Deniq; & per
fecti euangelii opus intrasset. ab apotismo dñi p
dicare dñi inchoans. non laborauit. nuntiat
carnis quam in prioribus uiderat dicere. sed totum
in exprimens expositionem deserti. ieiunium
nunti. temptationem diaboli. Congregati
onem bestiarum. & ministerium protulit ange
lorum. ut instituens nos. ad intellegendum sin
gula in breui compingens. ne auctoritatem
factæ rei demeret. & perficiendi operis pleni
tudinem non negaret. Deniq; amputasse
sibi post fidem pollicem dicitur. ut sacerdo
tio reprobis haberetur. sed tantum consen
tiens fidei prædeterminata potuit electio. ut
nec sic in opere uerbi perderet. quod prius

meruerat in genere Nam alexandriae episcopus
 fuit Cuius per singula opus scire & euangelii
 in se dicta disponere & disciplinam in se legis agno-
 scere & diuinam in carne domini intelligere naturam
 quae in nos primum requirit Dehinc inquisita
 uolumus agnosci habentes mercedem exhor-
 tationis Quo qui plantat & qui rigat unum
 sunt qui autem incrementum praestat discit

INCIPIT BREUIS EUAN- GELII SAE MARCI

- I **O** ci iohanne baptista & de uictu & habitu eiusdem
 Baptizatus in eum & temptatus in deserto Petrum & ceteros
 sequi iubet hominem ab immundo spiritu eripit
- II **S** ocrum petri a febris liberat & alios multos curat
 iacobum alibi sequi iubet Et iudaeis dicit non possumus esse sanis in
- III **D** iscipuli spicas uellunt Manum arida habens in medicum
 bentem sanat Duodertim apostolorum electio De beelhe-
 bub principe demoniorum
- III **M** arcum & fratres spernit Parabolam seminantis dicit
 Nauigans tempestatem sedat Demonum legionem abho-

V **A**reth in synagoga filiam mortuam suscitavit. Prophetam in patria sua sine honore esse dicit. Duodecim discipulos promittit cum praeceptis. Decapite iohannis.

VI **R**egressis apostolis ad him. De quinque panibus & duobus piscibus quinque milia viros saturat. Ihesus supra mare ambulat. Et magis coquinare hominem quam exire de ore.

VII **F**iliam syrophenissae ad coemeterium liberat. Surdum & mutum curat dicens ei effeta. De septem panibus in quatuor milia hominum. Monet caneri a fermento phariseorum. Desposito cecco oculos aperuit. Petrum post confessionem suam digne interpretatur. In monte transfiguratur. Non ei possibile spiritum immundum nisi precium & oratione dicit.

VIII **H**umilitatem docet. Non esse prohibendum qui in nomine eius iustitiam facit. Et decalicae aquae frigidae. Uxor non dimittenda nisi ob fornicationem. Infames ab excommunicatione non exartendos. Vendimus omnia & cetera. Nam dandam & quia difficile ducere regnum caelorum sit ingredi.

VIII **E**uentura sibi praedicat. Peccato filiorum hebraeorum. Sicut. De cecco mendicante curato. Depulso asinae.

X **I**nterrogatur in qua potestate haec faceret. Parabola

De cunctis & colonis. De denario cecaris. De muliere
quae septem fratres habuit. Et quendam scribam di
cit non longe esse a regno dñi. Atq; interrogat quomo
do dicatur xpc filius dauid. cum sit dñs. De iudua &
gahofilatio. De templi structura.

XI **O** De pseudo crisfif & passione martirum. De commo
tione saeculi. Et de aduentu xpi.

XII **D**e unguento supra caput eius effuso. De prodicione
iudae. qua dñm tradidit. Et ceteris mandatis.

XIII **I**udicium principum quo condemnant ihm.
Passio mñ. & sepultura. & resurrectio eius. id est.

BREVIS EVANGELII SEC MARCV
EXPLICIT. ✠ ✠ ✠ —.

AR G U M E N T U M.

MARCUS ASSERTUIT QUI COLO BO
daetus est nominatus. ideo quod acie
tera corporis proceritate. dignos minores ha
buisset. Iste interpret fuit petri. post excessio
nem ipsius petri. descripsit uero. id est hoc
mirabile partibus euangelium.

MAR. I
 77
 85. em
 lre lre

EUANGELII IHU XPI FILII

DI SICUT SCRIPTUM EST IN ESAIA

propheta 'Eccc ego mitto angelum meum ante

faciem tuam qui praeparauit uiam tuam'

Vox clamantis in deserto: parate uiam dñi rectas
facite semitas eius. **F**uit iohannes in deserto ba
ptizans & praedicans baptismum poenitentiae
in remissionem peccatorum. Et egrediebatur ad
illum omnis iudeae regio & ierosolymae uniuersi
& baptizabantur ab illo in iordane flumine con
fiteentes peccata sua. **E**t erat iohannes uestitus
pilis camelis & hōna pellicia circa lumbos eius &
locustas & mel siluestre edebat. Et praedicabat di
cens: Venit fortior me post me: cuius non sum
dignus procumbens soluere corrigiam calceamen
torum eius. Ego baptizo uos aqua: ille uero ba
ptizabit uos spū scō. **E**t factum est in diebus illis:
uenit in eam ananias gableae & baptizatus est
in iordane a iohanne. Et statim ascendens de
aqua uidit apertos caelos & spm̄ tamquā colum

in. iiii.
l. xiii.
l. xiiii.
l. xv.

in. iiii.
l. xiii.
l. xiiii.
l. xv.

in. iiii.
l. xiii.
l. xiiii.
l. xv.

in. iiii.
VI
in. iiii.

in. iiii.
VI
in. iiii.

bam descendente[m] & inane[m] in ipso. Et uox
 facta est de caelis: tu es filius meus dilectus: in te com
 placui. **E**t statim sp̄s expulit eum in desertum.
 & erat in deserto quadraginta diebus & quadragin
 ta noctibus & temptabatur a satana. **E**ratq; cū
 bestis: & angeli ministrabant illi. **P**ostquam
 autem traditus est iohannes: uenit ih̄c in gali
 leam. **P**roedicans euangelium regni dī & dice[s]
 q[uo]d impletum est tempus: & appropinquabit
 regnum dī: poenitemini: & credite euangelio.
Et praeteriens secus mare galilaeae uidit simonē
 & andream fratrem eius mittentes retia in mare.
 Erant enim piscatores. **E**t dixit eis ih̄c: Ueni
 te post me: & faciam uos fieri piscatores hominū.
Et protinus relictis retibus: secuti sunt eum.
 Et progressus inde pusillum uidit iacobu[m] hebedge
 & iohannem fratrem eius: & ipsos in nauī compo
 nentes retia: & statim uocauit illos. Et relicto
 patre suo hebedaeo in nauī cum mercennariis:
 secuti sunt eum. **E**t ingressi sunt in capharna

m. xlii.
 l. i.
 l. xxi.

m. xlii.
 l. vi.
 m. xxi.
 l. xxi.
 l. xxi.

m. xlii.
 l. vi.
 m. xxi.

m. xlii.
 l. i.
 l. xxi.

m. xlii.
 l. vi.
 m. xxi.

m. xlii.
 l. viii.
 l. xxi.

um. & statim sabbatis ingressus in synagogam.
docebat eos. **E**t stuebant super doctrinam.

Et erat enim docens eos quasi potestatem habens.
& non sicut scribae. **E**t erat in synagoga eorum
homo in spiritu immundo. & exclamavit dicens.

Quid nobis & tibi inuē nā hācne uemisti perde
re nos? Scio qui sis fīlī dī. Et comminatus ei
māe dicens. Obmutescē. & exi de homine. Et
discerpens eum spiritus immundus. & exclā
mans uoce magna. exiit ab eo. Et mirati sunt
omnes. ita ut conquirerent in terse dicentes.

Quidnam est hoc? Quae doctrina haec noua.
quia in potestate & spiritibus immundis im
perat. & obediunt ei. Et processit rumor eius

statim in omni regione galilae.

TPROTINUS EGRE

dientē de synagoga. uenerunt in

domum simonis & andreae cum ia
cobo & iohanne. Decumbat autem socius
simonis febricitans. Et statim dicunt ei dicit

m. xxi.
m. lvi.
l. viii.
& xxvii.
m. xxi.
viii.
l. xxxv.

ff. ii.
m. xxi.
m. lvi.
l. xxxv.

la Et accedens deuauit eam apprchensi manu
eius Et continuo dimisit eam febris & ministra
bat eis Uespere autem facto cum occidisset sol
afferebant ad eum omnes male habentes Et erat
omnis ciuitas congregata adianua & curauit
multos qui uexabantur uariis languoribus &
demonia multa eiciebat Et non sinebat lo
qui ea quo sciebant eum Et diluculo ualde
surgens egressus abiit in desertum locum ibiq;
orabat Et persecutus est eum simon & qui cum
illo erant Et cum inuenissent eum dixerunt
ei Quia omnes quaerunt te Et ait illis Eamus
in proximos uicos & ciuitates ut & ibi predica
m A dhoc enim ueni Et erat predicans in syna
gis eorum & omni galilea & demonia eiciens
Et uenit ad eum leprosus deprecans eum & genu
flexo dixit Si uis potes me mundare Ihu aut
misertus eius extendit manum suam & tangens
eum ait illi Uolo mundare Et cum dixisset
statim discessit ab eo lepra & mundatus est

capitulum
viii
l. xxviii

capitulum
ix
l. xxviii

Et comminatus est ei statimque cecit illum & dicit
ei Uide nemini dixeris sed uade ostende te prin
cipi sacerdotum Et offer pemundatione tua
quae praecepit moyses in testimonium illis

¶ m. xxviii.
§. x.
§. o. l.

At ille egressus coepit praedicare & diffamare ser
monem suum n̄ possit manifeste in ciuitatem
introire sed foris in desertis locis esse Et conuen
iebant ad eum undiq. **E**t iterum intrauit ca
pharnaum post dies & auditum est quod indo
mo esset & conuenerunt multi ita ut non cape
ret neq. ad inuam & loquebatur eis uerbum

¶ m. xx.
¶ m. lxx.
¶ l. xxxviii.
¶ l. xxxviii.

Et uenerunt ferentes ad eum paralyticum qui
a quatuor portabatur Et cum non possent of
ferre cum illi praeturbati nudauerunt tectum
ubi erat & praeficientes summiserunt grabat
tum in quo paralyticus iacebat Cum uidisset au
tem ih̄c fidem illorum ait paralytico fili dimit
tur tibi peccata Erant autem illic quidam de
scribis sedentes & cogitantes in cordibus suis
Quid hic sic loquitur blasphemae Quis potest

dimittere peccata nisi solus dñs Qui statim co-
gnito iñc spū suo quia sic cogitarent intra se di-
xit illis Quid ista cogitatis in cordibus uestris

Quid est facilius dicere paralytico dimittuntur
tibi peccata aut dicere surge & tolle grabatum
tuum & ambula Utrautem scitis quia potesta-
tem habet filius hominis in terra dimittendi pec-
cata ait paralytico Tibi dico surge tolle grabat-
um tuum & uade in domum tuam Et statim
ille surrexit Et subleto grabato abiit coram
omnibus ita ut admirarentur omnes & honori-
ficarent dñm dicentes quia numquā sic uidimus

Et ingressus est rursus ad mare omnisq; turba ueni-
ebat ad eum & docebat eos Et cum praeteriret
uidit leui alphi sedentem ad teloneum & ait
illi Sequere me Et surgens secutus est eum

Et factum est cum accumberet in domo illius
multi publicani & peccatores simul discumbe-
bant cum iñ & discipulis eius Erant enim mul-
ti qui & sequebantur eum Et scribae & pharisai

m. xxi.
l. lxxi.
l. xxxviii.

m. xxii.
l. lxxii.
l. xxxviiii.
& c. lxxxi.

¶
II
¶
L. xl.

uidentes quia manducaret cum peccatoribus &
publicanis dicebant discipulis eius Quare cum
publicanis & peccatoribus manducet & bibit ma
gister uester. **H**oc audito ihs ait illis Non ne
cesse habent sani medico sed qui male habent.
Non enim ueni uocare iustos sed peccatores Et
erant discipuli iohannis & pharisaei ieiunantes
& ueniunt & dicunt illi Quare discipuli iohan
nis & pharisaeorum ieiunant tu autem discipu
li non ieiunant Et ait illis ihs Numquid pos
sunt sibi nuptiarum quamdiu sponsus cum il
lis est ieiunare Quanto tempore habent secu
sponsum non possunt ieiunare Uenient au
tem dies cum auferetur ab eis sponsus et tunc
ieiunabunt in illis diebus Nemo assumentum
panni rudis assuit uestimento uetere Alioquin
auferet supplementum nouum aucteri & ma
ior scissura fit Et nemo mittit uinum nouu
in utres ueteres Alioquin dirumpet uinu
utres & uinum effundetur & utres percunt

Sed unum novum: matres novos miter

DEBIT

FACTUM EST

terum cum sabbatis ambularet
per sara: & discipuli eius coeperunt
præcedi: & vellere spicas phari

saui autem dicebant ei: Ecce quid faciunt sab
bati quod non licet: Et ait illis: Numquam
legistis quid fecerit dauid quando necessita
tem habuit: & esurit ipse & qui cum eo erant:

Quomodo introiit in domum dñi sub abia thar
principe sacerdotum: & panes propositionis
manducauit: quos non licbat manducare:
nisi sacerdotibus: & dedit eis qui cū eo erant:

Et dicebat eis: Sabbatum propter hominem
factum est: & non homo propter sabbatum:

Itaque dñs est filius hominis etiam sabbati: Et
introiit iterum synagogam: & erat ibi ho
mo habens manum aridam: Et observabant
si sabbatis curaret: ut accusarent eum: Et ait

III
m. xxv.
II
m. xxv.
L. xli.

m. xxv.
II
m. xxv.
L. xli.

homini habenti manum aridam. Surge in me-
 dium. Et dicit eis. Licet sabbatis bene facere
 an male. animam saluam facere. an perdere.
 Illi tacebant. Et circumspiciens eos cum ira &
 tristatus super cecitatem cordis eorum. dicit
 homini. Extende manum tuam. Et extendit.
 Et restituta est manus illi. **E**x eunt autem sta-
 tim pharisaei. cum herodianis consilium facie-
 bant aduersus eum. quomodo eum perderent.
 Et tunc cum discipulis suis secessit ad mare. Et
 multiturba agalilea & iudaea secuta est eum. &
 ab hierosolymis & ab iudumca & transiordanem.
 & circa tyrum & sydonem multitudo magna
 audientes quae faciebat. uenerunt ad eum. Et
 dixit discipulis suis. ut nauicula sibi deferretur.
 propter turbam. ne comprimerent eum. Multos
 enim sanabat. ita ut irruerent in eum ut illum
 tangerent. Quot quot autem habebant plagas.
 & spiritus immundi. cum illum uidebant. proci-
 debant ei. **E**t clamabant dicentes. Tu es filius

m. xxvii.
 m.
 m. xxviii.
 lo. xxvii.
 & xxv.

m. xxviii.
 m.
 m. xxviii.
 l. xxviii.
 & xlv.
 lo. xlvii.

m. xxviii.
 viii.
 l. xxviii.

di. Et uehementer comminabatur eis ne ma-
 nifestarent illum. **E**t ascendens in montem.
 uocauit ad se quos uoluit ipse. Et uenerunt ad
 eum. & facti ut essent. xii. cum illo. & ut mitteret
 eos predicare. Et dedit illis potestatem curan-
 di infirmitates & eiciendi demonia. **E**t impo-
 suit simoni nomen petrus. Et iacobum hēdēdē.
 & iohannem fratrem iacobi. & imposuit eis no-
 mina boanerges. quod est filii tonitruū. Et an-
 draem. Et philippum. Et bartholomcum.
 Et matheum. Et thomam. Et iacobum alpheī.
 Et iudeum. Et symonem chananecum. Et iuda-
 scarioth qui tradidit illum. **E**t ueniunt addo-
 mum. & conuenit eorum turba. ita ut non pos-
 sent neq. panem manducare. Et cum audisset
 sui. exierunt tenere eum. Dicebant enim. quō
 in suorem uersus est. **E**t scribae qui ab ieroso-
 lomis descenderant dicebant. Quō hec iherub-
 halice. & q̄am principe demoniorum eiet doc-
 monia. **E**t conuocatis eis. in parabolis dicebat

m. ccc. xxi.
 m. lxxxi.
 l. lxxxi.

m. ccc.
 m. lxx.
 l. xliii.

m. ccc.
 x. l.

m. ccc.
 m. ccc.
 l. ccc.

m. ccc.
 m. ccc.
 l. ccc.

illis? Quid modo potest satanas satanam eicere? Et si
regnum in se dividatur non potest stare regnum
illud? Et si domus super semetipsum disperit
non poterit domus illa stare? Et si satanas con-
surrexerit in semetipsum disperit ut est & non po-
terit stare: sed finem habet. Nemo potest uasa for-
tis ingressus in domum diripere: nisi prius for-
tem alliget: & tunc domum eius diripiet.

Amen dico uobis quō omnia dimittentur fili
is hominum peccata & blasphemiae quibus
blasphemauerint. Qui autem blasphemaue
rit in spm scm non habet remissionem in ae
tēnum sed erit acceptus delicti quō di
cebant spiritum inmundum habere ioum

XIII.

⁷⁰
 07. xxv. v.
 τ II
 07. cxxv.
 l. lxxxi

T U E N I U N T M A

ter eius & fratres & foris stantes
miserrunt ad eum uocantes eum
Et sedebat circa eum turba &
dicebant ei Ecce mater tua & fratres tui foris
quaerunt te Et respondens ait Quare es

mater mea & fratres mei. Et circumspiciens
 eos qui in circuitu eius sedebant. ait. Ecce ma-
 ter mea & fratres mei. Qui enim fecerit uo-
 luntatem dei hic frater meus & soror mea
 & inater est. **E**t iterum coepit docere ad
 mare & congregata est ad eum turba multa.
 ita ut in nauim ascendens sederet in mari.
 Et omnis turba circa mare super terram erat.
 Et docebat illos in parabolis multa & dicebat
 illis in doctrina sua. Audite. Ecce exiit semi-
 nans ad seminandum. Et dum seminat ali-
 ud cecidit circa uiam & uenerunt uolucres
 et comederunt illud. Aliud uero cecidit sup-
 petrosa. ubi non habuit terram multam &
 statim exortum est. quo non habuit altitudi-
 nem terrae. Et quando exortus est sol exar-
 suauit & eo quod non habet radicem exaru-
 it. Et aliud cecidit in spinas & ascenderunt spi-
 nae & suffocauerunt illud & fructum non de-
 dit. Et aliud cecidit in terram bonam & da-

m. xxviii.
 l. lxxv.
 l. lxxv.

bat fructum crescentem & ascendentem. Et assis-
rebat unum triginta. & unum sexaginta. &
unum centum. Et dicebat. Qui habet auris
audiendi audiat. Et cum esset singularis in
terrogauerunt eum hi qui cum eo erant du-
odecim. parabolam. Et dicebat eis. Uobis
datum est scire misterium regni dei. **I**lli au-
tem qui foris in parabolis omnia fiunt. Ut ui-
dentes uideant. & non uideant. Et audientes
audiant & non intellegant. nequando conuer-
tantur & dimittantur eis peccata. Et ait illis.

¶ xxxviii.
¶
¶ xxxviii.
¶
¶ xxxviii.
¶
¶ xxxviii.

Nescitis parabolam hanc. & quomodo omnes
parabolas cognoscetis. **Q**ui seminat. uerbum
seminat. hi autem sunt qui circa uiam. ubi se-
minatur uerbum. & cum audierint. confestim
uenit satanas. & auferit uerbum quod semina-
tum est in corda eorum. Et hi sunt simili-
ter. qui super petrosa seminantur. Qui cum
audierint uerbum. statim cum gaudio sui-
scipiunt illud. & non habent radicem in se. sed

¶ xxxviii.
¶
¶ xxxviii.
¶
¶ xxxviii.

temporales sunt. Deinde ostendit tribulatione &
 persecutione propter uerbum. confestim scan-
 dalizantur. Et alii sunt qui in spinis seminan-
 tur. hi sunt qui uerbum audiunt & erumnae
 saeculi & deceptio diuitiarum & cetera reliqua
 concupiscentiae introcunt suffocant uerbum.
 & sine fructu efficiunt. Et hi sunt qui super ter-
 ram bonam seminati sunt. qui audiunt uerbū
 & suscipiunt & fructificant. unum triginta &
 unum sexaginta & unum centum. **E**t dice-
 bat illis. Numquid uenit lucerna ut sub modi-
 o ponatur aut sub lecto. nonne ut super cande-
 labrum ponatur. **N**on enim est aliquid ab-
 sconditum quod non manifestetur. nec factū
 est occultum. sed ut in palam ueniat. Siquis ha-
 bet aures audiendi audiat. **E**t dicebat illis.
 Videte. quid audiat. In qua mensura mensi fueri-
 tis. retribuetur uobis & dicitur uobis. **Q**ui
 enim habet. dabitur illi. Et qui non habet. etiam
 quod habet. auferetur ab illo. **E**t dicebat. Sic

m. xxxviii.
 n.
 m. xxxviii.
 l. cxxxviii.

m. xl.
 n.
 m. cxi.
 l. lxxxv.

m. xl.
 n.
 m. l.
 l. lxxv.

m. xli.
 n.
 m. cxxv.
 l. cxxxv.

m. xli.
 n.
 l.

est regnum dī quē admodum si aciat homo
sementem in terram & dormiat. & exurgat no
ctū ac die. Et semen germinet & increseat dum
nescit ille. Ubi enim terra fructificat. primū
herbam. deinde spicam. deinde plenum fru
mentum inspiciat. Et cum se produxerit fru
ctus statim mittit falcem. quō ad est messis.

in. xlviii.
in. ccc. xlviii.
l. ccc. xlviii.

Et dicebat. Cui assimilabimus regnum dī aut
cui parabolę comparabimus illud? Sicut gra
num sinapis. Quod cum seminatum fuerit in
terra. minus est omnibus seminibus quę sunt
in terra. Et cum seminatum fuerit. ascendit &
fit maior omnibus herbis. & facit ramos ma
gnos. ita ut possint sub umbra eius sancti celi
habitare. **E**t talibus multis parabolis loque
batur eis uerbum. prout poterant audire.

in. xlviii.
VI
in. ccc. xlviii.

in. xlviii.
S. o. l.

Sic parabola autem non loquebatur eis. **D**e
orsum autem discipulis suis. discerebat omnia.

in. xlviii.
in. ccc. xlviii.
l. ccc. xlviii.

Et ait illis in illa die. cum sero esset factum. Tran
seamus contra. Et dimittentes turham. assumunt

cum ita ut erat in nauim. Et aliae naues erant cum
 illo. Et facta est procella magna uenti. & fluctus
 mittebat in nauim. ita ut impleretur nauis.
 Et erat ipse in puppi. supra ceruicem dormiens.
 Et excitant eum. & dicunt ei. Magister. non ad
 te pertinet quia perimus. Et exurgens commu
 natus est uento. & dixit mari. Tace. obmutescet.
 Et cessauit uentus. & facta est tranquillitas ma
 gna. Et ait illis. Quid timidi estis. Nunc dum ha
 beatis fidem. Et timuerunt timore magno. &
 dicebant ad alterutrum. Quis putas est iste.
 Quia & uentus & mare. oboediunt ei. Et uenerunt
 trans fretum maris. in regionem gerasenorum.
 Et exeunti ei de nauis. statim occurrit demoni
 metris homo in spiritu immundo. qui domu
 cilium habebat in monumento. Et neque eate
 nisi iam quisquam eum poterat ligare. quia saepe
 compedibus & catenis inuictus dirupisset eate
 nas. & compedes comminuisset. Et uenio pote
 rat eum domare. & semper nocte ac die in monu

mentis & in montibus erat. clamans & concidens
se lapidibus. Videns autem ih̄s a longe. cucurrit
& adorauit eum. & clamans uoce magna dixit.
Q uid michi & tibi ih̄s fili dī summi. Adiuuro te p
dīm. neme torqucas. Dicebat enim illi. Exi spi
ritus inmundi ab homine. Et interrogabat eū.
Q uod tibi nomen est. & dicit ei. Legio nomen mi
chi est. quia multi sumus. Et deprecabatur eum
multū. ne se expelleret extra regionem. Erat au
tem ibi circa montem grex porcorum magnus
pascens & deprecabantur eum spiritus dicentes.
M itte nos in porcos. ut in eos introeamus. Et concess
it eis statim ih̄s. Et excurrentes spiritus inmundi.
introierunt in porcos. Et magno impetu grex
præcipitatus est in mare. adduo milia. & suffoca
ti sunt in mari. Qui autem pascebant eos fugerunt.
& nuntiauerunt in ciuitatem & in agros. Et egres
si sunt uidere. quid esset facti. Et ueniunt ad iūā.
& uident illum qui ad demonio uexabatur seden
tem uelstrum. & sanas mentes & timuerunt.

Et narrauerunt illis qui uiderunt qualiter factum
esset ei qui demonium habuerat & de porcis. Et
rogare cum coeperunt ut discederet de finibus
eorum. **C**umq; ascenderet nauim cepit illū depreca-

ri q̄ ad demonio uexatus fuerat ut esset cum illo.
Et non admisit eum sed ait illi. Uade in domum
tuam ad tuos & annuncia illis quanta tibi dñs fe-
cerit & miseratus sit tui. Et abiit & coepit prae-
dicare in decapoli quanta sibi fecisset ih̄c & omnes

MIRABANTUR.

TCUM TRAN-

Iscendisset ih̄c in nauim rursus trans-
fretum conuenit turba multa
ad illum & erat circa mare. Et

uenit quidam de archisynagogis nomine iurys.

Et uidens eum prociuit ad pedes eius & depreca-
batur eum multum dicens. Quō filia mea in ex-
tremis est ueni impone manum super eam ut
salua sit & uiuat. Et abiit cum illo & sequebatur
eum turba multa & comprimebant illum. Et

in. el. viii.
viii.
l. lxxviii.

Iv
in. el. viii.
viii.
l. lxxviii.

mulier quae erat in profluuo sanguinis annis xii.
& multa fuerat per pessum a compluribus medicis &
erogauiat omnia sua. nec quicquam profecerat sed
magis decrius habebat. cum audisset de iho. ue
nit in turba retro. & tetigit uestimentum eius. &
dicebat enim. Quia si uel uestimentum eius tetige
ro. salua ero. Et confestim siccatus est fons sangui
nis eius. & sensit corpori quod sanata esset a plaga.
Et statim tunc cognoscens in semetipso uisum
quae exierat de eo. conuersus ad turbam. aiebat.
Quae tetigit uestimenta mea. Et dicebant ei disci
puli sui. Uides turbam comprimentem te. & di
cis quis me tetigit. Et circumspiciebat uidere
eam. quae hoc fecerat. Mulier autem timens &
tremens. sciens quod factum esset in se. uenit &
procidit ante eum. & dixit ei omnem ueritatem.
Illa autem dixit ei. Filia. fides tua te saluam fecit.
uade in pace. & esto sana. a plaga tua. Adhuc
eo loquente. ueniunt ab archisynagogo dicentes.
Quia filia tua mortua est. quid ultra uexas magi

strum. Hic autem uerbo quod dicebatur. audito.
 ait archisynagogo. Noli timere. tantummodo
 crede. Et non admisit quemquam sequi se. ni
 si petrum. & iacobum & iohannem fratrem ia
 cobi. Et ueniunt in domum archisynagogi.
 & uidet tumultum. & fletus. & heulantes
 multum. Et ingressus ait eis. Quid turbamini
 & ploratis. Puella non est mortua. sed dormit.
 Et irridebant eum. Ipse uero cecit somnibus. as
 sumit patrem & matrem puellae. & qui secum
 erant. & ingreditur ubi erat puella iacentis.
 Et tenens manum puellae. ait illi. Tabitha. cum
 quod est interpretatum. puella. tibi dico. surge.
 Et confestim surrexit puella. & ambulabat. Erat
 autem annorum duodecim. Et obstupuerunt
 stupore maximo. Et praecepit illis. chemen
 ter ut nemo id sciret. & dixit diti illi. manduca
 re. **E**t egressus inde abiit in patriam suam. &
 sequuntur illum discipuli sui. Et facto sabba
 to. coepit in synagoga docere. Et multi audi

entes admirabantur in doctrina eius dicentes
Unde huic haec omnia & quae est sapientia quae
data est illi & uirtutes tales quae permanens eius
efficiuntur Nonne iste est faber filius mariae
frater iacobi & ioseph & iudae & simonis Nonne
& sorores eius hic noliscum sunt Et scandaliza-
bantur in illo. **E**t dicebat eis hic Quia non est
propheta sine honore nisi in patria sua & in cogni-
tione sua & in domo sua Et non poterat ibi uir-
tutem ullam facere nisi paucos infirmos im-
provisis manibus curauit Et mirabatur propter
incredulitatem illorum. **E**t circuibat castel-
la in circuitu docens. **E**t conuocauit duode-
cim & coepit eos mittere binos & dabat illis po-
testatem spirituum immundorum Et praece-
pit eis ne quid tollerent mita nisi tantum uir-
gam Non peram non panem neq; in hona ac-
sed calciatos scandalis & ne induerentur duobus
tunicis. **E**t dicebat eis Quocumq; introieritis
in domum illuc manete donec exitis inde.

in li.
in. cxi.
l. xxv.
lo. xxv.

in. li.
in. lxxv.
l. cxi.
in. lxxv.
l. lxxv.
& cxi.

in. lxxv.
in. lxxv.
l. lxxv.
& cxi.

an. lxx.
m. lxxv.
l. cxiiii.
& lxxviii.

an. lxx.
v.
l. lxxviii.

an. lxx.
ii.
m. cxliii.
l. xxi.

an. lxxii.
s. xl.
an. lxxii.
m. cxliii.
l. xxi.

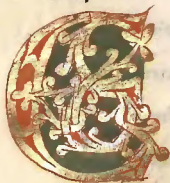
an. lxx.
v.
m. cxlv.

Et quicumque non receperint uos nec audierint uos
exiite inde exiite puluerem de pedibus ue
stris in testimonium illis. **E**t exiitatis prae
dicabant ut poenitentiam agerent & dæmonia
multa ciebant & unguebant oleo multos ac
grofos & sanabant. **E**t audiuit herodes rex ma
nifestum enim factum est nomen eius & dice
bat Quia iohannes baptista resurrexit a mortui
s & propterea operantur uirtutes in illo. Alii au
tem dicebant quia helias est. Alii uero dice
bant quia propheta est quasi unus ex prophetis.
no audiu herodes ait Quem ego decollau iu
hannem hic a mortuis resurrexit. **I**psè enim
herodes misit ac tenuit iohannem & iunxit eū
in carcere propter herodiadem uxorem philip
pi fratris sui quia duxerat eam. **D**icebat enim
iohannes herodi Non licet tibi habere uxore
fratris tui herodias autem insidiabatur illi &
uolebat occidere eum nec poterat herodes eni
metuebat iohannem sciens eum uirum iustu

88
& semper & custodiebat eum. Et audito eo multa fa-
ciebat & libenter eum audiebat. Et cum dies o-
postumus accidisset. herodes natalis sui caenam
fecit principibus. et tribunis & primis galilaeae.
Cumq; introisset filia ipsius herodiadis & saltasse
& placuisset herodi simulq; recumbentibus. rex
ait puellae. Petce amice quod iuis & dabo tibi. Et
iuravit illi. quia quicquid petieris dabo tibi. li-
cet dimidium regni mei. Quae cum exisset. di-
xit matri suae. Quid petam. Et illa dixit. Ca-
put iohannis baptistae. Cumq; introisset sta-
tim cum festinatione ad regem. petiit dicens.
Uolo ut protinus des michi indisco. caput iohan-
nis baptistae. Et contristatus est rex propter ius
iurandum. & propter simul recumbentes. nolu-
it eam contristare. Sed misso spiculatore. prae-
cepit. afferri caput eius indisco. Et decollaunt
eum in carcere. & attulit caput eius indisco. & de-
dit illud puellae. & puella dedit matri suae.
Quo audito discipuli eius uenerunt & uiderunt

corpus eius & posuerunt illud in monu

M E N T O
T C O N U E N I E N

tes apostoli ad nra. retinuit. uicunt

illi omnia quae egerant & docu

erant. **E**t ait illis. Venite scorsum in desertum

locum. & requiescite pusillum. Erant enim qui

ueniebant & rediebant multi. & nec manducan

di spatium habebant. **E**t ascendentem in na

uum. abierunt in desertum locum scorsum. Et

uiderunt eos abeuntis. & cognouerunt multi.

Et pedestres. & de omnibus eunt. tibus concurrerunt.

illuc. & praecenerunt eos. Et exiens uidit turba

multam. & misertus est super eos. quia erant

sicut oues non habentes pastorem. Et coepit do

cere illos multa. Et cum iam hora multa foret.

accesserunt discipuli eius dicentes. **D**esertus

est locus hic. & iam hora praeteriit. Dimitte

illos. ut euntes in proximas uillas. & uicos. emant

silo cibos quos manducant. Et respondens ait.

VI
m. lxxi.
l. xxi.

m. lxxi.
s. x. l.

m. lxxi.
viii.
m. lxxi.

m. lxxi.
m. lxxi.
l. xxi.
l. xxi.

illis. Date illis manducare. Et dixerunt ei. Eun-
tes emamus denarius ducentis panes & dabimus
eis manducare. Et dicit eis. Quot panes habetis?
Ite & uidete. Et cum cognouissent. dicunt. Quinq-
& duos pisces. Et praecepit illis ut accumbere fa-
cerent omnes secundum contubernia super um-
de focum. Et discubuerunt in partes per cente-
nos & per quinquagenos. Et acceptis quinq- pa-
nibus & duobus piscibus intuens eadum. benedi-
xit & fregit panes & dedit discipulis suis ut pone-
rent ante eos. Et duos pisces diuisit omnibus.
Et manducauerunt omnes & saturati sunt. Et
sustulerunt reliquias fragmentorum. duodecim
cophinos plenos & de piscibus. Erant autem qui
manducauerunt. quinq- milia uirorum. **E**t sta-
tim coegit discipulos suos ascendere nauim. ut
praeccederent cum transiret ad bethsaidam.
dum ipse dimitteret populum. **E**t cum dimi-
sisset eos. abiit in montem orare. **E**t cum sero
esset. erat nauis in medio mari. & ipse solus intra-

in. lxx.
VI.
in. exlviij.

in. lxxij.
in. exlvij.
l. xlvij.

in. lxxij.
in. cl.
lo. li.

ra. Et uidens eos laborantes in remigando. erat enim
 uentus contrarius eis. Et circa quartam uigiliam
 noctis uenit ad eos ambulans super mare. & uole-
 bat praeire eos. At illi ut uiderunt eumambu-
 lantem super mare. putauerunt fantasma esse. &
 exclamauerunt. Omnes enim cum uiderunt. &
 conturbati sunt. Et statim locutus est eum eis. &
 dixit eis. Confidite. ego sum. nolite timere. **E**t
 ascendit ad illos in nauem. & cessauit uentus. &
 plures magis intra se stupebant. Non enim intelle-
 xerunt de paribus. Erat enim cor illorum obae-
 cetum. Et cum transiret assent. per uenerunt in
 terram gennesareth. & applicuerunt. **C**umq;
 egressi essent de nauis. continuo cognouerunt
 eum. Et percurrentes uniuersam regionem illa-
 cocperunt in grabatis eos qui se male habebant.
 circumferre. ubi audiebant eum esse. Et quo-
 cumq; introibat in eos uel in uillas aut in uita-
 tes in plateis ponebant infirmos. & deprecaban-
 tur eum ut uel simbriam uestimenti eius tange-

m. leuim.
 VI.
 m. elur.

m. leuim.
 VI.
 m. elur.
 l. xxxvii.

m. lxx.
s. x. l

m. lxx.
vi.
m. clxii.

rent. Et quotquot tangebant eum. salui fiebant.
Et conueniunt ad eum pharisaei. & quidam deseri-
bi. uenientes ab ierosolimis. Et cum uidissent
quosdam ex discipulis eius communibus mani-
bus. id est non lotis manducare panes. ut reperi-
uerunt. pharisaei enim & omnes iudaei. nisi ere-
bro lauant manus. non manducant. tenentes
traditionem seniorum. Et asero. nisi baptizen-
tur. non comedunt. Et alia multa sunt quae tra-
dita sunt illis seruare. baptisinata calicum. & ur-
ceorum. & sacramentorum. & leecorum. **E**t in-
terrogabant eum pharisaei & scribae. Quare di-
scipuli tui non ambulant iuxta traditionem
seniorum. sed communibus manibus mandu-
cant panem. At ille respondens dixit eis. Be-
ne prophetauit esaias de uobis hy poecritas. sicut
scriptum est. populus hic labijs me honorat.
cor autem eorum longe abest a me. In uanum
autem colunt me. docentes doctrinas hominum.
Relinquentes enim mandatum dei. tenent tradi-

tionem hominum. Baptismata uerborum. &
 calicum. & alia similia his facitis multa. Et dice
 bat illis. Bene irritum facitis preceptum dñi ut
 traditionem nr̃am seruatis. Moyses enim dixit.
 h onora patrem tuum & matrem tuam. Et qui
 maledixerit patri aut matri. morte moriatur.
 Uos autem dicitis. si dixerit homo. patri aut matri
 corban. quod est donum quodcumq; ex me tibi
 proderit. Et uelut non dimittitis eum qui
 quam facere patri suo aut matri. recedentes
 uerbum dñi per traditionem nr̃am quam tradidistis.
 Et similia huiusmodi multa facitis. Et aduocans
 iterum turbam. dicebat illis. Audite me omnes.
 & intellegite. Nichil est extra hominem. introi
 ens in eum. quod possit eum inquinare. Sed
 quae de homine procedunt. illa sunt quae com
 municant hominem. Siquis habet aures audien
 di. audiat. **E**t cum introisset in domum. a tur
 ba interrogauit eum discipuli eius parabolam.
 Et ait illis. Sic & uos imprudentes estis. Non intel

IIV

legitis quia omne extrinsecus introiens in homi-
nem non potest eum communicare quia non in-
troit in cor eius sed in uentrem & in secessum exit
purgans omnes eas. Dicebat autē Quō que
de homine exiunt illa communicant hominē.
Ab intus enim de corde hominum cogitationes
male procedunt adulteria fornicationes homi-
cidia furta auaritiæ nequitiae dolus impudi-
ciæ oculus malus blasphemia superbia stul-
ticia Omnia hæc mala ab intus procedunt &

VII

A communicant hominem.
IN DE SURGENS
abit in sancti tēti & sēdonis. Et in-
gressus domum non nēm uoluit
scire & non potuit latere. Mulier enim statim ut
audiuit deco cuius habebat filia spiritum immun-
dum intrauit & prociuit ad pedes eius. Erat enim
mulier gentilis syrophenissa genere. **E**t roga-
bat eum ut dēmonium eiceret de filia eius. Qui
dixit illi Sine prius sanari filios. Non est enim

^rm. lexm.
^{vi}m. el. nom.

bonum sumere panem filiorum & mittere canib.
 At illa respondit & dixit ei. Utique dñe. Nam & ca-
 telli sub mensa comedunt de micis puerorum.
 Et ait illi. propter hunc sermonem uade. exiit
 de domum de filia tua. Et cum abiisset domū
 suam. inuenit puellam iacentem supra lectum.
 & deemonium exisse. **E**t iterum exiens de fini-
 bus t̃rri. uenit per fidonem ad mare galilae in
 terminos fines decapolcos. Et adducunt ei sur-
 dum & mutum. & deprecabantur eum. ut impo-
 nat illi manum. Et apprehendens eum de tur-
 ba seorsum. misit digitos suos in auriculas eius &
 expuens tetigit linguam eius. Et suspiciens in ae-
 lum ingemuit. & ait illi. Effice. quod est ad aperi-
 rē. Et statim apestae sunt aures eius & solutum
 est uinculum linguae eius & loquebatur recte.
 Et praecepit illis. ne cui dicerent. **Q**uanto autem
 eis praecepit. tantomagis plus praedicabant. & eo
 amplius admirabantur dicentes. **B**ene omnia
 fecit. & surdos fecit audire & mutos loqui. In illis

m̃. lxxv.
 § o l

m̃. lxxv.
 [N m]

m̃. lxxv.
 VI
 m̃. ele.

39
diebus iterum cum turba multa esset nec habe-
rent quod manducarent. conuocatis discipulis
ait illis. Misericor super turbam. quia ecce iam
triduo sustinent me. nec habent quid mandu-
cent. Et si dimisero eos ieiunof in domum suam.
deficient in uia. Quidam enim ex eis de longe ue-
nerunt. Et responderunt ei discipuli sui. Unde
istof poterit quis hic saturare panibus insolitu-
dine. Et interrogauit eos. Quot panes habetis.
Q uo dixērunt. Septem. Et praecepit turbae
discumbere super terram. Et accipiens septē
panes. gratias agens fregit. & dedit discipulis
suis ut apponerent. & apposuerunt turbae.
E t habebant pisceulos paucos. & ipsos benedixit.
& iussit apponi. Et manducauerunt. & satura-
ti sunt. Et sustulerunt quod superauerat de
fragmentis septem sportas. Erant autem qui
manducauerunt quasi quatuor milia. & dimi-
sit eos. Et statim ascendens nauim cum disci-
pulis suis. uenit in partes dalmanatha. Et exi

cap. lxxviii
in. elen.
lo. xxviii
& lvi.

erunt pharisaei & coeperunt conquerere eum co-
querentes ab illo signum de caelo temptantes eum.

Et ingerens spiritum ait. Quid generatio ista quae-
rit signum? Amen dico vobis si dabitur gene-
rationi ista signum. Et dimittens eos ascendens
per navim abiit trans fretum. Et oblitus sunt
sumere panes & nisi unum panem non habebant
secum in navim. **E**t praecepit illis dicens. Vi-
dete caveat a fermento phariseorum & fermento
herodis. **E**t cogitabant ad alterutrum di-
centes quia panes non habemus. Quia cognovit
ille ait illis. Quid cogitatis quia panes non habe-
tis? Non dum cognoscitis nec intellegitis adhuc
caceatim habetis cor vestrum. Oculos habentes
non videtis & aures habentes non auditis. Nec
recordamini quando quinque panes fregi in quinque
milia & quot cophinos fragmentorum plenos
sustulistis? Dicunt ei. Duodecim. Quando &
septem panes in quatuor milia quot sportas
fragmentorum tulistis? Et dicunt ei. Septem.

in. lxxviii.
VI
in. clxiii.

in. lxxviii.
II
in. clxiii.
I: clxiii.

in. lxxviii.
VI
in. clxiii.

in. lxxviii.
II
in. clxiii.
I: clxiii.

in. lxxviii.
II
in. clxiii.
I: clxiii.

Et dicebat eis quomodo non dum intellectus

cap. lxxxi.
X
sol.

Et ueniunt bethsaida & adducunt ei cecum & ro-
gabant eum. ut illum tangeret. Et appropin-
cans manu cecum. eduxit eum extra uicem. Et ex-
ponens in oculos eius impositis manibus suis in-
terrogauit eum si aliquid uideret. Et aspiciens

patet. Uideo homines. uelut arbores ambulantes.
Tunc inde iterum imposuit manus super oculos eius.
& coepit uidere. Et restitutus est. ita ut uideret
clare omnia. Et misit illum in domum suam
dicens. Uade in domum tuum & si in uicem in-

cap. lxxxi.
II
cap. lxxxi.
L. xxiii.
lo. lxxxi.

troieris nemini dixeris. **E**t egressus est uic &
discipuli eius. in castella caesarea philippi. Et
in uia interrogabat discipulos suos dicens eis.

Quem me esse dicunt homines. Qui responde-
runt illi dicentes. Iohannem baptistam. Alii
heliam. Alii uero quasi unum de prophetis.

Tunc dicit illis. Uos uero. quem me esse dicis.

cap. lxxxi.
III
cap. lxxxi.
L. xxv.

Respondens petrus ait ei. Tu es xpc. Et commi-
natus est eis. ne cui dicerent de illo. Et coepit

docere illos: quō opōstet filium hominis multa
pati. & reprobari a senioribus. & a summis sacer
dotibus & scribis. & occidi. & post tres dies resur
gere. Et palam uerbum loquebatur. **E**t appre
hendens cum petrus. coepit increpare eum. Qui
conuersus & uidens discipulos suos. comminatus
est petro dicens. Uade retro me satanas: quō nō
sapis quae di sunt. sed quae sunt hominum.

Et conuocata turba cum discipulis suis. dixit eis.
Siquis uult me sequi. denegat semetipsum. & tol
lit crucem suam. & sequatur me. Qui enim
uoluerit animam suam propter me. & euange
lium. saluam eam faciet. Quid enim proderit
homini si lucretur mundum totum. & detrim
tum faciat animae suae. Aut quid dabit homo
commutationis pro anima sua. **Q**ui enim
me confusus fuerit. & mea uerba. in generatione
ista adultera & peccatrice. & filius hominis con
fundetur cum. cum uenerit in gloria patris sui
cum angelis suis. **E**t dicebat illis. Amen di

in. lxxxviii.
vi.
in. c. lxxviii.

in. lxxxv.
ii.
in. c. lxxv.
l. xxi.

in. lxxxvi.
ii.
in. c. lxxvi.
l. xxii.

in. lxxxvii.
ii.
in. c. lxxvii.
l. xxiii.

co uobis quia sunt quidam de hic stantibus qui
non gustabunt mortem donec uideant regnū
di. ueniens in uisitate Et post dies sex assumit
in se petrum & iacobum & iohannem & ducit il
los in montem excelsum seorsum solos & trans
figuratus est coram ipsis Et uestimenta eius
facta sunt splendentia & candida nimis ue
lut nix qualia fullo super terram non potest
candida facere Et apparuit illis helias cum mor
se & erant loquentes cum ihū Et respondens pe
trus ait ihū Rabbi bonum est nos hic esse & fa
ciamus tria tabernacula Tibi unum & morse u
num & heliae unum Non enim sciebat quid di
ceret Erant enim timore exterriti Et facta est
nubes obumbrans eos Et uenit uox de nube
dicens hic est filius meus carissimus audite illū
Et statim circumspicientes neminem amplius
uiderunt nisi ihū tantum secum Et descenden
tibus illis de monte praecepit illis nec ui
dissent narrarent nisi cum filius hominis amor

in. lxxxviii.
S. o. l.

tuis resurrexerit. **E**t uerbum continuerunt
apud se. conquirentes quid esset cum amotu

in. lxxxviii.
VI
in. clxxv.

is resurrexerit. **E**t interrogabant eum dicen
tes. Quid ergo dicunt pharisaei & scribae. quia
heliam oportet uenire primum. Qui respon
dens ait illis. helias cum uenit. primo resti
tuet omnia. Et quomodo scriptum est in filio
hominis ut multa patiatur & contemnatur.

Sed dico uobis quia & helias uenit. & fecerunt
illi quaecumque uoluerunt. sicut scriptum est
de eo. **E**t ueniens ad discipulos suos uidit
turbam magnam circa eos & scribas conqui
rentes eum illis. Et confestim omnis populus
uidens in eum. stupefactus est & expauescit &
accurrentes salutabant eum. Et interrogauit
eos. Quid inter uos conquiritis. **E**t respon
dens unus de turba dixit. Magister. attuli sibi
meum ad te. habentem spiritum mutum.

in. lxxxviii.
VII
in. clxxv.

Quo uicunque eum apprehenderit. allidit eum.
& spumat. & stridet dentibus. & arescit. Et di

xi discipulis suis ut cicerent illum & non poterunt. Qui respondens eis dicit. O generatio incredula. quam diu apud uos ero. quam diu uos patiar. Asserte illum ad me. Et adtulērunt eum. Et cum uidisset illum. statim spiritus conturbauit eum. & elisus interna. uoluitabatur spumans. Et interrogauit patrem eius. Quantum temporis est ex quo hoc ei accidit. At ille ait. Ab infanzia. Et frequenter eum. & in ignem & in aquas misit. ut eum perderet. Sed si quid potes. adiuua nos miseris nris. Hic autem ait illi. Si potes credere. omnia possibilia credenti. Et continuo exclamans pater pueri. cum lacrimis aiebat. Credo dñe. adiuua incredulitatem meam. Et cum uidere ihc concurrentem turbam. comminatus est spiritui immundo. dicens illi. Surde & mute spiritus ego tibi praecepio. exi ab eo. & amplius ne introcas in eum. Et clamans & multum discerpens eum. exiit ab eo. Et factus est sicut mortuus. ita ut multi dicerent. quia mortuus est. Hic autem

tenens manum eius: eleuauit eum: & surrexit.

Et cum introisset in domum: discipuli eius secreto
interrogabant eum: Quare nos non potuimus eicere
eum? Et dixit illis: hoc genus in nullo potest ex-

ire: nisi in oratione & ieiunio.

TINDE PRO

fecti praeter gradiebantur galile-
am: nec uolebat quemquam scire:

Occidit autem discipulos suos: & dicebat illis: Quo si
huius hominis tradetur in manus hominum: & oc-
cident eum: Et occisus: tertia die resurget: At illi
ignorabant uerbum: & timebant eum interroga-

re: **E**t uenerunt capharnaum: Qui cum domi-
essent: interrogabat eos: Quid in uia tractabatis?

At illi tacabant: Siquidem inter se in uia disputa-
uerant: quis esset illorum maior: Et residens uo-
cauit duodecim: & ait illis: Siquis uult primus
esse: erit omnium nouissimus: & omnium mini-
ster: Et accipiens puerum: statuit eum in medio
corum: Quem cum complexus esset: ait illis: Quis

m. xxi.
s. ol

VIII

m. xxi.
m. lxxvi.
l. ei.

m. xxi.
s. ol

m. xxi.
m. lxxvi.
l. ei.

an. xxi.
fol. xxviii.
l. c. vii.
lo. c. xxi. d. l.

an. xxviii.
fol. lxxiii.
l. c. viii.

an. xxviii.
fol. lxxiii.
l. c. viii.

an. xxviii.
fol. lxxiii.
l. c. viii.

an. p.
fol. lxxiii.
l. c. lxxv.

an. p.
fol. lxxiii.
l. c. lxxv.

quis unum ex hiis modi pueris receperit in no-
mine meo me recipit. **E**t qui cumq; me su- **E**
sciperit non me suscipit sed eum qui misit me.
Respondit illi iohannes dicens Magister uidi-
mus quendam in nomine tuo cicentem doc-
monia qui non sequitur nos & prohibuimus
eum. **I**lle autem ait Nolite prohibere eum ne-
mo est enim qui faciat uisum in nomine meo.
& possit cito male loqui de me. Qui enim non est
aduersum uos prouobis est. **Q**uisquis enim
potum dederit uobis calicem aque in nomine
meo quia xpi estis amen dico uobis non per-
det mercedem suam. **E**t quisquis scandalum
hauerit unum ex hiis pusillis credentibus in me
bonum est ei magis si circumdaretur molassina
collo eius & in mare mitteretur. **E**t si
scandalum hauerit te manus tua abscede illam.
Bonum est tibi debilem introire in uita quam
duas manus habentem ire in gehennam in
ignem inextinguibilem. **V**bi uenit scog-

non moritur. & ignis non extinguitur. Et si pes
 tuus scandalizat amputa illum. Bonum est
 tibi clodum introire in uitam aeternam. quā
 duos pedes habentem. mitti in gehennam. i
 gnis inextinguibilis. Ubi uermis eorum non
 moritur. & ignis non extinguitur. Quod si o
 culus tuus scandalizat te. cie eum. Bonum
 est tibi luscum introire in regnum dī. quam
 duos oculos habentem. mitti in gehennā. ignis
 Ubi uermis eorum non moritur. & ignis non ex
 tinguitur. Omnis enim igne salietur. & omnis
 uictima salietur. **B**onum est sal. Quod si sal
 insulsum fuerit. in quo illud condicis. habe
 re in uobis saltem. & pacem habete inter uos.

Et inde exurgens uenit in fines iudee ultra ior
 danem. Et conueniunt iterum turbæ ad eū.
 & sicut consueuerat iterū docebat illos. Et ac
 cedentes pharisæi. interrogabant eum. Si licet
 uiro uxorem dimittere. Temptantes eum :
 At ille respondens dixit eis. Quid uobis præ

in. en.
 in. xxi.
 l. clxxxv.

in. en.
 VI.
 in. clxxxviii.

cepit moyses Qui dixerunt Moyses permisit
libellum repudi scribere & dimittere Quibus
respondens ihc ait Adductam cordis uestr
scripsit uobis praeceptum istud Ab initio autem
creaturae masculinum & feminam fecit eos dñs

Propter hoc relinquet homo patrem suum & ma
trem & adheret uxorem suam & erunt duo
in carne una Itaque iam non sunt duo sed una ca
ro Quod ergo dñs iunxit homo non separet

Et in domo iterum discipuli eius de eodem inter
rogauerunt eum **E**t dicit illis Quicumque
dimiserit uxorem suam & aliam duxerit ad
ulterius committit super eam Et si uxor di
miserit uirum suum & alius nupsit moechatur

Et offerebant illi paruulos ut tangeret illos disci
puli autem comminabantur offitenti bus Quos
cum uideret ihc indigne tulit & ait illis Sinite
paruulos uenire ad me & hic prohibueratis eos

Talius est enim regnum di Amen dico uobis
quisquis non receperit regnum di uelut paruulus

ñ. c. iiii.
Sol
ñ. c. v.
p. 11
ñ. c. xvi.
l. c. xvi.

ñ. c. vi.
ñ.
ñ. c. xvi.
l. c. xvi.

non intrabit in illud. Et complexans eos & imponens manus super illos benedicebat eos.

Et cum egressus esset in viam: procurrens quidam genu flexo ante eum rogabat eum. Magister bone: quid faciam ut vitam aeternam percipiam? Ille autem dixit ei: Quid me dicis bonum? nemo bonus nisi unus deus: praecepta nostra: Ne adulteret: ne occidas: ne furtis: ne falsum testimonium dixeris: ne fraudem feceris: honora patrem tuum & matrem. At ille respondens ait illi:

Magister omnia haec observavi a iuventute mea. Ille autem intuenti eum: dilexit eum: & dixit illi: Unum tibi deest. Vade quaecumque habes vende: & da pauperibus: & habebis thesaurum in caelo: & veni sequere me. **Q**ui contristatus inuenit eum: abijt merens. Erat enim habens possessiones multas. Et circumspiciens ille ad discipulos suos: Quam difficile qui pecunias habent intrare in regnum dei introibunt. Discipuli autem obstupescabant in uerbis eius. At ille rursus respon-

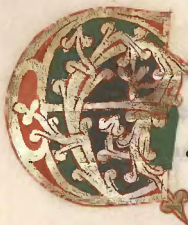
7. ex vii.
11.
7. ex viii.
1. ex xvi.
6. ex xi.

7. ex vii.
11.
7. ex viii.
1. ex xvi.
6. ex xi.

7. ex vii.
11.
7. ex xvi.
1. ex xvi.

VIII

57. cxiij.
 71
 57. cxiij.
 L. cxxv.

RAN AUTE M

ina ascendentes in ierosolimam.
 & praecedebat illos iñc. & stupeban
 & sequentes timebant. Et assumos
 iterum duodecim. coepit illis dicere. quae essen
 ei euentura. Quia ecce ascendimus ierosolimam.
 & filius hominis tradetur principibus sacerdotū.
 & scribis & senioribus. & damnabunt eum mor
 te. & tradent eum gentibus. & illudent ei. Et con
 spuent eum. & flagellabunt eum. & interfici
 ent eum. & tertia die resurget. **E**t accedunt
 ad eum. iacobus & iohannes. filii hebedaei dicen
 tes. Magister. uolumus ut quodecumq. pete
 rimus. facias nobis. At ille dixit eis. Quid uil
 tis ut faciam uobis. Et dixerunt. Da nobis ut
 unus ad dexteram tuam. & alius ad sinistram
 tuam sedeamus in gloria tua. Tūc autem ait
 eis. Nescitis quid petatis. potestis bibere calicē
 quem ego bibo. aut baptismum quo ego bap
 tizor. Et illi dixerunt ei. possumus.

57. cxiij.
 71
 57. cxiij.
 L. cxxv.

In hac autem ait eis Calicem quod de quo ego bibo bibetis
& baptismo quo ego baptizor baptizabimini.
Sed et autem ad dexteram meam uel ad sinistram
non est mecum dare sed quibus paratum est.

in. xxvii.
II
in. xxviii.
L. ccc. lxx.

Et audientes decem coeperunt indignari de iaco
bo & iohanne. In hac autem uocans eos ait illis.

Sed et quia hi quidam sunt principum gentibus do
minantur eis & principes eorum potestatem
habent ipsorum. Non ita est autem in uobis.

Sed qui cumque uoluerit fieri maior erit uester
minister. Et qui cumque uoluerit in uobis pri
mus esse erit omnium seruus. **N**am & filius
hominis non uenit ut ministraretur ei sed ut
ministraret. Et daret animam suam redempti
onem promulgas.

in. xxvii.
III
in. ccc. lxx.
lo. xxi.
L. ccc. lxx.

Et uenerunt ierichum. Et
proficiscentes eo de iericho & discipulis eius & plu
rima multitudo filius sumaci bar timacis
caecus sedebat iuxta uiam mendicans. Qui cum
audisset quia ihu nazarenus esset coepit clamare
& dicere. Fili dauid ihu miserere mei. Et com

in. ccc. lxx.
II
in. ccc. lxx.
L. ccc. lxx.

minabantur illi multi. ut taceret. At ille multo
 magis clamabat. fili dauid. miserere mei. Et stans
 ih̄c. praecepit illum uocari. Et uocauit eum di
 centes ei. Anima equior dño. surge uocat te. Qui
 proieceto uestimento suo. exiliens uenit ad eum.
 Et respondens ih̄c. dixit illi. Quid uis tibi faciam?
 C. accus. autem dixit ei. Rabboni. ut uideam. Ih̄c
 autem ait illi. Uade. fides tua te saluum fecit. Et
 confestim uidit. & sequabatur eum in uia. **E**t
 cum appropinquaret ierosolima. & bethaniam
 admonentem oliuarum. mittit duos ex discipulis
 suis. & ait illis. Ite in castellum quod est contra
 uos. & statim introcuntes illuc. inuenietis pullū
 ligatum. super quem nemo adhuc hominum
 sedit. soluite illum & adducite. Et si quis uobis di
 xerit quid facitis. Dicit. quia dño necessarius est.
 & continuo illum dimittet huc. **E**t abeuntes
 inueniunt pullum ligatum ante ianuam foris
 in buio. & soluiunt eum. Et quidam de illic stan
 tabus dicebant illis. Quid facitis soluentes pul.

m. cccviii.
 m. cccviii.
 l. cccviii.

m. cccviii.
 m. cccviii.
 l. cccviii.

lum. Qui dixerunt cis sicut praeceperat illis in-
 & dimiserunt eis. Et duxerunt pullum adiu-
 et imponunt illi uestimenta sua. et sedit super
 eum. Multa autem uestimenta sua strauerunt
 inuia. Alii autem frondes caedebant de arbori-
 bus. & sternerbant inuia. **E**t qui praeibant et
 qui sequebantur clamabant dicentes. Osan-
 na benedictus qui uenit in nomine domini. bene-
 dictum quod uenit regnum patris nostri dauid
 osanna in excelsis. **E**t intrauit ierosolima
 in templum. Et circumspexit omnibus ei-
 iam uespera esset hora. exiit in bethaniam
 cum duodecim. Et alia die cum exirent abe-
 thania. ceciderunt. Cumque uidisset a longe ficum
 habentem folia. uenit siquid forte inueniret
 uicem. Et cum uenisset ad eam. nichil inuenit
 praeter folia. Non erat enim tempus ficorum.
 Et respondens dixit ei. Iam non amplius inae-
 ternum quisquam fructum ex te manducet.
 Et audiebant discipuli eius. **E**t uenerunt ie-

in. cxxvii
 in. cxxviii
 l. cxxcxi
 lo. c.

in. cxxv.
VI
 in. cxxviii

in. cxxv.
 in. cxxv.
 l. cxxcxi
 lo. c.

ierosolimam. Et cum introisset templum. coepit
 eiecere uendentes & ementes in templo. & inen-
 sas nummulariorum. & cathedras uendendum
 columbas. euectit. Et non sinebat ut quisquā
 transfferret uas per templum. & docebat dicen-
 sis. Non scriptum est. quia domus mea. do-
 mus orationis uocabitur omnibus gentibus.
 Vos autem fecistis eam speluncam latronum.

Quo audito principes sacerdotum. & scribae. que-
 rebant quomodo cum perderent. Timebant
 enim eum. quō uniuersa turba admirabatur
 super doctrina eius. **E**t cum uespera facta
 cesset egrediebatur de ciuitate. Et cum mane
 transirent. uiderunt ficum aridā factam a
 diebus. Et recordatus petrus dixit ei. Rabbi.
 ecce ficus cui maledixisti. aruit. **E**t respon-
 dens ihs ait illis. habete fidem dī. Amen dico
 uobis. qui cumq; dixerit huic monti. tollere &
 mittere in mare. & non hesitauerit in corde suo.
 sed crediderit. quia quodcumq; dixerit fiat.

m. cxxiii.
 m. cxxv.
 l. cxxviii.
 lo. lxxv.

m. cxxiii.
 S o l.

m. cxxiii.
 VI
 m. cxxv.

an. cccc. vii.
in. cccc. vii.
lo. cl. cccc. vii.

an. cccc. vii.
VI
in. cccc. vii.

X
an. cccc. vii.
II
in. cccc. vii.
L. cccc.

fiet ei. **P**ropterea dico uobis. Omnia quaecumq;
orantes petitis. credite quia accipietis. & eueniet
uobis. **E**t cum stabitis adorandum. dimitte
re siquid habens aduersus aliquem. ut & pater
uir qui in caelis est. dimittat uobis peccata uestra.
Quod si uos non dimiseritis. nec pater uir qui in cae
lis est. dimittet uobis peccata uestra.

T V E N I U N T

Et cum am
bularet in templo. accedunt ad eu
sumini sacerdotes. & scribae. & seniores. & dicunt
illi. In qua potestate haec facis. & quis tibi dedit
hanc potestatem. ut ista facias. In hac autem respon
dens ait illis. Interrogabo uos. & ego unum uer
bum. & respondete michi. Et dicam uobis in qua
potestate haec faciam. Baptismus iohannis
de caelo erat an ex hominibus. Respondete mi
chi. At illi cogitabant secum dicentes. Si dixer
imus de caelo dicet. Quare ergo non credidistis ei.
Si dicemus ex hominibus. timebant populum.

Omnes enim habebant iohannem quia uere propheta esset. Et respondentes dicunt inu. Nescimus. Et respondens inu. ait illis. Neque ego dico uobis in qua potestate haec faciam. **E**t coepit illis in parabolis loqui. Vineam pascinauit homo & circumdedit sepcin. & fodit lacum. & aedificauit turrin. & locauit eam agricolis. & peregre profectus est. Et misit ad agricolis in tempore seruum. ut ab agricolis acciperet de fructu uineae. Qui apprehensum cum ceciderunt. & dimiserunt uacuum. Et iterum misit ad illos alium seruum. & illum capite uulnerauerunt. & contumelias affecerunt. Et rursus alium misit. & illum occiderunt. Et plures alios quosdam cadentes. alios uero occidentes. Adhuc ergo habens filium carissimum. & illum misit ad eos nouissimum dicens. Quia reuertebuntur filium meum. Coloni autem dixerunt ad inuicem. hic est heres. uenite occidamus eum. & nostra erit hereditas. Et apprehendentes eum occiderunt. & ceciderunt extra ui-

dy. cxxviii.

dy. cxxviii.

l. cxxli.

neam. Quid ergo faciet dñs in me ac ſuener & per
 det colonos & dabit uineam aliis. Nec scriptu
 ram hanc legiſtis. Lapidem quem reprobaue
 runt ædificantes hic factus eſt in caput angu
 li. Ad dño factum eſt iſtud & eſt mirabile in
 oculis nr̄is. **E**t quaerebant eum tenere
 & timuerunt turbam. Cognouerunt enim
 quō ad eos parabolam hanc dixerit. Et reli
 cto eo abierunt. **E**t mittunt ad eum quos
 dam ex phariſæis & herodianis ut eum ca
 perent in uerbo. Qui uenientes dicunt ei
 Magiſter ſcimus quia uerax eſ & non curas quē
 quam. Nec enim uidet in faciem hominum
 ſed in ueritate uiam dī doceſ. Licet dari tribu
 tum cæſari an non dabimus. Qui ſciens ueſti
 tiam eorum ait illis. Quid me temptatis. Af
 ferte michi denarium ut uideam. At illi acci
 lerunt ei. Et ait illis. Cuius eſt imago hæc &
 inſcriptio. Dicunt illi. Cæſaris. Reſpondens
 autem iñc dixit illis. Reddite igitur quæ ſunt

in. cccxviii
 in. cccxix
 l. cccxxi
 lo. lxxxviii

in. cccxx
 in. cccxxii
 l. cccxxiii

caesari caesari & quae sunt di dō. Et mirabantur
super eo. Et uenerunt ad eum saducei qui dicunt
resurrectionem non esse & interrogabant eum
dicentes. Magister moyses nobis scripsit. ut si
cuius frater mortuus fuerit & dimiserit uxorem
& filios non reliquerit. accipiat frater eius uxorem
ipsius & resuscitet semen fratri suo. Septem ergo
fratres erant. & primus accepit uxorem. & mor-
tuus est non relicto semine. Et secundus acce-
pit eam & mortuus est. nec iste reliquit semen.
Et tertius similiter. Et acceperunt eam simili-
ter septem. & non reliquerunt semen. Novis-
sima omnium defuncta est & mulier. In resur-
rectione ergo eum resurrexerint. cuius de his
erit uxor? Septem eum habuerunt eam u-
xorem. Et respondens ihc. ait illis. Non ne id
co erratis. non scientes scripturas neq. uirtutem
di. Cum enim a mortuis resurrexerint. neq.
nubent. neq. nubentur. sed sunt sicut angeli
di in caelis. De mortuis autem quod resurgant

an. cccc.
vi
m. cccc.

non legisti in libro moysi. Super rubum quo
modo dixerit illis inquit. Ego sum dñs abra
ham. & dñs isaac. & dñs iacob. Non est dñs mortuorū
sed uiuorum. Vos ergo multum erratis. **E**t ac
cessit unus de scribis qui audierat illos conquirere
et uidens quō bene illis responderet. interro
gauit eum quod esset primum omnium man
datum. Ille autem respondit ei. Quia primum
omnium mandatum est. Audi israhel dñs dñs
noster. dñs unus est. Et diliges dñm dñm tuum.
ex toto corde tuo. & ex tota anima tua. & ex to
ta mente tua. & ex tota uirtute tua. hoc est
primum mandatum. Secundum autem si
mile est illi. Diliges proximum tuum. tam
quam te ipsum. Maius horum aliud manda
tum non est. **E**t ait illi scriba. Bene magi
ster in ueritate dixisti. quia unus est. & non est
alius preter eum. Et ut diligatur. ex toto cor
de. & ex toto intellectu. et ex tota anima. et ex
tota fortitudine. Et diligere proximum tāquam

an. cccc.
xl
s. o. l.

se ipsum: manifestum est omnibus holocautis: et
 sacrificiis: Ihesus autem uidens quod sapienter re-

spondisset: dixit illi: Non es longe a regno di-

Et nemo iam audebat eum interrogare.

Et respondens ihc dicebat docens in templo: quod
 modo dicunt scribae: xpm esse filium dauid.

Ipsa enim dauid dicit in spu sco: Dixit dñs
 dñm meo: sede ad dextris meis: donec ponam in
 inimicos tuos scabellum pedum tuorum: Ipse er-
 go dauid dicit cum dñm: & unde est filius eius?

Et multa turba cum libenter audiret.

Et dice-
 bat eis in doctrina sua: Cauete a scribis qui vo-
 lunt in stolis ambulare: & saluari in foro: & in
 primis cathedris sedere in synagogis: & primos
 discubitus in cenis.

Qui deuorant domos ui-
 duarum: sub obtentu prolixae orationis: hinc
 accipient: prolixius iudicium: Et sedens ihc con-
 tra galathas: aspiciebat quomodo turba
 iactaret ac in galathas: Et multi diui-
 tes iactabant multa: Cum uenisset autem una

m. cxxxi.
 m. cxxxi.
 l. cxxxi.

m. cxxxi.
 m. cxxxi.
 l. cxxxi.

m. cxxxi.
 m. cxxxi.
 l. cxxxi.

m. cxxxi.
 l. cxxxi.

114.
 m. cxxxi.
 m. cxxxi.
 l. cxxxi.

indua pauper. misit duo minuta. quod est qua-
drans. Et conuocans discipulos suos. ait illis.

Amen dico uobis. quō haec indua pauper. plus o-
mnibus misit. qui miserunt in gabophylatium.

Omnis enim ex eo quod abundabat illis miserunt.
haec uero de penuria sua omnia quae habuit mi-
sit. totum inctum suum.

Et cum egredere-
tur de templo. ait illi unus ex discipulis suis. Magi-
ster. aspice quales lapides & quales structurae.

Et respondens ih̄c. ait illi. Uides has omnes ma-
gnas aedificationes. non relinquetur lapis super
lapidem. qui non destruetur.

XI

m. ccc. xxi.
m. ccc. xlii.
l. ccc. xliii.

ET CUM SEDE-
ret in monte oliuarum contra te-
m-
plum. interrogauit eum separa-
tim. petrus & iacobus & iohannes & andreas. Dic
nobis quando ista fient. & quod signum erit. quan-
do haec omnia incipiant consummari. Et respon-
dens ih̄c. coepit dicere illis. Videte. ne quis uos se-
ducat. Multi enim uenient in nomine meo di-

centes quia ego sum. & multos seducunt. Cum
audieritis autem bella & opinionem bellorum.
nec timetis. Oportet enim fieri. sed nondum
finit. Exurgit autem gens super gentem. & re-
gnum super regnum. & erunt terrae motus.
per loca & famel. Initium dolorum haec.

Videte autem uosmetipsos. Tradent enim uos in
conciliis. & in synagogis uapulabitis. Et ante
praesides & reges stabitis propter me. in testimo-
nium illis. **E**t in omnes gentes primum oportet
praedicari euangelium. **E**t cum dixerint
uos tradentes. nolite praecognare quid loqua-
mini. sed quod datum uobis fuerit in illa hora.
id loquimini. Non enim uos estis loquentes.
sed sps scs. Tradet autem frater fratrem in mor-
tem. & pater filium. & non surgent filii in paren-
tes. & morte afficient eos. Et erit odio omnibus.
propter nomen meum. Qui autem sustinuerit
in finem. hic saluus erit. **C**um autem uideritis
abominationem desolationis. stantem ubi non

an. cxxxviii.

II
an. cxxxviii.

l. celi.

l. celi.

& celi.

an. celi.

VI
an. cxxxviii.

an. celi.

II
an. cxxxviii.

l. celi.

& celi.

an. celi.

VI

an. cxxxviii.

in. ecli. m.
II
in. ecli. m.
L. ecli. m.
& ecli. m.

debet. qui legit intellegat. **T**unc qui in iudaea
sunt. fugiant in montes. Et qui super tectum.
ne descendat in domum. nec introgat ut tollat
quid de domo sua. Et qui in agro erit. non reuer
tatur retro tollere uestimentum suum. **U**ac
autem pregnantibus & nutrientibus in illis diebus.

in. ecli. m.
II
in. ecli. m.
L. ecli. m.

in. ecli. m.
VI
in. ecli. m.

Orate uero. ut hieme non fiant. **E**runt enim
dies illi tribulationis tales. quales non fuerunt
ab initio creaturæ quam condidit dñs. usq. nunc.
neq. fient. **E**t nisi breuiasset dñs dies. non fuisset
salua omnis caro. Sed propter electos quos ele
git. breuiavit dies. **E**t tunc si quis uobis dixe
rit. ecce hic est xpc. ecce illic. ne credideritis.

in. ecli. m.
VI
in. ecli. m.

in. ecli. m.
II
in. ecli. m.
L. ecli. m.

Exurgent enim pseudo. xpi. & pseudo prophetae.
& dabunt signa & portenta. ad seducendos si po
test fieri etiam electos. Uos ergo uidete. ecce prae
dixi uobis omnia. **S**ed in illis diebus post tribu
lationem illam. sol contenebrabitur. & luna non
dabit splendorem suum. & stellae caeli erunt deci
dentes & uirantesque sicut pelis. mouebuntur. **E**t

in. ecli. m.
II
in. ecli. m.
L. ecli. m.

in. ecli. m.
II
in. ecli. m.
L. ecli. m.

in. ecli. m.
II
in. ecli. m.
L. ecli. m.

entes. Quod autem uobis dico: omnibus dico:

JXII

in elu
in elu
in elu
in elu

in elu
in elu

in elu
in elu
in elu
in elu

ART. V. I. G. I. L. A. T. E.

RAT AUTEM

pascha: & a hinc post biduum:

Et quaerebant summi sacer-

dotes & scribae: quomodo cum dolo tenerent &

occiderent. Dicebant enim non in die festo: ne

forte tumultus fieret populi. **E**t cum esset in

bethaniam in domo simonis leprosi: & recumbe-

ret: uenit mulier habens alabastrum unguenti

nardi spicati preciosi: & facto alabastro effudit

super caput eius. Erant autem quidam indigne

ferentes intra semet ipsos: & dicentes. Ut quid

perditio ista unguenti facta est? poterat enim

unguentum istud uendari plusquam tre-

centis denariis: & dari pauperibus. Et fremeban-

ti eum. Iste autem dixit. Sinite eam: quid illi

molesti estis? Bonum opus operata est in me.

Semper enim pauperes habetis nobiscum: & cum

uolueritis potestis illis bene facere. me autem
 non semper habetis. **Q**uod habuit haec fecit.
 praecurrit ungere corpus meum in sepulturam.
Amen dico uobis ubicumque praedicatum fuerit
 euangelium istud in uniuerso mundo. & quod
 haec fecit. narrabitur in memoriam eius. **E**t
 iudas scariothes unus de duodecim. abiit ad sum-
 mos sacerdotum. ut proderet cum illis. Quia audi-
 entes gauisi sunt. & promiserunt ei pecuniam
 se daturus. Et quaerebat quomodo illum oportu-
 ne traderet. Et primo die ahi morum quan-
 do pascha immolabant. dicunt ei discipuli.
Quo uiscamus & paremus tibi ut manduces pa-
 scha. Et misit eos ex discipulis suis. & dicit
 eis. Ite in ciuitatem. & occurret uobis homo.
 languenam aquae baculans. sequimini eum.
 & quocumque introierit. dicit domino domus
 quia magister dicit. ubi est refectio mea ubi pa-
 scha cum discipulis meis manducem. Et ipse
 uobis demonstrabit cenaculum grande stratum.

di. clxxv.
 7. m.
 di. clxxvii.
 lo. xxviii.

di. clx.
 7. m.
 di. clxxviii.
 lo. xxviii.

di. clxxv.
 7. m.
 di. clxxvii.
 lo. xxviii.

di. clxxv.
 7. m.
 di. clxxvii.
 lo. xxviii.

di. clxxv.
 7. m.
 di. clxxvii.
 lo. xxviii.

di. clxxv.
 7. m.
 di. clxxvii.
 lo. xxviii.

di. clxxv.
 7. m.
 di. clxxvii.
 lo. xxviii.

in. elen.
III.
in. celestem
lo. cexxi.
& leen.

in. elen.
I.
in. celestem
l. celestem
lo. cexxi.

in. elen.
VI.
in. celestem

in. elen.
I.
in. celestem
l. celestem
lo. cexxi.

in. elen.
II.
in. celestem
l. celestem
& celestem

& ille parate nobis. Et aluerunt discipuli eius &
uenerunt in ciuitatem. & uenerunt sicut di
xerat illis. & parauerunt pascha. **V**espere autē
facto uenit cum duodecim. & discumbentibus
eis & manducantibus ait inē. Amen dico uobis.
quia unus ex uobis me tradet qui manducat
mecum. **A**t illi coeperunt contristari. & dicere
ei singillatim. Numquid ego? **Q**ui ait illis.
U nus ex duodecim. qui intingit mecum in catino.
Et filius quidem hominis tradit sicut scriptum est
de eo. Uac autem homini illi. per quem filius ho
minis tradetur. **B**onum erat ei. si non esset na
tus homo ille. **E**t manducantibus illis. acce
pit inē panem. & benedicens fregit & dedit eis.
& ait. Sumite. hoc est corpus meum. **E**t acce
pto calice gratias agens dedit eis. Et biberunt
ex illo omnes. & ait illis. hic est sanguis meus no
ui testamenti. qui pro multis effundetur. Amen
dico uobis. quod iam non bibam de genimine
uitae usque in diem illum. cum illud bibam nouū

in. elen.
II.
in. celestem
l. celestem

in. el. vii.
VI
in. el. vii.
in. el. vii.
II
in. el. vii.
lo. el. vii.
in. el. vii.
VI
in. el. vii.

integro di. **E**t inno dicto. exierunt in monte
oliuarum. & ait eis ihc. **O**mnēs scandalizabimini
in innocē ista. quia scriptum est. percutiam
pastorem. & dispergentur oues. **S**ed postea
quam resurrexero. pracedam uos in galileam.

in. el. vii.
in. el. vii.
I. el. vii.
lo. el. vii.

Petrus autē ait ei. Et si omnes scandalizati fuerint.
sed non ego. Et ait illi ihc. Amen dico tibi. quia
tu hodie innocē hac priusquam bis gallus uo
cem dederit. ter me es negaturus. **A**t ille am
plius loquebatur. Et si oposituerit me simul cō
mori tibi. nōte negabo. Similiter & omnes dice
bant. **E**t ueniunt in praedum. cui nomen

in. el. vii.
in. el. vii.
I. el. vii.
lo. el. vii.
in. el. vii.
VI
in. el. vii.

gethsemani. **E**t ait discipulis suis. Sedete hic
donec orem. Et assumit petrum. & iacobum. & io
hannem secum. & coepit pauere & tēdere. **E**t ait

in. el. vii.
III
in. el. vii.
lo. el. vii.

illis. Tristis est anima mea. usq. ad mortem. Susti
nere hic & unglatē. **E**t cum processisset paulo

in. el. vii.
I
in. el. vii.
I. el. vii.
lo. el. vii.

lum. procidit super terram & orabat. ut si fieri pos
set. transiret ab eo hora. Et dixit. Abba pater. o
mnia tibi possibilia sunt. transffer calicem hunc

in. el. vii.
II
in. el. vii.
I. el. vii.
lo. el. vii.

in. clxxxv.
in. cccxv.
l. cclxxxv.
lo. lxxv.

amē. **S**ed non quod ego uolo. sed quod tu. Et
uenit & inuenit eos dormientes. & ait petro.

in. clxxxv.
in. cccxv.
l. cclxxxv.
lo. lxxv.

Simon dormis. non potuisti una hora uigilare.
igilare. & uigile. ut non intres in temptationē.

in. clxxxv.
in. cccxv.
lo. lxxv.

Sp̄s quidem promptus est. caro uero infirma.

in. clxxxv.
in. cccxv.
lo. lxxv.

Et iterum abiens orauit eundem sermonem di

centis. Et reuersus denuo. inuenit eos dormien

tes. Erant enim oculi illorum grauati. &igno

in. clxxxv.
in. cccxv.
lo. lxxv.

rabant quid responderent ei. **E**t uenit ter

tio. & ait illis. Dormite iam. & requiescite.
sufficit. Venit hora. ecce tradetur filius homi

in. clxxxv.
in. cccxv.
l. cclxxxv.
lo. lxxv.

nis in manus peccatorum. Surgite. euas. **E**cce qui me tradet. prope est.

Et adhuc co lo

quente. uenit iudas scarioth. unus ex duodeci.

& cum illo turba multa. cum gladis. & lignis.

a summis sacerdotibus. & a scribis. & a senioribus.

in. clxxxv.
in. cccxv.
l. cclxxxv.

Dederat autem traditor eius signum eis dicens.

Quicumque osculatus fuerit. ipse est tenete eū.

& ducente eunte. Et cum uenisset statim accer

dens ad eum. ait. Rabbi. & osculatus est eum.

At illi manus iniecerunt in eū. & tenuerunt eū.

Vnus autem quidam decem instantibus eduxerit
 gladium percussit seruum summi sacerdotis
 & imputavit auriculam illi. **E**t respondens
 inquit illis. Tamquam ad latronem existis cum
 gladiis & lignis comprehendere me. Cotadie
 eram apud uos in templo docens & non me te
 nuistis. Sed ut adimpleantur scripturae
 uae discipuli eius relinquentes eum omnes
 fugerunt. **A**dolefens autem quidam seque
 batur eum amictus sindone super nudo & te
 nuerunt eum. At ille reecta sindone nudus
 profugit ab eis. **E**t adduxerunt eum ad sum
 mum sacerdotem & conuenerunt omnes sacer
 dotes & scribae & seniores. **P**etrus autem a
 longe secutus est eum usque in atrium summi
 sacerdotis & sedebat cum ministris & calefaci
 ebat se ad ignem. **S**ummi uero sacerdotes
 & omne concilium quaerebant aduersus eum
 testimonium ut eum morti traderent nec
 inueniebant. Multi enim testimonium falsum

an. cleeem.
 t. cleeem.
 l. cleeem.
 lo. clee.

an. cleeem.
 an. cleeem.
 l. cleeem.
 lo. clee.

an. cleeem.
 an. cleeem.
 an. cleeem.
 an. cleeem.

an. cleeem.
 an. cleeem.
 l. cleeem.
 lo. cleeem.

an. cleeem.
 an. cleeem.
 l. cleeem.
 lo. cleeem.

an. cleeem.
 an. cleeem.
 l. cleeem.
 lo. cleeem.

¶ ccc.
VI
m. ccc. xliii.

dicebant aduersus eum. Et conuenientia testimo-

nia non erant. **E**t quidam surgentes filium

testimonium ferebant aduersus eum dicentes.

Quoniam nos audimus eum dicentem. ego dissoluam

templum hoc manufactum. & per triduum

aliud non manu factum aedificabo. Et non

erat conueniens testimonium illorum.

XIII

TEXURGENS

summus sacerdos in medium in-

terrogauit eum dicens. Non respon-

des quicquam ad ea quae tibi obiciuntur ab his.

Ille autem tacebat. & nichil respondit. Rursu

summus sacerdos interrogabat eum. & dixit ei.

Tues xpc filius benedicis. **I**lle autem dixit illi.

Ego sum. Et uidebitis filium hominis adextis

sedentem uirtutis. & uenientem cum nubibus

caeli. **S**ummus autem sacerdos semdens ue-

stimenta sua ait. **Q**uid adhuc desideramus

testes. Audistis blasphemiam. quid uobis uide-

tur. Qui omnes condemnauerunt eum esse reu-

¶ ccc.
¶ ccc.
L. ccc. xliii.

¶ ccc.
VI
m. ccc. xliii.

¶ ccc.
¶ ccc.
L. ccc. xliii.

mortis. **E**t coeperunt quidam conspuere eum.
 & uelare faciem eius & colaphis eum cedere & di
 cere ei propheta. **E**t ministri alapis eum car
 debant. **E**t cum esset petrus in atrio deorsum
 uenit una ex ancillis summi sacerdotis. Et cum
 uidisset petrum calefacientem se aspiciens illū
 ait. Et tu cum ih̄u nāhareno eras. At ille nega
 uit dicens. Neq̄ scio. neq̄ noui quid dicas. **E**t
 exiit foras ante atrium & gallus cantauit. Rur
 sus autem cum uidisset illum ancilla coepit dice
 re circumstantibus. quia hic ex illis est. At ille
 iterum negauit. Et post pusillum. rursus qui
 adstabant dicebant petro. Uere ex illis es. Nam
 & galileus es. Ille autem coepit anathematizare
 & iurare. quia nescio hominem istum quē di
 citis. Et statim iterum gallus cantauit. **E**t re
 cordatus est petrus uerbi quod dixerat ei ih̄s pri
 usquam gallus caneret bis. ter uic negabis. Et coe
 pit flere. **E**t confestim mane consilium faci
 entes summi sacerdotes cum senioribus & scribis.

m. ccc. xxi.
 m. ccc. xxi.
 l. ccc. xxi.
 l. ccc. xxi.

m. ccc. xxi.
 m. ccc. xxi.
 l. ccc. xxi.
 l. ccc. xxi.

m. ccc. xxi.
 m. ccc. xxi.
 l. ccc. xxi.
 l. ccc. xxi.

m. ccc. xxi.
 m. ccc. xxi.
 l. ccc. xxi.

m. ccc. xxi.
 m. ccc. xxi.
 l. ccc. xxi.

¶ m. cccviii.
¶ m. cccviii.
l. ccc.
lo. clxxviii.

¶ m. ccc.
¶ m. ccc.
lo. clxxv.
¶ m. ccc.

¶ m. ccc.
¶ m. ccc.
l. cccviii.

¶ m. ccc.
¶ m. ccc.
lo. clxxviii.

¶ m. ccc.
¶ m. ccc.
l. ccc.
lo. clxxviii.
¶ m. ccc.
¶ m. ccc.
l. ccc.
lo. clxxviii.
z. cccviii.

& uniuerso concilio. **V**incentes iherusalem duxerunt
& tradiderunt pilato. **E**t interrogauit eum
pilatus tu es rex iudaeorum. At ille respondens
ait illi. Tu dicis. **E**t accusabant eum summi
sacerdotes in mulas. pilatus autem rursus
interrogauit eum dicens. Non respondes
quicquam. uides in quarris te accusant. In
autem amplius nichil respondit. ita ut mirare
tur pilatus. **P**er diem autem festum dimit
tere solebat illis unum ex uincis quemcumq.
petissent. **E**rat autem qui dicebatur barablas.
qui cum seditionis erat iunctus qui in seditione
fecerat homicidium. Et cum accessisset turba
coepit rogare sicut semper faciebat illis. pila
tus autem respondit eis & dixit. Uultis dimit
tam uobis regem iudaeorum. Sciebat enim
quod per inuidiam tradidissent eum summi
sacerdotes. **P**ontifices autem conuenerunt
turbam. ut magis barablam dimitteret eis.
ilatus autem iterum respondens ait illis. Quid

¶ m. cc.
¶ m. ccc.
l. cccviii.
lo. clxxviii.

ergo nulus faciam regi iudaeorum. At illi te
 rum clamauerunt Crucifige eum. Pilatus autē
 dicebat eis. Quid enim male fecit? At illi magis
 clamabant. Crucifige eum. **P**ilatus autē
 uolens populo sūis facere. dimisit illis barab
 ban. & tradidit ih̄m flagellis caesum. ut cruci
 figeretur. **M**ilites autem dixerunt. cum in
 tro inātrium praetoris. & conuocant totum
 cohōstem. & induunt eum purpura. & im
 ponunt ei plectentes spinam coronam. & coe
 runt salutare eum. Aue rex iudaeorum. **E**
 t opercutiunt caput eius. harundine. & con
 spiciunt eum. & ponentes genua adorabant
 eum. **E**t postquam illuserunt ei. exierunt
 illum purpura. & induerunt illum uestimen
 tis suis. & ducunt illum. ut crucifigeretur.
 cum duobus. **E**t angariauerunt praecedentes quē
 priam simonem cyrenaeum ueniētem de ciu
 la patrem alexandri & iusi. ut uolleret cruce
 ius. **E**t perducunt illum in golgota loci.

m. cccv.
 m. cccviii.
 l. cccviii.
 lo. cccviii.

m. cccviii.
 m. cccviii.
 lo. cccviii.

m. cccviii.
 m. cccviii.
 m. cccviii.

m. cccviii.
 m. cccviii.
 l. cccviii.
 lo. cccviii.

m. cccv.
 m. cccviii.
 l. cccviii.
 lo. cccviii.

¶
m. ccc. lxxviii.
l. ccc. lxxviii.
l. ccc. lxxviii.

¶
m. ccc. lxxviii.
l. ccc. lxxviii.
l. ccc. lxxviii.

¶
m. ccc. lxxviii.
l. ccc. lxxviii.
l. ccc. lxxviii.

¶
m. ccc. lxxviii.
l. ccc. lxxviii.

¶
m. ccc. lxxviii.
l. ccc. lxxviii.

¶
m. ccc. lxxviii.
l. ccc. lxxviii.

¶
m. ccc. lxxviii.
l. ccc. lxxviii.
m. ccc. lxxviii.
l. ccc. lxxviii.

quod est interpretatum caluarie locus. **E**t
dabant ei bibere mustatum unum. & non ac
cepit. **E**t crucifigentes eum. diuiserunt ue
stimenta eius mittentes sortem super eis quis
quid tolleret. **E**rat autem hora tertia. & cruci
fixerunt eum. **E**t erat titulus causae eius in
scriptus rex iudaeorum. **E**t cum eo crucifi
gunt duos latrones unum ad dextris. & alium
a sinistris eius. **E**t adimpleta est scriptura
quae dicit. Et cum iniquis reputatus est. **E**t
praetercuntes blasphemabant eum mouen
tes capita sua & dicentes. Uua. qui destruit tem
plum. & in tribus diebus aedificat. saluum fac
tem et ipsum. descendens de cruce. **S**imiliter
& summi sacerdotes ludentes ad alterutrum.
cum scribis dicebant. Alios saluos fecit. scripsi
non potest saluum facere. Xpc rex israel de
scendat nunc de cruce. ut uideamus & credamus.
Et qui cum eo crucifixi erant. conuincabantur ei.
Et facta hora sexta. tenebrae factae sunt per to

in. cccxci.
VI
in. cccxli.

tam terram usque in horam nonam. **E**t hora
nona exclamavit ih̄c uoce magna dicens he
lor helor lema sabactani quod est interpretatū
d̄s meus d̄s meus ut quid dereliquisti me. Et
quidam decircumstantibus audientes dicebant
Ecce beliam uocat. **C**urrens autem unus &

in. cccxii.
II
in. cccxlii.
L. cccxvii.

implens spongiam aceto circumponensque ca
lamo potum dabat ei dicens Sinite uidea
mus si uenit helias addeponendum eum.

in. cccxiii.
III
in. cccxliii.
L. cccxviii.

Ih̄c autem emissā uoce magna exspirauit
Et uelum templi scissum est in duo a sursum
usque deorsum. **V**idens autem centurio qui

in. cccxiiii.
IIII
in. cccxliiiii.
L. cccxviiii.

exaduerso stabat quia sic clamans expirasset
ait Uere hic homo filius d̄i erat. **E**rant autē

in. cccxv.
IIII
in. cccxlii.
L. cccxv.

& mulieres de longe aspicientes inter quas erat
maria magdalena & maria iacobi minoris &
ioseph mater & salomae. Et cum esset in galilea
sequebantur eum & ministrabant ei. Et taliae
multae quae simul cum eo ascenderunt iero
solimam. **E**t cum iam sero esset factum quā

in. cccxvi.
V
in. cccxlii.
L. cccxvi.

erat parascene quod est ante sabbatum. uenit
 ioseph abarimathia. nobilis decurio. qui & ipse
 erat expectans regnum di. & audacter introiit
 ad pilatum. & petiit corpus ihu. pilatus autē
 mirabatur. si iam obisset. Et accessit centurio
 ne. interrogauit eum. si iam mortuus esset.
 Et cum cognouisset a centurione. donauit cor
 pus ioseph. **I**oseph autem increatus sindo
 nem. & deponens eum. inuoluit sindone. & po
 suit eum in monumento. quod erat excisum
 de petra. Et aduoluit lapidem ad ostium mo
 numenti. **M**aria autem magdalena. & ma
 ria ioseph aspicebant ubi poneretur. **E**t cū
 transisset sabbatum. **M**aria magdalena. &
 maria iacobi & salomae. emerunt aromata.
 ut uenientes ungerent eum. **E**t ualde
 mane una sabbatorum. ueniunt ad monūmen
 tum. orto iam sole. **E**t dicebant ad inuicē.
 uis reuoluit nobis lapidem ab ostio monimen
 ti. **E**t respicientes uiderunt reuolutum lapide.

m. ccc. xxi.
 m. ccc. xxi.
 l. ccc. xxi.
 l. ccc. xxi.

m. ccc. xxi.
 m. ccc. l.
 m. ccc. xxi.
 l. ccc. xxi.

m. ccc. xxi.
 m. ccc. l.
 l. ccc. xxi.
 l. ccc. xxi.

Erat quippe magnus ualde. **E**t introeuntes
 in monumentum uiderunt iuuenem seden-
 tem in dextris coopertum stola candida &
 obstupuerunt. **Q**uid dicit illis. **N**olite ex-
 pauescere. **I**hū quæritis nabarenū unum
 crucifixum surrexit non est hic. **E**cce lo-
 cus ubi posuerunt eum. **S**ed nō dicite di-
 scipulis eius & petro quia præcedit uos in ga-
 lileam. **I**bi eum uidebitis sicut dixit uo-
 bis. **E**t illi exeuntes fugerunt demonu-
 mento inuaserat enim eas tremor & pauor
 & nemi quicquam dixerunt. **T**imebant
 enim. **S**urgens autem mane prima sabbati
 apparuit primo mariæ magdalenæ de qua
 eiecerat septem demonia. **I**lla uadens nū-
 tiavit his qui cum eo fuerant lugentibus &
 flentibus. **E**t illi audientes quia uiuere &
 uisus effect ab ea non crediderunt. **P**ost hæc
 autem duobus ex ambulantibus ostensus
 est malia effigie euntibus in uillam. **E**t illi

m. cccxxii.
 m. cccxxiii.
 l. cccxxviii.

m. cccxxiii.
 m. cccxxiiii.
 l. cccxxviii.

dm. ccccxiij.

5^x 1.

cunctes nuntiauerunt ceteris: nec illis crediderunt.

Recumbentibus illis undecim: apparuit: & exprobrauit incredulitatem illorum: & duritiam cordis.

Quia his qui uiderant eum resurrexisse: non crediderunt. **E**t dixit eis:

untes in mundum uniuersum: praedicare euangelium omni creaturae.

Qui crediderit & baptizatus fuerit: saluus erit.

Qui uero non crediderit: condemnabitur.

Signa autem eos qui crediderint: haec sequuntur.

In nomine meo demonia eicient: linguis loquentur nouis serpentem tollent.

Et si mortiferum quid biberint: non eos nocebit.

Super aegros manus imponent: & bene habebunt.

Et dominus quidem postquam locutus est eis: assumptus est in caelum: & sedit ad dexteris dei.

Illi autem profecti: praedicauerunt ubique.

Non cooperante: & sermonem confirmante: sequenti

bus signis.

nm. ip. a. v. c.

V. ID. AVG.

INCIPIT ARGU-
MENTUM EVAN-
GELII SECUNDUM LUCAM
VCAS SYRUS
ANTIOCENSIS ARTE
MEDICVS DISCIPVLVS

apostolorum postea paulum secutus usque ad
confessionem eius seruens domino sine crimine.
Nam neque uxorem unquam habens neque filios.
Lxxiiii. annorum obiit in bethiniam plenus
spiritu sancto. Quicum iam scripta essent euangelia.
per mattheum quidem in iudaea per marcum
autem in italia sancto instigante spiritu machariae
parabus hoc scripsit euangelium. Significans
etiam ipse in principio ante alia esse descripta.
Cui extra ea quae ordo euangelicae dispositionis
exposcit ea maxime necessitas laboris fuit ut
primum grecis fidelibus omni prophetatione
uenturi incarnationem domini christi manifesta esset hu-

manitas ne iudeis fabulis attenti in solo legis
desiderio tenerentur ne uel hereticis fabulis
& stultis sollicitationibus seducti excederent
aueritate. Et laboraret de hinc ut in princi
pio euangelii iohannis natiuitate presum
pta cui euangelium scriberet & in quo ele
ctis scriberet indicaret. Contestans in se com
pleta esse quae essent ab alius inchoata. Cui
ideo post baptismum filii dei a perfectione
generationis in xpo impletae repetendae
a principio natiuitatis humanae potestas
permissa est ut requirerentibus demonstra
ret in quo apprehendens erat per nathan fili
um introitum recurrerent in dm generationis
admisso in disparibilibus di ut praedicans
hominibus xpm suum perfecti opus homi
nis redire in se per filium faceret qui per da
uid patrem uenientibus per praedic in xpo
C in lucas non immerito etiam scribendorum
apostolorum actuum potestas in ministerio

datur. ut dō indm̄ pleno. & filio perditionis
 extincto. oratione ab apostolis facta. sorte dñi
 electionis numerus compleretur. Sicq. paulo
 consummationem apostolicis actibus daret.
 quem ihu contra stimulum recalcitrantem
 dñs elegisset. quod & legentibus ac requirenti
 bus dñm. & si per singula expediri a nobis utile
 faciat. sciens tamen. quod operantem agrico
 lam oporteat de fructibus suis edere. Vt autem
 publicam curiositatem. ne non tam uolenti
 bus dñm uideremur quam fadhentibus pro
 deſſi.

INCIPIUNT BREVES EVANGELII LUCÆ EVANGELISTÆ

I Zacharias angelo non credens olim uiruit. Ac po
 ſtea quam helisabeth peperit locutus. Zacharias
 pphetauit. Natiuitas inñ ab angelis paſtoribus
 indicatur. quiq. die octauo circumciditur.

II Symeon iuſtus xpm̄ paruulum benedicit. Tunc
 annorum duodecim in tēplo cū doctoribus legis
 diſputat.

III **A**nno .xxvmo. imperii tyberii caesaris. Iohannes inuā
baptizat. quem existimant filium ioseph. filiū heli.

IIII **I**n temptatus a diabolo uicte. Reuersus in galileā
& ingressus nabareth. In synagoga suā legi.
De qua eiectus. hominum aduocacione sabbatis liberat.
& multos alios curat. De nauis. alloquitur. de qua pi
scis multos capi facit. Petrum. iohannem. & iacobū
elegit. Leprosū mundat. In deserto orat.

V **P**arabolum demissum per tectum curat. Lepu
puli sequi iubet. Et pharisaeis dicit non ē opus
sanis medicū. Discipuli spicas uellunt. Manū aridā
habentē sabbatis curat. Apostolos eligit. Et turbis
beatitudinem. & aliorum infelicitatem cum para
bolis praedicat & mandatis.

VI **C**enturionis puerum curat. Viduat filium mortuū
resuscitat. In de iohanne testimonium dicit cum
similitudine puerorum in foro sedentium. Mulier
peccatrix lacrimis pedes xpi luit. In itinere sequen
tibus sit uiris. ac mulieribus parabolā seminantis di
cit. Nauigans tempestatem sedat.

- VII** **O** clucerna super candelabru. De his qui uerbu di faci
unt. De legione demonum in porcos. De psum
milibus. De filia principis cui nom erat iair. Resuscitata.
- VIII** **M**ittens discipulos p'dicare dat eis omne potestate. Qui
bus reuersis quinq. panib. & duob. piscib. quinq. milia
uiron. satiat. A petro xpc declaratur.
- VIII** **I**nnonte transfigurac. Pueru lunaticu liberat. humi
litate docet. An non ephubendu qui in nomine suo
uisitatem faciat dicit. A samaritanis non recipit. Sequi
se uolenti similitudine aratoris retro respicientis inter
- X** **S**eptuaginta elegit quos mittit ad p'dicandu. P'ponit
A legis perito temptatus. Dat parabolam a latronibus
uulnecis. que samaritanus inuidia motus collegit.
A pud martham in mariac partem collaudat.
- XI** **O**ratione docet eum parabola in postunc panes fauicino
psulantis. Docone ciciens in principe demonu
ad facere dicit. Et dat signu ionae. Luandum potius
quod intus est elemosinis pronuntiat.
- XII** **A** phariseis monet cauetudinem. Ac non timendu eos qui
corpus occidunt. Petenti respondit se non ee diuitem.

hereditatis cum similitudine diuitis cum multis bona
nata fuerint. Dicens propterea felicem esse lionam dispensatore

XIII **S**ub exemplo galilecorum occisorum monetur agendam esse
poenitentiam. Parabola siculicacis instructio sic sub
iungenf quae super uacuae terram deinceat. Mulierē
xviii annis curam erigit. herodem uulpen designat.

XIII **S**abians hydropicum curat. hortatur q. munitore
pauperes pascere. cum parabola exensantiu ad cae
nam. Omnem affectionem propter se ostendam di
cit. cū parabola turrim aedificare uolentis & regis.

XV **S**al factum esse non debet dicit. Similitudine pasto
ris ponit unam ouē perditam requirentis & mulie
ris dragmam inuenientis. Et hominis qui duobus
filios substantiam diuisit. De dispensatore pdigo
qui sapienter fecit.

XVI **O**e diuitis & laharo. & quod seruatum debitum sit
exhibendum. Decem leprosi mundantur. Iuxta hos
esse regnum di. Similitudo iudaie rogantis & iudi
cis iniqui. Et duorum in templo orantium. Difficile
diuitem introire in regnum di.

XVII **C**um discipulis aduentura sibi indicaret. Cæcum mendican-
tem curauit. Zachæum collaudat. Et decem nax
similitudinē ponit. Super pullum asinae sedit. & ie-
rusalem fleuit. Interrogatus in qua potestate hæc
faceret. Interrogat & ipse. Cum similitudine eius eius
filium cultores uineæ occiderunt.

XVIII **T**emptatus de tributo respondit. Viduā laudat quæ
duo minuta in donario misit. Et de fine sæculi atq.
aduentu suo prædicat.

XVIII **I**udas tradendi dñm tempus ponit. Hæc sacramentū
panis ac calicis ostendit. Ac dicit discipulis suis ut
uendito uestimento emant gladium.

XX **I**udas tradidit dñm. Passio in v. & sepultura. &
resurrectio eius. & reliqua.

INCIPIT EU S^{CM} LUCA

VONIA QUITO E

l. i
sol

MULTI CONATI SUNT
ORDINARE NARRATIONEM RE-
quae in nobis completae sunt. sicut tradide-
runt nobis qui ab initio ipsi uiderunt. & mini-
stri fuerunt sermonis. Visum est & michi ascen-
dito a principio omnia. diligenter ex ordine
tibi scribere optime theophile. ut cognoscas
eorum uerborum. de quibus eruditus es ue-
RITATEM.

IUIT IN DIEBUS
herodis regis iudeae sacerdos quidam
nomine zacharias de uice abia. et
uxor illi desiliabus aaron. & nomen eius
elisabeth. Erant autem iusti. ambobus ante dñm.
incedentes in omnibus mandatis & iustis ac-
tionibus dñi. sine querela. Et non erat illis filius.
eo quod esset elisabeth sterilis. & ambobus proce-
ssissent in diebus suis. Factum est autem cum
sacerdotio fungeretur in ordine uicis suae an-
te dñm. secundum consuetudinem sacerdotum.

sorte exiit. ut incensum poneret. ingressus in
 templum dñi. Et omnis multitudo erat po-
 puli orans foris. hora incensi. Apparuit autē
 illi angelus dñi. stans ad extris altaris incensi.
 Et zacharias turbatus est uidens. & timor irruit
 super eum. Atque ait ad illum angelus. Neci-
 meas zacharia. quō exaudita est deprecatio
 tua. Et uxor tua Elisabeth pariet tibi filiū.
 & uocalis nomen eius iohannem. Et erit ti-
 bi gaudium & exultatio. & multi innatiuita-
 te eius gaudebunt. Erit enim magnus co-
 ram dño. & innum. & siccā non bibet. &
 spū scō replebitur. adhuc ex utero matris
 suae. Et multos filiorum israhel. conuertet.
 ad dñm dñm ipsorum. Et ipse praecedet ante
 illum in spū & iustitiae heliae. ut conuertat
 corda patrum in filios. & incredibiles iustorum.
 p. arare dño. plebem perfectam. Et dixit za-
 charias ad angelum. Unde hoc sciam? Ego
 enim sum senex. & uxor mea processit indi-

ebus suis. **E**t respondens angelus dixit ei Ego
sum gabriel qui assito ante dñm. & missus sum
loqui ad te. & hæc tibi euangelizare.

Et ecce eris tacens. & non poteris loqui. usq; in
diem quo hæc fiunt. pro eo quod non credi-
disti uerbis meis. quia impleruntur in tem-
pore suo. Et erat plebs expectans hachariā.
& mirabantur quod tardaret ipse in templo.

Egressus autem. non poterat loqui ad illos.

Et cognouerunt quod uisionem uidisset in
templo. Et ipse erat inuicibilis. & perman-
sit mutus. Et factum est impleti sunt dies
officii eius. abiit in domum suam. Post hos
autem dies concepit elisabeth uxor eius. & oc-
cultabat se mensibus quinque. dicens. Quia sic
mihi fecit dñs. in diebus quibus respexit au-
ferre obprobrium meum inter homines.

In mense autem sexto **M**issus est angelus ga-
briel ad dō. in ciuitatem galilee. cui nomen na-
hareth. ad uirginē desponsatā uiro. cui nomen
erat ioseph de domo dauid. & nom̄ uirginis ma-

ria. Et ingressus angelus ad eam dixit. Ave. gratia plena. dominus tecum. Benedicta tu in mulieribus. Quae cum audisset turbata est in sermone eius. & cogitabat qualis esset ista saluatio. Et ait angelus ei. Ne timeas maria. inuenisti enim gratiam apud dominum. Ecce concipies in utero. & paries filium. & uocabis nomen eius iesum. hic erit magnus. & filius altissimi uocabitur. Et dabit illi dominus deus sedem dauid patris eius. & regnabit in domo iacob in aeternum. & regni eius non erit finis. Dixit autem maria ad angelum. Quo modo fiet istud. quoniam uirum non cognosco.

Et respondens angelus dixit ei. Spiritus sanctus superueniet in te. & uultus altissimi obumbrabit tibi.

Idcirco & quod nascetur semini uocabitur filius dei.

Et ecce elisabeth cognata tua. & ipsa concepit filium in senectute sua. Et hic mensis est sextus illi quae uocatur sterilibus. quia non erit impossibile apud dominum omne uerbum. Dixit autem maria. Ecce ancilla domini. fiat michi secundum uerbum.

l. m.
m. m.

l. m.
s. x. l.

621
tuum. Et discessit ab illa angelus. **E**xurgens
autem maria indubius illis abiit in montana
cum festinatione in ciuitatem iuda. Et intra
uit in domum zachariae. & salutauit elisabeth.
Et factum est ut audiuit salutationem mariae
elisabeth. exultauit in gaudio infans in utero eius.
Et repleta est spiritu sancto elisabeth. & exclamauit uo
ce magna. & dixit. Benedicta tu inter mulie
res. & benedictus fructus uentris tui. Et unde
hoc michi. ut ueniat mater domini mei ad me.
Ecce enim ut facta est uox salutationis tuae in
auribus meis. exultauit in gaudio infans in ute
ro meo. Et beata quae credidit. quoniam perficient
ei quae dicta sunt ei a domino. Et ait maria.
Magnificat anima mea dominum. **E**t exultauit spiritus
meus in domino salutari meo. **Q**uia respexit humi
litate ancillae suae. ecce enim ex hoc beatam me
dicent omnes generationes. **Q**uia fecit michi
magna qui potens est. & semper nomen eius. **E**t
milia eius in progenies. & progenies timentibus

cum. **F**ecit potentiam in brachio suo. dispersit
 superbos mente cordis sui. **D**eposuit potentes
 de sede. & exaltauit humiles. **E**surientes im
 pleuit bonis. & diuites dimisit inanes. **S**usce
 pit israel puerum suum. recordatus in diuicia
 suae. **S**icut locutus est ad patres nostros abra
 ham. & semini eius in saecula. Mansit autem
 maria cum illa quasi mensibus tribus. & reuersa
 est in domum suam. **E**lisabeth autem imple
 tum est tempus paricndi. & peperit filium.
Et laudicunt uicini & cognati eius. quia magni
 ficauit dominus misericordiam suam cum illa. &
 congratulabantur ei. **E**t factum est in die
 octauo. uenerunt circumcidere puerum. **E**t
 uocabant eum nomine patris sui. hachariam.
Et respondens mater eius dixit. **N**equaquam.
 sed uocabitur iohannes. **E**t dixerunt ad illam.
Quia nemo est in cognatione tua. qui uocetur
 hoc nomine. **I**nnuebant autem patri eius.
 quem uellet uocari eum. **E**t postulans pugil

larem. scripsit dicens. **I**ohannes est nomen
eius. **E**t inuati sunt uniuersi. **A**pestum est
autem illico os eius & lingua eius & loquebat
benedicens dñi. **E**t factus est timor super
omnes inciuos eorum. & super omnia monta
na iudeie diuulgabantur omnia uerba hanc.
Et posuerunt omnes qui audierant in corde suo
dicentes. **Q**uid putas puer iste erit. **E**t cñ
manus dñi erat cum illo. **E**t zacharias pater
eius impletus est spū scō. & prophetauit dicens.
Benedictus dñs dñs israhel. quia uisitauit & fecit
redemptionem plebi suae. **E**t crexit cornu
salutis nobis in domino. **D**auid pueri sui. **S**icut
locutus est per os sanctorū. qui a saculo sunt
prophetaui eius. **S**alutem geminibus nr̄is.
& de manu omnium qui oderunt nos. **A**d fa
ciendam iudiciam cum patribus nr̄is. & memo
rari testamenti sui sc̄i. **I**usurandum quod iu
rauit ad abraham patrem nr̄um. daturum se
nobis. **V**t sine timore de manu inimicorum

nrorum liberati seruamus illi. **I**nsanctita
te & iustitia coram ipso. omnibus diebus
nr̄is. **E**t tu puer propheta altissimi uoca
beris. precibus enim ante faciem dñi parare
uias eius. **A**ddandam scientiam salutis ple
bi eius. in remissionem peccatorum meorū.

Per uisera misericordiae dñi in quibus uisita
uit nos oriens ex alto. **I**lluminare his qui
intenebris & in umbra mortis sedent. addimen
dos pedes nr̄os in uiam pacis. puer autem
crescebat. & confortabatur spū. & erat inde
serto usq; in diem ostensionis suae ad israhel.

Factum est autem in illis diebus. **E**xit e
dictum a caesare augusto. ut describeretur
uniuersus orbis. haec descriptio prima
facta est. apud sidonem & tyrum. Et ibant
omnes. ut profiterentur. singuli in suam
ciuitatem. Ascendit autem & ioseph a gali
lea de ciuitate nahareth. in iudaeam ciuita
tem dauid quae uocatur bethleem. eo quod

esset de domo & familia dauid. ut proficeretur
cum maria. desponsata sibi uxore pregnan
te. factum est autem cum essent ibi. im
pleti sunt dies ut pareret. Et peperit filium
suum primogenitum. & pannis eum inuol
uit. & reclinauit eum in praesepe. quia
non erat eis locus induerforio. Et pasto
res erant in regione eadem uigilantes. &
custodientes uigilias noctis supra gregem
suum. Et ecce angelus dñi stetit iuxta
illos. & claritas dñi circumfulsit illos. &
conuerunt timore magno. Et dixit
illis angelus. Nolite timere. Ecce
enim euangelizo uobis gaudium ma
gnum. quod erit omni populo. quia
natus est nobis hodie saluator. qui
est xpc dñs. in ciuitate dauid.
Et hoc uobis signum.
Inuenitis infantem pannis inuolutum.
& positum in praesepe. Et sibi

to facta est cum angelo multitudo militum ecclesiarum laudantium dominum & dicentium Gloria in altissimis deo & in terra pax in hominibus bonae uoluntatis Et factum est ut discesserunt ab eis angeli in caelum. **P**astores loquebantur ad inuicem Transimus usque bethleem & uideamus hoc uerbum quod factum est quod fecit dominus & ostendit nobis Et uenerunt festinantes & inuenerunt mariam & ioseph & infantem positum in praesepe. Uidentes autem cognouerunt de uerbo quod dictum erat illis de puero hoc Et omnes qui audierunt mirati sunt & de his quae dicta erant a pastoribus ad ipsos Maria autem conseruabat omnia uerba haec conseruens in corde suo Et reuersi sunt pastores glorificantes & laudantes dominum in omnibus quae audierunt & uiderant sicut dictum est ad illos. **E**t postquam consummati sunt dies octo ut circumcideretur puer uocatum est nomen eius iesu quod uocatum

est ab angelo priusquam in utero conciperetur.
Et postquam impleti sunt dies purgationis
eius secundum legem moysi tulerunt illum
iherusalem. ut sisterent eum dñi. sicut scri-
ptum est in lege dñi. Quia omne masculinū
adaperiens uulvam. sem dñi uocabitur. Et
ut darent hostiam. secundum quod dictum
est in lege dñi. par turturum. aut duos pul-

II

IN OS COLUMBARVM
T ECCE HOMO

erat iherusalem. cui nomen ser-
mion. Et homo iste iustus & timo-
ratus. expectans consolationem israhel. & sps
sacerat in eu. Et responsum acceperat. aspū scō.
non uisurum se mercedem. nisi prius uideret
xpm dñi. Et uenit in spū in templum. Et cum
inducerent puerum ihm parentes eius. ut face-
rent secundum consuetudinem legis praecepto. & ipse
accepit eum in uulnas suas. & benedixit dñi & di-
xit. Nunc dimittis seruum tuum dñe. secun-

dum uerbum tuum in pace. Quia uiderunt
 oculi mei salutare tuum. quod parasti ante
 faciem omnium populorum. Lumen ad reue
 lationem gentium. & gloriam plebis tue isra
 hel. **E**terat pater eius & mater. mirantes su
 per his quae dicebantur de illo. Et benedixit
 illis symeon. & dixit. admirari matrem eius.
Ecce positus est hic in ruinam. & resurrectionem
 multorum in israel. & in signum cui contradi
 cetur. Et tuam ipsius animam pertransibit
 gladius. ut trudentur ex multis cordibus cogi
 tationes. Eterat. uir propheta. filia phanuel.
 de tribu aser. haec processerat in diebus multis.
 & iuxerat cum uiro suo annis septem. a uirgini
 tate sua. Et haec uidua. usque ad annos octoginta
 quatuor. quae non discedebat de templo. ieu
 nus. & obsecrationibus seruient nocte ac die. Et
 haec ipsa hora superueniens confitebatur domino.
 & loquebatur de illo omnibus. qui expectabant
 redemptionem iherusalem. Et ut perfecerunt o

inna secundum legem dñi reuersi sunt in galile-
 am in ciuitatem suam nahareth. Puer autem
 crescebat & confortabatur. plenus sapientia. Et
 gratia dñi erat in illo. Et ibant parentes eius p-
 omnes annos in iherusalem in die sollempni pa-
 schae. **E**t cum factus esset annorum duode-
 ci ascendens illis in iherosolimam secundum
 consuetudinem dicebatur consummatisq; dieb;
 cum redirent remansit puer iñc iherusalem
 & non cognouerunt parentes eius. Existiman-
 tes autem illum esse in comitatu uenerunt iñr
 diei & requirabant eum inter cognatos & notos.
 Et non inuenientes regressi sunt in iherusalem re-
 quirentes eum. Et factum est post triduum
 inuenierunt illum in templo sedentem in me-
 dio doctorum audientem illos & interrogantem
 eos. **S**tupcebant autem omnes qui eum audi-
 ebant super prudentia & responsis eius. Et ui-
 dentes admirati sunt. **E**t dixit mater eius
 ad illum fili quid fecisti nobis sic. **E**cce

l. iiii.
 in leu.
 in xiii.

l. x.
 in l.

pater tuus & ego dolentes quaerebamus te. Et
ait ad illos. Quid est quod me quaerebatis?
Non sciebatis quia in his quae patris mei sunt o-
portet me esse. Et ipsi non intellexerunt
verbum. quod locutus est ad illos. Et descen-
dit cum eis. et uenit nahareth. & erat subditus
illis. Et mater eius conseruabat omnia uer-
ba haec in corde suo. Et tunc proficiebat sapi-
entia & aetate & gratia. apud dñm & homi-

III

l. vii.
m.
m. vii.
lo. ii. cccc.

ANNO AUTEM
quinto decimo imperii tiberii caesa-
ris procurante pontio pilato iude-
am. tetracha autem galilee heron-
de philippo autē fratre eius tetracha ituriae.
& traconitidis regionis. & lisania abilinae tetr-
cha. sub principibus sacerdotum anna & eupha-
sacum est uerbum dñi. super iohannem. ha-
chariae filium in deserto. **E**t uenit in omnē
regionem iordanis. praedicans baptismum por-

l. vii.
m.
m. vii.
lo. ii. c.

nitentiae in remissionem peccatorum. sicut scri-
ptum est in libro sermonum eliae prophetae.
Uox clamantis in deserto. parate viam dñi. rectas
facite semitas eius. Omnis uallis implebitur.
& omnis mons & collis humiliabitur. Et erunt
praeuia in directa. & aspera in uias planas. Et ui-
debit omnis caro salutare dñi. **D**icebat ergo ad
urbas quae exiebant ut baptizarentur ab ipso.

Gemma uiperarum. qui ostendit uobis fugere
auertens iram. Facite ergo fructus dignos poe-
nitentiae. Et ne coeperitis dicere. patrem habemus
abraham. Dico enim uobis. quia potest dñs
de lapidibus istis suscitare filios abraham. Iam
enim securis ad radicem arborum posita est.

Omnis ergo arbor non faciens fructum bonum.
excidetur & in ignem mittetur. **E**t interroga-
bant eum turbae dicentes. quid ergo faciemus.

Respondens autem dicebat illis. Qui habet du-
as tunicas. det non habenti. Et qui habet escas.
similiter faciat. Uenerunt autem & publicani

l. xiiii.
v.
m. x.

l. xiiii.
s. x.
l.

ut baptizarentur. & dixerunt ad illum. Magister. quid faciemus? At ille dixit ad eos. Nichil amplius quam quod constitutum est uobis. faciat. Interrogabant autem eum & milites dicentes. Quid faciemus & nos? Et. ut illis. Nemi nem concutatis. neq. calumniam faciat. Et contenti estote stipendii uir. Existimante autem populo. & cogitantibus omnibus in cordibus suis de iohanne. nescite ipse esset xpc. respondit iohannes. dicens omnibus. **E**go quidem aqua baptizo uos. uenit autem fortior me. cuius non sum dignus soluere corrigiam calceamentorum eius. Ipse uos baptizabit in spu sco. & igni. **Q**ui in uentilabrum in manu eius. et purgabit arcem suam. & congregabit triticum in horreum suum. paleas autem comburet igni inextinguibili. Multa quidem & alia exhortans. euangelizabat populo. **H**erodes autem tetracha cum corripere tur ab illo de herodiade uxore fixatis sui. & de omnibus malis quae fecit herodes.

L. x.
m. x.
m. x.
lo. x.

L. x.
m. x.
m. x.

L. x.
m. x.
m. x.

L. xiii.
Matth.
v. 4.
lo. xv.

adiecit & hoc supra omnia. & inclusit iohanne
in aeternum. **F**actum est autem cum bapti
haretur omnis populus & in v baptizato et
orante. apertum est caelum. Et descendit sps
scs corporali specie sicut columba in ipsum.
Et vox de caelo facta est. Tu es filius meus dile
ctus. in te complacuit michi. **E**t ipse in e rat
incipiens quasi annorum triginta. ut puta
batur filius ioseph. Qui fuit math.

L. xiii.
Matth.
v. 4.
lo. xv.

Qui fuit iudi.	Qui fuit mathathuac.
Qui fuit mathath.	Qui fuit semer.
Qui fuit leui.	Qui fuit ioseph.
Qui fuit melchi.	Qui fuit ioda.
Qui fuit lamine.	Qui fuit iohanna.
Qui fuit ioseph.	Qui fuit resa.
Qui fuit mathathuac.	Qui fuit harolabel.
Qui fuit amos.	Qui fuit salathiel.
Qui fuit naum.	Qui fuit nerci.
Qui fuit esli.	Qui fuit melchi.
Qui fuit naggac.	Qui fuit addi.

Q ui fuit chofan.	Q ui fuit booh.
Q ui fuit helmadan.	Q ui fuit falmon.
Q ui fuit her.	Q ui fuit naafon.
Q ui fuit lefu.	Q ui fuit aminadab.
Q ui fuit elcher.	Q ui fuit aram.
Q ui fuit lorim.	Q ui fuit efrom.
Q ui fuit mathath.	Q ui fuit pharet.
Q ui fuit leui.	Q ui fuit ludac.
Q ui fuit symeon.	Q ui fuit iacob.
Q ui fuit iuda.	Q ui fuit ifaac.
Q ui fuit iofeph.	Q ui fuit abraham.
Q ui fuit lona.	Q ui fuit tharae.
Q ui fuit elachim.	Q ui fuit nachor.
Q ui fuit melea.	Q ui fuit feruch.
Q ui fuit menna.	Q ui fuit ragauod.
Q ui fuit mathatha.	Q ui fuit falec.
Q ui fuit nathan.	Q ui fuit eber.
Q ui fuit dauid.	Q ui fuit fale.
Q ui fuit leffe.	Q ui fuit eunon.
Q ui fuit obed.	Q ui fuit arfaxat.

Qui fuit sem. Qui fuit malechela.

Qui fuit noe. Qui fuit eunani.

Qui fuit lamech. Qui fuit enos.

Qui fuit mathusalac. Qui fuit seth.

Qui fuit enoch. Qui fuit adam.

Qui fuit lared. Qui fuit di.

Lxxv.
m. xv.
m. vi.

Lxxvi.
m. xv.
m. vi.

HC AUTEM PLENUS

spū scō. regressus est iordanē. & agebatur.

in spū in desertum diebus quadraginta. & tē

ptabatur a diabolo. Et nichil manducauit

in diebus illis. Et consummati illis esurire.

Dixit autem illi diabolus. Si filius di es. dic la

pidi hunc. ut panis fiat. Et respondit ad illum

inē. Scriptum est. quia non in pane solo uiuit

homo. sed in omni uerbo di. Et dixit illum di

abolus. & ostendit illi omnia regna orbis terre

in momento temporis. & ait ei. Tibi dabo pote

statem hanc uniuersam. & gloriā illorum. quia

michi tradita sunt. & cui uolo. do illa. Tu ergo

si adoraueris coram me. erunt tua omnia. Et re

spondens iñc. dixit illi. Scriptum est dñm dñm
 tuum adorabis. & illi soli seruiēs. Et duxit illū
 iherusalem. & statuit eum supra pinnā tem-
 pli. & dixit illi. Si filius dī es. mitte te hinc deor-
 sum. Scriptum est enim. quod angelus suus man-
 dauit de te. ut conseruaret te. Et quia manibus
 tollent te. ne forte offendas. ad lapidē pedē tuū.
 Et respondens iñc. ait illi. Dicitū ē. nō temptabis dñm
 dñm tuū. Et cōsumpta omni tēptatione. diabolus re-
 cessit ab illo usq; ad tēpus. **E**t regressus ē iñc. in ier-
 ualem sp̄s in galilēā. & fama exiit p̄ni in cōsā regione
 de illo. Et ipse docebat in synagogis eorū. & magni-
 ficabatur ab om̄ib; **E**t uenit nāhareth ubi erat nu-
 tritus. & intrauit secundum consuetudinem su-
 am die sabbati in synagogam. & surrexit legere.
 Et traditus est illi liber esaię prophete. Et in-
 uoluit librum. inuenit locum. ubi scriptum
 erat. Sp̄s dñi super me. propter quod unxit me.
 euangelizare pauperibus misit me. Sanare con-
 tritos corde. predicare captiuis remissionem

Lxxxi.
 m. xxiii.
 lo. xlii.

Lxxxi.
 S. o. l.

89
 & accis iussum dimittere confectos in remissione.
 p̄ p̄dicare annum dñi acceptum & diem retri
 butionis Et cum p̄licuisset librum reddidit
 ministro & sedit Et omnium in synagoga ocu
 li erant intendentes in eum Cœpit autem dice
 re ad illos quia hodie impleta est hæc scriptu
 ra in auribus ur̄is **E**t omnes testimonium
 illi dabant Et mirabantur in uerbis gratiarum
 quæ procedebant de ore ipsius & dicebant
 Nonne hic est filius ioseph **E**t ait illis Utiq̄
 dicetis michi hanc similitudinem medicæ cu
 ra te ipsum Quanta audiuius facta in caphar
 naum fac & hic in patria tua **A**it autem
 Amen dico uobis quia nemo propheta acceptus
 est in patria sua **I**n ueniate dico uobis mul
 tie uiduæ erant in diebus heliæ in israhel quan
 do clausum est cælum annis tribus & mensibus
 sex cum facta esset famies magna in omni terra
 Et ad nullam illarum missus est helias nisi in sa
 reptā sēdoniæ ad mulierem uiduam Et mul

l. xxiii.
 m. cxi.
 di. l.
 lo. lxxv.

l. xx.
 Sol.

lxxv.
 m. cxi.
 di. l.
 lo. lxxv.

l. xxv.
 Sol.

in leprosi erant in israhel sub heliseo propheta.
 & nemo eorum mundatus est. nisi neman sy-
 rus. Et repleti sunt omnes in synagoga ira haec
 audientes. Et susceperunt. & eiecerunt illum
 extra ciuitatem. & dixerunt illum usque ad su-
 percilium montis. supra quem ciuitas illorum
 erat aedificata. ut precipitarent eum. Ipse
 autem transiens. per medium illorum ibat.

Et descendit in capharnaum ciuitatem galilee.
 ibique docebat illos sabbatis. **E**t stupebant
 in doctrina eius. quia in potestate erat sermo
 ipsius. **E**t in synagoga erat homo habens
 daemonium immundum. Et exclamauit
 uoce magna dicens. Sine. quid nobis & tibi
 ihu nathanae. uenisti perdere nos. Scio te.
 qui sis filius dei. Et increpauit illi ihs dicens.

Ohmutesce. & exi ab illo. Et cum proiecisset
 illum daemonium in medium. exiit ab illo.
 nichilque illum nocuit. Et factus est pauior
 in omnibus. & colloquebantur ad inuicem.

L. xxviii.
 c. viii.
 m. cxi.

L. xxviii.
 c. lxi.
 m. cxi.

L. xxv.
 c. viii.
 m. cxi.

dicentes. Quod est hoc uerbum. quia in potesta-
te & uirtute imperat immundis spiritibus et
exiunt. Et diuulgabatur fama de illo. in o-
mnem locum regionis. **S**urgens autem de
synagoga introiit in domum simonis. So-
crus autem simonis tenebatur magnis febribus.
& rogauerunt illum pro ea. Et stans super illam
imperauit febrim. & dimisit illum. Et continuo
surgens ministrabat illis. Cum sol autem occi-
disset. omnes qui habebant infirmos uariis lan-
guoribus. ducebant illos ad eum. At ille
singulis manus imponens curabat eos.

Exiebant autem etiam daemones amuletis claman-
tia & dicentia. quia tu es filius dei. Et increpans
non siniebat ea loqui. quia sciebant ipsum esse
xpm. **F**acta autem die. egressus ibat inde
solum locum. & turbae requirebant eum. Et
uenierunt usque ad ipsum. et decubant illum.
ne discederet ab eis. Quibus ille ait. Quia & ali-
is ciuitatibus oportet me euangelizare regnum

L. xxvi.
m. lxxv.
m. xcv.

L. xxvii.
viii.
m. xcvi.

L. xxviii.
viii.
m. xcvi.

di· quia ideo missus sum· Et erat predicans in
synagogis galilee· **F**actum est autem cum

turbas irruerent in eum· ut audirent uerbum
di· & ipse stabat secus stagnum gennasareth· Et
uidit duas naues· statites secus stagnum· Pi
seatores· autem descenderant· & lauabant retia·

Ascendens autē in unam nauim quae erat symo
nis· rogauit eum a terra reducere pusillum· & se
dens docebat de nauicula turbas· **V**t cessa
uit autem loqui· dixit ad symonem· Duc in alia
& laxaue retia tua in capturam· Et respondens
symon· dixit illi· Praeceptor· per totam noctē
laborantes· nichil coepimus· in uerbo autem tuo·
laxabo retia· Et cum hoc fecissent· conducerunt
piscium multitudinē copiosam· Rumpebatur
autem rete eorum· Et annuerunt sociis qui erant
in alia nauis· ut uenirent & adiuuarent eos· Et
uenierunt· & impleuerunt ambas nauiculas· ita
ut mergerentur· **Q**uodcum uideret symon
petrus· procidit ad genua ihu dicens· Exiame·

L. xxviii.
§ x. l.

L. xxx.
N. viii.
lo. cccc.
& cxxviii.

L. xxi.
§ x. l.

quia homo peccator sum dñe. Stupor enim
circumdederat eum. & omnes qui cum illo
erant in captura piscium. quam ceperant.

Similiter autem iacobum & iohannem filios
'hebedaei. qui erant socii symonis'. **E**rant
ad symonem iñe. Noli timere. ex hoc iam
homines terris capies. Et subditus ad terrā
nauib. relictis omnibus. secuti sunt illi.

Et factum est cum esset in una ciuitatum. & ec
ce uir plenus lepra. Et uidens ih̃m & proci
dens in faciem. rogauit eum dicens. Dñe. si
uis. potes me mundare. Et extendens ma
num tetigit illum dicens. Uolo. munda
re. Et confestim. lepra discessit ab illo. Et i
ps̃e praecepit illi. ut nemini diceret. Sed na
de ostende te sacerdoti. & offer pro munda
tione tua sicut praecepit moyses. in testimo
nium illis. **P**erambulabat autem sermo
magis de illo. & conueniebant turbae mul
tic ut audirent. & curarentur ab infirmita

l. xxviii.
m. lxxv.
m. x.

l. xxviii.
m. lxxv.
m. xxviii.

l. xxviii.
m. lxxv.
m. lxxviii.
lo. el. x.

L. xxxv.
di. lxxviii.
di. lxxv.

L. xxxv.
di. lxxviii.
di. lxxv.

L. xxxv.
di. lxxviii.
di. lxxv.

tribus suis. Ipse autē sedebat in desectū.

ET ORABAT.

TRACTUM EST

in una dierum & ipse sedebat
docens. Et erant pharisaei se-

dentēs & legis doctores qui uenerant ex omni
castello galilaeae & iudeae & ierusalem & iur-

tus erat dñi ad sanandum eos. Et ecce uiri
postantes in lecto hominem qui erat paraly-

ticus. Et quaerebant cum inferre & ponere
ante eum. Et n̄ inuenientes qua parte illū

inferrent praeter turbae ascenderunt supra tectū
& per tegulas summisserunt illum cum lecto

in medium ante iēm. Quorum fidem ut ui-
dit dixit homo remittantur tibi peccata tua.

Et coeperunt cogitare scribae & pharisaei di-
centes. Quis est hic qui loquitur blasphemi-

as. Quis potest dimittere peccata nisi solus

ds. Ut cognouit autem ihs cogitationes eorū

respondens dixit ad illos. Qui cogitatis in cor-

dibus ur̄is. Quid est facilius dicere. dimitte tibi peccata. an dicere surge & ambula. Ut autē sciat̄is quia filius hominis potestatem habet in terra dimittere peccata ait paralytico. Tibi dico. surge tolle lectum tuum. & uade in domum tuam. Et confestim surgens coram illis tulit in quo uiebat. & abiit in domum suam magnificans dñm. Et stupor apprehendit omnes & magnificabant dñm. Et repleti sunt timore dicentes. quia uidimus mirabilia hodie.

L. cxxviii.
m. lxxv.
m. cxi.

Et post haec exiit. & inuit publicanum nomine leui sedentem ad theloneum. & ait illi. Sequere me. Et relicta omnibus surgens secutus est eum.

L. cxxviii.
m. lxxv.
m. cxi.

Et fecit ei conuiuium magnum leui in domo sua. Et erat turba multa publicanorū & aliorum qui cum illis erant discumbentes.

Et murmurabant pharisaei & scribe eorū dicentes. addiscipulos eius. Quare cum publicanis & peccatoribus manducatis & bibitis. **E**t respondens ih̄c dixit ad illos. Non egent qui sani sunt

L. xl.
m. lxxviii.
m. cxi.

medico sed qui male habent. Non ueni uoca-
 re iustos sed peccatores in poenitentiam. At il-
 li dixerunt ad eum. Quare discipuli iohannis ie-
 iunant frequenter & obsecrationes faciunt. si
 militer & pharisaeorum. tui autem edunt & bi-
 bunt. Quibus ipse ait. Numquid potestis fili-
 os sponsi dum cum illis est sponsus facere ieiuna-
 re. Ueniunt autem dies ut cum ablatus fuerit
 ab illis sponsus tunc ieiunabunt in illis diebus.
 Dicebat autem & similitudinem ad illos quia ne-
 mo commissuram auestimento nouo. inuit-
 tit in uestimentum uetus. Alioquin & nouum
 rumpit. & uterque non conuenit commissura a
 nouo. Et nemo mittit uinum nouum in utres
 ueteres. Alioquin rumpet uinum nouum utres
 & ipsum effundetur. & utres peribunt. Sed ui-
 num nouum in utres novos mittendum est. &
 itaq; conseruantur. Et nemo bibens uetus sta-
 tim uult nouum. Dicit enim. uetus melius est.
Factum est autem in sabbato secundo primo. cu-

367
transiret per sata. uellebant discipuli eius spi-
cas. & manducabant. confricantes manibus.
Quidam autem pharisaeorum dicebant illis.
Quid facitis. quod non licet in sabbatis. Et re-
spondens ih̄c. ad eos dixit. Nec hoc legis. qd̄
fecit dauid cum esurisset ipse. & qui cum eo
erant. quomodo intrauit in domum dī. & pa-
nes propositionis sumpsit. & manducauit. &
dedit his qui cum ipso erant. quos non licet
manducare. nisi tantum sacerdotibus. Et di-
cebat illis. Quia dñs est filius hominis. etiam
sabbati. **F**actum est autem & in alio sabbato.
ut intraret in synagogam. & doceret. Et e-
rat ibi homo. & manus eius dextra erat arida.
O bseruabant autem scribae & pharisaei. si in
sabbato curaret. ut inuenirent accusare eū. Ipse ue-
ro sciebat cogitationes eorum. Et ait homini
qui habebat manum aridam. Surge. & sta-
in medium. Et surgens stetit. Ait autē ad
illos ih̄c. Interrogo uos. si licet sabbatis bene.

Luc. 11.
m. cxxv.
di. xxi.

facere an male? Animam saluam facere an p
dere? Et circum spectis omnibus dixit homi
ni. Extende manum tuam. Et extendit. Et
restituit manum eius. Ipsi autem repleti sunt
in spiritu: & colloquebantur adinuicem. quid
nam facerent ihu.

Factum est autem mil
lis diebus. exiit in montem orare. & erat per no
ctam in oratione dñi. **E**t cum dies factus eēt
uocauit discipulos suos: & elegit duodecim ex
ipsis. quos & apostolos nominauit. Symonē
quem cognominauit petrum. & andrea fra
trem eius. iacobum. & iohannem. philippum
& bartholomcum. mattheum. & thomam.
iacobum alphi. & simonem qui uocatur helo
tes. iudam iacobi. & iudam scarioth. qui fuit p
ditor. **E**t descendens cum illis. stetit in lo
co campestri. Et turba discipulorum eius. &
multitudo copiosa plebis ab omni iudaea. & ie
rusalem. & maritima. & tiri. & sydonis. qui ue
nerant ut audirent eum. & sanarentur a lan

L. xliii.
m.
m. c. lxxii.
m. lxxii.

L. xliii.
m.
m. c. lxxii.
m. lxxii.

L. xlv.
m.
m. c. lxxii.
m. lxxii.

guonibus suis & qui vexabantur ab spiritibus im
 mundis curabantur. Et omnis turba quaerebat
 cum tangere. quia uisus de illo exibat & sana
 bat omnes. **E**t ipse elevatis oculis in discipulos
 suos dicebat. Beati pauperes quia uñm est regnū
 dī. **B**eati qui nunc esuritis quia saturabimini.
Beati qui nunc fletis quia ridebitis.
Beati eritis cum uos oderint homines & cum sepa
 rauerint uos & reprobrauerint & ceciderint nomen
 uñm tamquam malum ppter filium hominis.
 Gaudete in illa die & exultate. ecce enim merces
 ur̃a multa in caelo. Secundum haec enim facie
 bant prophetae patres eorum. **V**eruntamen
 uac uobis diuitibus qui habetis consolationem
 ur̃am. Uac uobis qui saturati estis quia esurietis.
 Uac uobis qui ridetis nunc quia lugebitis & fle
 bitis. **U**ac cum bene uobis dixerint omnes ho
 mines. Secundum haec faciebant pseudo pph
 etae patres eorum. **S**ed uobis dico qui auditis.
 Diligite inimicos ur̃os benefacite his qui uos ode

L. xlvi.
 m. ccc.

L. xlvi.
 m. ccc.

L. xlvi.
 m. ccc.

L. xlvi.
 m. ccc.

l. l.
 s. l.

l. l.
 s. l.

l. l.
 m. cl.

runt. Benedicite. maledicentibus uos. orate p
 calumniantibus uos. **E**t qui te percutit in
 maxillā p̄be & alteram. Et ab eo qui auferet
 tibi uestimentum. etiam tunicam noli prohi
 bere. Omni autem percuti te tribue. & qui
 auferet quae tua sunt. ne repetas. **E**t pro ut
 uultis ut faciant uobis homines. & uos facite
 illis similiter. **E**t si diligitis eos qui uos dili
 gunt. quae uobis est gratia. Nam & peccatores
 diligentes se diligunt. Et si bene feceritis his
 qui uobis bene faciunt. quae uobis est gratia.
Siquidem & peccatores hoc faciunt. Et si mu
 tuum dederitis his a quibus speratis accipere.
 quae gratia est uobis. Nam & peccatores pec
 catoribus suerantur. ut recipiant aequalia.
 Uerum tamen diligite inimicos ur̄os. & benefa
 cite. Et mutuū date. nichil inde sperantes.
Et erit merces ur̄a multa. & eritis filii altissimi.
 quia ipse benignus est super ingratos & malos.
Et nōne ergo misericordes sicut & pater uester

l. l. m.
 v.
 m. xxviii.

l. l. m.
 v.
 m. l. m.

l. l. v.
 v.
 m. xli.

L. lxxi.
m. l.
m. xli.

L. lxxi.
m. lxxi.

L. lxxi.
m. lxxi.
l. exxi.
& eleexxi.

L. lxxi.
m. lxxi.

L. lxx.
m. lxxi.

misericors est. **N**olite iudicare. & non iudicabi
mini. Nolite condemnare. & non condemnabi
mini. Dimittite. & dimittentur. Date. & da
bitur uobis. Mensuram bonam. & confectam.
& coagitatam. & super effluentem. dabunt in
sinum ur̃m. Eadem uero mensura qua men
si fueritis. renetur uobis. **D**icebat autē
illis & similitudinem. Numquid potest cec
cus caecum ducere. nonne ambo in foueam
eident. **N**on est discipulus super magistrū.
Perfectus autem omnis erit. si sit sicut magi
ster eius. **Q**uid autem uidet festucam in o
culo fratris tui. trabem autem quae in oculo
tuo non considerat. Aut quomodo poteris
dicere fratri tuo. frater sine cicam festucam
de oculo tuo. ipse in oculo tuo trabem non
uidet. Hypocrita. ecce primum trabem de
oculo tuo. & tunc perspicies ut eduas festucā
de oculo fratris tui. **N**on est enim arbor bo
na. quae facit fructus malos. Nec arbor mala.

faciens fructum bonum. Una quæque enim arbor de fructu suo cognoscitur. **N**ecque enim de spinis colligitur ficus: neque de rubo undemunt uiam. **B**onus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum. Et malus homo de malo thesauro profert malum. Ex abundantia enim cordis os loquitur. **Q**uid autem uocatus me dñe dñe & non facis quæ dico?

Omnis qui uenit ad me & audit sermonem meum & facit eum: astendam uobis eum similis sit. Similis est homini ædificanti domum: qui fodit in altum & posuit fundamenta supra petram. In inundatione autem facta: illius est flumen domui illi: & non potuit eam mouere. Fundata enim erat supra petram. Qui autem audit & non facit: similis est homini ædificanti domum suam supra terram sine fundamento: inquam illius est fluuius: & continuo cecidit: & facta est ruina domus illius magna.

l. lxx.
m. lxxm.
lo. xxxvii.

U M AUTEM IM

pleisset omnia uerba sua in aures plebis
intertuit capharnaum. Centurionis
autem cuiusdam seruus male habens
erat mortuus. qui erat illi pretiosus. Et cum au-
disset de ihu. misit ad eum seniores iudeorum.
rogans eum ut ueniret. & saluaret seruum eius. At
illi cum uenissent ad ihu. rogabant eum sollicite
dicentes ei. Quia dignus est. ut hoc illi praestes.
D iligit enim gentem nr̃am. & synagogam ipse ac
edificauit nobis. Ihu autem ibat cum illis. Et cum
iam non longe esset a domo. misit ad eum centuri-
o. amicos. dicens. Dñe. noli uehəri. Non enim di-
gnus sum. ut sub tectum meum intres. Propter
quod & me ipsum non sum dignus arbitratus. ut
uenirem ad te. Sed dic uerbo. & sanabitur puer
meus. Nam & ego homo sum sub potestate con-
stitutus. habens sub me milites. Et dico huic ua-
de. & uadit. Et alio ueni. & uenit. Et seruo meo
fac hoc. & facit. Quo audito ihu miratus est. & e

uersus sequentibus se turbis dixit. Amen dico uobis. nec in israhel tantam fidem inueni.

Et reuersi qui missi fuerant domum. inuenerunt seruum qui languerat sanum.

Et factum est deinceps ibat in ciuitatem quae uocatur naum. & ibant cum illo discipuli eius. & turba copiosa. Cum autem appropinquaret postea ciuitatis. & ecce defunctus effectus. filius unicus matris suae. Et haec uiduata erat. et turba ciuitatis multa cum illa. Quam cum uidisset ihc. misericordia motus super eam. dixit illi. Noli flere.

Et accessit & tetigit oculum. Hi autem qui postabant. steterunt. Et ait. Adolescens. tibi dico. surge. Et resedit qui erat mortuus. & coepit loqui. Et dedit illum matri suae.

Accepit autem omnes timor. & magnificabant dm. dicentes. Quia propheta magnus surrexit in nobis. & quia ds. uisitauit plebem suam.

Et exiit hic sermo in uniuersam iudeam de eo. & omnem circa regionem. **E**t nuntiauerunt iohanni discipuli eius. de omnibus his. Et con-

L. leu. v.
V.
m. leu. v.

L. leu. v.
X.
S o l

L. leu. v.
X.
S o l

L. leu. v.
X.
S o l

uocunt duos de discipulis suis iohannes & misit ad
eum dicens. Tu es qui uenturus es. an alium ex
pectamus. Cum autem uenissent ad eum uiri.
dixerunt. Iohannes baptista misit nos ad te di
cens. Tu es qui uenturus es. an alium expecta
mus. In ipsa autem hora curauit multos salan
guoribus & plagis & spiritibus malis & cecis mul
tis donauit uisum. Et respondens dixit illis.
E uirtutes nuntiate iohanni. quae audistis & uidi
stis. Quia cæci uident. claudi ambulant. lepro
si mundantur. Surdi audiunt. mortui resur
gunt. pauperes euangelizantur. Et beatus es
qui non fuerit scandalizatus in me. Et cum di
fcessissent nuntii iohannis coepit dicere de io
hanne ad turbas. Quid existis in deserto uidere.
re harundinem uento moueri. Sed quid exi
stis uidere hominem mollibus uestimentis in
dutum. Ecce qui in ueste preciosa sunt & de
licis in domibus regum sunt. Sed quid exi
stis uidere. prophetam. utique dico uobis et

L. lxx.
m. ciii.
m. i.

plusquam prophetam. **H**ic est de quo scriptum
est. Ecce mitto angelum meum ante faciem tuam
qui praeparabit uiam tuam ante te.

L. lxxi.
m. ciiii.

Dico enim uobis. Maior inter natos mulierum
propheta. iohanne baptista nemo est. Quia uerum
tamen minimus est in regno dei maior est illo.

L. lxxii.
S. o. l.

Et omnis populus audiens & publicani iusti
ficauerunt deum baptizati baptismo iohan
nis. pharisaei autem & legis periti. consilium
dei spreuerunt in semetipsos. non baptizati ab eo.

L. lxxiii.
m. ciiii.

Cui ergo similes dicam homines genera
tionis huius & cui similes sunt. Similes sunt
pueris sedentibus in foro. & loquentibus ad in
uicem. & dicentibus. Cantauimus uobis ubi
is & non saltastis. Lamentauimus uobis & non plo
rastis. Uenit autem iohannes baptista. neque
manducans panem. neque bibens uinum. & dici
tis. demonium habet. Uenit filius hominis
manducans & bibens & dicitis. Ecce homo de
uorator & bibens uinum. amicus publicanorum.

l. lxxvii.
m. colviii.
m. clxviii.
l. lxxviii.

& peccatorum. Et iustificata est sapientia ab o-
mnibus filiis suis. **R**ogauit autem illum qui-
dam de pharisaeis. ut manducaret cum illo. Et in-
gressus in domum pharisaei. discubuit. Et ecce
mulier quae erat in ciuitate peccatrix. ut cogno-
uit quod accubuit in domo pharisaei. attulit ala-
bistrum unguenti. Et stans retro secus pedes eius.
lacinis coepit rigare pedes eius. & capillis capi-
tis sui tergebat. & osculabatur pedes eius. & unguen-
to unguabat. Videns autem phariseus qui uoca-
uerat eum. ait intra se dicens. hic si esset propheta
sciret utique quae & qualis mulier est quae tan-
git eum. quia peccatrix est. Et respondens ihc.
dixit ad illum. Simon. habeo tibi aliquid dice-
re. At ille ait. Magister dic. Duo debtores
erant cuidam foeneratori. unus debebat ei dena-
rios quingentos. alius quinquaginta. Non ha-
bentibus autem illis unde redderet. donauit u-
trisq. Quis ergo cum plus diligit? Respondens
simon. dixit. Aestimo. quia is cui plus donauit.

At ille dixit ei Recte iudicasti. Et conuersus ad mu-
 lierem dixit symoni. Uides hanc mulierem. intra-
 ui in domum tua. aquam pedibus meis non dedi-
 sti. haec autem lacrimis rigauit pedes meos. & ca-
 pillis suis terxit. Osculum michi non dedisti. haec
 autem ex quo intrauit non cessauit osculari pe-
 des meos. O leo caput meum non uexisti. haec
 autem unguento unxit pedes meos. Propter
 quod dico tibi. remittentur ei peccata multa.
 quoniam dilexit multum. Cui autem minus dimit-
 titur. minus diligit. Dixit autem ad illam. Remit-
 tuntur tibi peccata. Et coeperunt qui simul ac-
 cubebant. dicere intra se. Quis est hic qui tota pec-
 cata dimittit. Dixit autem ad mulierem. Fides
 tua te saluauit. fere. uade in pace. **E**t factum
 est deinceps. & ipse iter faciebat per ciuitatem &
 castellum. praedicans & euangelizans regnum dei.
 & duodecim cum illo. & mulieres aliquaeque trans-
 iuratae ab spiritibus malignis. & infirmitatibus.
 Maria quae uocatur magdalena. de qua docimo

nia septem exierant. & iohanna uxor chiū hanc
procuratoris herodis. & susanna. & aliae mul
tae quae ministrabant eis de facultatibus suis.

L. lxxvi.
m. cccc.
m. cccc.

Cum autem turba plurima conueneret. & de
ciuitatibus properarent ad eum. dixit per si
militudinem. Exit qui seminat.
seminare semen suum. Et dum seminat. ali
ud cecidit secus uiam. & conculcatum est. & uo
lucres caeli comederunt illud. Et aliud cecidit
supra petram. & natum aruit. quia non habe
bat humorem. Et aliud cecidit inter spinas. &
simul exortae spinae suffocauerunt illud.

Et aliud cecidit in terram bonam. & ostium fecit
fructum centuplum. haec dicens clamabat.

Qui habet aures audiendi audiat. Interrogabant
autem eum discipuli. quae esset haec parabola.
Quibus ipse dixit. **U**obis datum est nos
se mysterium regni dñi. ceteris autem in para
bolis. Ut uidentes non uideant. & audientes nō
intelligant. **E**st autem haec parabola. Sc

L. lxxvii.
m. cccc.
m. cccc.
m. cccc.

L. lxxviii.
m. cccc.
m. cccc.

men est uerbum dī. Qui autem secus uia: hi
sunt qui audiunt. deinde uenit diabolus & tol
lit uerbum de corde eorum. ne credentes salui
sint. Nam qui supra petram. qui cum audie
runt cum gaudio suscipiunt uerbum. & hira
dices non habent. quia ad tempus credunt. &
& in tempore temptationis recedunt. Quidam
tem in spinis cecidit. hi sunt qui audierunt. &
a sollicitudinibus. & diuitiis. & uoluptatibus.
uitae cunctis suffocantur. & non referunt fru
ctum. Quod autem in bonam terram. hi sunt
qui in corde bono & optimo. audientes uerbu
retinent. Et fructum afferunt in patientia.

Nemo autem lucernam accendens. operit eam
uase. aut subtus lectum ponit. sed super eam
de labrum ponit. ut intrantes uideant lumen.

Non enim est occultum quod non manifestet.
nec absconditum. quod non cognoscatur. &
in palam ueniat. **V**idetur ergo. quomodo
auditis. Qui enim habet dabitur illi. Et qui

l. lucernam
m. v. xxi
m. xxviii

l. lucernam
m. v. xxi
m. xl

l. lucernam
m. v. xxi
m. xxviii

l. lxxvii.
m. cccc.
m. xxxv.

l. lxxviii.
m. lxxviii.
m. xlviii.

cumq; non habet etiam quod putat se habere au-
fertur ab illo. **V**enerunt autem ad illum ma-
ter & fratres eius & non poterant adire cum pra-
turba. Et nuntiatum est illi. Mater tua & fra-
tres tui stant foris uolentes te uidere. Qui respon-
dens dixit ad eos. Mater mea & fratres mei hi sũ
qui uerbum dñi audiunt & faciunt. **F**actũ est
aut̃ in una dierum & ipse ascendit in nauiculã
& discipuli eius. Et ait ad illos. Transitecũs
trans stagnum. Et ascenderunt. Nauigantibz
autem illis obdormiunt. Et descendit procel-
la uenti in stagnum & complebatur & pericula-
bantur. Ascendentes autem susceperunt eũ
dicentes. Praceptor perimus. At ille surgens
increpauit uentum & tempestatem aquae &
cessauit. Et facta est tranquillitas. Dixit autẽ
illis. Ubi est fides ura. Qui timentes mirati sũ
dicentes adinuicem. Quis putas hic est. Quia
& uentis imperat & mari & obocdiunt ei. Ena-
uigauerunt autem ad regionem gerasenorum.

quae est contra galileam. Et cum egressus esset ad
 terram occurrit illi uir quidam qui habebat doc
 monium iam temporibus multis & uelamento
 non induebatur neq. in domo manebat sed in mo
 numentos. Is ut uidit ihs. prociuit ante illum.
 & exclamans uoce magna dixit. Quid michi & ti
 bi est ihs. fili dī altissimi. Obsecro te. ne me tor
 queas. Praecipiebat enim spiritui immundo. ut
 exiret ab homine. Multis enim temporibus arri
 piebat illum. Et unniebatur catenis & compe
 dibus custoditus & ruptis uinculis agebatur a
 doemonio in defesta. Interrogauit autem illum
 ihs dicens. Quod tibi nomen est. At ille dixit.
 Legio. Quia intrauerunt doemonia multa in eū.
 Et rogauit illum. ne imperaret illis ut in ahrs
 suos irent. Erat autem ibi grex porcorum mul
 torum. pascentium in monte. Et rogabant eū.
 ut per mitteret eis millos ingredi. Et per misit
 illis. Exierunt ergo doemonia ab homine &
 intrauerunt in porcos. Et impetu abiit grex.

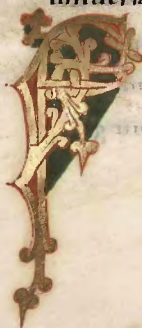
IIIV

 uir
 merum
 uirum

l. lxxviii.
m. xlviii.

per praeceptum in stagnum & suffocatus est. Quod
ut uiderunt factum qui pascebant fugerunt.
& nuntiauerunt in ciuitatem & in uillas. Ex
ierunt autem uidere quod factum est. Et ue
nerunt ad ih̄m & inuenerunt hominē seden
tem a quo demonia exierant uestitum aesi
na mente ad pedes eius & timuerunt. Nun
tiauērunt autem illis & qui uiderant quo
modo sanus factus esset a legione. Et rogaue
runt illum omnis multitudo regionis gera
sincenorum ut discederet ab ipsis quia timo
re magno tenebantur. Ipse autem ascen
dens nauim reuersus est. Et rogabat illū
uir a quo demonia exierant ut cum eo eēt.
Dimisit autem cum ih̄s dicens. Redi domum
tuā & narra quanta tibi fecit dñs. Et alunt per
uniuersam ciuitatem praedicant quanta il

VII
l. lxxv.
m. lxxviii.
m. xlviii.

li fecisset ih̄s.

ACTUM EST AU

tem cum redisset ih̄s. excepit illū

turba. Erant enim omnes expectantes eum.
Et ecce venit vir cui nomen iairus & ipse prin-
 cepſ ſynagagæ erat. Et cecidit ad pedes iſſu.
 rogans eum ut intraret in domum eius quia
 filia unica erat illi ſcpe annorum. xii. & hæc
 moriebatur. Et contigit dum intraret in tur-
 bam comprimatur. Et mulier quædam erat
 in fluxu ſanguinis ab annis duodecim. quæ
 in medicos erogauerat omnem ſubſtantiam
 ſuam. nec ab illo potuit curari. Acceſſit tẽpẽ
 & tetigit ſimbriam uestimenti eius. Et con-
 feſum ſcit fluxus ſanguinis eius. Et ait iſſe.
Qui eſt qui me tetigit? Negantibus autem o-
 mnibus dixit petrus & qui cum illo erant.
Preceptor. turbæ te comprimunt & affli-
 gunt & dicis: quĩ me tetigit? Et dixit iſſe.
Tetigit me aliquis. Nam ego nõ uiſi ſutem
 de me exiſſe. Videns autem mulier quia nũ
 latuit tremens uenit & proci-
 dit ante pedes
 illius. Et ob quam cauſam tetigerit eum in

dicaunt coram omni populo. & quem admodum
confessum sinata sit. At ipse dixit illi. Filia fi
des tua te saluam fecit. uade in pace. Adhuc
illo loquente. uenit quidam ad principem syna
gogae. dicens ei. Quia mortua est filia tua. no
li uexare illum. Iac. autem audito hoc uerbo. re
spondit patri puellae. Noli timere. crede tan
tum. & salua erit. Et cum uenisset domum.
non permisit intrare secum quemquam. ni
si petrum. & iacobum. & iohannem. Et patrem
& matrem puellae. Flebant autem omnes. &
plangebant illam. At ille dixit. Nolite flere.
Non est mortua. sed dormit. Et deridebant eum.
scientes quia mortua esset. Ipse autem tenens
manum eius. clamauit dicens. Puella. surge.
Et reuersus est sp̃s eius. & surrexit continuo.
Et iussit dari illi manducare. Et stupuerunt
parentes eius. Quibus praecepit. ne alicui di
cerent. quod factum erat.

VIII

L. lxxviii.
 m. lxxviii.
 m. lxxviii.

NON UOCATIS

autem duodecim apostolis dedit
 illis uisutem & potestatem sup
 omnia demonia & ite languores

curarent. Et misit illos predicare regnum
 di & sanare infirmos. **E**t ait ad illos. Nichil

L. lxxviii.
 m. lxxviii.
 m. lxxviii.

tuleritis in uia. neq; uirgam. neq; peram. neq;

panem. neq; pecuniam. neq; duas tunicas

habeatis. Et inquamcumq; domum intra

ueritis. ibi manete. & inde ne exeat. **E**t

L. lxxviii.
 m. lxxviii.
 m. lxxviii.

quicumq; non receperit uos. exeuntes de ci

uitate illa. etiam puluerem pedum urorum

excucite. in testimonium supra illos. **E**gres

L. lxxviii.
 m. lxxviii.
 m. lxxviii.

si autem circumbant per castella. euangelizan

tes & curantes ubiq; **A**uduit autem hero

L. lxx.
 m. lxx.
 m. lxx.

des tetrarcha omnia quae fiebant ab eo. & he

sitabat eo quod diceretur a quibusdam. quia

iohannes surrexit. a mortuis. A quibusdam

uero. quia helias apparuit. Ab alijs autem. quia

propheta unus de antiquis surrexit. Et ait he

L. xer.
m. lxx.
L. xer.
m. lxx.
lo. xlviii.

L. xer.
m. lxx.
m. lxx.
lo. xlviii.

rodes. Iohannem ego decollavi. quis autem
est iste de quo ego audio talia? Et querebat
videre eum. **E**t reuersi apostoli narraue-
runt illi quaecumque fecerunt. **E**t assum-
ptis illis secessit seorsum in locum desertum.
qui est bethsaidae. Quod cum cognouissent
turbae secutae sunt illum. Et excepit illos.
& loquebatur illis de regno dei & eos qui cura
indigebant sanabat. **O**ies autem coepe-
rat declinare & accedentes duodecim dixer-
unt illi. Dimitte turbas ut euntes in castella ui-
lasque quae circa sunt diuertant & inueniant
escas quia hic in loco deserto sumus. At il-
li respondit. Vos date illis manducare. At il-
li dixerunt. Non sunt nobis plusquam
quinque panes & duo pisces nisi forte nos camus
& emamus in omnem hanc turbam escas.
Erant autem fere viri quinque milia. At ait
ad discipulos suos. Facite illos discumbere
per conuiuia quinquagenos. Et ita fecerunt.

& discumbere fecerunt omnes. Accepit autem
 quinq; panibus & duobus piscibus respexit in
 caelum & benedixit illis & fregit & distribuit
 discipulis suis ut ponerent ante turbas. Et
 manducauerunt omnes & saturati sunt. Et
 sublatum est quod super fuit illis fragmento
 rum. cophini duodecim. **E**t factum est tū
 solus esset orans: erat cum illo & discipuli. Et
 interrogauit illos dicens. Quem me dicunt es
 se turbæ. At illi responderunt & dixerunt.
 Iohannem baptistam. Alii autem heliam ali
 qua propheta unus de prioribus surrexit.
Dixit autem illis. Vos autem quem me esse dici
 tis. Respondens simon petrus dixit. Xp̄m dī.
At ille increpans illos. praecepit ne cui dicerent
 hoc dicens. Quia oportet filium hominis mul
 ta pati & reprobari a senioribus & principibus
 sacerdotum & scribis & occidi & tertia die resur
 gere. **D**icebat autem ad omnes. Siquis uult
 post me uenire. abneget semetipsum & tollat

l. xxi.
 m. c. lxx.
 m. lxxv.
 lo. lxxv.

l. xxi.
 m. c. lxx.
 m. lxxv.

l. xxi.
 m. c. lxx.
 m. lxxv.

crucem suam cotidie. & sequatur me. Qui enim
uoluerit animam suam saluam facere. perdet
illam. Nam qui perdidit animam suam pro
pter me. saluam faciet illam. Quid enim profi
cit homo. si lucretur uniuersum mundum. se
ipsum ipsam perdat. & detrimentum sui faciat.

Nam qui me erubuerit & meos sermones hunc
filius hominis erubescet. cum uenerit in maie
state sua & patris. & sanctorum angelorum. **D**ico
autem uobis. uere sunt aliqui hic stantes qui
non gustabunt mortem. donec uideant regnum

ACTUM EST

VIII
autem post haec uerba factus est dies
octo. & assumpsit petrum. & iaco
bum. & iohannem. & ascendit in mon
tem ut oraret. Et factum est dum ora
ret. species uultus eius altera. & uestitus eius
albus resplendens. Et ecce duo uiri loquebantur
cum illo. Erant autem moyses. & helias. nisi

manifestate. Et dicebant excessu eius. que com-
 pletur erat in iherusalem. Petrus uero & qui cum illo
 grauati erant somno. Et cingilantes inderunt
 maiestatem eius. & duos uiros qui stabant cum illo.
 Et factum est dum discederent ab illo. ait petrus ad
 ihu. Præceptor bonum est nos hic esse. Et faciant
 tria tabernacula. Unum tibi. & unum moysi. & unum
 heliae. nesciens quid diceret. Hæc autem illo lo-
 quente. facta est nubes. & obumbravit eos. & ti-
 mucrunt. Intrauit ibi illis in nubem. et nox facta est
 de nube dicens. hic est filius meus dilectus. ipsum au-
 dite. Et dum fieret uox inuentus est ihu solus.
 Et ipsi tacuerunt. & nemini dixerunt nullis diebus
 quæquam ex his quæ uiderant. **F**actum est autem in
 sequenti die. descendentibus illis de monte. occi-
 currit illi turba multa. Et ecce uir de turba
 exclamauit dicens. Magister. obsecro te. respi-
 ce in filium meum. quia unicus est michi. Et ecce
 spiritus apprehendit illum. & subito clamat.
 & cecidit. & dissipat eum cum cum spuma. & iuxta disces-
 sit dilanians eum. Et rogauit discipulos tuos
 ut eicerent illum. & non potuerunt. Respon-
 dens autem ihu. dixit. O generatio infidelis &
 peruersa. usquequo ero apud uos. & patiar uos.

Adduc huc filium tuum. Et cum accederet elisit illum
 de mola. & dissipavit. Et increpavit in eum spi-
 ritum immundum. & sanavit puerum. & reddidit illi
 patrem suum. **S**topchavit autem omnis magnitu-
 dine dei. **O**mnibusque mirantibus omnibusque
 faciebat. dixit ad discipulos suos. Ponite in cor-
 dibus vestris sermones istos. Filius enim hominis
 factus est. ut tradat immundis hominibus. At illi
 ignorabant verbum istud. & erat occultatum a eis.
 ut non sentirent illud. Et timebat interrogare eum
 de hoc verbo. **I**nterit. nunc cognatio mea quod co-
 maior est. At ille videns cogitationes cordis illius
 apprehendens puerum. statim cum secus se. & ait illis.
Qui cumque susceperit puerum istum in nomine meo. in re-
 cipit. Et quicumque me receperit. recipit cum qui me misit.
Non qui maior est inter vos omnis hic maior est. **R**espon-
 dens autem iohannes dixit. Preceptor. in domum quicquam
 in nomine tuo accitit demonia. & prohibuit
 eum. quoniam sequitur nobis. Et ait ad illum ille. Noli
 te prohibere. Qui enim non est adversus nos. pro nobis est.
Facite autem domini complerentur dies assumptionis eius. &
 ipse facie sua firmavit. ut iret iherusalem. Et misit
 in itinere. ut esset cum filiis. Et cum esset in itinere
 civitate samaritanorum. ut pararent illi. Et in recepe

l. vii
m. lxxv

l. vii
m. lxxv
m. lxxv

l. vii
m. lxxv
m. lxxv

l. vii
m. lxxv

l. vii
m. lxxv

cū qđ facies eius erat cunctis iherosolē. Cū uidissent autē
discipuli eius iacobus et iohannes dixerūt Dñe. aus di-
cunt ut ignis descendat & cōsumat illos. Et cū esset
inreparant illos dicens. Nescitis cuius spiritus estis.

Filius hominis nūc uenit animas perdere. sed saluare.
Et abierunt in aliud castellū. **F**acim ē autē am-
bulantibus imina. dixit quidā ad illū. Sequar te.
quocūq; ueris. Et ait illi. nūc. Uulpes fontem habet.
& uolucres cadauidos filius autē hominis nūc habet.
ubi caput reclinat. Ait autē ad alterū. Sequere p-
me. Ille autē dixit. Dñe. pmitte mihi primū ire. & se-
pelire patrem meū. Dixit ei. nūc. Sine. ut mostui se-
peliant mostuos suos. Tu autē uade. annuntiare re-
gnū dī. Tunc alter. Sequar te dñe. Sed primū p-
mitte mihi. renuntiare his qui domi sunt. Ait ad
illū. nūc. Nemo mittens manū suā in aratrum. & spi-

Post haec autē dñs cū retro. aptus est regnū dī. **V**
designauit dñs & illos. **L**ex. ii. & misit illos
per uolubinas ante faciem suā in omne ciuitatē & locū.
quo erat ipse uenturus. & dicebat illis. **M**isistis qđcū-
q; multa. operari autē pauci. Rogate ergo dñm mēs-
sis in initio operarios in messim. **I**te ecce ego
mitto uos sicut agnōs inter lipos. **N**olite postea

L. cxi.
m. lxxviii.

L. cxii.
m. lxxviii.
m. lxxv.

L. cxiii.
X
S. o. l.

L. cxiiii.
m. lxxviii.
m. lxx.

L. cxv.
m. lxxviii.

L. cxvi.
m. lxxviii.
m. lxxv.
m. lxxv.

L. cxvii.
X
S. o. l.

re sacculū neq. pecuniam neq. calcitrā et noui me puiā
salutaueritis. **I**n quācumq. domum intraueritis pri
mū dicite Pax huic domui. Et si ibi fuerit filius pacis
requiescet sup illū pax ur̃a. Sin autē ad uos reuerit
ne de illa domo manete. edentes & bibentes quae
apud illos sunt. Dignus ē enim operarius mercedē
de sua. Nolite transire de domo in domū. **E**t in
quācumq. ciuitate intraueritis & susceperint uos
mauidate quae apponunt uobis & curate infirmos
qui in illa sunt & dicite illis Appropinquabit in
uos regnū dī. **I**n quācumq. ciuitate intraueritis
& non receperint uos excutentes in plateis eius dici
te. Etiam puluerem qui adhæsit nobis decinta
te ur̃a. extergimus in uos. Tamen hoc scitote. quia
appropinquauit regnū dī. Dico uobis quia
sodomis in die illa remissius erit. quā illi ciuitati.
Vae tibi corozaim. uae tibi bethsaida. quia si in t̃ro
& fr̃ donec factae fuissent uisitesque in uobis facie
f. olim in iudicio & timere sedentes peniterent. Ue
runtamen. t̃ro & fr̃ dom remissius erit in iudicio. quā
uobis. Et tu capharnaū usq. ad cedrū exaltata. usq. ad in
fernū dimergeris. **Q**ui uos audit. me audit. Et qui
uos spernit. me spernit. Qui autē uos spernit. sper
nit cū q̃ me misit. **R**eueri s̃ autē. lxxii. cum gaudio dicentes.

Dñe etiam demonia subiciuntur uobis in nomine tuo. Et
 ait illis. Videbam satanam sicut fulgur decer-
 lo cadentem. Ecce dedi uobis potestatem cal-
 candi supra serpentes & scorpiones & supra o-
 mnem uisitatem inimici & nichil uos nocebit.

Utrum tamen in hoc nolite gaudere quia spiri-
 tus uobis subiciuntur. Gaudet autem quod
 nomina ur̃a scripta sunt in caelis. **I**n ipsa
 hora exultauit sp̃s sc̃o & dixit. Confiteor ti-
 bi pater dñe caeli & terrae quod abscondisti
 haec a sapientibus & prudentibus & reuelasti ea
 paruulis. Etiam pater quia sic placuit ante
 te. **O**mnia michi tradita sunt a patre meo.

Et nemo scit qui sit filius nisi pater. Et qui sit
 pater nisi filius & cui uoluerit filius reuelare.

Et conuersus ad discipulos suos dixit. Beati o-
 culi qui uident quae uidetis. Dico enim uobis
 quod multi prophetae & reges uoluerunt ui-
 dere quae uos uidetis & non uiderunt. Et au-
 dire quae auditis & non audierunt. **E**cce

Luce vii.
v.
m. cc.

Luce vii.
m. cxi.
l. lxxvii.

Luce vi.
v.
m. cxxvii.

Luce vi.
m. cxxvii.
m. cxi.

ce quidam legis peritus surrexit. temptans illū. & dicens. Magister. quid faciendo uitam æternam possidebo. At ille. dixit ad eum. In lege quid scriptum est. quomodo legis. Ille respondens dixit. Diliges dñm dñm tuum ex toto corde tuo. & ex tota anima tua. et ex omnibus uiribus tuis. & ex omni mente tua. Et proximum tuum sicut te ipsum. Dixitque illi.

L. xxv.
Sol.

Recte respondisti. hoc fac & uiues. **I**lle autē uolens iustificare se ipsum. dixit ad ihm. Et quis est meus proximus. Suscipiens autem ihs. dixit. homo quidam descendebat ab iherusalem in iericho. & incidit in latrones. Qui etiam despoliauerunt eum. & plagis impositis abierunt semiuuio relicto. Accidit autem in sacerdos quidam descenderat eadem uia. et uiso illo. præterruit. Similiter & leuita cum esset secus locum. et uideret eum. pertransiit. Samaritanus autem quidam iter faciens uenit secus eum. & uidens eum in media motus

est. Et appropians alligauit uulnera eius in
fundens oleum & uinum. Et imponens illū
mumentum suum. dixit in stabulum. et
curam eius egit. Et altera die protulit duos
denarios & dedit stabulario. & ait. Curam
illius habe. & quodcumq; super erogaueris.
ego cum rediero. reddam tibi. Quis horum
trium uidetur tibi proximus fuisse illi qui
incidit in latrones. At ille dixit. Qui fecit
misericordiam in illum. Et ait illi iñe. Uade
& tu fac similiter. **F**actum est autem dum
irent. & ipse. **I**ntrauit in quoddam eistellū.
& mulier quaedam martha nomine. excepit
illum in domum suam. **E**t huic erat soror.
nomine maria. **Q**uae etiam sedens secus pe
des dñi. audiebat uerbum illius. **M**artha
autem. satagebat circa frequens ministeriū.
uae stetit. & ait. **D**ñe. non est tibi curae.
quod soror mea. reliquit me solum ministra
re. **D**ic ergo illi. ut me adiuuet. **E**t re

spondens dixit illi dñs. **M**artha-martha.
solicita es. & turbaris erga plurima. **P**orro.
unum est necessarium. **M**aria optimam

xi
L. exxiij.
v.
m. xliij.

E partem elegit. quae n̄ auferet̄ ab ea.
FACTUM EST
cum esset in loco quodam orans.
ut cessauit. dixit unum ex disci-
pulis eius. ad eum. Dñe. doce nos orare. sicut
& iohannes docuit discipulos suos. Et ait illis.

Cum oratis dicite. Pater. sc̄ificetur nomen
tuum. Adueniat regnum tuum. Panem
nr̄m cottidianum. da nobis hodie. Et dimit-
te nobis peccata nr̄a. Siquidem & ipsi dimit-
timus. omni debenti nobis. Et ne nos indu-
cas in temptationem. **E**t ait ad illos. Quis
uřm habebit amicum. & ibit ad illum medi-
a nocte. & dicet illi. Amice. commoda michi
tres panes. quō amicus meus uenit de uia ad
me. & non habeo quod ponam ante illum.
Et ille de intus respondens. dicit. Noli michi

L. exxiij.
s. x.
l.

molestus esse. iam ostium clausum est. & pueri
mei mecum sunt incubili. non possunt surgere.
& dare tibi. Et ille si perseverauerit pulsans. di
co uobis. & si non dabit illi. surgens eo quodam
cuius sit. propter improbitatem tamen eius
surgat. & dabit illi quotquot habet necessarios.

Et ego uobis dico. peccate. & dabitur uobis. Quae
rite. & inuenietis. pulsate. & aperietur uobis.

Omnis enim qui peccat. accipit. & qui quaerit inue
nit. & pulsanti aperietur. Quis autem ex uobis
patrem peccat. panem. numquid lapidem dabit
illi. Aut pisces. numquid pro pisce. serpente
dabit illi. Aut si perierit ouem. numquid
porriget illi scorpionem. Si ergo uos cum si
tis mali. nobis bona dare filius uir. quan
to magis pater uester de caelo. dabit spiritum bonum
petentibus se.

Et erat cecus doemonium.
& illud erat mutum. Et cum cecisset doemo
num. locutus est mutus. & admiratae sunt
turbae. Quidam autem ex eis dixerunt.

L. cxxv.
V.
m. lxx.

L. cxxvi.
V.
m. cxxvii.

L. cxxviii.
m. cxxix.
m. cxxx.

In beel'hebut princeps demoniorum. cicio de-
monia. **E**t alii temptantes. signum de celo
quaerebant ab eo. **I**pse autem ut uidit co-
gitationes eorum dixit eis. Omne regnum
in se ipsum diuisum desolatur. & domus su-
pra domum cadit. Si autem & sceleratus in se
ipsum diuisus est. quomodo stabit regnum
ipsum. Quia dicitis in beel'hebut cicio me de-
monia. Si autem ego in beel'hebut cicio de-
monia. filii uiri in quo ciciunt. Ideo ipsi iu-
dices uiri erunt. porro. si in digito dei cicio
demonia. profecto peruenit in uos regnum
dei. Cum fortis armatus custodit atrium su-
um. in pace sunt ea quae possidet. Si autem
fortior illo super ueniens uicerit eum. uni-
uersa arma eius auferet in quibus confidebat.
& spolia eius distribuet. Qui non est mecum.
aduersum me est. Et qui non colligit mecum
dispergit. **C**um immundus spiritus exie-
rit de homine. per ambulat per loca in quo

L. cxxviii.
m. cxxviii.

L. cxxviii.
m. cxxviii.
m. cxxviii.

L. cxxviii.
m. cxxviii.

si. querens requiem. & non inueniens dicit. Re-
 uertar in domum meam. unde exiui. Et cum
 ueniret. inuenit scopis mundatam. & tunc
 nudit. & assumpsit septem alios spiritus nequius
 se. & ingressi habitant ibi. Et sunt nouissima
 hominis illius. peiora prioribus. **F**actum
 est autem cum haec diceret. extollens quae-
 dam mulier de turba. dixit illi. Beatus uener
 qui te portauit. & uibera quae sumpsisti. At ille
 dixit. Quin immo. beati qui audiunt uerbum
 dei. & custodiunt illud. **T**urbis autem con-
 currentibus coepit dicere. Generatio haec. ge-
 neratio nequam est. Signum quaerit. & si-
 gnum non dabitur illi. nisi signum ionae.

Nam sicut fuit ionas signum nincuitis. ita erit
 & filius hominis. generationi isti. Regina au-
 stri surget in iudicio cum uiris generationis
 huius. & condemnabit illos. quia uenit a finibus
 terrae. audire sapientiam salomonis. Et ecce
 plus solomone hic. Uiri nincuitae surgent in

l. cxxxi.
 501

l. cxxxi.
 m. cxxxi.

judicio cum generatione hac. & condemnabunt
illam. quia poenitentiam egerunt ad praedica-
tionem ionae. Et ecce plus iona hic. **N**emo
lucernam accendit. & in abscondito ponit. neque
sub modio sed super candelabrum. ut qui ingre-
diuntur lumen videant. **L**ucerna corporis
tui. est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit sim-
plex. totum corpus tuum lucidum erit. Si au-
tem nequam fuerit. etiam corpus tuum tenebro-
sum erit. Uide ergo. ne lumen quod intus est te-
nebrae sint. Si ergo corpus tuum totum luci-
dum fuerit. non habens aliquam partem tene-
brarum. erit lucidum totum. Et sicut lucerna
fulgoris illuminabit te. **E**t cum loqueretur.
rogauit illum quidam pharisaeus. ut pranderet
apud se. Et ingressus recubuit. pharisaeus autem
coepit intra se reputans dicere. quare non ba-
ptizatus es. ante prandium. Et ait dominus ad il-
lum. Nunc uos pharisaei. quod de foris est cali-
cis & catini mundatis. quod autem intus est uirum.

L. cxxviii.
ff.
m. xxxviii.

L. cxxviii.
v.
m. xlvi.

L. cxxviii.
v.
m. cxxviii.

plenum rapina est & iniquitate. Stulti. non
ne qui fecit quod de foris est. etiā id quod intus
est fecit. Verum tamen quod super est. date
elemosinā. & ecce omnia munda sunt vobis.

L. cxxxvii.
V
m. cxxxviii.

Sed uae vobis phariseis. quia decimatis mentā
& ritā & omne holus. & praeteritis iudicium &
caritatem dī. haec autem oportuit facere. &
illa non omittere.

L. cxxxviii.
V
m. cxxxix.

Uae vobis phariseis. quia
diligitis primas cathedras in synagogis. & saluta
tiones in foro. **V**ae vobis. quia estis ut monu
menta quae non parent. & homines ambulan
tes supra. nesciunt.

L. cxxxviii.
V
m. cxxxix.

Respondens. autē qui
dam ex legis peritis. ait illi. Magister. haec di
cens. etiam nobis contumeliā facis. At ille ait.

L. cxxxviii.
V
m. cxxxix.

Et vobis legis peritis uae. quia oneratis homi
nes oneribus. quae portari non possunt. & ipsi
uno digito ur̃o non tangitis sarcinas.

L. cxi.
V
m. cxxxviii.

Uae vobis. qui aedificatis monumenta proph
etarū. patres. autē ur̃i. occiderunt illos. pro
fecto testificamini. quod consentis operibus

patrum uſorum. Quōquidem ipſi eos occiderūt.

uos autem iacſificatis eorum ſepulchra.

L. exli.
T. m. ccc. l.

Propterea & ſapientia dī dixit. Mittam ad illos
pphetas & apoſtolos & ex illis occident. & per
ſequentur. ut inquiratur ſanguis omnium
prophetarū. qui effuſus eſt a conſtitutione
mundi. a generatione iſta. A ſanguine abel.
uſq. ad ſanguinem iſachariae. qui perit inter
altare & aedem. Ita dico uobis. requirēt ab hac
generatione. **V**ac uobis legis peritiſ. quia
tulitiſ clauem ſcientiae. Ipſi non introitiſ.

L. exli.
T. m. ccc. l.

XII
L. exli.
S. o. l.

& eos qui introibant prohibuiſtiſ.

UM HAEC AD

illos diceret. coeperunt phariſaei &
legiſ periti grauter inſiſtere. & of

ciſ opprimere. de multis inſidiantes ei.

Et quacrentes capere aliquid ex ore ei. ut accu
ſarent eum. Multis autem turbis circūſtan
tib. ita ut ſc. inuicem conſularent. coe
pit dicere ad diſcipuloſ ſuoſ. **A**ttendite a ſer

L. exli.
T. m. ccc. l.
S. o. l.

mento pharisaeorum. quod est hyprocrisis.

l. c. lvi.
di. xxi.

Nihil autem operatum est quod non reueletur
neq. absconditum. quod non sciatur. Quō
quae in tenebris dixistis in lumine dicent.

Et quod in aurem locuti estis in cubiculis pre
dicabitur in tectis. Dico autem uobis amicus
meus noster eramini ab his qui occidunt cor
pus. & post haec non habent amplius. quod
faciant. Ostendam autem uobis. quem time
atis. Timeat cum qui post quam occiderit.
habet potestatem mittere in gehennam.

Ita dico uobis hunc timeat. Nonne quinq.
passeres ueniunt dipondio. Et unus ex illis
non est in obliuione coram dō. Sed & capilli
capitis ur̄i. omnes numerati sunt. Nolite
ergo timere. multis passeribus. pluris estis.
Dico autem uobis. Omnis qui eumq. confes
sus fuerit in me coram hominibus. & filius ho
minis confitebitur illum. coram angelis dī.

l. c. lvi.
di. xxi.
di. xxvii.

Qui autem negauerit me coram hominibus.

L. exlviii.
m. cccc.
m. cccc.

L. exlviii.
m. cccc.
m. cccc.

L. exlviii.
m. cccc.
m. cccc.

denegabitur coram angelis dñi. **E**t omnis qui
dicit uerbum in filium hominis remittatur il
li. Et autem qui in spm sēm blasphemauerit non
remittatur. **C**um autem inducent uos in
synagogas & ad magistratus & potestates noli
te solliciti esse. qualiter aut quid respondeatis.
aut quid dicatis. Sp̄s enim sēs docebit uos in
ipsa hora. quae oportet dicere. **A**ut autē
ei quidam de turba. Magister. dic fratri meo.
ut diuidat mecum hereditatem. At ille dixit
ei. homo. quis me constituit iudicem. aut di
uisorem super uos. **D**ixitq. ad illos. Videte
& caute. ab omni auaritia. Quia non in aui
diuitia cuiusquā. uita eius est. ex his quae pos
sides. **D**ixit autem similitudinem ad illos di
cens. hominis cuiusdam diuitis. uberes fructus
ager attulit. & cogitabat intra se dicens. Quid
faciam. quod non habeo. quo congregem fru
ctus meos. **E**t dixit. hoc faciam. **D**estruam
horrea mea. & maiora faciam. & illuc congre

gabo omnia quae nata sunt michi. & bona mea.
& diem animae meae. Anima habes multabo
na posita in annos plurimos. requiesce. comede.
bibe. epulare. Dixit autem illi dñs. Stulte. hac
nocte animam tuā repetunt. etc. quae autem
parasti. cuius erunt. Sic est qui sibi thesaurizat.
& non est in dñm diues. **O**ixitq. ad discipulos
suos. Ideo dico uobis. nolite solliciti esse auis.
quid manducetis. neq. corpori quid uestiamini.
Anima plus est quā cūctā & corpus. quā uestimen-
tum. Considerate coruos. quia non seminant.
neq. metunt. quibus non est cellarium. neque
horreum. & dñs pascit illos. Quotomagi uos
pluris estis illis. Quis autem ur̄m cogitando
potest adicere ad staturā suā cubitum unū.
Sic ergo neq. quod minimum est potestis. quid de
ceteris solliciti estis. Considerate lilia. quomo-
do crescunt. non laborant. non nent. Dico au-
tem uobis. Nec salomon in omni gloria sua ue-
stiebatur. sicut unum ex istis. Si autem foris

ragni quod hodie magro est & etis in cibarium
 mittitur. dñs sic uestre. quanto magis uos pusil-
 lare fidei. Et uos nolite quærere. quid manduce-
 tis aut quid bibatis. & nolite in sublimi tolli.
 hanc enim omnia. gentes mundi quaerunt.
 pater autem uester scit. quò his indigeatis. Uerū
 tamen quaerite regnum dñi & haec omnia adi-
 cientur uobis. **N**olite timere pusillos grex.
 quia complacuit patri ur̃o. dare uobis regnū.
Uendite quae possideatis & date elemosinam.
Facite uobis sacculos quae non uetrescunt.
 thesaurum non deficientem in ciclis. quo fur
 non appropriat. neq; tinea corrumpit. Ubi
 enim thesaurus uester est. ibi & cor ur̃m erit.
Sint lumbi uestri praecincti & lucernae ar-
 dentes. Et uos similes hominibus expectan-
 tibus dñm suum. quando reuertatur annu-
 ptis. Ut cum uenerit & pulsauerit. confestim
 aperiant ei. **B**eati serui illi. quos cum ue-
 nerit dñs inuenierit uigilantes. Amen dico

l. clu.
 501

l. clu.
 501
 501
 501

l. clu.
 501
 501

l. clu.
 501
 501

l. clu.
 501
 501

uobis. quod praeceperit se. & faciet illos discumbere. & transiens ministrabit illis. Et si uenerit in secunda uigilia. et si in tertia uigilia uenerit. & non inuenerit. beati sunt serui illi. **H**oc autem scitote. quia si sciret pater familias quia hora fur ueniret. uigilaret utique. & non sineret perfodiri domum suam. Et uos estote parati. quia quia hora non putatis. filius hominis uenire. **A**it autem ei petrus. Domine. ad nos dicis hanc parabolam. an & ad omnes? Dixit autem dominus. Quis putas est fidelis dispensator & prudens. quem constituit dominus super familiam suam. ut det illis in tempore tritici mensuram. **B**eatus ille seruus quem cum uenerit dominus inuenerit ita facientem. Uere dico uobis. quia supra omnia quae possidet constituet eum. **Q**uod si dixerit seruus ille in corde suo. moram facit dominus meus uenire. & coeperit percutere pueros & ancillas. & edere & bibere. & inebriari. ueniet dominus serui illius in die qua non sperat. & hora

L. el. vi.
37
in. celestis.
in. el. vi.

L. el. vi.
V
in. celestis.

L. el. vi.
V
in. celestis.

L. elen.
S. o. l.

qua nescit & diuidet cum parte eius cum in
fidelibus ponet. **I**lle autem seruus qui cogno
uit uoluntatem dñi sui & non præparauit & n̄
fecit secundum uoluntatem eius uapulabit mul
tis. Qui autem non cognouit & fecit digna plagis
uapulabit paucis. Omni autem cui multum da
tum est multum quaeretur ab eo. Et cui com
mendauerunt multam plus peccent ab eo.

L. elen.
V.
m. x. c.

Ignem ueni mittere in terram & quid uolo nisi ac
cendatur. Baptisina habeo baptizari & quomo
do coartor usque dum persequatur. Putatis quia pa
cem ueni dare in terram. Non dico uos sed separa
tionem. Erunt enim ex hoc quinq; in domo una
diuisi. Tres in duo & duo in tres diuidentur. pa
ter in filium & filius in patrem suum. Mater in
filium & filius in matrem. Soerus in uirum suum
& uir in socrum suum. **D**icelat autem &
ad turbas. Cum uideritis nubem orientem ab oc
cis. statim dicitis nimbis uenit & ita fit. Et cū
austrium flantem dicitis quia aestus erit & fit.

L. elen.
V.
m. x. c.

h ꝑ poenitac faciem caeli & terrae nolitis probare hoc
autem tempus quomodo non ꝑbatis? Quid autē
& uobis ipsis non iudicatis quod iustum est?

Cum autem iudis cum aduersario tuo ad principē
inuiā da operam liberari ab illo. ne forte tradat
te apud iudicem. & iudex tradat te exactori. &
exactor mittat te in carcerem. Dico tibi. non ex
ies inde. donec etiam nouissimum minutum

R E D A S
DE RANT AUTE

quidam ipso intēpore. nuntiantes
illi de galileis. quorum sanguinē

pilatus miscent. cum sacrificiis eorum. Et respon
dens dixit illis. Putatis quod hi galilei ꝑ ꝑꝑꝑ
bus galileis fuerunt peccatores. quia talia passi
sunt. Non. dico uobis. sed nisi poenitentiam habu
eritis. omnes similiter ꝑꝑꝑꝑꝑ. sicut illi decem &
octo. supra quos cecidit turris in siloa. & occidit
eos. putatis quia & ipsi debitores fuerunt ꝑꝑꝑ
at omnes homines habitantes in iherusalem. Non.

Li. eleu.
m. x. c. x. v.

XIII
Li. eleu.
Sol

Le. electio.

S. o. l.

dico uobis. sed si non poenitentiam egeritis. omnes
mnes similiter peribitis. **D**icebat autem
hanc similitudinem. Arborem ficu habebat.
quidam plantatam in uinea sua. & uenit que-
rens fructum in illa. & non inuenit. Dixit au-
tem ad cultorem uineae. Ecce uini tres sunt
ex quo uenio. quacrens fructum in ficu uinea
hac. & non inuenio. Succide ergo illam. inquit
etiam terram occupat. At ille respondens di-
xit illi. Domine. dimitte illam. & hoc anno. usque
dum fodiam circa illam. & mittam stercora.
& si quidem fecerit fructum. sin autem. in situ-
rum succides eam. Erat autem docens in syna-
goga eorum sabbatis. Et ecce mulier quae
habebat spiritum infirmitatis. annis. x. & viii.
& erat inclinata. nec omnino poterat sursum
aspicere. Quam cum uideret ih̄c. uocauit ad
se. & ait illi. Mulier. dimissa es a infirmitate
tua. Et imposuit illi manus. & confectum ere-
cta est. & glorificabat dñm. **R**espondens autē

Le. electio.

in. ex. vi.

archr sinagogus indignas quia sabbato curas
 set ihc. dicebat turbas. Sex dies sunt in quibus
 oportet operari. in his ergo uenite & curamini.
 & non in die sabbati. Respondit autē ad illum
 dñs & dixit. Hīpocritae. unusquisq; uřm
 sabbato non solum bouem suum aut asinum
 apud praesepio & ducit ad aquare. hanc autē fili
 am abraham. quā alligauit satanas. ecce decem
 & octo annis non oportuit solui a uinculo isto
 die sabbati. **E**t cum haec diceret. erubescē
 bant omnes aduersarij eius. Et omnis populus
 gaudebat in uniuersis. quae gloriosae fiebant
 ab eo. **D**icebat ergo. Cui simile est regnum
 dī & cui simile esse existimabo illud. Simile
 est grano sinapis. quod acceptum homo mi
 sit in ortum suum. & creuit & factū est in ar
 borem magnā. & uolucres caeli requieuerunt
 in ramis eius. **E**t iterum dixit. Cui simile
 existimabo regnū dī. Simile est fermento.
 quod acceptum mulier abscondit in farinae

Lxxvii.
 Sol

Lxxviii.
 m. ccc. xxi.
 m. ccliii.

Lxxviiii.
 V
 m. ccc. xxi.

l. c. lxxvii.
m. lxxvii.
m. lxxvii.

l. c. lxxvii.
m. lxxvii.

l. c. lxxvii.
m. lxxvii.

l. c. lxxvii.
m. lxxvii.

l. c. lxxvii.
m. lxxvii.
l. c. lxxvii.
s. o. l.

sata tria. donec fermentaret totum. **E**t ibat
per ciuitates & castella docens & iter faciens in ie-
rusalem. **A**utem illi quidam dñe. si pauci
sunt qui saluant. Ipse autem dixit ad illos.
Concedite intrare per angustā postā. quia
multi dico uobis quaerent intrare. & non po-
terunt. **C**um autem intrauerit pater famili-
as & clausit ostiū. & incipiens foris stare. &
pulsare ostiū dicentes. Dñe. aperis nobis. Et
respondens. dicit uobis. Nescio uos unde sitis.
Manducaui corā te & bibimus. & in plateis nr̄is
docuisti. Et dicit uobis. Nescio uos unde sitis.
Discedite a me om̄s operarii iniquitatis. ibi erit
fletus & stridor dentium. **C**ū uideritis abrahā
& isaac & iacob. & om̄nes p̄phetas in regno dī. uos
autem expelli foras. Et uenient ab oriente. & occi-
dente & aquilone. & a uostro. & accumbent in regno
dī. **E**t ecce sunt nouissimi qui erant primi &
primi qui erant nouissimi. **I**n ipsa die. acces-
serunt quidam pharisaeos dicentes illi. Exi. & ua-
de hinc. quia herodes uult te occidere. Et an-

illis. Ite. & dicite uulpi illi. Ecce cicio doctri-
na. & sint. ut perficio hodie & cras. & tertia
die consummor. Verumtamen oportet me ho-
die & cras. & sequenti ambulare. quia non capit
propheta perire extra ierusalem. **I**erusalem
ierusalem. quare occidis prophetas & lapidas eos
qui mittuntur ad te. Quoties uolui congrega-
re filios tuos quemadmodum auis nidum suum
sub pennis. & noluidi. Ecce relinquitur uobis
domus uestra deserta. Dico autem uobis quia non
uidebitis me. donec ueniat cum dicatis. Bene-

dicatis qui uenit. in nomine domini.

FACTUM EST

Ecum intraret in domum cuiusdam prin-
cipis phariseorum sabbato manducare
panem. & ipsi obseruabant eum. Et ecce homo
quidam rdropicus erat ante illum. **E**t re-
spondens inquit. dixit ad legis peritos & phariseos
dicens. Silicet sabbato curare. At illi tacuerunt.
Ipse uero apprehensum sinauit eum. & dimisit.

L. eboen.
V
in ecclii.

XIII

L. eboen.
V
So l

L. eboen.
V
in ecclii.

Et respondens ad illos dixit: Cuius ur̄m asinus
aut bos in puteum cadit & non continuo exte-
het illum die sabbati? Et non potuerunt adhuc
respondere illi. **D**icebat autem & ad invita-
tos parabolam: intendens quomodo primos
accubitus eligerent dicens ad illos: Cum inui-
tatus fueris ad nuptias non discumbas in pri-
mo loco: Ne forte honoratior te sit invita-
tus ab illo: & ueniens is qui te & illum uocauit
dicit tibi: Da huic locum: Et tunc incipias
cum rubore nouissimum locum tenere: Sed
cum uocatus fueris uade recumbe in nouis-
simo loco: ut cum uenerit qui te inuitauit
dicit tibi: Amice: ascende superius: Tunc
erit tibi gloria: coram simul discumbentibus.

Quia omnis qui se exaltat humiliabitur: Et
qui se humiliat exaltabitur. **D**icebat autē
& ei: qui se inuitauerat: Cum facis prandium
aut cenā noli uocare amicos tuos: neq; fratres
tuos: neq; cognatos: neq; uicinos diuites: ne for-

L. clxxviii.
S. 1

L. clxxviii.
S. 1

L. clxxviii.
S. 1

te & ipsi te remunerent. & fiat retributio. Sed
 cum facis conuiuium. uoca pauperes debiles
 claudos. cecos. & beatus eris quia non habent
 retribuere tibi. Recipitur enim tibi in re
 surrectione iustorum. haec cum audisset
 quidam de simul discumbentibus dixit il
 li. Beatus qui manducabit panem in regno
 di. **A**t ipse dixit ei homo quidam fecit
 caenam magnam. & uocauit multos. Et mi
 sit seruum suum hora caene dicere invita
 tis ut uenirent. quia iam parata sunt omnia.
 Et coeperunt simul omnes excusare. Primus
 dixit illi. Villam enim & necesse habeo exi
 re. & uidere illum. Rogo te. habe me excu
 satum. Et aliter dixit. Iugabouem enim quinque
 & eo probare illa. Rogo te. habe me excusa
 tum. Et alius dixit. Uxorem duxi. & ideo
 non possum uenire. Et reuersus seruus. nun
 tiauit haec domino suo. Tunc iratus pater fa
 milias dixit seruo suo. Exi cito impluas. &

uicos ciuitatis. & pauperes ac debiles. caecos. & lau-
 dos. intro duc huc. Et ait seruus. Dñe. factū
 est ut imperasti. & adhuc locus est. Et ait dñs
 seruo. Exi in uias & sepes. & compelle intrare.
 ut impleatur domus mea. Dico autem uobis.
 Q uod nemo uirorum illorum qui uocati sunt
 gustabit cenam meam. **I** bant autem tur-
 bae multae cum eo. & conuersus dixit ad illos.
 S i quis uenit ad me. & non odit patrem suum
 & matrem. & uxorem & filios & fratres & so-
 res. adhuc animam suā. non potest meus esse
 discipulus. Et qui non baiolat crucem suam
 & uenit post me. non potest meus esse disci-
 pulus. **Q** uis enim ex uobis uolens turrim
 aedificare. non sedens prius computat sumptus
 qui necessarii sunt. si habet. ad perficiendum.
 N e postea quam posuerit fundamentum. & non
 potuerit perficere. omnes qui uident incipiant
 illudere ei dicentes. Quia hic homo coepit aedi-
 ficare. & non potuit consummare. Aut quis

L. c. lxxii.
 V.
 m. cxxi.

L. c. lxxiii.
 S. o. l.

rex iturus committere bellum aduersus saluum
regem non sedens prius cogitat si possit cum
decem milibus occurrere ei qui cum uiginti
milibus uenit ad se. Alioquin adhuc illo lon
ge agente legationem mittens rogat ea que
pacis sunt. **S**ic ergo omnis ex uobis qui
non renuntiat omnibus quae possidet non

L. c. lxxviii.
V.
m. c. xxi.

XV
L. c. lxxviii.
V.
m. c. xxi.

Bonum est sal. Si autem sal quoque euangeti
in quo condicitur. Neque in terram
neque in sterquilum utile est sed foras
mittitur. Qui habet aures audiendi audiat.

L. c. lxxviii.
V.
m. c. xxi.

Erant autem appropinquantibus ei publicani &
peccatores ut audirent illum. Et murmura
bant pharisaei & scribae dicentes. Quia hic
peccatores recipit & manducat cum illis.

L. c. lxxviii.
V.
m. c. xxi.

Et ait ad illos parabolam istam dicens. Quis ex
uobis homo qui habet centum oues & si per
diderit unum ex illis nonne dimittit nona

ginta nouem indeseſto. & uadit ad illam quae pe-
rierat donec inueniat illum. Et cum inuenierit
eam. imponit in humeros suos gaudens. Et ue-
niens domum. conuocat amicos & uicinos di-
cens illis. Congratulamini michi. quia inueni
ouem meam quae perierat. Dico uobis. quod
ita gaudium erit in caelo super uno peccatore
poenitentiam agente. quam super nonaginta
nouem iustis. qui non indigent poenitentia.

L. c. lxxxviii.
S. u. l.

Aut quae mulier habens dragmas decem. si per-
diderit dragmam unam. non ne accendit lu-
cernam. & cucurrit domum. & quaerit diligen-
ter donec inueniat. Et cum inuenierit. con-
uocat amicas & uicinas dicens. Congratula-
mini michi. quia inueni dragmam quam
perdideram.

L. c. lxxxviii.
di. c. lxxxviii.

Ita dico uobis. gaudium erit
coram angelis dei super uno peccatore. poe-
nitentiam agente. **A**it autem. homo q̄
dam habuit duos filios. & dixit adoleſcentior
ex illis patri. pater. da michi portionem sub

L. c. c.
S. u. l.

stantiae. quae me contingit. Et diuisit illis
 substantiam. Et non post multos dies con
 gregatis omnibus adolescentior filius pene
 gre profectus est. in regionem longinquam.
 Et ibi dissipauit substantiam suam. inuen
 do luxuriose. Et postquam omnia consu
 masset. facta est fame valida in regione il
 la. & ipse coepit egere. Et abiit. & adhaesit
 uni ciuium regionis illius. & misit illum
 in uillam suam. ut pasceret porcos. Et cupi
 bat implere uentrem suum de filiquis quas
 porci manducabant. & uenio illi dabat. In se
 autem reuersus dixit. Quanti mercedarii
 patris mei abundant. panibus. ego autem
 hic fame pereo. Surgam & ibo ad patrem
 meum. & dicam illi. pater. peccaui in cae
 lum & coram te. & iam non sum dignus ui
 cari filius tuus. fac me sicut unum ex mer
 cedariis tuis. Et surgens. uenit ad patrem suum.
 Cum autem adhuc longe esset. uidit illum

pater ipsius & in diu motus est & accurrens
cecidit supra collum eius & osculatus est eum
Dixitq; ei filius pater peccavi in celum & co
ram te iam non sum dignus uocari filius tu
us Dixit autem pater ad seruos suos Cito
proferte stolam primam & induite illum & da
te anulum in manum eius & calcamentum in
pedes eius Et adducite utculum saginatum
& occidite & manducemus & epulemur Quia
hic filius meus mortuus erat & reuixit perie
rit & inuentus est Et coepit illi quidam
perire epulari Erat autem filius eius senior
in agro Et cum ueniret & appropinquaret
domui audiuit symphoniam & chorum &
uocauit unum de seruis & interrogauit que
hac essent Isq; dixit illi Frater tuus uenit
& occidit pater tuus utculum saginatum quia
saluum illum recepit Indignus est autem &
nolebat introire Pater ergo illius egressus coe
pit rogare illum At ipse respondens dixit

patri suo. Ecce tot annis seruo tibi. & num
 quā mandatum tuum praeterui. & numquā
 dedisti michi haec dum. & cum amicis meis epu
 larer. Sed postquam filius tuus hic quide
 uorauit substantiam suam cum meretricibus
 uenit. occidisti illi uentulum signatum. At ipse
 dixit illi. Fili. tu semper mecum es. & omnia
 mea tua sunt. Epulari autem & gaudere o
 porteabat. quia frater tuus hic mortuus erat
 & reuixit. perierat & inuentus est. Dicebat
 autem & ad discipulos suos. homo quidam
 erat diues qui habebat uileum. & hic diffu
 matus est apud illum. quasi dissipasset bona
 ipsius. Et uocauit illum. & ait illi. Quid hoc
 audio de te. Redde rationem uilectionis
 tuae. Iam enim non poteris uileare. At aut uileos
 intra se. Quid faciam. quia dominus meus au
 fert a me uilectionem. Fodere non ualeo.
 mendicare erubescio. scio quid faciam. Ut cū
 amotus fuero a uilectione. recipiant me in

domos suas. Conuocatis itaq; singulis debitori-
bus domini sui dicebat primo. Quantum debes
domino meo. At ille dixit. Centum caldos solci.
Dixit q; illi. Accipe cautionem tuam. & sede cito.
scribe quinquaginta. Deinde alio dixit. Tu ue-
ro quantum debes. Qui ait. Centum choros tri-
tici. At illi. Accipe litteras tuas. & scribe octo-
ginta. Et laudauit dominus uileum iniquita-
tis. quia prudenter fecisset. quia filii huius sac-
culi. prudentiores filii lucis. in generatione
sua sunt. Et ego uobis dico. Facite uobis amicos
de mammona iniquitatis. ut cum defeceritis
recipiant uos in aeterna tabernacula. Qui fide-
lis est in minimo. & in maiori fidelis est. Et qui
immodico iniquus est. & in maiori iniquus est.
Si ergo in iniquo mammona fidelis non fuis-
tis. quod uerum est. quis credet uobis. Et si uali-
cino fidelis non fuis-
tis. quod uestrum est. quis
dabit uobis. **N**emo seruus. potest duobus
dominis seruire. Aut enim unum odicit. & al-

terum diligit. Aut uni adhaerebit. & alterum
contemnet. Non potestis dō seruire. & inam

monac. **A**udiebant autem omnia haec
pharisaei. qui erant auari. & deridebant illum.

Et ait illis. Vos estis qui iustificatis uos coram
hominibus. dñs autem nouit corda ur̃a. quia
quod hominibus altum est. abominatio est an
te dñm. **L**ex & prophetiae usq; ad iohannem.

ex eo regnum dī euangelizatur. & omnis in il
lud uim facit. **F**acilius est autem. caelum
& terram praeterire. quam delege. unum api
cem cadere. **O**mnis qui dimittit uxorem

suam. & ducit alteram moechatur. Et qui di
missam a uiro ducit. moechatur. **H**omo
quidam erat diues & inducitur purpura &
byssō. & epulabatur cotidie splendide. Et erat
quidam mendiculus nomine laharus. qui iace
bat ad ianuā eius. ulceribus plenus. cupiens sa
turari de micis. quae cadebant de mensa diui
tis. Sed & canes succubant. & lingebant ulcera

L. exxi.
S. ol

L. exxi.
S. ol

L. exxi.
S. ol

L. exxi.
S. ol

L. exxi.
S. ol

cuis Factum est autem ut moreretur mendi-
cuis & portaretur ab angelis in sinum abrahæ.
Mortuus est autem & diues & sepultus est in in-
ferno. Et cum oculis suis cum esset
in tormentis uidit abraham a longe & laha-
rum in sinu eius. Et ipse clamans dixit. Pa-
ter abraham miserere mei & mitte laharum
ut intingat extremum digiti sui in aquam.
& refrigeret linguam meam quia crucior in
hac flamma. Et dixit illi abraham. Fili. re-
cordare quia recepisti bona inuita tua & laharus
similiter mala. Nunc autē hic consolatur tu
uero cruciaris. Et in his omnibus inter nos &
uos chaos magnum firmatum est. ut hi qui
uolunt hinc transire ad uos non possint. neq;
inde huc transire. Et ait. Rogo ergo te pa-
ter. ut mittas cum in domum patris mei. habe-
o enim quinque fratres. ut testetur illis ne & ipsi
ueniant in locum hunc tormentorum. Et ait
illi abraham. habent moysen & prophetas. au-

diant illos. At ille dixit. Non pater abraham.
sed si quis ex mortuis erit ad eos. poenitentiam
agent. At autem illi. Si moyses & prophe-
tas non audiunt. neq. si quis ex mortuis resur-
rexerit. credent. **E**t ad discipulos suos. ait.

Impossibile est. ut non ueniant scandala. Uac-
autem illi. per quem ueniunt. Ut si uis est illi
si lapis molaris imponatur circa collu eius & p-
iciatur in mare. quam ut scandalizet unum de
pusillissimis. **A**d tendite uobis. Si peccauerit

frater tuus. increpa illum. Et si poenitentiam
eegerit. dimitte illi. **E**t si septies in die pecca-
uerit in te. & septies in die conuersus fuerit ad

te. dicens poenitet me. dimitte illi. **E**t dixe-
runt apli dno. Adauge nobis fidem. Dixit au-
tem dñs. Si habueritis fidem sicut granum sina-
pis. dicetis huic arbori moro. eradicare & trans-

plantare in mare. & obediret uobis. **Q**uis au-
tem ur̃m habens seruum arantem aut pascen-
tem. qui regresso de agro dicet illi statim. &

L. cxxvii.
II.
m. cxxviii.
m. cxxviii.

L. cxxviii.
V.
m. cxxviii.

L. cxxviii.
V.
m. cxxviii.

L. cxi.
V.
m. cxxv.

L. cxi.
XX.
o l

Transi recumbe. & non dicit ei. Para quod ca-
nem. & praeceperit. & ministra michi donec
manducem. & bibam. Et post haec tu mandu-
cabis. & bibes. Numquid gratiam habet seruo
ille quia fecit quae ei imperauerat. Non puto.
Sic & uos cum feceritis omnia quae praecepta
sunt uobis. dicite. serui inuitales sumus. quod
debuius facere fecimus. Et factum est dū
iret iherusalem. transibat per mediam sama-
riam & galileam. Et cum ingrederetur quod-
dam castellum. occurrerunt ei decem uiri
leprosi. Qui steterunt a longe. & leuauerunt
uocem dicentes. In hunc praeceptor. miserere
nostri. Quos ita uidit. dixit. Ite. ostendit
uos sacerdotibus. Et factum est dum irent.
mundati sunt. Unus autem ex illis ita ui-
dit quia mundatus est. regressus est cum
magna uoce. magnificans dñm. Et cecidit
in faciem ante pedes eius. gratias agens. Et
hic erat samaritanus. Respondens autē ihc

dixit. Nonne decem mundati sunt. & no-
uem ubi sunt. Non est inuentus qui rediret
& daret gloriam dō nisi hic alienigena. Et ait
illi. Surge uade. quia fides tua te saluum fe-
cit. **I**nterrogatus autem a pharisaeis quan-
do uenit regnum dī. Respondit eis & dixit.

Non uenit regnum dī cum obseruatione. neq-
dicent. Ecce hic. aut ecce illic. Ecce enim re-
gnum dī intra uos est. **E**t ait ad discipu-
los suos. Uenient dies quando desideratis in-
dere unum diem filii hominis. & non uidebi-
tis. **E**t dicent uobis. Ecce hic. ecce illic. no-
lite ire. neq- sectamini. **N**am sicut fulgur
coruscans de subaelo. in ea quae subaelo sunt
fulget. ita erit filius hominis in die sua.

Primum autem oportet illum multa pati. &
reprobari a generatione hac. **E**t sicut fa-
ctum est in diebus noe. ita erit & in diebus fi-
lii hominis. Edebant & bibebant. uxores du-
cebant & dabantur ad nuptias usq- in diem qua-

L. ccc.
m. cclv.

L. ccc.
m. ccl

L. ccc.
m. cclv.
m. cclvi.
L. ccc.
m. cclv.

L. ccc.
m. cclv.
m. cclvi.
L. ccc.
m. cclv.

L. cccviii.
S o l

intrauit nōc in arcam. & uenit diluuium. & p

didit omnes. **S**imiliter sicut factum est in

diebus loth. edebant & bibebant. emebant &

uendebant. plantabant. & edificabant. Qua

die autem exiit loth. a sodomis. pluit ignem

& sulphur de caelo. & omnes perdidit. Secun

dum haec erit. qua die filius hominis reuela

bitur. **I**n illa hora qui fuerit in lecto. & uasa

eius in domo. ne descendat tollere illa. Et qui in

agro. similiter non redeat retro. **M**enores

estote. uxoris loth. **Q**uicumq; quae fuerit

animam suam saluam facere. perdet illam.

Et quicumq; perdiderit illam. uiuificabit eam.

Dico uobis. In illa nocte erunt duo in lecto uno.

unus assumetur. & alter relinquetur. Quae e

runt molentes in unum. una assumetur. & alte

ra relinquetur. Duo in agro. unus assumetur

& alter relinquetur. **R**espondentes dicunt

illi. Ubi dñe. Qui dixit eis. Ubicumq; fuerit

corpus illud congregabuntur aquilae. **D**ice

L. cccviii.
m. cccviii.
m. cccviii.

L. ccc.
S o l

L. cccviii.
m. cccviii.
m. cccviii.

L. cccviii.
m. cccviii.

L. cccviii.
m. cccviii.

L. cccviii.
S o l

bat autem & parabolam ad illos. quō oportet sem-
 per orare & non deficere dicens. Iudex quidam
 erat in quadam ciuitate. qui dñm non timebat
 & hominem non reuerbatur. Vidua autem
 quaedam erat in ciuitate illa. & ueniebat ad eum
 dicens. Vindica me de aduersario meo. Et nole-
 bat permultum tempus. Post haec autem di-
 xit intra se. Et si dñm non timeo. nec hominem
 reuereor. tamen quia molesta est michi haec ui-
 dua. uindicabo illum. ne in nouissimo uenies. si-
 gillet me. At autē dñs. Audite quid iudex
 iniquitatis dicit. Dñs autem non faciet uindi-
 ctam electorum suorum. clamantium ad se.
 die ac nocte. & patientiā habebit in illis. Dico
 uobis. quia cito faciet uindictā illorum. Ue-
 rum tamen filius hominis ueniens. putas inue-
 niet fidem super terram. Dixit autē & ad quos-
 dam qui in se confidebant tamquam iusti. & a-
 spernabantur ceteros. parabolam istam. Quia
 homines ascenderunt in templum. ut orarent.

Unus pharisaeus & alter publicanus pharisaeus stans haec apud se orabat. **D**ñs gratias ago tibi quia non sum sicut ceteri hominum. Raptores iniusti adulteri uelut etiam hic publicanus. Ieiuno bis in sabbato decimas de omnium quae possideo. Et publicanus longe stans noluit nec oculos ad caelum leuare sed percutiebat pectus suum dicens. **D**ñs propitius es tu michi peccatori. Dico uobis descendit hic iustificatus in domum suam ab illo.

L. cc. xlv.
m. ccc. ccc. xli.

L. cc. xlv.
m. ccc. ccc. xli.
m. ccc. xli.

Quia omnis qui se exaltat humiliabitur. Et qui se humiliat exaltabitur. **A**fferbant autem ad illū et infantes ut eos tingeret.

L. cc. xlv.
m. ccc. ccc. xli.
m. ccc. xli.

L. cc. xlv.
m. ccc. ccc. xli.
m. ccc. xli.
x. x. v.

Quod cum uiderent discipuli increpabant illos. **I**h̄c autem conuocans illos dixit. Sinite pueros uenire ad me & nolite uerere talium est enim regnum dñi. **A**men dico uobis quicumque non acceperit regnum dñi sicut puer non intrabit in illud. **E**t interrogauit eū quidam princeps dicens. **M**agister bone quid

faciens uitam æternam possidebo. Dixit autē
 ei iñc. Quid me dicis bonum. Nemo bonus ni
 si solus dñs. Mandata nosti. Non occides. non
 moechaberis. non furtum facies. non falsum te
 stimonium dices. honora patrem tuum. & ma
 trem. Qui ait. hæc omnia custodivi a iuuen
 te mea. **Q**uo audito iñc. ait ei. Adhuc unū
 tibi de est. Omnia quaecumq; habes. uende. &
 da pauperibus. & habebis thesaurum in celo. &
 ueni sequere me. **H**is ille auditis contrista
 tus est. quia diues erat ualde. Videns autē iñc
 illum tristern factum. dixit. Quam difficile
 qui pecunias habent. in regnum dñi intrabū.
Facilius est enim camelum per foramen acus
 transire. quam diuitem intrare in regnū dñi.
Et dixerunt qui audiebant. Et quis potest. sal
 uis fieri. Ait illis. Quae impossibilia sunt a
 pud homines. possibilia sunt apud dñm. Ait au
 tem petrus. Ecce nos dimisimus omnia. & secu
 tu sumus te. **Q**ui dixit eis. Amen dico uobis.

l. cccxiii.
 m. cccxiii.
 m. cccxiii.

l. cccc.
 m. cccc.
 m. cccc.

l. cccxii.
 m. cccxii.
 m. ccc.

nemo est qui relinquit domum · aut parentes · aut
fratres · aut uxorem · aut filios propter regnum di
& non recipiat multo plura in hoc tempore · & in

saeculo uenturo · uitam aeternam ·

XVII

l. cccxii
m. lxxv
m. cccxii

ASSUMPSIT AU
tem ih̄c duodecim · & ait illis · Ecce
ascendimus ierosolimā · & consum
mabuntur omnia · quae scripta sunt per pro
phetas de filio hominis · Tradetur enim gentib;
& illudetur · & flagellabitur · & conspuetur · Et
postquam flagellauerint occident eum · & die
tertia resurget · **E**t ipsi nichil horum intel
lexerunt · Et erat uerbum istud absconditum
ab eis · & non intellexerunt quae dicebantur ·

l. cccxiii
s. o. l.

l. cccxiiii
m. lxxvi
m. cccxiiii

Factum est autem cum appropinquaret iericho ·
caecus quidam sedebat secus uiam mendicans ·
Et cum audiret turbam praetereuntē · interroga
bat quid hoc esset · Dixerunt autem ei · quod ih̄c
naharenus transiret · Et clamauit dicens · ih̄u
fili dauid · miserere mei · Et qui praebant in ere

pabant eum ut taceret. Ipse uero multo magis
 clamabat. Fili dauid. miserere mei. Stans autē
 iñc. iussit illum adduci ad se. Et cum appro-
 pinquasset. interrogauit illum dicens. Quid
 tibi uis faciam. At ille dixit. Dñe. ut uideam.
 Et iñc. dixit illi. Respicit. fides tua te saluum fecit.
 Et confestim uidit. & sequebatur illum magni-
 ficans dñm. Et omnis plebs ut uidit. dedit laudē
 dñ. **E**t ingressus perambulabat iericho. Et
 ecce uir nomine hacheuf. & hic erat princeps
 publicanorum. & ipse diues. Et quaerebat uide-
 re iñm. quis esset. & non poterat praeterire. quia
 natura pusillus erat. Et praecurrens ascendit
 in arborem frcomorum. ut uideret illū. quia
 inde erat transiurus. Et cum uenisset ad locū.
 suspiciens iñc. uidit illum. & dixit ad eum. ha-
 cheuf. festinans descende. quia hodie in domo
 tua opus est me manere. Et festinans descen-
 dit. & excepit illum gaudens. Et cum uide-
 rent omnes murmurabant dicentes. quod ad

hominem peccatorem diuertisset. Stans autē
hacheus dixit ad dñm. Ecce dimidium me-
orum dñe do pauperibus. & si quid aliquem
defraudavi reddo quadruplum. At ille ad
eum. Quia hodie salus domui huic facta est.
eo quod & ipse filius sit abrahæ. **V**enit enī
filius hominis quærere & saluum facere quod
perierat. **H**æc autem illis audientibus ad-
iens dixit parabolam. eo quod esset prope ie-
rusalem. & quia existimarent quod conse-
sum regnum dī manifestaretur. **D**ixit
ergo. homo quidam nobilis abiit in regionē
longinquam. accipere sibi regnum. & reuer-
ti. **U**ocatis autem decem seruis suis. dedit illis
decem minas. & ait illis. Negotiamini dum
ueuo. Cuius autem eius oderant illum. &
miserunt legationem post illū dicentes. No-
lumus hunc regnare super nos. Et factum
est ut rediret accepto regno. & iussit uoca-
ri seruos quibus dedit pecuniam. ut sciret

L. cccxvi.
V.
m. clvi.

L. cccxvii.
S. a. L.

L. cccxxviii.
H.
m. ccxxviii.
m. clviii.

L. cccxxviiii.
V.
m. ccxxviii.

quantum quisq. negotiatus esset. Uenit autē
 primus dicens. Dñe. mna tua. decem **V**mnas
 adquisiuit. Et ait illi. Euge bone serue. quia
 in modico fidelis fuisti. eris potestatem habes
 super decem ciuitates. Et alter uenit dicens.
 Dñe. mna tua. fecit quinq. mnas. Et huic ait.
 E t tu esto super quinq. ciuitates. Et alter ue
 nit dicens. Dñe. ecce mna tua. quam habui
 repositam in sudario. timui enim te. quia ho
 mo austeris es. tollis quod non posuisti. & me
 tis quod non seminasti. Dicit ei. De ore tuo
 iudico serue. nequam. Sciebas quod ego au
 steris homo sum. tollens quod non posui. &
 metens quod non seminavi. Et quare non de
 disti pecuniam meam ad mensam. & ego ue
 niens cum usuris usq. exegissem illud. Et
 assistantibus dixit. Auferre ab illo mnam.
 & dare illi qui decem mnas habet. Et dixer
 illi. Dñe. habet decem mnas. **D**ico autē
 uobis. quia omni habenti dabitur. Ab eo au

L. ccxxxi.
m. cclxxxi.

L. ccxxxii.
m. cclxxxii.

L. ccxxxiii.
m. cclxxxiii.

tem qui non habet. & quod habet auferretur ab
eo. **V**erum tamen inimicos meos illos qui
noluerunt me regnare super se. adducite huc
& interficiet ante me. Et his dictis præcedebat
ascendens ierosolimam. **E**t factum est cū
appropinquasset ad bethsage. & beththaniam.
ad montem qui uocatur oliueti. misit duos di
scipulos suos dicens. Ite in castellum quod con
tra uos est. In quod introcuntes. inuenietis pul
lum asinae alligatum. cui nemo umquam homi
num sedit. Soluite illum & adducite. Et si quis
uos interrogauerit. quare solutis. Sic dicetis ei.
Quia dñs operam eius desiderat. **A**bierunt au
tem qui missi erant. & inuenierunt sicut dixit
illis. Numquam pullum. Soluentibus autem illis
pullum. dixerunt domini eius ad illos. Quid
solutis pullum. At illi dixerunt. Quia dñs cū
necessarium habet. Et dixerunt illum ad iām.
& uictantes uestimenta sua supra pullum. im
posuerunt iām. Eunt autem illo. sub sterne

L. cccxxviii
 m. cccviii
 m. cccviii
 lo. c.

barit uestimenta sua in uia. **E**t cum appropinquaret iam ad descensum montis solueti coeperunt omnes turbæ descendentium gaudentes laudare dñm uoce magna super omnibus quas

L. cccxxv
 m. cccviii

uiderant uisitantibus dicentes. Benedictus qui uenit rex in nomine dñi. pax in celo & gloria in excelsis. **E**t quidam pharisæorum de turbis dixerunt ad illum. Magister increpa discipulos tuos. Quibus ipse ait. Dico uobis quia si

L. cccxxviii
 m. cccviii

hi tacuerint lapides clamabunt. **E**t ut appropinquauit uidens ciuitatem fleuit super illam dicens. Quia si cognouisses & tu. Et quidē in hac tua die quæ ad pacem tibi. nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis. Quia uenient dies in te. & circumdabunt te inimici tui uallo.

Et circumdabunt te. & coangustabunt te undiq.

Et ad terram prosternent te. & filios tuos qui in te sunt.

L. cccxxviii
 m. cccviii
 m. cccviii

Et non relinquent in te lapidem super lapidem. eo quod non cognoueris tempus uisitationis tuæ. **E**t ingressus uitem

L. cccxxviii
 m. cccviii
 lo. xxi.

l. cccxxviii.
m. cccxxv.
m. cccxxvi.
l. cccxxvii.

l. cccv.
m. cccviii.
m. cccviii.

plum. coepit eiege uidentes in illo & mē-
tes. dicens illis. Scriptum est. quia domus
mea. domus orationis est. Uos autem fecistis
illam speluncam latronum. **E**t erat do-
cens cotidie in templo. principes autem sacer-
dotum. & scribae. & principes plebis. quae-
bant illum perdere. & non inueniebant quid
facerent illi. Omnis enim populus suspensus
erat. audiens illum. **E**t factum est in una
die. cum illo docente illo populū in templo & euangeli-
zante. conuenerunt principes sacerdotum & scribae.
cum senioribus. & aiunt dicentes ad illum. Dic
nobis in qua potestate haec facis. aut quis est
qui dedit tibi hanc potestatem. Respondens
autem dixit ad illos. Interrogabo uos & ego
unum uerbum. respondete michi. Baptismū
iohannis de caelo erat. an ex hominibus. At il-
li cogitabant inter se dicentes. Quia si dixerim
us de caelo. dicet. Quare ergo non credidistis
illi. Si autem dixerim. ex hominibus. plebs q

uniuersa laudabit nos. Ceteri sunt enim iohan
nem prophetam esse. Et responderunt se ne
scire unde esset. Et inquit illis. Neq. ego dico
uobis: in qua potestate haec facio. **C**oeptit
autem dicere ad plebem. parabolam hanc.

Homo plantauit uineam. & locauit eam colo
nis. & ipse peregre fuit. multis temporibus.
Et in tempore misit ad cultores seruum. ut desu
cui uineae darent illi. Qui casum. dimiserunt
inaniem. Et addidit alterum seruum mittere.
Illi autem hunc quoq. ceciderunt. & afficientes e
tumidia dimiserunt inaniem. Et addidit ter
tium mittere. qui & illum uulnerantes. eiece
runt. Dixit autem dñs uineae. Quid faciam.
Mitam filium meum dilectum. forsitan cum
hunc uiderint. uerebuntur. Quem cum in
dissent coloni. cogitauerunt inter se dicentes.
Hic est heres. occidamus illum. ut nra sit here
ditas. Et eiecunt illum extra uineam. occide
runt. Quid ergo faciet illis dñs uineae. Veni

l. cxxv.
dn. cxxviii.
dn. cxxviii.

in hunc
l. cxxv.
dn. cxxviii.
dn. cxxviii.

III. V. X.
l. cxxv.
dn. cxxviii.
dn. cxxviii.

et & perdet colonos istos. & dabit uineam aliis.
Quo audito. dixerunt illi. Absit. Ille autem aspi-
ciens eos. ut Quid ē ergo qđ scriptū ē. Lapidem
quem reprobauerunt aedificantēs. hic factus
est in caput anguli. Omnis qui ceciderit supra
illum lapidem. conquassabitur. Super quem
autem ceciderit. comminuet illum. **E**t que-
rebant principes sacerdotum & scribae mittere
in illum manus illa hora. & timuerunt populū.

L. cxxli.
m. cccc.
m. cccviii.
lo. lxxxviii.

Cognouerunt enim. quod ad ipsos dixerit simili-

TYNDINEM ISTAM.
OBSERVAN

tes miserunt insidiatores. qui se-
cū istos simularent. ut caperent cū
in sermone. ut traderent eum principatui & po-
testati praefidis. Et interrogauerunt illum di-
centes. Magister. scimus quia recte dicis & doces.
& non accipis personam. sed in ueritate uiam dī
doces. Licet nobis dare tributum caesari. an non?
Cōsiderans autem dolum illorum. dixit ad eos.

xxviii.
L. cxxliii.
m. cccxiii.
m. cccxc.

Quid me temptatis: hīpocritae? Oſtendite michi
 denarium: Cuius habet imaginem. & in ſcriptu
 onem? Reſpondentes dixerunt: Caefaris. Et
 ait illis: Reddite ergo quae caefaris ſunt: caefari.
 & quae dī ſunt: dō. Et non potuerunt uerbum
 eius reprehendere coram plebe. & mirati in reſpon
 ſo eius tacerunt. Acceſſerunt autem quidam
 ſaduceorum qui negant eſſe reſurrectionem.
 & interrogauerunt eum dicentes: Magiſter mor
 ſes ſcripſit nobis: ſi frater alicuius mortuus fue
 rit habens uxorem. & hic ſine filiis fuerit: ut ac
 cipiat eam frater eius uxorem. & ſuſcitet ſemen
 fratri ſuo. Septem ergo fratres erant. & primus
 accepit uxorem. & mortuus eſt ſine filiis. Et ſe
 quens accepit illam. & ipſe mortuus eſt ſine filio.
 Et tertius accepit illam. Similiter & omnes ſeptē.
 & non reliquerunt ſemen. & mortui ſunt. Nouus
 ſine omnium mortua eſt & mulier. In reſurre
 ctione ergo. cuius eorum erit uxor? Siquidem
 ſeptem habuerunt eam uxorem. Et ait illis inē.

Filiu saeculi huius nubunt. & traduntur ad nuptias. Illi uero qui digni habebunt saeculo illo & resurrectione ex mortuis. neq. nubent. neq. ducunt uxores. Neq. enim ultra mori poterunt. Aequales enim angelis sunt. & sunt filii dei. cum sint filii resurrectionis. Quia uero resurgant moysi. & moyses ostendit secus rubum. sicut dicit. dñm dñm abraham. & dñm isaac. & dñm iacob. Quia autem non est mortuorum. sed uiuorum. Omnes enim uiuunt ei. Respondentes autem quidam scribarum. dixerunt. Magister. bene dixisti.

L. cccxlii.
m. cccxv.
m. cccxvi.
L. cccxvii.
m. cccxviii.
m. cccxix.

Et amplius non audebant eum quicquā interrogare. **D**ixit autem ad illos. Quomodo dicunt. xpm. filium dauid esse. Et ipse dauid dicit in libro psalmorum. Dixit dñs dñmo meo. sede ad dexteras meas donec ponā inimicos tuos scabellum pedum tuorum. Dauid ergo dñm illum uocat. & quomodo filius eius est.

L. cccxlii.
m. cccxviii.
m. cccxv.

Audiente autem omni populo. dixit discipu

lis suis. Adtendit autem his qui uolunt ambu-
lare in solis & amant salutationes in foro. & pri-
mas cathedras in synagogis. & primos discen-
tibus in conuiuiis. **Q**ui deuorant domos
uiduarum. simulantes longam orationem.

Hi accipient damnationem maiorem. Respi-
cens autem uidit eos qui mittebant munera
sua in galathophilacum diuites. Uidit autem
& quamdam uiduam pauperculam mittentem
aera minuta duo. & dixit. Uere dico uobis quia
uidua haec pauper. plusquam omnes misit.
Nam omnes hi ex abundanti sibi miserunt in
munera dei. haec autem ex eo quod deest illi
omnem uictum suum quem habuit. misit.

Et quibusdam dicentibus de templo. quod la-
pidibus bonis & donis ornatum esset. dixit.

Haec quae uidetis. uenient dies in quibus non re-
linquetur lapis super lapidem. qui non destrui-
atur. **I**n illis interrogauerunt autem illum di-
centes. praeceptor. quando haec erunt. Et

L. cxxviii.
viii.
m. cxxviii.

L. cxxviii.
viii.
m. cxxviii.

L. cxxviii.
viii.
m. cxxviii.

quod signum cum fieri incipient. Qui dixit.
 Videte ne seducamini. Multi enim uenient in
 nomine meo dicentes quia ego sum & tempus
 appropinquabit. Nolite ergo ire post illos.
 Cum autem audieritis proelia & seditiones noli
 te terri. Opus est primum haec fieri sed non
 statim finis. Tunc dicebat illis. Surge gens
 contra gentem & regnum aduersus regnum.
 & terrae motus magni erunt per loca & pesti
 lentiae & fames & terroresq; de caelo & signa ma
 gna erunt. **S**ed ante haec omnia iniicient
 uobis manus suas & persequentur uos traden
 tes in synagogas & custodias trahentes ad reges
 & praefides propter nomen meum. Continget
 autem uobis in testimonium. **P**onite ergo
 in cordibus uestris non praemeditari quem admo
 dum respondeatis. Ego enim dabo uobis os &
 sapientiam cui non poterunt resistere & con
 tra dicere omnes aduersarii uestri. Tradimini
 autem a percussoribus & flagrantibus & cognatis & a

l. cel.
 in. coelum.
 di. exxxviii.
 lo. exli

l. cel.
 in. coelum.
 di. exxxviii.
 di. coeli.

micis & morte afficient exuobis. Et eritis odio
 omnibus propter nomen meum. Et capillus
 de capite ur̄o non peribit. Inpatientia ur̄a pos-
 sidebit animas ur̄as. **C**um autem uideritis
 circumdari ab exercitu ierusalem. tunc scitote.
 quia appropinquabit desolatio eius. **T**unc
 qui in iudaea sunt fugiant in montes. & qui in
 medio eius discedant. Et qui in regionibus non
 intrent in eam. quia dies ultionis hi sunt. ut im-
 pleantur omnia quae scripta sunt. **U**ac aut̄
 pregnantibus & nutriendibus in illis diebus.
Erit enim pressura magna super terram. & tra-
 populo huic. **E**t cadent morte gladii. & capti
 ui ducuntur in omnes gentes. Et ierusalem cal-
 cabitur a gentibus. donec impleantur tempo-
 ra nationum. **E**t erunt signa in sole & luna
 & stellis. & in terris pressura gentium. praekon-
 fusione sonitus maris & fluctuum. Arsecen-
 tibus hominibus praetamore & expectatione.
 quae super uenient uniuerso orbi. Nam uir

L. celur.
 S. o. l.

L. celur.
 in. celur.
 in. celur.

L. celur.
 in. celur.
 in. celur.

L. celur.
 in. celur.
 in. celur.
 S. o. l.

L. celur.
 in. celur.
 in. celur.

L. celsum
II
m. celsum
m. cels.

titel celorum mouebantur. **E**t tunc uide-
bunt filium hominis uenientem in nube. cum
potestate magna & maiestate. his autem fi-
ri incipientibus respiciet & leuare capita uestra
quo appropinquat redemptio uestra. Et dixit
illis similitudinem. Uidete ficulneam & omnes
arbores cum producant uim ex se fructum.
scitis. quo prope est aestas. Ita & uos cum ui-
deritis haec fieri. scitote. quo prope est regnum
dei. Amen dico uobis. quia non praeteribit ge-
neratio haec donec omnia fiant. Caelum & ter-
ra transibunt. uerba autem mei non transibunt.

L. celsum
S o l

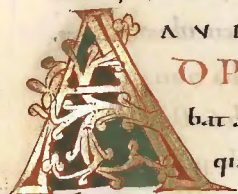
Attendite autem uobis. ne forte grauentur
corda uestra in crapula & ebrietate. & curis huius
uitae. & super ueniat in uos repentina dies il-
la. Tamquam laqueus enim super ueniet in o-
mnes. qui sedent super faciem omnis terrae.
Vigilate itaque omni tempore orantes. ut digni
habeamini fugere ista omnia quae futura sunt
& stare ante filium hominis. Erat autem die

bus docens in templo. noctibus uero exiens morabatur in monte. qui uocatur oliueti. Et omnis populus manebat ad eum in templo.

ANDIREVM

OPROPINQUA

XVIII.

bat autem dies festus ab himorum. qui dicitur pascha. Et querebant principes sacerdotum & scribae. quo

mo cum interficerent. Timebant uero plebem. Intrauit autem satanas in iuda qui cognominatur scarioth. unum de duodecim.

Et abiit & locutus est cum principibus sacerdotum & magistratibus. quem admodum illum traderet eis. Et gausi sunt & pacati sunt pecuniam illi dare. Et spopondit. Et quaerebat oportunitatem. ut traderet illum sine turbis.

Uenit autem dies ab himorum. in qua necesse erat occidi pascha. & misit petrum & iohannem dicens. Euntis parate nobis pascha. ut manducemus. At illi dixerunt. Ubi uis paremus. Et dixit ad

L. c. lxx.
m. c. lxx.
l. c. lxx.

L. c. lxx.
m. c. lxx.
l. c. lxx.

L. c. lxx.
m. c. lxx.
l. c. lxx.

L. c. lxx.
m. c. lxx.
l. c. lxx.

cos. Ecce introcuntibus uobis in ciuitatem. oc
curret uobis homo amphoram aquae portans.
sequimini cum in domum inquam intrat. & di
ccat patrifamilias domus. Dicit tibi magister.
ubi est diuersorium. ubi pascha cum discipulis
meis manducem. Et ipse uobis ostendet cena
culum magnum stratum. & ibi parate. Eunt
autem inuenerunt sicut dixit illis. & paraue
runt pascha. Et cum facta esset hora. discu
buit. & duodecim apłi cum eo. Et ait illis.

L. cclxi.
S. o. l.

Desiderio desideravi hoc pascha manducare uobis.
cum. ante quam patiar. **D**ico enim uobis.
quia ex hoc non manducabo illud. donec imple
atur in regno dñi. Et accepto calice. gratias egit.
& dixit. Accipite. & diuidite inter uos. Dico
enim uobis. quod non bibam de generatione
uitis. donec regnum dñi ueniat. Et accepto
pane. gratias egit. & fregit. & dedit eis dicens.
Hoc est corpus meum. quod pro uobis datur. hoc fa
cite in meam commemorationem. **S**imili

L. cclxi.
in. cclxi.
in. cclxi.
to. lxxv.
& lxxv.

L. cclxi.
in. cclxi.
in. cclxi.

ter & calicem postquam cœnauit dicens hic
est calix nouum testamentū in sanguine meo
qui pro uobis fundetur. **U**erum tamen ecce
manus tradentis mecum est inmensa. Et qui
dem filius hominis secundum quod definitū
est uadit. Uerum tamen uac illi homini p quē
tradetur. **E**t ipsi coeperunt quaerere inter
se quis esset ex eis qui hoc facturū esset.

Facta est autē & contentio inter eos quis eorum
uideretur esse maior. Dixit autem eis Reges
gentium dominantur eorum & qui potestate
habent super eos beneficii uocantur. Uos autē
non sic. Sed qui maior est in uobis fiat sicut iu
nior. Et qui praecessor est sicut ministrator.
Nam quis maior est qui recumbit an qui mini
strat nonne qui recumbit. Ego autem in medio
uŕm sum sicut qui ministrat. Uos autem estis
qui per mansistis mecum in temptationibus me
is. Et ego dispono uobis sicut disposuit michi
pater meus regnum ut edatis & bibatis super

L. c. lxxviii.
m. c. lxxviii.
m. c. lxxviii.

L. c. lxxviii.
m. c. lxxviii.
m. c. lxxviii.

L. c. lxxviii.
m. c. lxxviii.
m. c. lxxviii.

L. cclxxv.
m. cxxviii.

L. cclxxvi.
s. x. l.

L. cclxxvii.
lo. c. cxxviii.
a. cclxxviii.

L. cclxxv.
m. cclxxviii.
m. c. lxxv.
lo. c. cxxvii.

L. cclxxvi.
s. x. l.

L. cclxxviii.
m. cxxxi.

L. cclxxviii.
s. x. l.

mentum meum in regno meo. **E**t sedatis super thronos iudicantes duodecim tribus israel. ita autem dominus Simon simon. ecce satanas expetit uos. ut cribretis sicut triticum. Ego autem rogavi pro te. ut non deficiat fides tua. **E**t tu aliquando conuersus. confirma fratres tuos. iudixit ei. Domine. tecum paratus sum & in carcerem & in mortem ire. Et ille dixit. Dico tibi petre. non cantabit hodie gallus. donec teras neges nosse me. **E**t dixit eis. Quando misit uos sine sacculo & pera & calciamentis. numquid aliquid defuit uobis. At illi dixerunt. Nichil. Dixit ergo eis. Sed nunc qui habet sacculum. tollat similiter & peram. Et qui non habet. uendat tunicam suam & emat gladium. **D**ico enim uobis. quoniam adhuc hoc quod scriptum est. oportet impleri in me. Et quodcumque iniquis deputatus est. Et enim ea quae sunt de me. finem habent. **A**t illi dixerunt. Domine. ecce gladii duo hic. At ille dixit eis. Satis est.

L. cclxxviii
m. cclxxi
m. cclxxii
lo. cclxx

L. cclxxv
m. cclxxviii
m. cclxxix
lo. cclxx

L. cclxxviii
m. cclxxv
m. cclxxvi
lo. cclxx

L. cclxxviii
Xol.

L. cclxxviii
m. cclxxviii
m. cclxxviii
lo. cclxxviii

L. cclxxviii
m. cclxx
m. cclxxviii
lo. cclxxviii

Et egressus ibat secundum consuetudinem in montem oliuarum. Secuti sunt autem illi & discipuli. **E**t cum peruenisset ad locum dixit illis

orate ne intreatis in temptationem. **E**t ipse auulsus est ab eis quantum iactus est lapidis

& postea genibus orabat dicens. **P**ater sius transfer calicem istum a me. Verum tamen

non mea uoluntas sed tua fiat. **A**pparuit autem illi angelus de caelo confortans eum. Et

factus in agonia prolixius orabat. Et factus est sudor eius sicut guttae sanguinis decur-

rentis in terram. **E**t cum surrexisset ab oratione & uenisset ad discipulos suos inuenit eos dormientes. **P**raeternitum. Et ait illis. Quid dormitis? Surgite orate ne intreatis in

ATEMPTATIONEM. **Adhuc eo lo-**
quente ecce turba & qui uocabatur iudas unus de duodecim an-
tecebat eos & appropinquauit inquit ut oseret

L. cclxxviii
m. cclxxviii
m. cclxxviii
lo. cclxxviii

L. cclxxviii
m. cclxxviii
m. cclxxviii
lo. cclxxviii

L. cclxxviii
m. cclxxviii
m. cclxxviii
lo. cclxxviii

L. cclxxxvii.
m. ccc.
m. cclxxxvii.
L. cclxxxvii.
m. ccc.
m. cclxxxvii.
lo. ccl.

L. cclxxxvii.
S. x. l.
L. cclxxxvii.
m. ccc.
m. cclxxxvii.
lo. ccl.

L. ccc.
m. ccc.
m. cclxxxvii.
lo. ccl.

L. ccc.
m. ccc.
m. ccc.
lo. ccl.

laretur cum. **I**h̄c autem dixit illi Iuda oscu-
lo filium hominis tradis. **V**identes autem hi-
qui circa ipsum erant quod futurum erat dix-
runt ei Dñe. si percutimus in gladio. Et percus-
sit unus ex illis seruum principis sacerdotum.
& amputauit auriculam eius dextram. Respon-
dens autē ih̄c ait. Sinite usq. huc. **E**t cum
tetigisset auriculam eius sanauit eum. **D**ixit
autem ih̄c ad eos qui uenerant ad se principes
sacerdotum & magistratus templi & seniores.
Quasi ad latronem existis. cum gladiis & fustibus
cum cotidie uobiscum fuerim in templo. non
extendistis manus in me. Sed haec est hora
ur̄a & potestas tenebrarum. **C**omprehen-
dentes autem eum duxerunt ad domum prin-
cipis sacerdotum. **P**etrus uero. sequebatur a
longe. Accensis autē igni in medio atrio & cir-
cum sedentibus illis erat petrus in medio coxe.
Quoniam cū uidisset ancilla quaedam sedentē ad lu-
men & cū fuisset intus dixit. Et hic cum

L. cccxv.
 M. cccxv.
 M. cccxv.
 lo. cccxv.

illo erat. **A**t ille negavit eum dicens. Mulier. 2
 non novi illum. Et post pusillum. alius videns
 eum. dixit. Et tu de illis es. Petrus vero ait. O ho
 mo. non sum. Et intervallo facto quasi horae u
 nius. alius quidem adfirmabat dicens. Vere. & hic
 cum illo erat. Nam & galileus est. Et ait petrus.
 homo. nescio quid dicis. Et continuo adhuc illo.

L. cccxv.
 M. cccxv.
 M. cccxv.

loquente. cecidit gallus. **E**t conuersus dñs.
 respexit petrum. Et recordatus est petrus uerbi
 dñi sicut dixerat. quia prius quam gallus cunctet.
 ter me negabis. Et egressus foras petrus. fleuit
 amare.

L. cccxv.
 M. cccxv.
 M. cccxv.
 lo. cccxv.

Et uiri qui tenebant illum. illud ebat
 ei cadentes. Et uelauerunt eum. & percutiebant
 faciem eius. & interrogabant eum dicentes. pro
 phetia. quis est qui te percussit. Et alia multa
 blasphemantes dicebant in eum.

L. cccxv.
 M. cccxv.
 M. cccxv.

Et ut factus
 est dies. conuenerunt seniores plebis. & principes
 sacerdotum & scribae. & duxerunt illum in con
 cilium suum dicentes. Si tu es xpc. dic nobis.
 t ait illis. Si uobis dixero. non credetis michi.

L. cccxv.
 M. cccxv.

L. ccccvii.
m. cccc.
m. cccc.
lo. lxxviii.
L. ccccviii.
S. x. l.

L. ccccviii.
m. cccc.
m. cccc.
L. ccc.
m. ccccviii.
m. cccc.
lo. c. lxxvii.

L. cccc.
S. x. l.

L. cccc.
m. cccc.
m. ccc.
lo. clxxviii.

L. cccm.
m. cccc.
lo. clxxvii.

L. cccm.
S. x. l.

S i autem & interrogauero non respondebis mi
chi neque diuertentis. **E**x hoc autem erit filius
hominis sedens ad dexteris uisus dei. **D**ixe
runt autem omnes. Tu ergo es filius dei qui
ait. Uos dicatis quia ego sum. **A**t illi dixerunt.
Q uid adhuc desideramus testimonium. Ipsi enim
audimus de ore eius. **E**t surgens omnis
multitudo eorum dixerunt illum ad pilatum
Corperunt autem illum accusare dicentes. hunc
inuenimus subuertentem gentem nostram & p
hibentem tributum dari caesari & dicentem se
christi regem esse. **P**ilatus autem interrogauit
eum dicens. Tu es rex iudeorum. At ille
respondens ait. Tu dicis. **A**t autem pilatus
ad principes sacerdotum & turbas. Nichil in
uenio causae in hoc homine. **A**t illi inua
lescebant dicentes. Commouit populum do
cens per uersam iudeam & incipiens aga
lilea usque huc. pilatus autem audiens galileum
interrogauit si homo galileus esset. Et ut eo

gnovit quod de herodis potestate esset remisit
eum ad herodeni. Qui & ipse ierosolimis erat illis
diebus. herodes autem viso ihs. gavisus est val
de. Erat enim. ex multo tempore uidere eum.
eo quod audiret multa de illo. & sperabat signū
aliquid uidere ab eo fieri. Interrogabat autem
illum multis sermonibus. At ipse nichil illi re
spondebat.

Stabant etiam principes sacer
dotum & scribae. constanter. accusantes eum.

Precepit autem illum herodes cum exercitu suo &
illu sit. indutum ueste alba. & remisit ad pilatū.
& facti sunt amici herodes & pilatus in ipsa die.

Nam antea inimici erant ad inuicem. **P**ilatus
autem coouocatis principibus sacerdotum & ma
gistratibus & plebe. dixit ad illos. Obtulistis mi
hi hunc hominem quasi auertentem populum.
& ecce ego coram uobis interrogans. nullum cau
sum inueni in homine isto. ex his in quibus cū
accusatis. **S**ed neq. herodes. Nam remisi uos
ad illum. & ecce nichil dignum morte actum est

L. cccv.
m. cccviii.
m. cccviii.

L. cccviii.
m. cccviii.

L. cccviii.
m. cccviii.

L. cccviii.
m. cccviii.

L. cccxiii.
m. cccxiii.
m. ccc.

L. cccx.
m. cccxv.
m. cccm.
lo. clxxxviii.

L. cccxi.
m. cccxviii.
m. ccc.
lo. clxxxviii.

L. cccxii.
VIII.
lo. clxxxviii.

L. cccxiii.
m. cccxviii.
m. ccc.
lo. clxxxviii.

L. cccxiii.
m. cccxviii.
m. ccc.
lo. clxxxviii.

L. cccxv.
m. cccxviii.
m. cccxiii.
lo. clxxxviii.

ci. **E** mendatum ergo illum dimittam. Necesse autem habebat. dimittere eis per diem festum.

unum. **E**xclamauit autem simul uniuersa turba dicens. Tolle hunc. & dimitte nobis barabbam. Qui erat propter seditionem quandam factum in ciuitate & homicidium. missus in carcerem.

terum autem pilatus locutus est ad illos. uolens dimittere ihm. At illi. succlamabantur dicentes. Crucifige. crucifige illum.

Ille autem tertio. dixit ad illos. Quid enim mali fecit iste. Nullam causam mortis inueni in eo. Corripiam ergo illum. & dimittam.

At illi instabant uocibus magnis. postulantes ut crucifigere retur. Et inualescebant uoces eorum.

Et pilatus. adiudicauit fieri petitionem eorum. Dimisit autem illis eum. qui propter homicidium & seditionem missus fuerat in carcerem. quem petebant. ihm uero. tradidit uoluntati eorum.

Et cum ducerent eum. apprehenderunt simonem quemdam cyrenensem. uenientem de uilla. & im-

L. cccxxvii.

S. c. l.

posuerunt illi crucem postare post ihm. **S**e-
quebatur autem illum multa turba populi &
mulierum quae plangebant & lamentabantur
cum. Conuersus autē ad illas ihs dixit. Filiae ie-
rusalem nolite flere super me sed super uos ipsas
flete & super filios uros. Quō cecē uenient dies
in quibus dicent. Beatae steriles & uentres quid
non genuerunt & ubera quae non lactauerunt.

Tunc incipient dicere montibus cadite super
nos & collibus operite nos. Quia si in uiridi ligno
haec faciunt in arido quid fiet. **D**ucebantur
autē & alii duo nequam cum eo ut interficerent.

L. cccxxviii.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

Et postquam uenerunt in locum qui uocatur
caluariae ibi crucifixerunt eum. **E**t latrones
unum ad dextris & alterum a sinistris. **I**hs autē
dicebat pater dimitte illis. n̄ enim sciunt quid
faciunt. **D**iuidentes uero uestimenta eius
miserunt sortes & stabat populus expectans.

L. cccxxviii.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

S. c. l.

Et deridebant illū principes cum eis dicentes.
A hos saluos fecit se saluum faciat si hic est xps dī

L. cccxxviii.
m. cccxxviii.
m. cccxxviii.

L. cccxxviii.
m. cccxxviii.
m. cccxxviii.
lo. cccxxviii.

L. cccxxviii.
m. cccxxviii.
m. cccxxviii.

L. cccxxviii.
sol.

L. cccxxviii.
m. cccxxviii.
m. cccxxviii.

L. cccxxviii.
m. cccxxviii.
m. cccxxviii.
lo. cccxxviii.

electus. **I**lludebant autem ei & milites acceden-
tes & acetum offerentes illi dicentes. Sit ues rex
iudaeorum. saluum te fac. **E**rat autem &
super scriptio scripta super illum. literis grecis
& latinis & hebraeis. hic est rex iudaeorum.
nos autem de his qui pendebant litonibus
blasphemabat eum dicens. Si tu es xpc. saluum
fac te metipsum & nos. **R**espondens autem al-
ter. increpabat illum dicens. Neque tu times dñm.
quod in eadem damnatione es & nos quidem
iuste. nam digna facis recipimus. hic uero ni-
hil mali gessit. Et dicebat ad iñm. Dñe. memen-
to mei. cum ueneris in regnum tuum. Et di-
xit illi iñc. Amen. dica tibi. hodie tecum eris.
Imparadiso. **E**rat autem fere hora sexta & te-
nebrae factae sunt in uniuersa terra. usque in nonā
horam. Et sol obscuratus est. **E**t uidum tē-
pli scissum est medium. **E**t exclamans uo-
ce magna iñc. ait. pater. immanus tuus scōmen
do spm meum. Et haec dicens. expirauit.

L. cccxxx.
 In. cccxli.
 di. cccxvi.

Videns autem centurio quod factum erat glori-
 ficauit dñm dicens. Uere hic homo iustus erat.

L. cccxxxi.
 S. x
 S. o. l

Et omnis turba eorum qui simul adeat ad spe-
 ctaculum istud & uidebant quae fiebant. per-
 cutientes pectora sua reuertebantur. Stabant
 autem omnes noti eius longe & mulieres quo-

L. cccxxxii.
 In. cccxlii.
 di. cccxliii.
 lo. ccciv.

secutae erant cum a galilea. haec uidentes. **E**t ec-
 ce uir nomen ioseph qui erat de curio. uir bonus
 & iustus hic non consenserat consilio & actibus

L. cccxxxiii.
 In. cccxliiii.
 di. cccxlv.
 lo. cccv.

eorum. ab arimathia ciuitate iudeae qui expecta-
 bat & ipse regnum di. hic accessit ad pilatum &
 petiit corpus ih̄u. **E**t depositū in uoluit in
 sindone. Et posuit eum in monumento exciso.
 in quo nondum quisquam positus fuerat.

L. cccxxxiiii.
 S. x
 S. o. l

Et dies erat parasceues & sabbatum illuc escibat.

Subsecutae autem mulieres quae cum ipso uene-
 rant de galilea uiderunt monumentum & quē
 admodum positum erat corpus eius. **E**t re-
 uertentes paraucrunt aromata & unguenta &
 sabbato quidem siluerunt secundum manda-

L. cccxxxv.
 In. cccxli.
 di. cccxli.

L. ccccxxviii.
m. ccccliii.
m. ccccxi.
lo. cccviii.

tum. **V**na autem sabbati ualde diluculo uenerunt ad monumentum. postantes quae parauerant aromata. & inuenerunt lapidem reuolutum a monumento. Et ingressae non inuenerunt corpus domini ihs. Et factum est dum mente consternatae essent de isto. ecce duo uiri steterunt secus illas. inueste fulgenti.

L. ccccxxviii.
m. ccccliii.
m. ccccxi.

Cum timerent autem & declinarent uultum in terram. dixerunt ad illas. Quid quaeritis uiuentem cum mortuis. Non est hic. sed surrexit.

Recordamini qualiter locutus est uobis. cum adhuc in galilea esset. dicens. Quia oportet filium hominis tradi in manus hominum peccatorum. & crucifigi. & tertia die resurgere. Et recordatae sunt uerborum eius.

L. ccccxxviii.
m. ccccliii.
m. ccccxi.

Et regressae a monumento. nuntiauerunt haec omnia illis. unde cum & ceteris omnibus.

L. ccccxxviii.
S. X. l.

Erat autem maria magdalena. & iohanna. & maria iacobi. Et ceterae quae cum eis erant. quae dicebant ad apostolos haec. & uisa sunt ante illos sicut de iura.

mentum uerba ista. & non credebant illis. pe-
 trus autem surgens cucurrit ad monumentum.
 & procumbens uidit lintamina sola posita. Et
 abiit secum mirans quod factum fuerat. **E**t
 ecce duo ex illis ibant ipsa die in castellum. qđ
 erat in spatio stadiorum sexaginta. ab iherusalem.
 nomine emmaus. Et ipsi loquebantur ad inui-
 cem. de his omnibus quae acciderant. Et factū
 est dum fabularentur. & secum quererent. & ipse
 int̄ appropinquans ibat cum illis. Oculi autē
 illorum tenebantur. ne cum agnoscerent. Et
 ait ad illos. Qui sunt hi sermones. quos confē-
 ris ad inuicem ambulantes. & estis tristēs. Et re-
 spondens unus cui nomen cleopas. dixit ei. Tu so-
 lus peregrinus es in iherusalem. & non cognouisti.
 quae facta sunt in illa his diebus. Quibus ille dixit.
 Quae. Et dixerunt. De iū nāhareno qui sunt uir
 propheta. potens in opere & sermone. coram dō
 & omni populo. Et quomodo cum tradiderūt
 summi sacerdotes & principes nr̄i in damnatio-

82
nem moysi & crucifixerunt eum. Nos autem
sperabamus. quia ipse esset redempturus israhel.
Et nunc super haec omnia. tertia dies est hodie.
quod haec facta sunt. Sed & mulieres quaedam
ex nr̃is terruerunt nos. quae ante lucem fue-
runt ad monumentum. Et non inuento cor-
pore eius. uenerunt dicentes se etiam uisione
angelorum uidisse. qui dicunt eum uiuere.
Et tabuerunt quidam ex nr̃is ad monumentum.
& ita inuenerunt. sicut mulieres dixerunt.
Ipsum uero non inuenerunt. Et ipse dixit
ad eos. O stulti & tardi corde ad credendum.
in omnibus quae locuti sunt prophetae. Non
ne haec oportuit pati x̃m. & ita intrare in glo-
riam suam. Et incipiens a moise & omnibus
prophetis. interpretabatur illis in omnibus
scripturis. quae de ipso erant. Et appropinqua-
uerunt castello quo ibant & ipse se finxit
longius ire. Et coegerunt illum dicentes.
Mane nobiscum quoniam aduersperasset. & inclina-

ta est iam dies. Et intoruit cum illis. Et factum
est dum recumberet cum illis accepit panem. &
benedixit. ac fregit. & porrigebat illis. Et aperti
sunt oculi eorum. & cognouerunt eum. Et ipse
evanuit ex oculis eorum. Et dixerunt ad inui-
cem. Nonne cor nr̃m ardens erat in nobis dū
loqueretur in uia. & aperiret nobis scripturas?
Et surgentes eadem hora regressi sunt in ierusa-
lem. & inuenerunt congregatos undecim. & eos
qui cum ipsis erant. dicentes. Quod surrexit
dñs uere. & apparuit simoni. Et ipsi narrabant
quae gesta erant in uia. & quomodo cognouerunt
eum. in fractione panis. **C**um hac autem
loquerentur. **I**h̃c stetit in medio eorum. &
dixit eis. Pax uobis. Ego sum. nolite timere.
Conturbati uero & conterriti existimabant se
sp̃m uidere. Et dixit eis. Quid turbati estis &
cogitationes ascendunt in corda ur̃a. Uidete
manus meas & pedes. quia ipse ego sum. palpa-
te & uidete quia sp̃s carnem & ossa non habet.

L. cccxi.
viii.
lo. cccxi.

L. cccxlii.
N° 111.
L. cccxlii.

sicut me uidetis habere. Et cum hoc dixisset. o
stendit eis manus & pedes. **A**d huc autem illis
non credentibus & mirantibus praegaudio dixit.
Habeat hic aliquid quod manducetur. At illi ob
tulerunt ei partem piscis assi & facium mellis.

L. cccxlii.
N° 111.
L. cccxlii.

Et cum manducassent coram eis sumens reliquias
dedit eis. **E**t dixit ad eos. haec sunt uerba
quae locutus sum ad uos cum adhuc essem ho
bis. quod necesse est impleri omnia quae scripta
sunt in lege moysi & prophetas & psalmis de me.
Tunc aperuit illis sensum. ut intellexerent scri
pturas & dixit eis. Quod sic scriptum est. & sic o
portebat christum pati & resurgere a mortuis die ter
tia & praedicari in nomine eius poenitentiam &
remissionem peccatorum in omnes gentes. In
cipientibus ab ierosolima. Uos autem testes estis
horum. & ego mittam promissum patris mei in
uos. uos autem sedete in ciuitate. quo ad usque in
diuinum uisum ex alto. **E**duxit autem eos so
ras in beththaniam & clauis manibus suis be

nedixit eis. Et factum est dum benediceret il-
lis, recessit ab eis: & sequebatur in eadum. Et ipsi
adorantes regressi sunt in iherosalem. cum gau-
dio magno. Et erant semper in templo laudan-
tes: & benedicentes dñm. A. ꝛc. H. N.

EXPLICIT EVANGELIUM SCDM LUCÆ.

INCIPIT PROLOGUS

EUANGELII SCDM IOHAN

HIC EST IOHANNES EVANGELI-
sta. unus ex discipulis inē. qui
uirgo electus est adō. quem de-
nuptiis uolentem nubere uocauit dñs. Cui
uirginitas in hoc duplex testimonium in
euangelio datur. quod & præceteris dilectis
adō dicitur. & huic matrem suam de cruce

commendauit dñs. ut uirginem uirgo seruari & ..
¶ Deniq; manifestans in euangelio. quod erat ipse
incorruptibilis aetbi opus in euangl. solus uer
bum carnem factum esse. nec lumen aetne
bris comprehensum fuisse testatur. primum
signum ponens. quod in nuptiis fecit dñs. ut o
stendens quid erat ipse legentibus demonstrare.
quod ubi dñs inuocatus est. deficeret nuptiarū
unum debeat. ut & ueteribus inuocatis no
ui omnia quae a xpo instituuntur appareant.
h oc autem euangelium scripsit matia. postea
quam in patrum insula apocalypsin scripse
rat. ut cui in principio canonis incorruptibi
le principium in genesi. et eternum incorruptibi
lis finis per uirginem in apocalypsi redderetur.
¶ Dicente xpo. Ego sum. A. & ω. Et hic est iohan
nes qui sciens super uenisse dictu recessus sui.
conuocatis discipulis suis in epheso. per multa
signorum experientia promittens xpm. de
scendens in defossam sepulchrae suae locum.

facta oratione positus est ad patres suos: tam ex
 trans ad dolorem mortis: quam a corruptione
 carnis inuenitur alienus. Tamen post omnes
 euangelium scripsit: & hoc uirgini debebatur.
 Quorum tamen uel scriptorum tempore dispo
 sitio: uel librorum ordinatio: ideo per singuli
 anobis non exponitur: ut scienti desiderio col
 locatio: & quaerentibus fructus laboris: & idō
 magisteri doctrina seruetur.

EXPLICIT PROLOGVS

INCIPIUNT BREVIS CAUSAE EIVSDEM.

I Pharisaeorum leuitae interrogant iohannem: Iohannes
 inquit uidens agnum dei dicit. Et andreas: petro dicit:
 inuenimus messiam.

I Hic ad caenam de aqua uinum fecit. De templo num
 mularios eiecit. Soluit templum hoc dicens: Nicho
 demo loquitur de baptismo: & de aliis multis.

I Hic in iudaea baptizat: & iohannes in enon: quiq; di

xit. X^m crescere. se autem minui.

III

Ih̄c cum muliere samaritana loquitur. Prophetam in patria sua sine honore esse dicit. Et reguli filiū amore refusetat.

V

Apud natatoria bethsuda. triginta octo annorū in firmitatem hominis sanat. Ac dicit seruitamini scripturas. Cū si crederetis moysi. crederetis forsitan & m̄h̄.

VI

Oe quinq; panibus & duobus piscibus. Et quod cum regem facere uoluerint. Ih̄c supra mare ambulat. Et de manna & de pane caelesti loquitur. Ac credentibus ab eo discipulis. unum ex duodecim. diabolum dicit.

VII

Scenophegia ih̄c in medio die festo. ascendens in templum docet. Multis etiam de turba credentibus idē clamat. Siquis sitit ueniat & bibat. Cum ministris & nichodemus principes contendunt. De muliere ad uictora. Ih̄c lumen mundi esse se praeclamat.

VIII

Ih̄c interrogatus principum se esse respondit. Quod omnis peccator seruus sit. Et quod ih̄c ante abrahā sit. Caccum ex natuitate curat.

VIII

O cianua & omili. Per dedicationem deambulans in templo
se & patre unū esse dicit. De lahari resurrectione.

X

Maria pedes iñv unguit. & capillis suis extersit. Iñc super
asinam sedit. & uolentibus grecis uidere iñm. Loquitur
de grano frumenti. quod in terrā mittitur. Et uox de
caelo ad iñm. Et quod ex principibus multo crediderūt in
iñm. sed propter phariseos non confiterentur.

XI

Pedes discipulorum lauat. De iuda traditioe. & petri
negatione praedicit. Et de dilectione fratrum. Et quod
ipse in patre. & pater in ipso est. Et de obseruandis
mandatis paradisi sps.

XII

O cianua & palmitibus. Et de dilectione. Et de promissio
ne paradisi. Et omnia patris sua esse. Et cetera man
data.

XIII

Iñc discipulos patri commendat. iñc a iuda traditur.
Allocutio pilati ad iudeos. De iñv. & de barabba.

XIII

Passio iñv. & sepultura. & resurrectio eius. & reliqua.

INITIUM SCIENTIE SECUNDUM IOHANNEM

PRINCIPIO

ERAT UERBUM **E**T UER
BUM ERAT APUD D^m. ET D^s
erat uerbum. **H**oc erat in principio apud d^m.

Omnia per ipsum facta sunt. & sine ipso factum
est nichil. **Q**uod factum est in ipso uita erat.

Et uita erat lux hominum. & lux intenebris lu
cet. & tenebrae eam non comprehenderunt.

Fuit homo missus ad u. cui nomen erat iohan
nes. **H**ie uenit in testimonium. ut testimo
nium perhiberet de lumine. ut omnes crederent

per illum. **N**on erat ille lux. sed ut testimo
nium perhiberet de lumine. **E**rat lux uera.

quae illuminat omnem hominem. uenientem
in mundum. **I**n mundo erat. & mundus per
ipsum factus est. & mundus eum non cognouit.

In propria uenit & sui eum non receperunt.

Quot quot autem receperunt eum. dedit eis pote
statem filios dⁱ fieri. his qui credunt in nomine
eius. **Q**ui non ex sanguinibus. neq. ex uolunta
te carnis. neq. ex uoluntate uiri. sed ex d^o nati s^unt.

Jo. iij.
m
m. iij.
l. xii.

Jo. iij.
m
m. i.
l. xiiii.

Jo. iij.
S^xo 1

Io. vi.
III
m. i.
L. xxviii.

Et uerbum caro factum est. & habitauit in nobis.
et uidimus gloriam eius. gloriam quasi unigeniti
a patre. **P**lenum gratiae. & ueritatis.

Io. vi.
I
m. xxi.
m. iiii.
L. x.

Iohannes testimonium perhibet de ipso. & clamat
dicens. hic erat quem dixi. Qui post me uentu
rus est. ante me factus est. quia prior me erat.

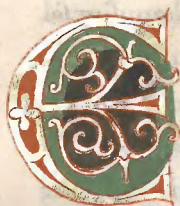
Io. viii.
X
o l

Et de plenitudine eius nos omnes accepimus. &
gratiam pro gratia. quia lex per moysen data
est. gratia & ueritas per iñm xpm facta est.

Io. viii.
III
m. cxxii.
L. cxxviii.

Non nemo uidit umquam. Unigenitus filius
qui est in sinu patris. ipse enarrauit.

Io. viii.
X
o l

THOC EST TE

stimonium iohannis. quando
miserunt iudaei ab ierosolimis
sacerdotes & leuitas ad eum. ut
interrogarent eum. Tu quis es. Et confessus
est. & non negauit. Et confessus est. quia non
sum ego xpc. Et interrogauerunt eum. Quid
ergo. helias es tu. Et dixit. Non sum. Pro

pheta es tu. Et respondit. Non. Dixerunt ergo
ei. Quis es. ut responsum demus his qui miserunt
nos. Quid dicis de te ipso. **A**t. Ego uox
clamantis in deserto. dirigite uiam dñi. sicut
dixit esaias propheta. **E**t qui missi fuerant.
erant ex pharisaeis. Et interrogauerunt eum. &
dixerunt ei. Quid ergo baptizas. si tu non es xpc.
neq. helias. neq. propheta. **R**espondit eis io
hannes. dicens. Ego baptizo in aqua. medius
autem uirum stetit. quem uos non scitis. Ipse
est qui post me uenturus est. qui ante me
factus est. Cuius ego non sum dignus. ut sol
uam eius corrigiam calcamenti. **H**aec in
beththania facta sunt transiordanen. ubi e
rat iohannes baptizans. **A**licubi dic.

Vidit iohannes iñm uenientem ad se. & ait. Ec
ce agnus dñi. qui tollit peccatum mundi.
ic est de quo dixi. Post me uenit uir qui
ante me factus est. quia prior me erat. &
ego nesciebam eum. Sed ut manifestetur

Io. xxi.
m. xiiii.
m. xi.
l. xiii.

Io. xxi.
m. xxi.
m. xiii.
l. xxi.

Io. xxi.
m. xxi.
m. xxi.
l. xxi.

Io. xxi.
m. xxi.
m. xxi.
l. xxi.

israhel: p̄ p̄terea ueni ego in aqua baptizans:

Et testimonium perhibuit iohannes dicens:
Quia uidi sp̄m̄ descendentem quasi columbā
de caelo & mansit super eum: & ego nesciebā
eum: Sed qui misit me baptizare in aqua ille
michi dixit: Super quem uideris sp̄m̄ descen
dentem & manentem super eum: hic est qui
baptizat in sp̄u scō. Et ego uidi: & testmoni
um perhibui: quia hic est filius dī. **A**ltra
die iterum stabat iohannes: & ex discipulis
eius duo: Et respiciens ihm̄ ambulātem di
xit: Ecce agnus dī. Et audierunt eum duo
discipuli loquentem: & secuti sunt ihm̄. Con
uersus autem ihe: & uidens eos sequentes se di
xit eis: Quid quaeritis? Qui dixerunt ei: Rabbi
ubi quod dicitur interpretatum magister ubi
habitās? Dicit eis: Venite & uidete: Venerunt
& uiderunt ubi maneret: & apud eum man
serunt die illo: hora autem erat quasi decima:
Et erat autem andreas frater simonis petri: unus

lo. xxi.
m̄. xxi.
m̄. xxi.
l. xxi.

lo. xxi.
s. o. l.

lo. xxvii.
m. c. lvi.
m. lxxv.
l. xxviii.

lo. xxviii.
X
S o l

ex duobus qui audierant ab iohanne. & secuti fue-
rant cum. **I**nuenit hic primum fratrem su-
um simonem. & dicit ei. Inuenimus messia.
quod est interpretatum. xpc. Et addixit eu-
m ad ihs. Intuitus autem eum ihs. dixit. Tu es
simon. filius iohanna. tu uocaberis cephas. qd
interpretatur petrus. **I**n crastinum uolu-
it exire in galileam. & inuenit philippum. &
dicit ei ihs. Sequere me. Erat autem philip-
pus abethsuda ciuitate andree & petri. Inue-
nit philippus nathanahel. & dicit ei. Quem
scripsit moyses in lege. & prophetae. inuenimus
ihs. filium ioseph anahareth. Et dixit ei natha-
nahel. Anahareth potest aliquid boni esse. **D**-
ixit ei philippus. Veni & uide. Uidit ihs na-
thanael uenientem ad se. & dicit de eo. Ecce
uere israelita. in quo dolus non est. Dicit ei na-
thanael. Unde me uostis. Respondit ihs. & di-
xit ei. Prius quam te philippus uocaret cum
esses sub ficu. uidit. Respondit ei nathanahel.

& ait Rabbi tu es filius dī tu es rex israel. Re-
spondit iñe & dixit ei Quia dixi tibi uide-
re sub sicu eredis. manus his uidebis. Et dicit ei.
Amen amen dico uobis uidebitis caelum aper-
tum & angelos dī ascendentes & descendentes

supra filium hominis.

TOIE TERTIO

Nuptiae factae sunt in chana
galilaeae & erat mater iñs ibi. Uo-
catus est autem & iñe & discipuli eius ad nupti-
as. Et deficiente uino dicit mater iñs ad eu-
m. Uinum non habent. Et dicit ei iñe. Quid michi
& tibi est mulier. Nondum uenit hora mea.
Dicit mater eius ministris. Quodcumq; dixe-
rit uobis facite. Erant autem ibi lapideae
hydrariae sex positae secundum purificationē
iudeorum capientes singulae metretas binas
uel ternas. Dicit eis iñe. Implete hydraria.
quia. Et impleuerunt eas usq; ad summum.
Et dicit eis iñe. Haurite nunc & ferte archi-

tridino Et tulerunt Ut autem gustauit ar-
 chitridinus aquam uinum factam & non sci-
 bat unde esset Ministri autem sciebant qui
 haurierat aquam Uocat sponsum architri-
 dinus & dicit ei Omnis homo primum bo-
 num uinum ponit & cum inebriatus fuerint
 tunc id quod deterius est Tu autem seruasti
 bonum uinum usque adhuc hoc fecit initium
 signorum ihs in chana galilee & manifesta-
 uit gloriam suam Et crediderunt in eum di-
 scipuli eius **P**ost hoc descendit caphar-
 naum ipse & mater eius & fratres eius & disci-
 puli eius & ibi manserunt non multis diebus
Et prope erat pascha iudeorum & ascendit
 ihs ierosolimum **E**t inuenit in templo
 uendentes boues & oues & columbas & num-
 mularios sedentes Et cum fecisset quasi fla-
 gellum de funiculis omnes eiecit de templo
 oues quoque & boues & nummulariorum effu-
 dit ac & mensas subuersit Et his qui colum

lo. xxviii.
 m.
 m. xxviii.

lo. xxi.
 m. c. lxxviii.
 m. c. lxxv.
 l. c. lxxv.
 lo. xxv.
 m. c. lxxv.
 m. c. lxxv.
 l. c. cccc. xxi.

bas uendebant. dixit. Auferite ista hinc. & no-
lite facere domum patris mei. domum negoti-
ationis. **R**ecordati uero sunt discipuli eius.

quia scriptum est. huius domus tuas come-

dit me. **R**esponderunt ergo iudaei. & dixe-

runt ei. Quod signum ostendis nobis. quia hec

facis. **R**espondit ihs. & dixit eis. Soluit te-

plum hoc. & in tribus diebus excitabo illud.

Dixerunt ergo iudaei. Quadraginta & sex an-

nis aedificatum est templum hoc. & tu tribo-

dies excitabis illud. Ille autem dicebat. de

templo corporis sui. Cum ergo resurrexisset

amortuus recordati sunt discipuli eius. quia

hoc dicebat. & crediderunt scripturae. & ser-

moni quem dixit ihs. Cum autem esset ierosolimis

in pascha indie festo. multi crediderunt in no-

mine eius. uidentes signa eius quae faciebat.

Ipsa autem ihs non credebat semetipsum eis.

eo quod ipse nosset omnes. & quia opus ei non

erat. ut quis testimonium perhiberet de ho-

lo. xxviii.
S o l

lo. xxviii.
m. c. lxi.
m. lxxviii.

lo. xxviii.
S o l

minc. Ipse enim sciebat. quid esset in homine.
rat autem homo ex phariseis nicodemus nomi
minc. princeps iudaeorum. hic uenit ad eum
nocte. & dixit ei. Rabbi. scimus quia ad o ueni
sti magister. Nemo enim potest haec signa fa
cere quae tu facis. nisi fuerit dñs cum eo. Respon
dit ih̄c. & dixit ei. Amen. amen dico tibi. nisi q̄s
natus fuerit denuo. non potest uidere regnum
dñi. Dicit ad eum nicodemus. Quomodo potest
homo nasci cum sit senex. Numquid potest in
uentrem matris suae iterum introire & nasci.
Respondit ih̄c. Amen. amen dico tibi. nisi quis
renatus fuerit ex aqua & spū. non potest introi
re in regnum dñi. Quod natum est ex carne. caro
est. Et quod natum est ex spū. sp̄s est. Non mi
reris quia dixi tibi. oportet uos nasci denuo.
S p̄s ubi uult spirat. & uocem eius audis. & non scis
unde ueniat. & quo uadat. Sic est omnis. qui
natus est ex spū. Respondit nicodemus & dixit
ei. Quomodo possunt haec fieri. Respondit

ih̄m.

iñc. & dixit ei. Tu es magister in israhel. & hęc
 ignoras. Amen amen dico tibi. quia quod sci
 mus loquimur. & quod uidimus testamur. &
 testimonium nr̃m non accipitis. Si terrena di
 xi uobis & non creditis. quomodo si dixerō uobis
 caelestia credetis. Et nemo ascendit in caelum.
 nisi qui descendit de caelo. filius hominis qui
 est in caelo. Et sicut moyses exaltauit serpente
 in deserto. ita exaltari oportet filium hominis.
 Ut omnis qui credit in ipso non pereat. sed habeat
 uitam aeternam. Sic enim dilexit dñs mundum.
 ut filium suum unigenitum daret. ut omnis
 qui credit in eum non pereat. sed habeat uitam
 aeternam. Non enim misit dñs filium suum in
 mundum. ut iudicet mundum. sed ut saluetur
 mundus per ipsum. Qui credit in eum. non iu
 dicatur. Qui autem non credit. iam iudicatus
 est. quia non credidit in nomine unigeniti filii
 dñi. hoc est autem iudicium. quia lux uenit in
 mundum. & dilexerunt homines magis tene

bras quam lucem. Erant enim eorum mala opera. Omnis enim qui male agit. odit lucem. & non uenit ad lucem. ut non arguantur opera eius. Qui autem facit ueritatem. uenit ad lucem. ut manifestentur opera eius. quia in dō sunt.

III

Jo. xxv.
cap. viii.
v. 11.

Jo. xxv.
cap. viii.
v. 12.
S. O. L.

F A C T A .
P O S T H A E C

uenit ihs & discipuli eius in iudeam terram. & illie demonabatur eum. & baptizabat. Erat autē & iohannes baptizans in enon. iuxta salim. quia aquae multae erant illie. Et ueniebant ad eum. & baptizabantur. Non dum enim missus fuerat in carcerem iohannes. Facta est ergo quia et hoc ex discipulis iohannis. cum iudeis de purificatione. & uenerunt ad iohannem. & dixerunt ei. Rabbi. qui erat tecum trans iordanem. cui tu testimonium perhibuisti. ecce hic baptizat. & omnes ueniunt ad eum. Respondit iohannes. & dixit. Non potest hoc

mo accipere quicquam nisi ei fuerit datum
de caelo.

Ipsi uos michi testimonium per
hibetis quod dixerim. Ego non sum xpc. sed
quia missus sum a te illum.

Qui habet
sponsam. sponsus est. Amicus autem sponsi.
qui stat & audit eum. gaudio gaudet propter
uocem sponsi. hoc ergo gaudium meum im
pletum est. illum oportet crescere. me autem
minui.

Qui de sursum uenit. super omnes est.

Qui est de terra. de terra est. & de terra loquitur.

Qui de caelo uenit. supra omnes est. Et quod
uidit & audiuit hoc testatur. & testimonium
eius nemo accipit.

Qui accipit eius testmoni
um. significauit quia dñ uerax est. Quē enim
misit dñ uerba dñ loquitur. Non enim ad
mensuram. dat dñ spm.

Pater diligit fili
um. & omnia dedit in manu eius.

Qui credit in filium. habet uitam aeternā. Qui
autem incredulus est filio. non uidebit uitā.
sed ira dñ. manet super eum.

lo. xxviii.

cap. xii.

cap. xiii.

cap. xiv.

lo. xxviii.

S. o. l.

lo. xxx.

cap. xii.

lo. xxviii.

lo. xxx.

S. o. l.

gnouit iñe. quia audierunt phari
saei. quia iñe plures discipulos facit
& baptizat quam iohannes. quam
quam iñe non baptizaret. sed discipuli eius.

Reliquit iudaeam. & abiit iterum in galileam.

Oportebat autem cum transire per samariam. Ue

nit ergo in ciuitatem samariae quae dicitur sy
chem. iuxta praedictum quod dedit iacob ioseph
filio suo. Erat autem ibi fons iacob. **I**ñe ergo
fatigatus extingere. sedebat sic super fontem. ho
ra erat quasi sexta. Venit mulier de samaria.

haurire aquam. Dicit ei iñe. Damihi bibere.

Discipuli enim eius abierunt in ciuitatem. ut cibos
emerent. Dicit ergo ei mulier illa samaritana.

Quomodo tu iudaeus cum sis. bibere a me possesque
sum mulier samaritana. Non enim conuiuantur
samaritanis iudaei. Respondit iñe. & dixit ei.

Si scires donum dei. & quis est qui dicit tibi dami
hi bibere. tu forsitan petisses ab eo. & dedisset

lo. xxviii.
m. xxviii.
lo. xxviii.
s. x. l.

tibi aquam uiuam. Dicit ei mulier. Dñe. neq.
 in quo haurias habes. & putat. alius est. Unde
 ergo habes aquam uiuam. Numquid tu maior
 es patre nro iacob. qui dedit nobis puteum. et i
 pse ex eo bibit. & filii eius. & pecora eius. Respon
 dit ihc. & dixit ei. Omnis qui bibit ex aqua hac.
 sitiet iterum. Qui autem biberit ex aqua quam
 ego dabo ei. non sitiet in aeternum. Sed aqua quam
 dabo ei. fiet in eo fons aquae salubris in uitam aeternam.
 Dicit ad eum mulier. Dñe. da michi hanc
 aquam ut non sitiam. neq. ueniam huc hauri
 re. Dicit ei ihc. Uade uoca uirum tuum. & ueni
 huc. Respondit mulier. & dixit. Non habeo
 uirum. Dicit ei ihc. Bene dixisti. quia non ha
 beo uirum. Quinq. enim uiros habuisti. & nunc
 quem habes non est tuus uir. hoc uere dixisti.
 Dicit ei mulier. Dñe. uideo quia propheta es tu.
 Patres nri in monte hoc adorauerunt. & uos dici
 tis. quia ierosolimis est locus ubi adorare oportet.
 Dicit ei ihc. Mulier. crede michi. quia ue

nit hora quando neq. in monte hoc. neq. in
iherosimis. adorabitis patrem. Vos adoratis qd
nescitis. nos adoramus quod scimus. quia salu
ex iudaeis est. Sed uenit hora & nunc est. quan
do ueri adoratores addorabunt patrem. in spu
& ueritate. Nam & pater tales quaerit. qui ad
orent cum. Sp̃s est d̃s & eos qui adorant cum.
in spu & ueritate opoſtet adorare. Dicit ei
mulier. Scio quia messias uenit. qui dicitur
x̃pc. Cum ergo uenerit. ille noluſ annuntia
bit omnia. Dicit ei iñc. Ego ſum. qui loquor
tecum. Et continuo uenerunt diſcipuli eius.
& mirabantur quia cum muliere loquebatur.
Nemo tamen dixit. quid quaeris. uel quid lo
queris. cum ea. Reliquit ergo hydriam ſua
mulier. & abiit in ciuitatem. & dicit illis homi
nibus. Venite & uidete hominem. qui dixit
michi omnia quaecunq. feci. Numquid ipſe
eſt x̃pc. Exierunt de ciuitate. & ueniebant
ad eum. Interrogabant eum diſcipuli dicen

tes Rabbi manduca. Ille autem dixit eis. Ego
 cibum habeo manducare. quem nos nescitis.
 ¶ Tunc uerbant ergo discipuli ad inuicem. Numquid
 aliquis attulit ei manducare. ¶ Dicit eis ihs. Me-
 cribus est ut faciam uoluntatem eius qui misit
 me. ut perficiam opus eius. Nonne uos dei
 tis. quod adhuc quatuor menses sunt. & mes-
 sis uenit. ¶ Ecce dico uobis. Leuate oculos ne
 stros & uidete regiones. quia albae sunt iam
 ad messim. ¶ Et qui metit mercedem accipit.
 & congregat fructum inuitam aeternam. ¶ Ut
 & qui seminat simul gaudet. & qui metit. ¶ In
 hoc enim est uerbum uerum. quia alius est
 qui seminat. & alius est qui metit. ¶ Ego misi
 uos metere. quod uos non laborastis. ¶ Alii la-
 borauerunt. & uos in labores eorum introistis.
 ¶ Excitantate autem illa. multi crediderunt in e-
 samaritanorum. propter uerbum mulieris
 testimonium perhibentis. quia dixit michi
 omnia quaecumque feci. Cum uenissent ergo

ad illud samaritani rogauerunt eum ut ibi ma-
neret. Et mansit ibi duos dies. & multo plures
crediderunt propter sermonem eius. Et mulie-
ri dicebant. Quia iam non propter tuam lo-
quendam credimus. Ipse enim audiuimus & sei-
mus. quia hic est uere saluator mundi. **P**ost
duos autem dies exiit inde. & abiit in galileam.

Ipse enim ih̄c testimonium perhibuit. quia
propheta in sua patria honorem non habet.
Cum ergo uenisset in galileam. exceperunt eū
galilei. cum omnia uidissent quae fecerat iero-
solymis in die festo. & ipsi uenerant in diem fe-
stum. Uenit ergo iterum in chanan galileae.
ubi fecit aquam uinum. **E**t erat quidam
regulus. cuius filius infirmabatur capharna-
um. hic cum audisset quia ih̄c adueneret au-
dacia in galileam. abiit ad eum. & rogabat eum
ut descenderet. & sanaret filium eius. Incipi-
ebat enim mori. Dixit ergo ih̄c ad eum. Ni-
si signa & prodigia uideritis. non creditis. Di-

lo. xxviii.
vii.
m. xxviii.

lo. xxxv.
i.
m. xlii.
m. li.
l. xxi.

lo. xxxvi.
x.
d. l.

lo. xxxviii.
iii.
m. lxi.
l. lv.

est ad eum regulus. Dñe. descende priusquam
 moriatur filius meus. Dicit ei ih̄c. Uade. fi-
 lius tuus uiuit. Credidit homo sermoni. quē
 dixit ei ih̄c. & ibat. Iam autem eo descendentē.
 serui occurrerunt ei. & nuntiauerunt dicentes.
 quia filius eius uiuere. Interrogabat ergo horā
 ab eis in qua melius habuerit. Et dixerunt ei.
 Quia hēi hora septima. reliquit cum febris. Co-
 gnouit ergo pater. quia illa hora erat. in qua di-
 xit ei ih̄c. filius tuus uiuit. Et credidit ipse. &
 domus eius tota. hoc iterum secundum signū
 fecit ih̄c. cum uenisset a iudaea in galilēam.

V
 10. xxxviii.
 20. lxx.
 30. xc.
 40. xxi.

L E A M.
P O S T H A E C
 erat dies festus iudaeorum. & ascen-
 dit ih̄c ierosolimā. Est autem ieroso-
 limis probatica piscina. quae cognominatur
 hebraice bethsaida. quinq; portae habens.
 In his iacebat multitudo magna. languentium.
 caecorum. aridorum. claudorum. expectantiū

aquae motum Angelus autem dñi secundum
tempus descendebat in piscinam. & mouebatur
aqua. Et qui prior descendisset in piscinam.
post motionem aquae. sanus fiebat. aqua cūq;
tenebatur infirmitate. Erat autē q̄dam homo
ibi. xxxix & octo annos. habens in infirmitate
sua. Hunc cum uidisset ih̄c iacentem. & cogno
uisset quia iam multum tempus habet. di
xit ei. Vis sanus fieri? Respondit ei. Linguidus.
Dñe. hominem non habeo. ut cum turbata
fuerit aqua. mittat me in piscinam. Dum
uenio enim ego. alius ante me descendit. Dicit
ei ih̄c. Surge. tolle grabatum tuum &ambu
la. Et statim sanus factus est homo. & sustu
lit grabatum suum. & ambulabat. Erat autē
sabbatum in illo die. Dicebant iudaei illi q̄ sa
natus fuerat. Sabbatum est. non licet tibi tol
lere grabatum tuum. **R**espondit eis. Qui
me fecit sanum. ille michi dixit. Tolle grabat
um tuum. & ambula. Interrogauerunt ergo

cum. Quis est ille homo. qui dixit tibi tolle
grabatum tuum & ambula. Is autem qui sa-
nus fuerat effectus. nesciebat quis esset. Ih̄c enim
declinavit a turba. constituta in loco. postea
inuenit eum in templo. & dixit illi. Ecce
sanus factus es. iam noli peccare. ne deterius ti-
bi aliquid contingat. Abiit ille homo. & nunti-
auit iudaeis. quia ih̄c esset. qui fecit eum sanū.

P ropterea persequabantur iudaei in̄m. quia haec
faciebat in sabbato. Ih̄c autem respondit eis. pa-
ter meus usq. modo operatur. & ego operor.

P ropterea ergo magis quaerebant eum iudaei
interficere. quia non solum soluebat sabbatum.
sed & patrem suum dicebat dñm. aequalem se
faciens dō. Respondit itaq. in̄c. & dixit eis.

A men amen dico uobis. non potest filius facere
quicquam a se. nisi quod uiderit patrem faci-
entem. Quaecumq. enim ille fecerit. haec et
& filius similiter facit. pater enim diligit fi-
lium. & omnia demonstrat ei quae ipse facit.

& maiora his demonstrabit ei opera. ut uos miremini. Sicut enim pater suscitauit mortuos & uiuificat. sic & filius quos uult uiuificat. Neque enim pater iudicat quemquam. sed iudicium omne dedit filio. ut omnes honorificent filium. sicut honorificant patrem. **Q**ui non honorificat filium. non honorificat patrem. qui misit illum.

lo. xl.
m. xxviii.
m. xxviii.
l. xxviii.

lo. xli.
x.
sol.

Amen amen dico uobis. quia qui uerbum meum audit & credit ei qui misit me. habet uitam aeternam. & in iudicium non uenit. sed transit a morte in uitam. Amen amen dico uobis. quia uenit hora & nunc est. quando mortui audient uocem filii dei. & qui audierint uiuent. Sicut enim pater habet uitam in semetipso. sic dedit & filio uitam habere in semetipso. Et potestatem dedit ei & iudicium facere. quia filius hominis est. Nolite mirari hoc. quia uenit hora in qua omnes. qui in monumentis sunt. audient uocem eius & procedent. Qui bona fecerunt. in resurrectionem uitae. Qui uero

mala egerunt in resurrectionem iudicii. Non
possum ego. ame ipso facere quicquam. Sicut
audio iudico. & iudicium meum iustum est.

Quia non quaero uoluntatem meam. sed uolun-
tatem eius qui misit me. **S**ic ego testimo-
nium perhibeo de me. testimonium meum non est
uerum. Alius est qui testimonium perhibet
de me. & scio quia uerum est testimonium.
quod perhibet de me. Uos misistis ad iohanne
& testimonium perhibuit ueritati. Ego autem
non ab homine testimonium accipio. sed hec
dico. ut uos salui sitis. Ille erat lucerna ardens
& lucens. uos autem uoluistis exultare ad ho-
ram. in luce eius. Ego autem habeo testimo-
nium. maius iohanne. Opera enim quae de-
dit michi pater. ut perficam ea. ipsa opera.
quae ego facio. testimonium perhibent de me.
quia pater me misit. Et qui misit me pater. ipse
testimonium perhibuit de me. **N**eq. uocem eius
umquam audistis. neq. speciem eius uidistis.

Et uerbum eius non habetis in uobis manens. quia quem misit

lo. xlii.
m. cccc. vi.
l. cccc. xxi.

lo. xliii.
s. x. l.

lo. xliii.
m. cccc. xxi.
l. cccc. xxi.

lo. xliii.
s. x. l.

ille huic uos non creditis. Scrutamini scriptu-
ras quia uos putatis in ipsis uitam aeternam
habere. Et illae sunt quae testimonium per-
hibent de me. Et non uultis uenire ad me
ut uitam habeatis. Claritatem ab hominibus
non accipio sed cognoui uos qui dilectione
di non habetis in uerbis. Ego ueni in nomine
patris mei & non accipitis me. Si alius uene-
rit in nomine suo illum accipietis. Quomo-
do potestis uos credere qui gloriam ab inuice
accipitis & gloriam quae a solo est dō non que-
ritis. Nolite putare quia ego accusaturus sim
uos apud patrem. Est qui accuset uos moyses
in quo uos speratis. Si enim crederetis moysi
crederetis forsitan & michi. De me enim ille
scripsit. Si autem illius literis non creditis.

la. s. lvi.
m. lxxv.
m. lxxvi.
l. lxxvii.
a. xlv.

Post haec abiit
in galileam quod est
tiberiadis. Et sequebatur eum multitudo

VI.

magna. quia uidebant signa quae faciebat su-

per his qui infirmabantur. **S**ubito ergo in-

montem iherosolymorum. & ibi sedebat cum discipulis su-

is. **E**rat autem proximum pascha. dies fe-

stus iudeorum. **C**um subleuasset ergo

oculos iherosolymorum. & uidisset quia multitudo maxi-

ma uenit ad eum. dicit ad philippum. Unde

ememus panes. ut manducent hi. hoc autem

dicebat temptans eum. ipse enim sciebat.

quid esset factururus. Respondit ei philippus.

Ducentorum denariorum panes non suffici-

unt eis. ut unusquisque modicum quid accipi-

at. Dicit ei unus ex discipulis eius. andreas.

frater simonis petri. Est puer unus hic. qui

habet quinque panes hordeaceos. & duos pisces.

Sed haec quid sunt inter tantos. Dixit ergo

iherosolymorum. Facite homines discumbere. Erat autem

spatium multum in loco. Discubuerunt ergo ui-

ri numero quasi quinque milia. Accepit ergo

panes iherosolymorum. & cum gratias egisset. distribuit

l. g. xlviii.
m. cxi.
l. xxi.
l. g. xlviii.
m. cxi.
l. xxi.
l. g. xlviii.
m. cxi.
l. xxi.
l. g. xlviii.
m. cxi.
l. xxi.

l. g. xlviii.

m. cxi.

10. l.
§. 1

10. l.
111.
on. el.
on. lxxv.

discumbentibus. Similiter & ex piscibus quan-
tum uolebant. Ut autem impleti sunt dixit
discipulis suis. Colligite quae suprauerunt
fragmenta. ne periant. Collegerunt ergo &
impleuerunt duodecim cophinos fragmen-
torum. ex quinque panibus hordeaceis quae su-
per fuerunt his qui manducauerant. **I**lli
ergo homines cum uidissent quod fecerat si-
gnum dicebant. Quia hic est uere propheta.
qui uenturus est in mundum. Iñc ergo cum
cognouisset quia uenturi essent ut raperent
eum & facerent eum regem. **F**ugit itru-
minuntem. ipse solus. Ut autem sero factu-
est. descendunt discipuli eius ad mare. Et
cum ascendissent nauim. uenerunt transma-
re in capharnaum. Et tenebrae iam factae
erant & non uenerat ad eos ihñc. Mare autem
magno uento flante. exurgebat. Cum remi-
gassent ergo quasi stadia. xxx. aut triginta.
uident ihñm ambulantiem super mare & pro

ximum nau fieri. & amuerunt. Ille autem
 dicit eis. Ego sum. nolite timere. Voluerunt
 ergo accipere eum in nauim. & statim sunt
 nauis ad terram quam ibant. **A**ltera die
 turba quae stabat transmare. uidit quia na
 uicula alia non erat ibi nisi una. & quia non
 introisset eum discipulis suis. in nauim. sed
 soli discipuli eius abissent. Aliae uero super ne
 nerunt naues. & tribus die iuxta locum. ubi
 manducauerunt panem. gratias agente dño.

- C**um ergo uidisset turba. quia non esset in
 ibi. neq. discipuli eius. ascenderunt in nauiculam.
 & uenerunt capharnaum. quia erant in itin.
Et cum inuenissent eum transmare. dixerunt
 ei. Rabbi. quando huc uenisti. Respondit in
 & dixit. Amen amen dico uobis. quia et nunc
 non quia uidistis signa. sed quia manducauistis
 ex panibus. & saturati estis. Operamini non
 cibum qui perit. sed qui permanet in uitam
 aeternam. quem filius hominis dabit uobis.

hunc enim pater signauit dñs. Dixerunt ergo ad eum. Quid faciemus ut operemur opera dñi. Respondit ih̄c. & dixit eis. hoc est opus dñi. ut credatis in eum quem misit ille.

Io. I. iiii.
m. cxi.
m. lxxvii.

Dixerunt ergo ei. Quod ergo tu facis signum. ut uideamus & credamus tibi. quid operaris.

Io. I. iiii.
S o l

Patres nostri manducauerunt manna inde festo. sicut scriptum est. panem de caelo dedit eis manducare. Dixit ergo eis ih̄c.

Amen amen dico uobis. non moyses dedit uobis panem de caelo. sed pater meus. dat uobis panem uerum de caelo. panis enim dñi est qui descendit de caelo. & dat uitam mundo. Dixerunt ergo ad eum. Dñe. semper da nobis panem hunc.

Io. I. iiii.
m. cclxxviii.
m. cxcv.
l. cclviii.

Dixit autem eis ih̄c. Ego sum panis uitae. qui uenit ad me. non esurier. Et qui credit in me. non sitiet unquam.

Sed dixi uobis. quia & uidistis me. & non creditis.

Io. I. vi.
S o l

Omne quod dat michi pater. illud ad me ueniet. & cum qui uenit ad me

Io. lviij.
m. cxxxi.
l. cclxxxi.

Io. lviij.
S. o. l.

non creiam foras. **Q**uia descendi de caelo
ut non faciam uoluntatem meam sed uo-
luntatem eius qui misit me. **H**acc est au-
tem uoluntatem eius qui misit me patris
ut omne quod dedit michi non perdam
exco. sed resuscitem illud in nouissima die.
h acc est enim uoluntas patris mei qui misit
me. ut omnis qui uidet filium. & credit in
eum. habeat uitam aeternam. Et resuscita-
bo ego eum in nouissimo die. **M**urmu-
rabant ergo iudaei de illo. quia dixisset.
Ego sum panis qui de caelo descendi. & dice-
bant. Nonne hic est ihc filius ioseph. cuius
nos nouimus patrem & matrem. Quomodo
ergo dicit hic. quia de caelo descendi. **R**e-
spondit ergo ihc. & dixit eis. Nolite mur-
murare in inuicem. Nemo potest uenire
ad me. nisi pater qui misit me traxerit eu.
Et ego resuscitabo eum in nouissimo die.
Et sicut scriptum in prophetis. Et erunt omnes

Io. lviij.
m. cclxi.
l. cclxi.

Io. lx.
S. o. l.

Io. Ier.
III.
In. ex. vi.
L. ex. viii.

Io. Ier.
S. o. l.

Io. Ier.
In. ex. viii.
In. ex. viii.
L. ex. viii.
Io. Ier.

Io. Ier.
In. ex. viii.
In. ex. viii.
L. ex. viii.

Io. Ier.
S. o. l.

docibiles di. Omnis qui audiuit. a patre & didi-
cit. uenit ad me. **N**on quia patrem uidit
quisquam. nisi is qui est adō. hic uidit patrem.

Amen. amen dico uobis. qui credit in me. habet
uitam aeternam. **E**go sum panis uitae.

Patres uři manducauerunt manna in deserto.
& mortui sunt. hic est panis de caelo descen-
dens. ut si quis ex ipso manducauerit. non mori-
riatur. **E**go sum panis uiuus. qui de caelo
descendi. Siquis manducauerit ex hoc pane.

uiuet in aeternum. Et panis quem ego dabo.
caro mea est pro mundi uita. **L**itigabant
ergo iudaei. ad inuicem dicentes. Quomodo
potest hic dare nobis carnem suam ad mandu-
candum. Dixit ergo eis ihc. Amen amen dico
uobis. nisi manducaueritis carnem filii homi-
nis. & biberitis eius sanguinem. non habebitis
uitam in uobis. Qui manducat meam carnem.
& bibit meum sanguinem. habet uitā aeternā.
Et ego resuscitabo eum in nouissimo die.

Io. lexi.
in ebo. cxi.
L. cxi.
Io. lexi.
S. o. l.

Caro enim mea uere ē cib⁹ & sanguis meus uere est
potus. **Q**ui manducat meam carnem & bi
bit meum sanguinem in me manet & ego in
illo. Sicut misit me uiuens pater & ego uiuo
propter patrem. Et qui manducat me & ipse
uiuet propter me. hic est panis qui de celo
descendit non sicut manducauerunt patres
uiri manna & mortui sunt. Qui manducat
hunc panem uiuet in aeternum. Hanc dixit
in synagoga docens in capharnaum. Multi
ergo audientes ex discipulis eius dixerunt.

Tu uisus est hic sermo. quis potest cum audire.

Sciens autem ihc apud semetipsum quia mur
murarent de hoc discipuli eius dixit eis. hoc
non scandalizat. **S**ic ergo uidemus filium
hominis ascendentem. ubi erat prius. **S**p̄s
est qui uiuificat. caro non prodest quicquā.

Verba quae ego locutus sum uobis sp̄s & uita
sunt. Sed sunt quidam ex uobis qui non
credunt. **S**icbat enim ab initio ihc qui

Io. lexi.
in ebo. cxi.
L. cxi.
Io. lexi.
in ebo. cxi.
L. cxi.

Io. lexi.
S. o. l.

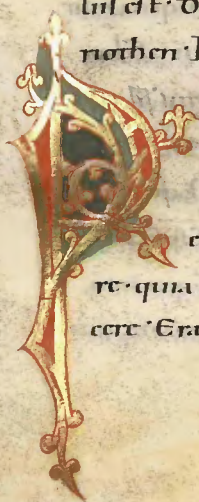
Io. lexi.
in ebo. cxi.
L. cxi.

Io. lxxiii.
§ o l.

essent non credentes. & quis traditurus esset
cum. **E**t dicebat propterea dixi uobis.
quia nemo potest uenire ad me. nisi fuerit
ei datum a patre meo. Ex hoc multa discipu
lorum eius abierant retro. etiam non cum
illo ambulabant. Dixit ergo ih̄c ad duode
cim. Numquid & uos uultis abire. **R**e
spondit ergo ei simon petrus. Dñe. ad quē
ibimus. Verba uitae aeternae habes. & nos
credidimus & cognouimus. quia tu es x̄p̄s
filius dī. **R**espondit eis ih̄c. Non ne ego
uos duodecim elegi. & unus ex uobis diabo
lus est. Dicebat autem iudam simonis sca
rioth. hic enim erat traditurus cum.

Io. lxxiiii.
§ o lxxv.
Io. lxxvii.
l. xxviii.

Io. lxxv.
§ o l.

cum esset unus ex duodecim.

POST HAEC AM

bulabat ih̄c in galilea. non

enim uolebat in iudaea ambula
re. quia quaerebant eum iudici interfici
cere. Erat autem in proximo. dies festus

iudaeorum. sēnophēgia. Dixerunt autē
 ad eum fratres eius. Transi hinc & iude in
 iudaeam. ut & discipuli tui videant opera
 tua quae facis. Nemo quippe in occulto
 quid facit. & quaerit ipse in palam esse. Si
 haec facis. manifesta te ipsum mundo. Neq̃
 enim fratres eius credebant in eum. Dicit
 ergo eis ihs. Tempus meum non dum ad
 uenit. tempus autem ur̃m semper est pa
 ratum. Non potest mundus odisse uos.
 me autem odit. quia ego testimonium p
 habeo de illo. quia opera eius mala sunt. Uos
 ascendite ad diem festum hunc. ego non dū
 ascendo. ad diem festum istum. quia meum
 tempus nondum impletum est. haec cum
 dixisset. ipse mansit in galilea. Ut autē ascen
 derunt fratres eius. tunc & ipse ascendit ad
 diem festum. non manifeste. sed quasi in oc
 culto. Iudaei ergo querebant eum in die fe
 sto. & dicebant. Ubi est ille. Et murmur

multus de eo erat inturba. Quidam enim dicebant. quia bonus est. Alii autem dicebant. non. sed seducit turbas. Nemo tamen loquebatur palam de illo. propter metum iudeorum. Iam autem die festo mediante. ascendit ih̄c in templum. & docebat. Et mirabantur iudaei dicentes. Quomodo hic literas scit. cum non didicerit. Respondit eis ih̄c. & dixit. Quia ea doctrina non est mea. sed eius qui misit me. Si quis uoluerit uoluntatem eius facere. cognoscet de doctrina utrum ex deo sit. an ego a me ipso loquar. Qui a semet ipso loquitur. gloriam propriam quaerit. Qui autem quaerit gloriam eius qui misit illum. hic uerax est. & in iusticia in illo non est. Nonne moyses dedit uobis legem. & nemo ex uobis facit legem. Quid me quaeritis interficere. Respondit turba & dixit. Docmonium habes. quis te quaerit interficere. Respondit ih̄c. & dixit eis. Unum opus feci. & omnes miramini. Pro

propterea moyses dedit uobis circumcisionem.
 non quia ex moysē est. sed ex patribus. & in
 sabbato circumciditis hominem. Si circum
 cisionem accipit homo in sabbato ut non sol
 uatur lex moysi. mihi indignamini quia to
 tum hominem sanum feci in sabbato. Nolite
 iudicare secundum faciem. sed iustum iudici
 um iudicate. Dicebant ergo quidam ex iero
 solymis. Nonne hic est quem quaerunt in
 terficere. Ecce palam loquitur. & nichil cidi
 cunt. Numquid uere cognouerunt principē
 quia hic xps. Sed hunc scimus unde sit. Xps
 autem cum uenisset. nemo scit unde sit.

Clamabat ergo docens in templo iūc. & dicens.
 Et me scitis. & unde sim scitis. & a me ipso non
 ueni. sed est uerus qui misit me. quem uos ne
 scitis. Ego scio eum. quia ab ipso sum. & ipse
 me misit. **Q**uaerebant ergo cum appren
 dere. & nemo misit in illum manus. quia non
 dum uenerat hora eius. **D**e turba autem

lo. lxxv.
 m. lxxv.
 m. lxxviii.
 l. cclv.

lo. lxxv.
 m. lxxv.
 m. lxxviii.
 l. cclv.

lo. lxxv.
 § 1

lo. lxxviii.
m. ccc.
m. clxxv.
l. cclxxv.

lo. lxxx.
S. x. l.

lo. lxxxv.
S. x. l.

multi crediderunt in eum. & dicebant Xpc
cum uenerit. numquid plura signa faciet.
quam quae hic facit. Audierunt pharisei
urbem murmurantem de illo haec. **E**t
miserunt principes & pharisei ministros.
ut apprehenderent eum. **D**ixit ergo ihs.
Ad huc modicum tempus uobiscum sum. &
uado ad eum qui misit me. **Q**uæratis
me & non inuenietis. & ubi sum ego. uos nō
potestis uenire. **D**ixerunt ergo iudei ad
semetipsos. Quo hic iuratus est. quia non in
uenimus eum. Numquid in dispersionem
gentium iuratus est. & docturus gentes. Quis
est hic sermo quem dixit. **Q**uæratis me &
non inuenietis. & ubi sum ego. uos non pote
stis uenire. **I**n nouissimo autem die magno
festiuitatis. stabat ihs. & clamabat dicens.
Si quis sitit. ueniat ad me. & bibat. Qui credit
in me. sicut dicit scriptura. flumina deuen
ire eius fluent. **Q**uae uiuae. hoc autē dixit

de spū·quem accepturi erant credentes in eū·

Non dum enim erat sps̄ datus·quia ih̄c non
dum fuerat glorificatus· **E**x illa ergo
turba cum audissent hos sermones·dicebat·

hic est uere propheta· alii dicebant· hic est

xpc̄· **Q**uidam autem dicebant· Num
quid agas· itea· xpc̄ uenit· Non ne scriptura
dicit· quia ex semine dauid· & de bethleem
castello ubi erat dauid· uenit· xpc̄· **D**is

sensio itaq· facta est in turba· propter cū·

Quidam autem ex ipsis uolebant appren-
dere eum· sed nemo misit super illum ma-

nus· **U**enerunt ergo ministri ad ponti-
fices & pharisaeos· & dixerunt eis illi· Quare

non adduxistis eum· Responderunt mini-

stri· Numquam sic locutus est homo· sicut

hic homo· Responderunt ergo eis phari-

saei· Numquid & uos seducti estis· Num
quid aliquis ex principibus credidit in eum·
aut ex pharisaeis· Sed turba haec· quae non

lo. lxxxi.
m. cxx.

lo. lxxxi.
m. v.

lo. lxxxi.
s. o. l.

lo. lxxxi.
m. cxx.
l. cxxii.

lo. lxxxi.
s. o. l.

nouit legem. maledicti sunt. Dicit nicodemus
ad eos ille qui uenit ad eum nocte. qui erat
unus ex iis. Numquid lex nostra iudicat
hominem. nisi audierit ab ipso prius. & co
gnouerit quid faciat. Responderunt & di
xerunt ei. Numquid & tu galileus es. Seru
tare & inde. quia propheta agalilea non sur
git. Et reuersi sunt unusquisque in domum
suam. Ihesus autem perrexit in montem oli
ueti. & diluculo iterum uenit in templum.
Et omnis populus uenit ad eum. & sedens do
cebat eos. **A**dducunt autem scribae & pha
risaici mulierem in adulterio deprehensam.
& statuerunt eam in medio. & dixerunt ei.
Magister. hec mulier modo deprehensa est in
adulterio. In lege autem moyses mandauit
nobis huiusmodi lapidare. Tu ergo quid
dicis. Hae autem dicebant temptantes eum
ut possent accusare eum. Ihesus autem incli
nans se deorsum. digito scribebat in terra.

Cum autem persequerentur interrogantes eum.
 crexit se. & dixit eis. Qui sine peccato est ue
 strum. primus in illam lapidem mittat. Et
 iterum se inclinans. scribebat in terra. Audi
 entes autem. unus post unum exiebant. in
 cipientes a senioribus. Et remansit solus. &
 mulier in medio stans. Erigens autem se ih̄c.
 dixit ei. Mulier. ubi sunt qui te accusabant.

Nemo te condemnauit. Quae dixit. Nemo
 dñe. Dixit autem ih̄c. Nec ego te condem
 nabo. Uade. & amplius iam noli peccare. He
 rum ergo locutus est ih̄c dicens. Ego sum lux
 mundi. Qui sequitur me. non ambulabit
 in tenebris. sed habebit lucem uitae. Dixerunt
 ergo ei pharisaei. Tu de te ipso testimonium
 perhibes. Testimonium tuum non est uerū.

R espondit ih̄c. & dixit eis. Et si ego testimoni
 um perhibeo de me ipso. uerum est testimo
 nium meum. quia scio unde ueni. & quo ua
 do. Uos autem nescitis unde uenio. aut quo

uado. Uos secundum carnem iudicatis ego
non iudico quemquam. Et si iudico ego. iu-
dicium meum uerum est. quia solus non
sum. sed ego & qui me misit pater. Et in le-
ge uŕa scriptum est quia duoz hominũ testi-
monũ uicet. Ego sum qui testimonium per-
hibeo de me ipso. & testimonium perhibeo
de me. qui misit me pater. Dicebant ergo
ei. Ubi est pater tuus. **R**espondit ihs.

lo. lxxviii.
in. cxi.
l. cxxviii.

Neq. me scitis. neq. patrem meum. Si me sci-
tis. forsitan & patrem meum scitis.
Hec uerba locutus est ihs athenis philacio. docens
in templo. Et nemo apprehendit eum. q̃a
necdum uenisset hora eius.

lo. lxxviii.
in. cxi.
l. cxxviii.
et. cxxviii.
et. cxxviii.

IXIT ERGO

VIII.

Dixerunt ei ihs. Ego uado. & que-
rans me. & in peccato uestro mo-
riemini. Quo ego uado. uos non potestis sur-
rire. Dicebant ergo iudaei. Numquid in-
terficiet semetipsum. quia dicit. quo ego

lo. lxxviii.
§. l.

uado. uos non potestis uenire. Et dicebat eis.
 Uos de deorsum estis. ego de supernis sum.
 Uos de mundo hoc estis. ego non sum de hoc
 mundo. Dixi ergo uobis. quia moriemini
 in peccato uro. Dicebat ergo ei. Tu quis es.
 Dixit ei ihc. Principium. qui & loquor uo
 bis. Multa habeo de uobis loqui & iudica
 re. sed qui misit me uerax est. Et ego quae
 audiui ab eo. haec loquor in mundo. Et nō
 cognouerunt. quia patre eis dicebat dñm.
 Dixit ergo eis ihc. Cum exaltaueritis filium
 hominis. tunc cognoscetis quia ego sum.
 & a me ipso facio nichil. sed sicut docuit me
 pater. haec loquor. Et qui misit me mecum
 est. & non reliquit me solum. quia ego que
 placita sunt ei. facio semper. haec illo lo
 quente. multi crediderunt in eum. Dice
 bat ergo ihc ad eos. qui crediderunt ei iude
 os. Si uos manseritis in sermone meo. uere
 discipuli mei eritis. & cognoscetis ueritatem.

& ueritas liberabit uos. Responderunt ei. Se-
men abrahæ sumus. & nemini seruiui-
mus. Quomodo ei dicis. liberi eritis. Re-
spondit ei ih̄c. Amen. amen dico uobis. quia
omnis qui facit peccatum. seruus est pecca-
ti. Seruus autem non manet in domo in æter-
num. filius manet in æternum. Si ergo fili-
us uos liberauerit. uere liberi eritis. Scio
quia filii abrahæ estis. sed quæritis me inter-
ficere. quia sermo meus non capit in uobis.
Ergo quod uidi apud patrem loquor. & uosque
uidetis apud patrem ur̄m faciatis. Respon-
derunt & dixerunt ei. Pater noster abrahā
est. Dicit ei ih̄c. Si filii abrahæ estis. opera
abrahæ facite. Nunc autem quæritis me
interficere. hominem qui ueritatem locutus
sum uobis. quam audiui a dō. hoc abraham
non fecit. uos facitis opera patris ur̄i. Dixe-
runt itaq; ei. Nos ex formatione non sumus
nati. unum patrem habemus dñm. Dixit er

go eis iñc. Si dñs pater uester esset. diligere eos
 utiq; me. Ego enim ex dō processi & ueni.
 Neq; enim ame ipso ueni. sed ille me misit.
 Quare loquidam mecum non cognoscitis. quia
 non potestis audire sermonem meum. Uos
 ex patre diabolo estis. & desideria patris sui
 uultis facere. Ille homicida erat ab initio.
 & in ueritate non stetit. quia non est ueri-
 tas in eo. Cum loquitur mendacium. ex pro-
 priis loquitur. quia mendax est. & pater
 eius. Ego autem quia ueritatem dico. non
 creditis michi. Quis ex uobis arguit me de
 peccato. Si ueritatem dico. quare uos non
 creditis michi. Qui est ex dō. uerba dñi audit.
 Propterea uos non auditis. quia ex dō n̄ estis.
 Responderunt igitur iudaei. & dixerunt ei.
 Non ne bene dicimus nos. quia samaritanis
 estis. & demonium habes. Respondit iñc.
 Ego demonium non habeo. sed honorifico
 patrem meum. & uos inhonorastis me. Ego

autem non quaero gloriam meam. est qui
quaerit & iudicet. Amen amen dico uobis
si quis sermonem meum seruaerit. morte
non uidebit in aeternum. Dixerunt ergo iu
daci. Nunc cognouimus quia demonium
habes. Abraham mortuus est & prophetae.
& tu dicis si quis sermonem meum seruaue
rit. non gustabit mortem in aeternum. Num
quid tu maior es patre nro abraham. qui
mortuus est & prophetae mortui sunt. que
re ipsum facis. Respondit ihc. Si ego glori
fico me ipsum. gloria mea nichil est. Est
pater meus qui glorificat me. quem uos
dicitis quia ds noster est. & non cognouistis
eum. Ego autem noui eum. Et si dixero
quia non scio eum. ero similis uobis men
dax. Sed scio eum. & sermonem eius seruo.
Abraham pater uester exultauit ut uideret
diem meum. & uidit. & gaudisus est. Dixe
runt ergo iudaci ad eum. Quinquaginta

annos non dum habes. & abraham uidisti.

Dixit eis ihs. Amen amen dico uobis. ante
quam abraham fieret. ego sum. Tulerunt
ergo lapides. ut iacerent in eum. Ihs autem
abscondit se. & exiit de templo.

Et practeriens. uidit hominem cecum a nati
uitate. Et interrogauerunt eum discipuli
sui. Rabbi. quis peccauit hic aut parentes eius.
ut cecus nasceretur. Respondit ihs. Neque
hic peccauit. neq. parentes eius. sed ut mani
festentur opera di in illo. Ne opus sit opera
ri opera eius qui misit me. donec dies est. Ut
nunc nox. quando nemo potest operari. Quā
diu in mundo sum. lux sum mundi. hanc
cum dixisset. expuit in terram. & fecit lutū
ex spuito. & linxit lutum super oculos eius.
& dixit ei. Uade lāua in uatatoria siloat. qđ
interpretatur missus. Abiit ergo & lauit.
& uenit uidens. Itaq. uicini & qui uidebant
cum prius quia mendiculus erat. dicebant.

N onne hic est qui sedebat & mendicabat Ali
dicebant quia hic est. Ali autem nequaquam
sed similis est eius Ille uero dicebat quia ego
sum Dicebant ergo ei Quomodo aperti sunt
tibi oculi Respondit Ille homo qui dicitur
ih̄c lutum fecit & unxit oculos meos & dixit
michi Uade ad natatorem siloac & laua
Et abui & laui & uidi Et dixerunt ei Ubi est
ille Ait Nescio Adducunt eum ad phari
saeos qui caceus fuerat Erat autem sabbatū
quando lutum fecit ih̄c & aperuit oculos eius
I terum ergo interrogabant eum pharisaei
quomodo uidisset Ille autem dixit eis Lu
tum posuit michi super oculos & laui & ui
deo Dicebant ergo ex pharisaeis quidam
Non est hic homo adō qui sabbatum non eu
sodit Ali dicebant Quomodo potest ho
mo peccator haec signa facere Et scis in erat
meis Dicunt ergo caceo iterum Tu quid di
cis de eo qui aperuit oculos tuos Ille autē

dixit. Quia propheta est. Non crediderunt
 ergo iudei de illo quia cecus fuisset & uidi-
 set. donec uocauerunt parentes eius qui ui-
 derat. & interrogauerunt eos dicentes. hic
 est filius uelut quem uos dicatis quia cecus
 natus est. quomodo nunc ergo uidet. Re-
 sponderunt eis parentes eius & dixerunt.
 S. ciemus quia hic est filius noster. & quomodo
 natus est. Quomodo autem nunc uidet ne-
 scimus. aut quis eius aperuit oculos nos nesci-
 mus. Ipsum interrogate. aetatem habet. ipse
 de se loquatur. Hanc dixerunt parentes eius.
 quia timebant iudaeos. Iam enim conspira-
 uerant iudaei. ut si quis eum confiteretur xpm.
 extra synagogam fieret. Propterea parentes
 eius dixerunt. quia aetatem habet. ipsum in-
 terrogate. Vocauerunt ergo rursus hominem
 qui cecus fuerat. & dixerunt ei. Da gloriam
 dñi. nos scimus. quia hic homo peccator est.
 Dixit ergo ille. Si peccator est nescio. unū scio.

quia cecus cum essem modo uideo. Dixerunt
ergo illi. Quid fecit tibi. quomodo aperuit
tibi oculos. Respondit eis. Dixi uobis iam &
audistis. quid iterum uultis audire. Num
quid & uos uultis discipuli eius fieri. Maledi-
xerunt ei & dixerunt. Tu discipulus illius
sis. nos autem moysi discipuli sumus. Nos sci-
mus quia moysi locutus est deus hunc autem nesci-
mus unde sit. Respondit ille homo & dixit
eis. In hoc enim mirabile est. quia uos nesci-
tis unde sit & aperuit oculos meos. Scimus
autem quia peccatores deus non audit. sed si
quis dei cultor est & uoluntatem eius facit.
hunc exaudit. A saculo non est auditum quia
aperuit quis oculos cecis nati. Nisi esset hic
ad deum non poterat facere quicquam. Respon-
derunt & dixerunt ei. In peccatis natus es
totus & tu doces nos. Et ceciderunt cum so-
ras. Audiuit me quia ceciderunt cum foras.
& cum inuenisset eum. dixit ei. Tu credis in

filium dñi. Respondit ille. & dixit. Quis est
 dñe. ut credam in eum. Et dixit ei iñe. Et ui
 disti eum. & qui loquitur tecum. ipse est. At
 ille ait. Credo dñe. Et proci dens. adora uit eū.
 Et dixit ei iñe. In iudicium ego in hunc mun
 dum ueni. ut qui non uident uideant. & qui
 uident caeci fiant. Et audierunt ex pharise
 is qui cum ipso erant. & dixerunt ei. Num
 quid & nos caeci sumus. Dixit eis iñe. Si caeci
 essetis. non haberetis peccatum. Nunc uero
 dicatis quia uidemus. peccatum uestrum

M A N E T

AMEN

.VIIIJ.

dico uobis. qui non intrat per
 ostium mouile ouium. sed
 ascendit aliunde. ille fur est. & latro. Qui
 autem intrat per ostium. pastor est ouium.
 h uic ostiarius aperit. & oues uocem eius audi
 unt. Et proprias oues uocat nominatim. &

educt eas. Et cum proprias oues emisere. an
te eas iadit. & oues illius secuntur. quia sciunt
noctem eius. Alienum autem non secuntur.
sed fugiunt ab eo. quia non nouerunt noctem
alienorum. hoc prouerbum dixit eis ih̄c.

Illi autem non cognouerunt. quid loqueretur
eis. Dixit ergo eis iterum ih̄c. Amen amen
dica uobis. quia ego sum ostium ouium.

Omnes quotquot uenerunt. fures sunt & la
trones. sed non audierunt eos oues. Ego sum
ostium. per me si quis introierit saluabitur
& ingredietur & egredietur & pascua inueniet.

Fur non uenit nisi ut furctur. & inactet & per
dat. Ego ueni ut uitam habeant. & abundan
tius habeant. **E**go sum pastor bonus.

Bonus pastor. animam suam dat pro ouibus
suis. Mercenarius & qui non est pastor. cuius
non sunt oues propriae. uidet lupum uenien
tem. & dimittit oues & fugit. Et lupus rapit.
& dispergit oues. Mercenarius fugit. quia

mercenarius est & non pertinet ad eum de
ouibus. Ego sum pastor bonus & cognosco
meas & cognoscunt me meas. **S**icut no
uit me pater & ego agnosco patrem.

Et animam meam pono pro ouibus meis.
Et alias oues habeo quae non sunt ex hoc ouile.
& illas oportet me adducere & uocem meam au
diunt. Et fiet unum ouile & unus pastor.
Propterea me pater diligit quia ego pono ani
mam meam ut iterum sumam eam. Nemo
tollit eam a me sed ego pono eam a me ipso.
Potestatem habeo ponendi eam & potestatem
habeo iterum sumendi eam. hoc mandatum
accepi a patre meo. Dissensio iterum facta est
inter iudeos propter sermones hos. Dicebat
autem multi ex ipsis. Demonium habet &
insanit quid eum auditis. Alii dicebant. Hae
uerba non sunt demonium habentis. Num
quid demonium potest caecorum oculos
aperire. **F**acta sunt autem encenia in iero

lo. xxi.
m.
in. cxi.
l. cxxviii.

lo. xxi.
m.
in. cxi.
l. cxxviii.
S. o. l.

solimis & hic miserat. Et ambulabat ih̄c in
templo. in porticu salomonis. Circumdede
runt ergo cum iudaci. & dicebant ei. Quousq.
animam nr̄am tollis. Si tu es xpc. dic nobis
palam. Respondit eis ih̄c. Loquor uobis. &
non creditis. Opera quae ego facio in nomi
ne patris mei. haec testimonium perhibent
de me. Sed uos non creditis. quia non estis
ex ouibus meis. Oues meae. uocem meam au
diunt. Et ego cognosco eas. & secuntur me.
Et ego uitam aeternam do eis. & non peribunt
in aeternum. & non rapiet eas quisquam de
manu mea. Pater meus quod dedit michi.
manus omnibus est. Et nemo potest rapere
de manu patris mei. Ego & pater unum su
mus. Sustulerunt lapides iudaci. ut lapida
rent eum. Respondit eis ih̄c. Multa opera
bona ostendi uobis ex patre meo. propter
quod eorum opus me lapidatis. Responde
runt ei iudaci. De bono opere non lapidamus

te. sed de blasphemia. Et quia tu homo cum
 sis facis te ipsum dñm. Respondit eis iñc. Non
 ne scriptum est in lege ur̃a. quia ego dixi di
 chis. Si illos dixit deos ad quos sermo di factus
 est. & non potest solui scriptura. quem pater
 sc̃ificauit & misit in mundum. uos dicitis.
 quia blasphemas. quia dixi filius di sum. Si
 non facio opera patris mei. nolite credere mi
 chi. Si autem facio. & si michi non uultis cre
 dere. operibus credite. Ut cognoscatis & cre
 datis. quia in me est pater. & ego in patre.

Quarebant eum apprehendere. & exiuit de
 manibus eorum. Et abiit iterum trans ior
 dancm. in eum locum ubi erat iohannes ba
 ptizans primum. & mansit illic. **E**t mul
 ti uenerunt ad eum. & dicebant. Quia iohan
 nes quidem signum fecit nullum. Omnia
 autem quaecumq; dixit iohannes de hoc. ue
 ra erant. Et multi crediderunt in eum.
Erat autem quidam languens laharus ab etha

lo. xxi.
 m. cxxv.
 m. cxxvi.

lo. xxviii.
 § o l

nia de castello mariae & marthae sororis eius.
M^aria autem erat quae unxit dñm unguento.
& extersit pedes eius capillis suis: cuius frater
laharus infirma. Miserrunt ergo sorores
eius ad eum dicentes: Dñe. ecce quem amas
infirmatur. Audiens autem iñc. dixit eis.
Iⁿfirmitas haec non est ad mortem. sed pro
gloria dñi. ut glorificetur filius dñi per eam.
Dⁱligebat autem iñc. martham. & sororem eius
mariam. & laharum. Ut ergo audiuit quia
infirmatur. tunc quidem mansit in eodem
loco. duobus diebus. Deinde post haec. dicit
discipulis suis. Eamus in iudaeam iterum.
Dⁱciunt ei discipuli. Rabbi. nunc quaerebant
te iudaei lapidare. & iterum uadis illuc. Re
spondit iñc. Nonne duodecim sunt horae
diei. Si quis ambulauerit in die non offendit.
quia lucem huius mundi uidet. Si autem
ambulauerit uoce offendit. quia lux non
est in eo. haec ait. & post hoc dicit eis. Laha

rus amicus noster dormit. sed uado. ut a som-
 no exsuscitem eum. Dixerunt ergo discipu-
 li eius. Domine. si dormit. saluus erit. Dixerat
 autem ih̄c de morte eius. Illi autem putave-
 runt. quia de dormitione somni diceret.
 Tunc dixit eis ih̄c. manifeste. Lazarus mortui-
 us est. & gaudeo propter uos. ut credatis. quō-
 non eram ibi. sed cum uis ad eum. Dixit ergo
 thomas qui dicitur didimus ad condiscipu-
 los. Eamus & nos. ut moriamur cum eo. Ve-
 nit itaq; ih̄c. & inuenit eum quatuor dies iam
 in monumento habentem. Erat autem betha-
 nia iuxta ierosolimam. quasi stadiis quindec-
 im. Multi autem ex iudeis uenerant ad mar-
 tam & mariam. ut consolarentur eas de fratre
 suo. Martha ergo. ut audiuit. quia ih̄c uenit.
 occurrit illi. Maria autem domi sedebat.
 Dixit ergo martha ad ih̄m. Domine. si fuisset hic.
 frater meus non fuisset mortuus. Sed & nunc
 scio. quia quacumq; poposcrit ad dō. dabit.

149
tibi dñs. Dicit illi ih̄c. Resurget frater tuus.
Dicit ei martha. Scio. quia resurget in resurre-
ctione in nouissima die. Dicit ei ih̄c. Ego
sum resurrectio & uita. Qui credit in me. et
am si mortuus fuerit. uiuet. Et omnis qui
uiuit & credit in me. non morietur in aeter-
num. Credis huc. At illi. Unq. dñe. Ego
credidi quia tu es x̄c filius dī uiuis. qui in
hunc mundum uenisti. Et cum haec dixis-
set. abiit & uocauit mariam sororem suam
silencio. dicens. Magister adest. & uocat
te. At illa ut audiuit. surrexit cito. & uenit
ad eum. Non dum enim uenerat ih̄c in ca-
pellum. sed erat adhuc in illo loco. ubi oc-
currat ei martha. Iudaei igitur qui crast
cum ei in domo. & consolabantur eam. cū
uidissent mariā quia cito surrexit & exiit.
secuti sunt eam dicentes. Quia uadit ad
monumentum. ut ploret ibi. Maria er-
go cum uenisset ubi erat ih̄c. uidens eum

cecidit ad pedes eius & dixit ei Dñe. si finis
 sis hic. non esset mortuus frater meus. Iñc
 ergo ut uidit eam plorantem. & iudacos qui
 uenerant cum ea plorantes. fremuit spū. &
 turbauit se ipsum. & dixit. Ubi posuistis
 eum. Dicunt ei. Dñe. ueni & uide. Et lacri
 matus est mē. Dixerunt ergo iudaci. Ecce
 quomodo amabat eum. Quidam autem
 dixerunt ex ipsis. Non poterat hic qui ape
 ruit oculos cecis. facere ut & hic non more
 retur. Iñc ergo rursus fremens in semet
 ipso. uenit ad monumentum. Erat autem
 spelunca. & lapis super positus erat ei. At
 mē. Tollite lapidem. Dicit ei martha. soror
 eius qui fuerat mortuus. Dñe. iam sciet
 quadriduanus enim est. Dicit ei mē. Non
 ne dixi tibi. quō si credideris. uidebis glori
 am dī. Tulerunt ergo lapidem. Iñc autē
 deuius sursum oculis. dixit. Pater. grati
 as ago tibi. quō audisti me. Ego autē scie

bam quia semper me audis. Sed propter po-
pulum qui circumstat dixi ut credant quia
tu me misisti. haec cum dixisset uoce ma-
gna clamauit. Lahare ueni foras. Et statim
prodit qui fuerat mortuus. ligatus pedes
& manus iustis. & facies illius sudario erat
ligata. Dicit ei ihs. Soluite eum. & sinite ab-
ire. Multi ergo ex iudeis qui uenerant ad
mariam & uiderant quae fecit crediderunt
in eum. Quidam autem ex iis abiierunt
ad pharisaeos. & dixerunt eis quae fecit ihs.
C ollegerunt ergo pontifices & pharisaei con-
cilium. & dicebant. Quid facimus quia hic
homo multa signa facit. Si dimittimus eu
sic omnes credent in eum. Et uenient ro-
mani. & tollent nr̃m. & locum & gentem.
U nus autem ex iis ceph̃as. cum esset ponti-
fex anni illius dixit eis. Uos nescitis quic-
quam. nec cogitatis quia expedit nobis ut
unus moriatur homo pro populo. & non to-

ta gens periret. hoc autem ascensu ipso non
dixit. sed esset pontifex anni illius. prophe-
tauit quia ih̄c morturus erat pro gente. &
non tantum pro gente. sed & ut filios di qui
erant dispersi. congregaret in unum. **A**bil-
lo ergo die cogitauerunt. ut interficerent
eum. Ih̄c ergo iam non in palam ambula-
bat apud iudeos. sed abiit in regionem iuxta
desertum. in ciuitatem quae dicitur effrem.
Et ibi demorabatur. cum discipulis

Proximum
autem erat pascha iudeorum.
Et ascenderunt multi ieroso-
limam de regione ante pascha. ut sanctifi-
cant se ipsos. Quaeiebant ergo ihm̄. & col-
loquebantur ad inuicem in templo stantes.
Quid putatis. quia non ueniet ad diem festum.
Respondere autem pontifices & pharisaei man-
datum. ut si quis cognouerit ubi sit. indicet.

le. xxv.
iii.
m. cxxv.
m. cxxvi.

le. xxv.
m. cxxv.
m. cxxvi.
l. cxxv.

le. xxv.
m. cxxv.
m. cxxvi.

x

ut apprehenderent eum. Tūc ergo ante sex
dies paschae. uenit bethaniam ubi fuerat
laharus mortuus. quem suscitauit ih̄c.

Io. xxi. v. 1.
m. cclxxv.
m. cclxxv.
l. lxxv.

Fecerunt autem ci cenam ibi. & maria mi
nistrabat. Laharus uero. unus erat ex dis
cumbentibus cum eo. Maria ergo. accepit
libram unguenti nardi pistici preciosi. un
xit pedes ih̄u. & extersit capillis suis pedes eius.
& domus impleta est ex odore unguenti.

Dicit ergo unus ex discipulis eius iudas scario
thes. qui erat cum traditurus. Quare hoc un
guentum non uenit trecentis denariis. &
datum est egenis. Dixit autem hoc. non
quia de egenis pertinebat ad eum. sed quia
fur erat. & loculos habens. ea quae mitteban
tur portabat. Dixit ergo ih̄c. Sine illam. ut
iudiciū sepulchre mee seruet illud. Pauperes
enim semper habetis uobiscum. me autem
non semper habetis. **C**ognouit ergo tur
ba multa ex iudaeis. quia illic est. Et uenit

Io. xxi. v. 1.
S. o. l.

runt non propter inā tantum · sed ut lāharū
 uiderent · quem suscitauit amos · tunc Cogita
 uerunt autem principes sacerdotum · ut &
 lāharum interficerent · quia multi propter
 illum abibant ex iudaeis · & credebant in
 ihm · **I**n crastinu in autem turba multa
 quae uenerat ad diem festum · cum audis
 sent quia uenit ihc ierosolimam · acceperunt
 ramos palmarum · & processerunt obuiā ei ·
 & clamabant · Osanna · benedictus qui uenit
 in nomine dñi · rex israhel · **E**t inuenit
 ihc asellum · & sedit super eum sicut scriptū
 est · Noli timere filia sion · ecce rex tuus ue
 nit · sedens super pullum asinae · **H**ae nō
 cognouerunt discipuli eius primum · sed
 quando glorificatus est ihc · Tunc recorda
 ti sunt · quia haec erant scripta de eo · & haec
 fecerunt ei · Testimonium ergo perhibebat
 turba · quae erat cū eo · quando lāharum uo
 cavit de montamento · & suscitauit eū amor

10. c.
 m. cxxviii.
 m. cxxviii.
 l. cccxxviii.

10. c.
 m. cxxviii.

10. c.
 s. x. l.

tuis. Propterea & obuiam uenit ei turba. quia
 audierunt eum fecisse hoc signum. pharisei
 ergo dixerunt ad semet ipsos. Uideas quia
 nichil proficimus. Ecce mundus totus. post
 eum abiit. Erant autem gentiles quidam ex his
 qui ascenderant. ut adorarent in die festo.
 hi ergo accesserunt ad philippum. qui erat a
 bethsaida galilee. & rogabant eum. dicentes.
 Domine. uolumus in te uidere. Uenit philippus.
 & dicit andree. Andreas rursus & philip
 pus. dixerunt inu. **I**nc. autem respondit
 eis dicens. Uenite hora. ut clarificetur filius
 hominis. **A**men amen dico uobis. Nisi gra
 num frumenti cadens in terra mortuum fu
 erit. ipsi solum manet. Si autem mortuum
 fuerit. multum fructum affert. **Q**ui amat
 animam suam. perdet eam. Et qui odit ani
 mam suam in hoc mundo. in uitam eternam
 custodit eam. **S**iquis michi ministrat.
 me sequatur. Et ubi sum ego. illic & pater

lo. eu.
 111
 m. cccviii.
 m. c lxxx.

lo. eu.
 50 l

lo. eu.
 111
 m. cccviii.
 l. cccviii.

lo. eu.
 50 l

pater meus erit. Siquis ministraverit honori mihī
 faciat cum pater meus. **N**unc anima mea
 turbata est. Et quid dicam? pater salifica
 me ex hac hora. **S**ed propterea ueni in ho
 ram hanc. pater. clarifica tuum nomen. Ue
 nit ergo uox de caelo. & clarificauit. & iterum
 clarificabo. Turba ergo quae stabat & audie
 rat dicebat tonitruum factum esse. Alii dice
 bant. angelus ei locutus est. Respondit ihs &
 dixit. Non propter me uox haec uenit. sed
 propter uos. Nunc iudicium est mundi. nunc
 princeps huius mundi eicitur foras. Et ego si
 exaltatus fuero. attenta omnia traham ad me
 ipsum. hoc autem dicebat. significans qua
 morte esset moriturus. Respondit ei turba.
 Nos audiuius ex lege. quia xpc manet in ae
 ternum. Et quomodo tu dicis. oportet exal
 tari filium hominis? Quis est iste filius ho
 minis? Dixit ergo eis ihs. Adhuc modicum
 lumen in uobis est. Ambulate dum lucē ha

lo. exiii.
 m.
 m. ccc. lxxviii.
 m. ccc. lxxviii.

lo. exiii.
 m.
 m. ccc. lxxviii.

dat beas: ut non tenebræ nos comprehendant. Et

qui ambulat in tenebris: nescit quo vadat:

¶ **Q**uoniam lucem habetis: credite in lucem: ut filii lu-
cis sitis: hæc locutus est ih̄c & abiit: & abscon-
dit se ab eis. Cum autem tanta signa fecisset
coram eis: non credebant in eum: ut sermo esai-
æ prophetæ impleretur quem dixit: Dñe:
quis credidit auditui nr̄o: & brachium dñi:
cui reuelatum est. ¶ **P**ropterea non pot-
runt credere: quia iterum dixit esaias:

Excecauit oculos eorum: & indurauit eorum
cor: ut non uideant oculis: & intellegant cor-
de: & conuertantur: & sanem eos. ¶ **H**æc di-
xit esaias quando uidit gloriam eius: & locutus
est de eo. Verumtamen & ex principibus mul-
ti crediderunt in eum: sed propter phariseos
non confitebantur: ut de synagoga non cice-
rentur. Diluxerunt enim gloriam hominū:
magis: quam gloriam dī. ¶ **I**h̄c autem cla-
mavit & dixit: Qui credit in me: non credit

Io. xxiij.
c. lxxxiij.
c. lxxxiij.
l. lxxxiij.

Io. xxiij.
c. lxxxiij.
c. lxxxiij.

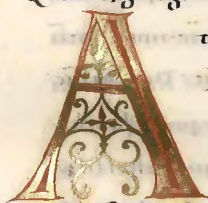
Io. xxiij.
c. lxxxiij.
c. lxxxiij.

lo. cxlii.
S o l

in me. sed in eum qui misit me. Et qui uidet
me. uidet eum qui misit me. **E**go lux in
mundum ueni. ut omnis qui credit in me. in
tenebris non maneat. Et si quis audierit uerba
mea. & non custodierit. ego non iudico eum.

Non enim ueni. ut iudicem mundum. sed ut sal
uificem mundum. Qui spernit me. & non acci
pit uerba mea. habet qui iudicet eum. Sermo
quem locutus sum. ille iudicabit eum in no
uissimo die. Quia ego ex me ipso non sum lo
cutus. sed qui misit me pater. ipse michi man
datum dedit. quid dicam. & quid loquar. Et
scio. quia mandatum eius. in aeterna est.

Quare ergo ego loquor. sicut dixit michi pa
ter. sic loquor.

ANTE DIEM

autem festum paschae. sciens
inquit quia uenit eius hora. ut
transiret ex hoc mundo ad patrem. cum dile
xisset suos qui erant in mundo. in finem di

.XI.

Io. cxxii.
l. cclxxii.

Io. cxxiii.
l. cclxxiii.

Io. cxxv.
l. cclxxv.

lexit eos. Et cetera facta. cum diabolis am-
misisset incor. ut traderet cum iudas simonis
scharioteb. Sciens quia omnia dedit ei pater
in manus. & quia ad o. exiit. & ad dñm uadit.

Surgit acicna. & ponit uestimenta sua. Et cū
accepisset linteam. praeceinxit se. Deinde mi-
sit aquam impelam. & coepit lauare pedes disci-
pulorum. & extergere linteo quo erat praecein-
ctus. Uenit ergo ad simonem petrum. & dicit
ei petrus. Dñe. tu michi lauas pedes. Respon-
dit ihc. & dicit ei. Quod ego facio. tu nescis mo-
do. scies. uitem postea. Dicit ei petrus. Non la-
uabis michi pedes in aeternum. Respondit
ei ihc. Si non laueris te. non habebis partē me-
cum. Dicit ei simon petrus. Dñe. non tantū
pedes meos. sed & manus & caput. Dicit ei ihc.
Q uilotus est non indiget nisi ut pedes lauet.
sed est mundus totus. Et uos mundus estis.
sed non omnes. Sciebat enim quisnam es-
set qui traderet eum. propterea dixit. non estis

mundi omnes. postquam ergo lauit pedes
 eorum. & accepit uestimenta sua. cum recubu
 isset iterum. dixit eis. Scitis quid fecerim uo
 bis? **U**os uocatis me magister & dñe. & be
 ne dicatis sum et enim. **S**i ergo ego laui
 uros pedes dñs & magister. & uos debetis al
 ter alterius lauare pedes. Exemplum enim
 dedi uobis. ut quem admodum ego feci uo
 bis. ita & uos faciatis. **A**men amen dico
 uobis. non est seruus maior domino suo.
 neq; apostolus maior eo qui misit illum. Si
 haec scitis. beati eritis si feceritis ea. **N**on
 de omnibus uobis dico. ego scio quos elegi
 rim. Sed ut impleatur scriptura. Qui man
 ducat mecum panem. leuabit contra me
 calcaneum suum. Amodo dico uobis prius
 quam fiat. ut credatis cum factum fuerit.
 quia ego sum. **A**men amen dico uobis.
 qui accipit siquem misero. me accipit. Qui
 autem me accipit. accipit cum qui me mi

lo. cxxv.
 m.
 m. lxxviii.
 l. lxxviii.
 lo. cxxviii.
 s. x. l.

lo. cxxviii.
 m. xx.
 l. lxxviii.

lo. cxxviii.
 x.
 s. o. l.

lo. cxxv.
 m.
 m. lxxviii.
 m. lxxviii.
 l. lxxviii.

lo. exen.
1111
m. celestium
m. elen.

lo. exen.
m. celestium
m. elen.
l. celestium

lo. exen.
S a l

lo. exen.
S a l
l. celestium

lo. exen.
S a l

fit. **C**um haec dixisset iñc. turbatus ē spū &
protestatus est & dixit. Amen amen dico vo
bis quia unus ex vobis tradet me. **A**spici
ebant ergo ad invicem discipuli. haecitantes
de quo diceret. **E**rat ergo recumbens unus
ex discipulis eius in sinu iñv. quem diligebat
iñc. Invenit ergo huic simon petrus & dicit
ei. Quis est de quo dicit. Itaq. cum recubuis
set ille supra petrus iñv. dicit ei. Dñe. quis
est. Respondit iñc. Ille est. cui ego intin
ctum panem porrexero. **E**t cum intin
xisset panem. dedit iudae simonis scario
thi. Et post buccellam. tunc introiit in
illum satanas. **D**icit ei iñc. Quod facis. fac
etiam hoc autem nemo scivit. discumben
tium. ad quid dixerit ei. Quidam autem pu
tabant quia loculos habebat iudas. quia di
cit ei iñc. eme ea quae opus nobis sunt addi
cem festum. aut. egenis ut aliquid daret. **C**
um ergo accepisset ille buccellam. exiit cu
nuo. Erat autē nox. Cū ergo exisset. dicit iñc.

Nunc clarificatus ē filius hominis: & dñs clarifica-
 tus ē in co: Si dñs clarificatus est in co: & dñs clarifi-
 cabit cum in semetipso: Et continuo clarifica-
 bit cum: Filii adhuc modicum uobiscum
 sum: Quacris me: & sicut dixi iudaicis: quo
 ego uado: uos non potestis uenire: Et uo-
 bis dico modo: Mandatum nouum do uo-
 bis: ut diligatis inuicem: sicut dilexi uos:
 ut & uos inuicem diligatis: In hoc cogno-
 scite omnes quia mei discipuli estis: si dile-
 ctionem habueritis ad inuicem: **D**icit ei
 simon petrus: Dñe: quo uadis? Respondit
 iñc: Quo ego uado: non potes me modo se-
 qui: sequeris autem postea: Dicit ei petrus:
 Quare non possum te sequi modo: Animā
 meam pro te ponam: Respondit iñc: Ani-
 mam tuam pro me ponis: Amen amen di-
 co tibi: non cantabit gallus: donec me ter-
 neges: Et ait discipulis suis: **N**on turbe-
 tur cor ur̃m: creditis in dñm: & in me credite:

1o. exo. vii.
 m. cel. xxviii.
 m. cel. vi.
 L. cel. xvi.

1o. exo. vii.
 S. 8. l.

In domo patris mei mansiones multae sunt.
Siquominus dixissem vobis quia uado para-
re uobis locum. Et si abiero & praeparauero
uobis locum. iterum uenio & accipiam uos
ad me ipsum. Ut ubi sum ego & uos sitis.

Et quo ego uado scitis & uiam scitis. Dicit ei
thomas. Domine nescimus quo uadis & quomo-
do possumus uiam scire. Dicit ei ihc. Ego
sum uia & ueritas & uita. Nemo uenit ad pa-
trem nisi per me. Sic cognouistis me & pa-
trem utique cognouistis. Et amodo cognos-
cetis eum & uidistis eum. Dicit ei philip-
pus. Domine ostende nobis patrem & suffi-
cit nobis. Dicit ei ihc. Tanto tempore uobis
cum sum & non cognouistis me philippe.

Qui uidet me uidet & patrem. Quomodo tu
dicis ostende nobis patrem. Non credis quia
ego in patre & pater in me est. Verba quae
ego loquor uobis. a me ipso non loquor.

Pater autem in me manens ipse facit opera.

Non creditis quia ego in patre & pater in me
est. Alioquin propter opera ipsa creditis.

Amen amen dico uobis qui credit in me ope
ra quae ego facio & ipse faciet & maiora horum
faciet quia ego ad patrem uado. **E**t quod
cumque petieritis in nomine meo hoc faciam.
Ut glorificetur pater in filio siquid petieritis
pater in nomine meo hoc faciam. Si diligitis
me mandata mea seruare. Et ego rogabo pa
trem & alium paracletum dabit uobis ut
maneat uobiscum in aeternum. spiritum ueri
tatis. Quem mundus non potest accipere
quia non uidet eum nec scit eum. Uos autem
cognoscetis eum quia apud uos manebit &
in uobis erit. Non relinquam uos orfanos
ueniam ad uos. Adhuc modicum & mun
dus iam me non uidet. Uos autem uidetis
me quia ego uiuo & uos uiuatis. In illo die
uos cognoscetis quia ego in patre meo & uos
in me & ego in uobis. Qui habet mandata

mea & seruat ea. ille est qui diligit me.

lo. cccc.
m. xxviii.
di. xxi.
l. cxxii.
lo. cccc.
S o l

Qui autem diligit me. diligitur a patre meo.
& ego diligam eum. & manifestabo ei me i-
psum. **O**uerit ei iudas. non ille scariothes.

Tunc quid factum est quia nobis manifestatu-
rus est e ipsam. & non mundo. Respondit
iude. & dixit ei. Siquis diligit me. sermonem
meum scriuabit. Et pater meus diligit eum.
& ad eum uenimus. & in uisionem apud eum
faciemus. Qui non diligit me. sermones me-

lo. cccc.
m. xxviii.
di. xxi.
l. cxxii.

lo. cccc.
S o l

os non seruat. **E**t sermonem quem audi-
stis non est meus. sed eius qui misit me pa-
tris. **H**ec locutus sum uobis. apud uas ma-
nens. **P**ater meus autem spiritus sanctum mit-
tet pater in nomine meo. ille uos docebit a-
minia. & suggeret uobis omnia. quecumque
dixero uobis. pacem relinquo uobis. pacem
meam do uobis. Non quomodo mundus dat.
ego do uobis. Non turbetur cor uestrum. neque
formidet. Audistis quia ego dixi uobis in

do & uenio ad uos. Si diligetis me. gaudere
 tis utiq. quia ad patrem uado. quia pater
 maior me est. Et nunc dixi uobis prius
 quam fiat. ut cum factum fuerit credatis.
 Iam non multa loquor uobiscum. Venit enī
 princeps mundi huius. & in me non habet
 quicquam. Sed ut cognoscat mundus quia
 diligo patrem. & sicut mandatum dedit
 michi pater. sic facio. Surgite amicus

H I N C
 GO SUM UI

XII.

us uera. & pater meus agnoscit
 la est. Omnem palmam in
 me non ferentem fructum. tollet cum. Et o
 inimicū qui fect fructum purgabit eum. ut
 fructum plus afferat. Iam uos mundi estis
 propter sermonem. quem locutus sum uo
 bis. Manete in me. & ego uobis. Sicut pal
 mus non potest ferre fructum a semetipso.
 nisi manserit in uita. sic nec uos. nisi in me

manserit. Ego sum ut si uos palmite. Qui
manet in me. & ego in eo. hic fiet fructum
multum. quia sine me nichil potestis facere.
Siquis in me non manserit. mittetur
foras sicut palmes & arefcent. Et colligent eum
& in ignem mittent & ardet. **S**i manseri
tis in me. & uerba mea in uobis manserint.
quodcumque uolueritis petitis & fiet uobis.

Jo. cxxviii.
111
m. cxxvii.
m. cxxviii.

Jo. cxxviii.
X
S u l.

In hoc clarificatus est pater meus ut fructum
plurimum afferatis & efficiamini mei disci
puli. Sicut dilexit me pater. & ego dilexi
uos. Manete in dilectione mea. Si praece
pta mea seruaueritis. manebitis in dilectio
ne mea. sicut & ego patris mei praecepta ser
uauit. & in aeterno in eius dilectione. haec locutus
sum uobis. ut gaudium meum in uobis sit.
& gaudium uestrum impleatur. **H**oc est prae
ceptum meum. ut diligatis inuicem. sicut di
lexi uos. **M**aiorem hac dilectionem nemo
habet. ut animam suam. quis ponat pro ami

Jo. cxxviii.
111
m. cxxviii.
m. cxxviii.

lo. ccccvi.
S^x l

est fuit. **U**os amici mei estis: si feceritis
quae ego praecipio uobis. Jam non dico uos
seruos: quia seruus nescit: quid faciat dominus.

Uos autem dixi amicos: quia omnia quae cum
audui a patre meo nota feci uobis. Non uos
me elegistis: sed ego elegi uos. Et posui uos
ut caris & fructum afferatis: & fructus uir
mancat. **E**t quodcumque petieritis pa-

lo. ccccvii.
l
m. cccxvi.
m. cccxv.
lo. ccccviii.
S^x l

tratem in nomine meo: dicit uobis. **H**ac
mando uobis: ut diligatis inuicem. Si mun-
dus uos odit: scitote quia me prius uobis odio
habuit. Si de mundo fuissetis: mundus quod
suum erat diligeret. Quia uero de mundo
non estis: sed ego elegi uos de mundo: propter
ea odit uos mundus. **M**emento ut ser-

lo. ccccix.
l
m. xc.
l. lxxv.

monis mei: quem ego dixi uobis: non est
seruus maior domino suo. **S**i me perse-
cuti sunt: & uos persequentur. Si sermo
nem meum seruauerunt: & uirum serua-
bunt. **S**ed haec omnia facient uobis.

lo. cxli.
S^x l

lo. cxli.
m. cccxviii.
m. cccxviii.
l. cc l.

lo. exlv.
m. xlii.
l. exlii.
lo. exlii.
S. o. l.

lo. exlv.
m. xlii.
l. exlii.
lo. exlii.
S. o. l.

lo. exlv.
m. xlii.
l. exlii.
lo. exlii.
S. o. l.

propter nomen meum. **Q**uia nesciunt cū
qui misit me. **S**i non uenissem & locutus
fuisssem eis: peccatū non haberent. Nunc
autem excusationem non habent de pec
cato suo. **Q**ui me odit & patrem meū odit.
i opera non fecissem in eis: quē nemo aliuf
fecit: peccatum non haberent. Nunc autē
& iudicunt & oderunt & me & patrem me
um. Sed ut impletur sermo qui in lege
corum scriptus est: quia odio habuerunt
me gratis. **C**um autem uenerit paraclē
tus: quem ego mittam uobis a patre spm
ueritatis qui a patre procedit: ille testimo
nium perhibebit de me. Et uos testimoni
um perhibebitis: quia ab initio mecum estis
h. acc locutus sum uobis: ut non scandalizemi
ni: absq; synagogis facient nos. **S**ed uenit
hora: ut omnis qui interficit nos: arbitretur
obsequium se praestare dō. Et haec facient
uobis: quia non nouerunt patrem: neq; me.

S ed hacc locutus sum uobis. ut cum uenerit
 hora eorum reminiscamini. quia ego dixi
 uobis. **H** acca autem uobis ab initio non
 dixi. quia uobiscum eram. At nunc **U** a
 do ad eum qui me misit. & nemo ex uobis intro
 gat me quo iadis. Sed quia hacc locutus
 sum uobis. tristitia impleuit cor ur̃m. Sed
 ego ueritatem dico uobis. expedit uobis ut
 ego uadam. Si enim non abiero. paradisi uis
 non ueniet ad uos. Si autem abiero. mittā
 cum ad uos. Et cum uenerit. ille arguet
 mundum de peccato. & de iustitia. & de iu
 dicio. De peccato quidem. quia non cre
 dunt in me. De iustitia uero. quia ad pa
 trem uado. & ũ n̄ uidebitis me. De iudicio
 autem. quia princeps mundi huius iudica
 tus est. Ad huc multa habeo uobis dicere.
 sed non potestis portare modo. Cum autē
 uenerit ille sp̃s ueritatis. docebit uos omne
 ueritatem. Non enim loquetur a se. ipso.
 sed quacūq; audierit loquet̃. Et quę uenturas s̃

Io. xlviii.
iii.
di. cap.
l. xxviii.
Io. xlviii.
S. o. l.

annuntiabit uobis. Ille me clarificabit quia
de meo accipiet & annuntiabit uobis. **O**mnia quae cumq; habet pater meae sunt
propterea dixi quia de meo accipiet & annun-
tiabit uobis. **M**odicum & iam non uidebi-
tis me & iterum modicum & uidebitis me. q̄a
uado ad patrem. Dixerunt ergo ex discipulis
eius ad inuicem. Quid est hoc quod dicit no-
bis modicum & non uidebitis me & iterum
modicum & uidebitis me & quia uado ad pa-
trem. Dicebant ergo. Quid est hoc quod di-
cit modicum. Nescimus quid loquitur. Co-
gnouit autem inē quia uolebant cum in-
terrogare & dixit eis. De hoc quaeritis inter
uos quia dixi modicum & non uidebitis me
& iterum modicum & uidebitis me. Amen
amen dico uobis quia plorabitis & flebitis uos.
mundus autē gaudebit. Uos autē contrista-
bimini sed tristitia uŕa uestetur in gaudiū.
Mulier cum parit tristitiam habet quia uenit
hora eius. Cum autem pepererit puerum iā

non meminit pressuræ propter gaudium.
 quia natus est homo in mundum. Et uos igi-
 tur nunc quidem tristitiam habetis. Iterum
 autem uidebo uos & gaudebit cor ur̃m. Et gau-
 dium ur̃m nemo tollet a uobis. Et in illo die
 me non rogabitis quicquam. **A**men amen
 dico uobis: si quid petieritis patrem in nomine
 meo: dabit uobis. Usque modo non petistis
 quicquid in nomine meo: petite & accipietis:
 ut gaudium ur̃m sit plenum. **H**æc inpro-
 uerbis locutus sum uobis. Uenit hora cum iam
 non inpro uerbis loquar uobis: sed palam de
 patre annuntiabo uobis. Illo die in nomine
 meo petetis. Et non dico uobis: quia ego roga-
 bo patrem de uobis. Ipse enim pater amat uos:
 quia uos me amastis & credidistis: quia ego a
 dō exiui. Exiui a patre & ueni in mundum.
 Iterum relinquo mundum & uado ad patrem.
 Dicunt ei discipuli eius: Ecce nunc palam loque-
 ris & prouerbiū nullum dicis. Nunc scimus.

lo. cl.
 m.
 m. cccc. v.
 m. cccc. v.

lo. cl.
 m.
 m. cccc. v.

Jo. 14.
in. c. lxxvii.
di. ele. vii.

Jo. 14.
S. a. l.

quia scis omnia. & non opus est tibi. ut quis te
interroget. In hoc credimus. quia adō existi.

Respondit eis iñc. Modo creditis. Ecce uenit
hora. & iam uenit. ut dispergamiñi unus
quisq; in propria. & inc solum relinquatis. Et
non sum solus. quia pater mecum est. **H**ic
locutus sum uobis. ut in me pacem habeatis.

In mundo pressuram habebitis. sed confidite.

ergo uici mundum.

EC LOCUTUS

est iñc. & **S**ubleuatis oculis
in caelum. dixit. pater. uenit

xiii.

hora. clarifica filium tuum. ut filius tuus cla
rifice te. Sicut dedisti ei potestatem omñis
carnis. ut omne quod dedisti ei. det eis uitā
aeternam. haec est autem uita aeterna. ut
cognoscant te solum uerum dñm. & quē mi
sisti iñm. xpm. Ego te clarificaui. super ter
ram. opus consummaui. quod dedisti mi
hi ut faciam. Et nunc clarifica me tu pa

ter apud te nec ipsum · claritate quam ha-
 bui · priusquam mundus esset apud te · Ma-
 nifestaui nomen tuum hominibus · quos
 dedisti michi de mundo · Tui erant · & michi
 eos dedisti · & sermonem tuum seruauerunt ·
 Nunc cognouerunt · quia omnia quae dedi-
 sti michi abs te sunt · quia uerba quae dedi-
 sti michi · dedi eis · Et ipsi acceperunt · & co-
 gnouerunt uere · quia atque exiui · & credide-
 runt · quia tu me misisti · Ego pro eis rogo ·
 non pro mundo rogo · sed pro his quos de-
 disti michi · quia tui sunt · Et mea omnia
 tua sunt · & tua mea sunt · Et clarificatus sum
 in eis · Et iam non sum in mundo · & hi in mun-
 do sunt · & ego ad te uenio · Pater scē · seruacos
 in nomine tuo · quos dedisti michi · ut sint
 unum · sicut & nos · Cum essem cum eis ego
 seruabam eos in nomine tuo · quos dedisti
 mi custodiui · et nemo ex his peribit · nisi fi-
 lius perditionis · ut scriptura impleatur · Nunc

autem ad te uenio. & haec loquor in mundo.
ut habeant gaudium mecum impletum in
semetipsis. Ego dedi eis sermonem tuum.
& mundus odio eos habuit. quia non sunt
de mundo. sicut & ego non sum de mundo.
Non rogo ut tollas eos de mundo. sed ut serues
eos ex nullo. De mundo non sunt. sicut & ego
non sum de mundo. Sanctifica eos in ueritate.
sermo tuus ueritas est. Sicut tu me misisti
in mundum. & ego misi eos in mundum. &
pro eis ego sanctifico me ipsum. ut sint & ipsi sancti
fieri in ueritate. Non pro his autem rogo
tantum. sed & pro eis qui credituri sunt. per
uerbum corum in me. Ut omnes unum sint.
sicut tu pater in me. & ego in te. ut & ipsi in no
bis unum sint. ut mundus credat. quia tu me
misisti. Et ego claritatem quam dedisti michi
dedi eis. ut sint unum. sicut & nos unum sumus.
Ego in eis & tu uine. ut sint consummati in unum.
& cognoscat mundus quia tu me misisti. & ille

xisti eos sicut & me dilexisti. Pater. quos dedi
sti michi. uolo ut ubi sum ego. & illi sint mecum.
ut uideant claritatem meam quam dedisti
michi. quia dilexisti me ante mundi consti-
tutionem. **P**ater iuste. mundus te non co-
gnouit. ego autem te cognoui. **E**t hi cogno-
uerunt quia tu me misisti. & notum feci eis no-
men tuum. & notum faciam. Ut dilectio qua
dilexisti me in ipsis sit. & ego in ipsis.
accum dixisset ih̄c. **E**gressus est cum di-
scipulis suis trans torrentem cedron. ubi erat
ortus. In quem introiuit ipse. & discipuli eius.

Sciebat autem & iudas qui tradebat eum locum.
quia frequenter ih̄c conueniebat illuc cum
discipulis suis. **I**udas ergo cum accepisset
cohortem. & pontificibus & pharisaeis mini-
stros. uenit illuc cum lanternis & facibus & ar-
mis. **I**h̄c itaq. sciens omnia quae uenturi
erant super eum. processit. & dicit eis.
Quem quaeritis? Responderunt ei. Iheronama

lo. elum.
m. cxxi.
m. cxxiiii.

lo. elv.
s. x. l.

lo. elv.
m. cxxxi.
m. cxxxii.
l. cxxxiii.

lo. elum.
s. x. l.

lo. elum.
m. ccc.
m. cxxxv.
l. cxxxvi.

lo. elum.
s. x. l.

rēnum. Dicit eis iñc. Ego sum. Stabat autē
 & iudas qui tradebat eum. cum ipsis. Uter
 ergo dicit eis. ego sum. abierunt retrorsum. &
 ceciderunt in terram. Iterum ergo eos inter
 rogauit. Quem quaeritis. Illi autem dixe
 runt. Iñm naharenum. Respondit iñc.
 Dixi uobis. quia ego sum. Si ergo me quaer
 itis. sinite hos abire. Ut impleatur sermo
 quem dixit. quia quā quis dedit mihi non
 perdidit ex ipsis quemquam. **S**imon ergo
 petrus habens gladium edixit cum. & per
 cussit pontificis seruum. & abscidit eius au
 riculam dextram. Erat autem nomen seruo
 malchus. **D**ixit ergo iñc. petro. Mitte gla
 dium in uaginam. Calicem quem dedit mi
 chi pater. non bibā illum. **C**ohors ergo
 & tribunus & ministri iudaeorum. compre
 henderunt iñm & ligauerunt eum. **E**t
 addixerunt eum ad annan primum. Erat
 enim socer cuphae. qui erat pontifex anni

la. elen.
 in. cccv.
 in. elen. vi.
 l. cel. xvi.

la. elen.
 in. cccviii.
 in. elen. vi.
 l. cel. xvi.

la. elen.
 in. cccviii.
 in. elen. vi.
 l. cel. xvi.

la. elen.
 in. cccviii.
 in. elen. vi.
 l. cel. xvi.

illius. Erat autem cuphas qui consilium dederat iudeis quia expedit unum hominem mori pro populo. Sequebatur autem ihm̄. simon petrus & alius discipulus. Discipulus autem ille erat notus pontifici & introiit cum ihm̄. in atrium pontificis. Petrus autem stabat ad ostium foris. Exiit ergo discipulus alius qui erat notus pontifici & dixit ostiariæ & introduxit petrum. Dicit ergo petro ancilla ostiaria. Numquid & tu ex discipulis es hominis istius. Dicit ille. Non sum. Stabant autem serui & ministri ad prunas quia frigus erat & calefiebant. Erat autem cum eis & petrus stans & calefaciens se. Pontifex ergo interrogauit ihm̄ de discipulis suis & de doctrina eius. Respondit ei ihm̄. Ego palam locutus sum mundo. ego semper docui in synagoga & in templo quo omnes iudei conueniunt & in occulto locutus sum nichil. Quid me interrogas. Interroga eos qui audierunt. qđ

lo. c. lxxv.
m̄. lxxv.
m̄. cccviii.
m̄. cccviii.
lo. c. lxxv.
S. o. l.

lo. c. lxxv.
m̄. lxxv.
m̄. cccviii.
m̄. cccviii.
lo. c. lxxv.
S. o. l.

lo. c. lxxv.
m̄. lxxv.
m̄. cccviii.
m̄. cccviii.
lo. c. lxxv.
S. o. l.

lo. c. lxxv.
m̄. lxxv.
m̄. cccviii.
m̄. cccviii.
lo. c. lxxv.
S. o. l.

lo. c. lxxv.
m̄. lxxv.
m̄. cccviii.
m̄. cccviii.
lo. c. lxxv.
S. o. l.

lo. c. lxxv.
m̄. lxxv.
m̄. cccviii.
m̄. cccviii.
lo. c. lxxv.
S. o. l.

locutus sum ipsis: ecce hi sciunt quae dixerim
ego: **H**acc cum dixisset. unus assistens

lo. clxxv.
m. cccxvii.
m. cccxviii.
l. cccxviii.

ministerorum. dedit alapam ihu dicens: Sic
respondes pontifici? **R**espondit ei ihs: Si
male locutus sum. testimonium perhibe de
malo. Si autem bene. quid me cedis? **E**t mi
sit cum annus ligatum. ad caiphan pontifice.

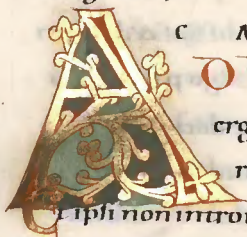
lo. clxxv.
m. cccxvii.
m. cccxviii.
l. cccxviii.

Erat autem simon petrus stans. & calefaciens
se: Dixerunt ergo ei: Numquid & tu ex di
scipulis eius es? Negavit ille & dixit: Non s.

lo. clxxv.
m. cccxvii.
m. cccxviii.
l. cccxviii.

Dicit unus ex servis pontificis. cognatus eius
cuius absceidit petrus auriculam: Nonne
ego vidi te in horto cum illo? Iterum ergo
negavit petrus. & statim gallus

lo. clxxv.
m. cccxvii.
m. cccxviii.
l. cccxviii.

C A N T A V I T
ADDUCUNT

ergo ihs ad caiphan in praeto

rium: Erat autem mane:

lo. clxxv.
m. cccxvii.
m. cccxviii.
l. cccxviii.

Et ipsi non introierunt in praetorium. ut
non contaminarentur. sed manducarent

pascha. Exiit ergo pilatus ad eos foras. & dixit. Quam accusationem affertis adversus hominem hunc. Responderunt. & dixerunt ei. Si non esset hic malefactor. non tibi tradidissimus eum. Dixit ergo eis pilatus. Accipite cum uos. & secundum legem vestram iudicite eum. Dixerunt ergo ei iudaei. Nobis non licet interficere quemquam. Ut sermo iherusalem impleretur quem dixit. significans quia mos te esset mortuus. **I**ntroivit ergo iterum in praetorium pilatus. & uocavit eum. & dixit ei. Tu es rex iudaeorum. Et respondit iherusalem. Atque me ipso hoc dicis. Alii tibi dixerunt de me. **R**espondit pilatus. Numquid ego iudaeus sum. Gens tua & pontifices tradiderunt te michi. quid fecisti. Respondit iherusalem. Regnum meum non est de hoc mundo. Si ex hoc mundo esset regnum meum. ministri mei utique de certarent. ut non traderet iudaeis. Nunc autem. regnum meum non

lo. clxxviii.
 61. cccxv.
 61. cc.
 L. cccii.

lo. clxxviii.
 501

lo. cxxxv.
iiii
m. cccxvi.
di. ccc.

lo. cxxxv.
x
s. l.

lo. cxxxv.
iiii
l. cccxvi.
di. cccii.
lo. cxxxv.
iiii
m. cccxvii.
di. ccciii.

lo. cxxxv.
l
m. cccxvi.
di. ccciii.
l. cccv.

lo. cxxxv.
iiii
di. cccxviii.
di. ccciiii.

lo. cxxxv.
iiii
l. ccciii.
di. ccciii.

est hinc. **D**ixit itaq; ei pilatus. Ergo rex
estis. Respondit ihs. Tu dicis. quia rex sum
ego. **E**go in hoc natus sum. & ad hoc ueni
in mundum. ut testimonium perhibeam
ueritati. Omnis qui est ex ueritate. audit
meam uocem. Dicit ei pilatus. Quid est ue
ritas. Et cum hoc dixisset. iterum exiit
adiudacos & dicit eis. **E**go nullam inue
nio in eo causam. **E**st autem consuetu
do uobis. ut unum dimittam uobis in pa
scha. Uultis ergo dimittam uobis regem iu
dacorum. **C**lamauerunt rursus omnes
dicentes. Non hunc. sed barabbam. Erat au
tem barabbas latro. **T**unc ergo apprehen
dit pilatus ihs. & flagellauit. Et milites
plectentes coronam de spinis. imposuerunt
capiti eius. & uelut purpura circumdederunt
eum. & ueniebant ad eum. & dicebant. Aue
rex iudacorum. Et dabant ei alapas. **E**xi
it iterum pilatus foras & dicit eis. Ecce addu

co uobis cum foras: ut cognoscatis quia in eo
nullam causam inuenio. **E**xit ergo ih̄c
postans spinam coronam. & purpurcum
uestimentum. & dicit eis. Ecce homo.

Cum ergo uidissent cum pontifices & mini
stri. clamabant dicentes. Crucifige. cru
cifige eum. **D**icit eis pilatus. Accipite
eum uos. & crucifigite. **E**go enim non
inuenio in eo causam. **R**esponderunt
ei iudaei. Nos habemus legem. & secun
dum legem debet mori. quia filium dī
se fecit. **C**um ergo audisset pilatus hunc
sermonem. magis timuit. Et ingressus
est praetorium iterum. & dicit adiūm.

Unde est tu. Ih̄c autem. responsum non de
dit ei. **D**icit ergo ei pilatus. Michi non
loqueris. nescis quia potestatem habeo cru
cifigere te. & potestatem habeo dimitte
re te. **R**espondit ih̄c. Non haberes pote
statē aduersum me ullam. nisi tibi esset

lo. elxxxvii.
m. cccviii.
l. cccviii.
l. cccviii.

lo. elxxxviii.
m. cccviii.
l. cccviii.
l. cccviii.
l. cccviii.
l. cccviii.

lo. cccviii.
l. cccviii.
l. cccviii.
l. cccviii.
l. cccviii.
l. cccviii.

lo. cccviii.
m. cccviii.
l. cccviii.
l. cccviii.

lo. cccviii.
l. cccviii.
l. cccviii.

datum desuper propterea qui tradidit
me tibi. manus peccatum habet. Exinde que-
rebat pilatus dimittere eum. Iudaei autem
clamabant dicentes. Si hunc dimittis. non
es amicus caesaris. Omnis qui se regem fa-
cit. contradicit caesari. pilatus ergo cum
audisset hos sermones. adduxit foras ih̄m.
& sedit pro tribunali. in loco qui dicitur li-
thostrotos. hebraice autem gabatha. Erat
autem parasceue paschae. hora quasi sexta.
Et dicit iudeis. Ecce rex iudeus. **I**lli autē
clamabant. Tolle. tolle. crucifige eum.

Dixit eis pilatus. Regem ur̄m crucifigam.
Respondērunt pontifices. Non habemus
regem. nisi caesarem. **T**unc ergo tradi-
dit eis illum. ut crucificeretur. **S**uscepe-
runt autem ih̄m. & edixerunt. & baiolas
sibi crucem. exiit enim qui dicitur cal-
uariac locum. hebraice golgotha. ubi eum
crucifixerunt. **E**t cum eo alios duos

lo. cccxiii
l
m. cccxxvii
m. cc. x.
l. cccxiii

lo. cccx.
X
Sol

lo. cccxiii
l
m. cccxxvii
m. cc. x.
l. cccxiii
lo. cccxiii
m. cccxxvii
m. cc. x.
l. cccxiii

lo. cccxiii
l
m. cccxxvii
m. cc. x.
l. cccxiii
m. cccxxvii

la. cccxviii.
m. cccxxv.
n. ccxxiii.
l. cccxxiiii.

hinc & hinc medium autem iūm. **S**cripsit autem & titulum pilatus & posuit super crucem. Erat autem scriptum: Iñe nāha

la. cc.
§ d. l.

renus rex iudacorum. **H**unc ergo titulum multi legerunt iudacorum quia prope civitatem erat locus ubi crucifixus est iñc.

Et erat scriptum hebraice. græce. & latine.

Dicebant ergo pilato pontifices iudacorum.

Noli scribere rex iudacorum. sed quia ipse dixit rex sum iudacorum. Respondit pilatus.

la. ccc.
m. cccxxviii.
n. ccxxv.
l. cccxxvi.

Quod scripsi. scripsi. **M**ilites ergo cum crucifixissent eum. acceperunt uestimenta eius.

& fecerunt quatuor partes. unicuique militi partem & tunicam. Erat autem tunica inconsutilis. de super contexta per totū.

Dixerunt ergo ad invicem. Non scindamus eam. sed sortiamur de illa cuius sit. Ut scriptura impleatur dicens. partiti sunt uestimenta mea sibi. & in uestem meam miserunt sortem. Et milites quidem. hæc fecerunt.

10. cent.
§. 8. l.

runt. **S**tabant autem iuxta crucem ih̄u.
mater eius & soror matris eius maria cleop̄.
& maria magdalena. Cum uidisset ergo ih̄c
matrem & discipulum stantem quem dili-
gebat dicit matri suae. Mulier. ecce filius
tuus. Deinde dicit discipulo. Ecce mater
tua. Et ex illa hora accepit eam discipulus
in sua.

10. cent.
§. 8. l.
§. 8. l.

Postea sciens ih̄c quia um omnia
consummata sunt. ut consummaretur scri-
ptura dicit. Sitio. Uas ergo positum erat.
aceto plenum. Illi autem spongiam plenam
aceto hyssopo circum ponentes obtulerunt
ori eius.

10. cent.
§. 8. l.
§. 8. l.

Cum ergo accepisset ih̄c acetum.
dixit. Consummatum est. Et inclinato ca-
pite. emisit sp̄m. **I**udaci ergo quō para-
secut erat. ut non remaneret in cruce cor-
pora sabbato. erat enim magnus dies ille sab-
bati. rogauerunt pilatum. ut frangerentur
eorum crura & tollerentur. Uenerunt ergo
militēs & primi quidem fixerunt crura &

10. cent.
§. 8. l.

alterius qui crucifixus est cum eo. Ad iñm
autem cum uenissent. ut uiderunt eum iñ
mortuum. non fregērunt eius crura. Sed
unius militum lancea latius eius aperuit.
& continuo exiit sanguis & aqua. Et qui
uidit testimonium perhibuit. & uerum
est testimonium eius. Et ille scit quia ue
ra dicit. ut & uos credatis. Facta sunt enim
haec. ut scriptura impleatur. Os non cō
minutus ex eo. Et iterum alia scriptura di
cit. Uidebunt in quem transfixerunt.

lo. cccv.
m. ccccvi.
m. ccccvii.
l. ccccvi.

Post haec. autem rogauit pilatum ioseph. ab
arimathia. eo quod esset discipulus iñ. oc
cultus autem propter metum iudaeorum.
ut tolleret corpus iñ. Et permisit pilatus.

lo. cccv.
s. o. l.

Uenit ergo. & tulit corpus iñ. **U**enit au
tem & nicodemus qui uenerat ad iñm no
cte primum. ferens mixturam mirrac
& aloes. quasi libras centum. **A**cceperunt
ergo corpus iñ. & ligauerunt eum linteis

lo. cccv.
m. ccccvi.
m. ccccvii.
l. ccccvi.

cum aromatibus. sicut mos iudeis est sepelire.
Et erat autem in loco ubi crucifixus est hostis. & in
hosto monumentum nouum. in quo non
dum quisquam positus erat. Ibi ergo propter
parasceuen iudeorum. quia iuxta erat mo-
numentum. posuerunt iñm. Una autem
sabbati. maria magdalena. uenit mane cum
adhuc tenebrae essent. ad monumentum. &
uidit lapidem sublatum a monumento.
Cucurrit ergo & uenit ad simonem petrum.
& ad alium discipulum quem amabat iñc. &
dixit eis. Tulerunt dñm de monumento. &
nescimus ubi posuerunt eum. Exit ergo pe-
trus. & ille alius discipulus. & uenerunt ad mo-
numentum. Currebant autem duo simul. &
ille alius discipulus. praecurrit citius petro.
& uenit primus ad monumentum. Et cum
se inclinasset. uidit posita lintamina non
tamen introiuit. Uenit ergo simon petrus
sequens eum. & introiuit in monumentum.

lo. cccviii.
m. cccliii.
m. cccxxxi.
l. cccxxviii.

lo. cccx.
x
s o l

& uidit lintamina posita & sudarium quod
 fuerat super caput eius non cum lintami-
 nibus positum sed separatim inuolutum
 in unum locum Tunc ergo introiit & il-
 le discipulus qui uenerat primus ad monu-
 mentum & uidit & credidit Non dum
 enim sciebant scripturam quia oportet
 cum mortuis resurgere Abierunt ergo
 iterum ad semet ipsos discipuli **M**aria
 autem stabat ad monumentum foris plo-
 rans Dum ergo fleat inclinauit se & prospe-
 xit in monumentum & uidit duos angelos
 in albis sedentes unum ad caput & unum
 ad pedes ubi positum fuerat corpus ihs

Dicunt ei illi Mulier quid ploras Dicit eis
 Quia tulistis dñm mecum & nescio ubi po-
 fuerunt eum haec cum dixisset conuersa
 est retrorsum & uidit ihs stantem & non sci-
 ebat quia ihs est Dicit eis ihs Mulier quid
 ploras quem quaeris Illa existimans quia

lo. cccxi.
 m. cccxii.
 m. cccxiii.
 l. cccxviii.

lo. cccxi.
 Sal.

hortulanus esset. dicit ei. Dñe. si tu sustuli
sti eum. dicito michi ubi posuisti eum. & ego
eum tollam. Dicit ei ih̄c. Maria. conuersa
illa. dicit ei. Rabboni. quod dicitur magister.
Dicit ei ih̄c. Noli me tangere. non dum enim
ascendi ad patrem meum. Uade autem ad
fratres meos. & dic eis. Ascendo ad patrem me-
um & patrem ur̄m. & dñm meum & dñm ur̄m.
Uenit maria magdalena. annuntians discipu-
lis. quia uidi dñm. & hæc dixit michi.

la. cccxiii.
viii.
L. cccxli.

Cum esset ergo sero die illo una sabbatorum
& fores essent clausæ. ubi erant discipuli con-
gregati propter metum iudacorum. uenit
ih̄c & stetit in medio. & dicit eis. Pax uobis.

la. cccxiiii.
ix.
Sol.

Et cum hoc dixisset. ostendit eis manus & la-
tus. **C**ausi sunt ergo discipuli. in so dño.

Dixit ergo eis iterum. Pax uobis. Sicut misit
me pater. & ego mitto uos. hoc cum dixis-
set. insuflauit & dicit eis. Accipite sp̄m sc̄m.

la. cccxv.
x.
m. clxxv.

Quorum remisistis peccata. remittuntur eis.

Et quorum reuocatos retenta sunt.

Thomas autem unus ex duodecim qui dicitur
didimi non erat cum eis quando uenit ih̄c.

Dixit ergo et alii discipuli. Uidimus dñm il-
le autem dixit eis. Nisi uidero in manibus
eius figuram clauorum. & mittam digitum
meū in locū clauorū & mittā manum meam
in latus eius non credam.

Et post dies octo
iterum erant discipuli eius iustus & thomas
cum eis. Uenit ih̄c ueniens clausis & stetit in
medio. & dixit. Pax uobis. Deinde dicit thome.

Insere digitū tuum huc. & uide manus meas & as-
fer manū tuā & mitte in latus meū & noli ēē in cre-
dulus sed fidelis.

Respondit thomas & dixit ei.
Dñs m̄s. & dñs meus. Dicit ei ih̄c. Quia uidisti me
credidisti. beati qui non uiderunt & credide-
runt. Multa quidem & alia signa fecit ih̄c
in conspectu discipulorum suorum. quae
non sunt scripta in libro hoc. haec autem scri-
pta sunt ut credatis. quia ih̄c est xpc. filius

lo. cccvi.
§ o l

lo. cccviii.
§ o l

lo. cccxviii.
§ o l

di. Et ut credentes uitam habetis in nomine
eius. **P**ostea manifestauit se iterum ih̄c.
ad mare tiberiadis. manifestauit autem sic.
Erant simul simon petrus. & thomas qui di
citur didimus. & nathanael qui erat achana
galilae. & filii hebedei. & alii ex discipulis
eius duo. Dicit eis simon petrus. Uado pi
scari. Dicunt ei. Venimus & nos tecum.
Et exierunt & ascenderunt in nauim. & illa
nocte. nichil prendiderunt. Mane autem
iam facto. stetit ih̄c in litore. Non tamen
cognouerunt discipuli. quia ih̄c est. Dicit er
go eis ih̄c. pueri. numquid pulmentarium
habetis. Responderunt ei. Non. Dicit eis.
Mittite in dexteram nauis rete. & inuenietis.
Miserunt ergo. & iam non ualebant illud tra
here. amulitudine piscium. **D**icit ergo
discipulus ille quem diligebat ih̄c. petro.
Domine es. Simon petrus cum audisset quia
dominus est. tunica succinxit se. erat enim nu

duſ. & miſit ſe in mare. Alii autem diſcipuli
 nauigio uenerunt. Non enim longe erant
 a terra. ſed quaſi cubitis ducentis. trahentes
 rete piſcium. **U**t ergo deſcenderunt in
 terram. uiderunt prunas poſitas. & piſcem
 ſuper poſitum & panem. Dicit eiſ iſc. Affer
 te de piſcibus. quos prendidiſtis nunc.

Aſcendit ſimon petrus. & traxit rete in terrā.
 plenum magnis piſcibus. centum quinquā
 ginta tribus. Et cum tanti eſſent. non eſt
 ſeiſſum rete. **D**icit eiſ iſc. Venite pran
 dete. **E**t nemo diſcumbentium aude
 bat interrogare eum. tu quis eſ? Sciens
 quia dñs eſt. **E**t uenit iſc. & accepit pa
 nem. & dat eiſ & piſcem ſimiliter.

Hoc iam tertio manifeſtatus eſt iſc diſcipu
 liſ ſuiſ. cum reſurrexiſſet a mortuis. Cum
 ergo prandiſſent. dicit ſimoni petro. iſc.
 S mon iohannis. diligis me plus hiſ?

Dixit ei. Etiam dñe. tu ſciſ quia amo te.

lo. cccxvi.
 viii
 l. cccxli.

lo. cccxvii.
 viii
 l. xxx.

lo. cccxviii.
 viii
 l. cccxli.

lo. cccxviii.
 viii
 s. x. l.

lo. cccxviii.
 viii
 l. cccxli.

lo. cccxviii.
 viii
 s. x. l.

lo. cccxviii.
 viii
 l. cccxviii.

lo. cccxxviii.
NIII
l. cccxxviii.

Dicit ei pascere agnos meos. **D**icit ei petrus.

lo. cccxxviii.
3c
sol.

Simon iohannis diligis me. At illi. Epa
dñe. tu scis quia amo te. Dicit ei pa

lo. cccxxv.
N
sol.

sce agnos meos. **D**icit ei tertio. Simon

iohannis amas me. Contristatus est pe

trus quia dixit tertio amas me. & dicit ei.

Dñe. tu omnia scis. tu scis quia amo te.

lo. cccxxxi.
NIII
l. cccxxxi.

Dicit ei pascere oues meas.

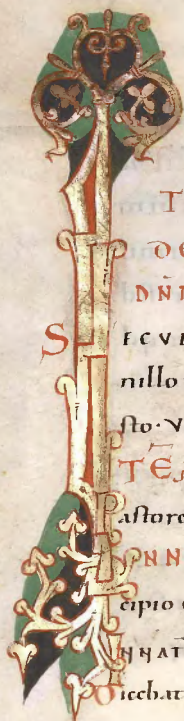
lo. cccxxxii.
N
sol.

Amen amen dico tibi. cum esset iunior em
gebas te & ambulabas ubi uolebas. Cum au
tem senueris extendes manus tuas & alius
te cinget & duceat quo non uis. hoc autē
dixit significans quia mox te clarificaturus
esset dñs. Et cum hoc dixisset. dicit ei.

Sequere me. **C**onuersus autem petrus
uidit illum discipulum quem diligebat
in se sequentem. qui & recubuit in caena su
per pectus eius & dixit. **D**ñe. quis est
qui tradet te. **H**unc ergo cum uidis
set petrus. dicit ih̄s. **D**ñe. hic autem

quid. **D**icit ei iñc. **S**ic cum uolo
manere. donec ueniam. quid adte. **Tu**
me sequere. **E**xiit ergo sermo iste in ter
fiores. quia discipulus ille non mortuit.

Et non dixit ei iñc quia non mortuit. sed
sic cum uolo manere donec ueniam. qd
adte. **H**ic est discipulus qui testimoni
um perhibet de his. & scripsit haec. **E**t
scimus quia uerum est. testimonium eius.
nunc autem & alia multa quae fecit iñc.
quae si scribantur per singula. nunc ipsū
arbitror mundum capere eos. qui scri
bendi sunt libros. **A** x u n

INCIPIT CAPI
TULARE EUANGELIOR
DE CIRCULO ANNI. IN NAT
DNI. AD SCAM MARIAM MAIORE.

SECUNDUM LUCAM. CAPITULO. III.
Nullo temp. Exit edictum. ac celsare augu
sto. Vsq. pax hominibus bonae uoluntatis.

TE AD SCAM. S. EDI. LUC. CAP. III. CANASTAS.

Pastores loquebantur ad inuicem. Vsq. sic d. est ad illos.

IN NAT. S. IOH. S. EDI. IOH. CAP. I. In prin
cipio erat uerbum. Vsq. Plenum gratiae & ueritatis.

IN NAT. S. STEPH. S. EDI. MATH. CAP. CE. XL.

Dicebat inie turbis iudaeorum. Ecce ego mitto ad
uos prophetas. Vsq. Benedictus qui uenit in nomine dni.

IN NAT. S. IOHANNIS APTI ET EVANG. S. EDI.
IOH. CAP. CE. XXXI. Nullo temp. Dixit inie petro.

Sequere me. Vsq. Quia uerum est testimonium eius.

IN NAT. INNOCENTUM. S. EDI. MATH. CAP. XI. Ecce
angelus dni in somnis. Vsq. Quo nathanael uocabit.

Innatat sē siluestri. **S**edm math cap cclxi.

Oixit iñc discipulis. Vigilate. Vsq. Super omia bona
sua constituet eum. **I**N OCT DNI.

Sedm luc cap. iii. **P**ostquam consummati sunt
dies octo. Vsq. Gloriam plebis tue israel.

INVLQ THEOPHAN. **S**edm math cap. vi.

Ocfuncto herode. Vsq. nabarcus uocabitur.

IN THEOPHAN. **S**edm math cap. iiii. **C**um
ergo natus eet iñc. Vsq. In regionem suam.

Die prima p' theophania ad sem petru aduueula.

Sedm marc cap. iii. **I**ur ioh in deserto baptizans.
Vsq. Filius meus dilectus uite complacui.

Item alia p' theoph. **S**edm ioh cap. xii. **U**idit io
hannes iñm uenientē ad se & ait. Vsq. Quia hē filius dī.

Item alia post theoph. **S**edm math cap. vii. **U**enit
ioh baptista. Vsq. filius meus dilectus in qm hē cōplacui.

DOM. POST THEOP. **S**edm luc cap. iiii.

Cum factus eet iñc annor. xii. Vsq. Apud dñm & homines.

MEN SE IAN. FELICIS **D**ie xiiii. Mensis su

praescripti nat sē felix impincis. **S**edm luc cap. xvi.

Dixit iñc discip̃ suis Qui uos audit me audit vsq
Nomina ur̃a scripta sunt in caelis. **F**eria. iiii.
p̃ theoph. **S**ed̃m ioh̃ **U**idit iohannes iñm ue
niente ad se & ait vsq quia hic est filius di.

Innatale sc̃i marcelli. **S**ed̃m math cap̃ cclxxviii.

Dixit iñc discip̃ suis parabolam hanc homo qui
dam peregre pficiens vsq intra in gaudium
dñi tui. **E**vd̃m. ii. p̃ theoph. **S**ed̃m ioh̃ cap̃ xxviii.

Nuptiae factae sunt in chana galilee vsq ere
diderunt in cum discipuli eius. **I**te. **A**lia p̃ theoph.

Sed̃m luc̃ cap̃ xxvii. **E**gressus est iñc in iustit
sp̃s in galileam vsq Quae procedebat de ore ipsius.

Feria. iiii. **S**ed̃m marc̃ cap̃ xxviii. **U**enit ad iñm
leptus deprecans eum vsq Quae p̃cepit moyses
in testimonium illis. **F**eria. vi. **S**ed̃m marc̃ cap̃ l.

Egressus iñc uenit in patriam suam vsq Imposi
tis manibus curauit eum. **S**abbato. **S**ed̃m
luc̃ cap̃ xxvi. **S**urgens iñc de synagoga intro
iit in domum simonis vsq Oportuit me euan
gelizare regnum di. **I**unã sc̃ie priscie.

Secundū mathi cap cxi. Dixit iū discipulis suis parabolā hanc. Simile est regnum caelorum thesauro abscondito. Usque noua & uetera.

DOMIN. III. P. THO. Secundū mathi cap lxi. Cum descendisset iū de monte secutae sunt eum turbae. Usque & sanatus est puer ex illa hora.

etia. Sedū marcum cap xxv. Interiuit iū in synagoga. & erat ibi homo manuum habens aridam. Usque restituta est manus illius.

Feria. v. Sedū lucā cap xxxiii. Cum esset iū in una ciuitate & cece uir plenus lepra. Usque & curarentur ab infirmitatibus suis.

Sabbato. Sedū marcū cap xxxvi. Coepit iū docere ad mare. Usque qui habet aures audiendi audiat. *In caelis.*

In natale sēi sebastiani. Sedū lucā cap xlv. Descendens iū de monte stetit in loco conpestri. Usque ecce enim merces ur̄a multa est.

Eodem die nat̄ sēi fabiani mart̄. Sedū mathi cap cclxvi. Dixit iū discipulis suis. Vigilate. Usque super om̄a bona sua constituet eum.

DOMIN. IIII. P. THE. Secundū mathi cap lxxviii. Ascendente iū in nauicula. Usque Quia uenti & mare oboediunt ei.

In nat̄ sēi agnæ de passione. Sedū mathi cap cclxxviii. Dicit iū discipulis suis. Simile est regnum caelorum decem uirginibus. Usque Quia nescitis diem neque horam.

Feria. iiii. Sedū mathi cap lxxviii. Loquente iū ad turbas ecce

unus ex principibus. Vsq. In uniuersam terram illam.

Ignat' sc'i uincet'ri. Scdm loth cap't' ciii. Dixit ihe discip' suis. Nisi
granum frumenti. Vsq. Pater meus qui in caelis est.

Feria vi. Scdm marc' cap' xli. Dicebat ihe discip' suis & turbis. Videte
quid audiat'is. Vsq. Discipulis suis dissecebat omnia.

Sabbato. Scdm lucam. cap' clexviii. Dicebat ihe parabolam inten
dens quomodo priuos accubitus elegerent. Vsq. beatus qui mandu
cabit panem in regno di. **DOMINIA. V. P'THEOPHANIA.**

Scdm math' cap' cxxxvi. Dixit ihe discip' suis parabolam hanc. Simi
le est regnum caelorum homini qui seminat bonum semen in agro suo
Vsq. Triticum autem congregate in horreum meum.

Feria. iiii. Scdm marc' cap' xlvi. Cum transcendisset ihe in naue
transfretauit. Vsq. In pace & esto sana a plaga tua.

Nat' sc'ae agn'ae de natiuitate. Scdm math' cap' cxi. Dixit ihe discip'
suis. Simile est regnum caelorum thesauro abscondito in agro. Vsq.
Qui profert de thesauro suo noua & uetera.

Feria vi. Scdm marc' cap' lcvii. Factum est deinceps ibat ihe in ciuita
tem. Vsq. Dismissit aut' plebem suam. **DOM. VI. P'THEOPH.**

Scdm marc' cap' lcv. Cum sero esset factum. erat naus in medio mari.
Vsq. Quotquot tangebat eum salui fiebant.

Feria vi. Sedm lucam cap lxxiii. Rogabat ihm quidam pharisaeus
ut cum illo manducaret. Vsq. Quo dilexit inultum.

Sabbato. Sedm marcum. cap. xxii. Egressus est ihs. ad mare. omnisq. tur-
ba. Vsq. Non ueni uocare iustos sed peccatores. **DOM. vii. p̄thē.**

Sedm math cap cxi. Cū uenisset ihs. ad turbas. Vsq. Et curauit eos om̄s.

In purificatione sc̄ae mariae. Sedm lucam. cap. iii. **P**ostquam im-
pleti sunt dies purificationis eius. Vsq. Et gloria plebis tuae israhel.

Ignat̄ sc̄ae agathae. Sedm math cap cclxviii. Dixit ihs discipulis
suis. Simile est regnum caelorum decem uirginibus. Vsq. Qua-
necitis diem neq. horam.

Feria iiii. Sedm marcum. cap lxxiii. Exiens ihs. denarij uidit turba
multam. Vsq. Abiit in montem orare.

Feria vi. Sedm math cap xlvii. Uespere aut facto accesserunt ad
ihm. Vsq. Quinque milia hominum. **DOM. iij. p̄thē.**

Sedm lucam. cap lxxxvi. Conuocatis ihs. discipulis suis. Vsq. Euange-
lium et cunctas ubique. **F**eria iiii. Sedm math. cap cliiii. Acces-
serunt ad ihm ab ierosolymis scribae. Vsq. Non lotis manibus mandu-
care non inquinat hominem.

Ignat̄ sc̄i ualentini. Sedm lucam. cap xxi. Dicebat ihs. discipulis. Si
quis uult post me uenire abneget semet ipsū. Vsq. Douce uideant re-

Feria.iii. Sedm lucam. cap. lxxxiii. Factum est in illa die. ascendens
ihc in manu. Usq. Prædicans quanta illi ihc fecisset.

Sabbato. Sedm marcum. cap. lxxii. Surgens ihc. abiit in finitimi & si
donis. Usq. Et demonium exisset ab eo.

Ignat. scilicet gregori papae. Sedm math. cap. cclxiii. Dixit ihc discipulis.
Vigilate quia nescitis. Usq. Supra omnia bona sua constituet eum.

Innuntiatione scilicet marie. Sedm lucam. cap. iii. Missus est angelus
gabriel ad d. Usq. Ecce ancilla dñi fiat mihi secundum uerbum tuum.

In lxx. sedm math. cap. cc. Simile est regnum celorum homini pa
tri familias. Usq. Pauci uero electi. **F**eria.iii. sedm marcum. cap.
xciii. Et inde pfecti prætergradiebantur galileam. Usq. Scilicet cum quæmiserit.

Feria. vi. Sedm lucam. cap. ciii. Factum est autem cum complerentur dies
assumptionis eius. Usq. Et abierunt in aliud castellum.

Sabbato sedm marc. Et ingrediuntur capharnaum. & statim sabba
tis. Usq. In omnem regionem galilee. **DOMIN. VIII.**

Sedm lucam. cap. lxxvi. Cum autem turba plurima conueneret.
Usq. Et fructum afferunt in patientia.

Feria. iii. Sedm math.
cap. cxxiii. Qui non est mecum contra me est. Usq. Et ex uerbis tui

is condemnaberis. **F**eria. vi. Sedm lucam. cap. ccc. Interrogatus
autem pharisæis. Usq. Illis congregabuntur aquilæ.

Sedm lucā. cap cccxi. Assumpsit iñc xii. & ait illis. Usq. Omnis plebs iñc
uidit. dedit laudem dō. **F**eria. iiii. Sedm math. cap xlv. Dixit
iñc discip suis. Cum ieiunatis. Usq. Vbi ē thesaurus tuus ibi erit & cor tuū.
eria. v. Sedm math. cap lxi. Cum aut introisset capharnaū. Usq.
In illa hora. **F**eria. vi. Sedm math. cap xxxviii. Dixit iñc di.
scipulis suis. Audistis quia dictū est. Usq. In absconso reddet tibi.

I**N** **Q****U****A****D****R****A****G****E****S****I****M****A**. **S**edm math. cap xv. Ductus est iñc
in desertum aspu. Usq. Et ministrabant ei. **I**ustu aū inuita eterna.

Feria. iiii. sec math. cap ccc lxxiii. Cum aut ueniret filius hominis. Usq.

Feria. iiii. sec math. cap ccc. Cum intrasset iñc ierosolumam. Usq. Ibi do
cebat de regno dī. **F** dieentes. Usq. Soror & mater est.

Feria. iiii. sec math. cap cccvii. Accesser ad iñm scribae & pharisaei.

Feria. v. sec math. clvii. Egredius iñc secessit in partes tyri & sidonis.
Usq. Et sanata est filia eius ex illa hora.

Feria. vi. sec loh. Crat dies festus iudaeoru. Usq. Qui fecit cum sanum.

Sabbato. xii. sec math. cap clxii. Assumpsit iñc petrum & iaco
bum & iohannem. Usq. donec filius hominis amoris refutaret.

D**O****M****I****N** **X****L****A**. Sedm marcum. cap xviii. Et uenit ad
iñm leprosus deprecans eum. Usq. Et conueniebant ad eū undique.
eria. ii. sec loh. cap lxxxviii. Dixit iñc turbis iudaeorum. Ego uado

& queritis me. Usq. Quae placita sunt ei facio semper.

F cr. iii. scē math. cap. cxxxviii. Locutus est iñc. ad turbas. Usq. Qui se exal-
tat humiliabitur. promulcat.

F cr. iiii. scē math. cap. cci. Ascendit iñc. ierosolimam. Usq. Redemptionem

F cr. v. scē lucam. cap. cxevi. Homo quidam erat dives. Usq. si quis ex
mortuis surrexerit credent.

cap. xli. **C**odē die scē ioh. Non possum ego am ipso facere quicquam. Usq. &
illae sunt quae testimonium perhibent de me.

F cr. vi. scē math. cap. ccxviii. Homo erat pater familias qui plantavit
vineam suam. Usq. Quō sicut prophetam eum habebant.

Sabbato. scē luc. cap. cxe. Homo quidam habuit duos filios. Usq. Peri-
erat & inuentus est. **DOMINICA. III. IN XL.**

Scdm lucam. cap. cxxvi. Erat iñc. eiciens demonium. Usq. Beati
qui audiunt uerbum dī & custodiunt illud. Mediū illorum ibat.

F cr. ii. scē luc. cap. xx. Quanta audiuim facta in capharnaum. Usq. Per-

F cr. iiii. scē math. cap. clexvii. Si autē peccauerit inter fr̄tuus. Usq. Se-
ptuagies septies. **F** cr. iiii. scē math. cap. c. liiii. Accesserunt ad

iñm ab ierosolimis. Usq. Non lotis autē manib. m. hoc n̄ conūnat hominē.

F cr. v. scē luc. cap. xxvi. Surgens iñc. de synagoga. Usq. Quia & alius em̄t
oportet euangelizare regnum dī. **C**odē die scē ioh. cap. l. Iñc. autē

cum cognouisset quia uenturi essent. Usq. sed qui permanet inuita eterna.

Fer. vi. sec. ioh. cap. xxxiii. Ine fatigatus extingere. Usq. Quia hic est uere saluator mundi. **F** de & amplius ia noli peccare.

Sabbato. sec. ioh. cap. lxxxvi. Perrexit in monte oliueti. Usq. Va

DOMINICA IN XL. Sedm ioh. cap. xlii. Abit in transmar galilee. Usq. Qui uenturus est in mundum. **F**ineum.

Fer. ii. sec. ioh. cap. xx. Prope erat pascha iudeor. Usq. Quid eet in homine.

Fer. iii. sec. ioh. cap. lxxv. Iam die festo mediante. Usq. Multi credider.

Fer. iiii. sec. ioh. cap. lxxxviii. Praeteriens in e uidit homine caecum anatiuitate. Usq. Et procidens adorauit eum.

Fer. v. sec. ioh. cap. lxvii. Ibat in ciuitatem quae uocatur nam. Usq. Quia disuisit auit plebem suam. Eodē die. sec. ioh. cap. xxxviii.

Ine aut respondit eis. Pater meus usq. modo operatur. Usq. Qui bona fecerunt in resurrectionem uitae. **F**crediderunt in eu.

Fer. vi. sec. ioh. cap. xliiii. Erat quidam languens laharus. Usq.

Sabb. sec. ioh. cap. lxxxvi. Ego sum lux mundi. Usq. Quia necdum uenerat hora eius. **DOMINICA V. IN XL.**

Sedm iohanne. cap. lxxxviii. Quis ex uobis arguet me de peccato. Usq. & exiit de templo. **F**er. ii. sec. ioh. cap. lxxxviii. Miserunt

principes & pharisi. Usq. Quae accepturi erant credentes in eum.

Fer. iii. sec. ioh. cap. lxxv. Ambulabat iñe ingalilea. Usq. Propter me-
tum iudaeorum.

Fer. iii. sec. ioh. cap. xcvi. Facta sunt enee-
nia in ierosolymis. Usq. Quia in me est pater & ego in patre.

Fer. v. sec. ioh. cap. lxxxix. Cuius ergo turba cum audissent hos sermo-
nes eius dicebant. Usq. Et reuersi sunt unusquisque in domum suā.

Fer. vi. sec. ioh. cap. xciiii. Collegerunt ergo pontifices & pharisaei
concilium. Usq. & ibi morabatur cum discipulis suis.

Sabb. sec. ioh. cap. Liii. Subleuatis iñe oculis in caelū. Usq. & ego ad-
te uenio.

D O M I N I C A I N P A L M I S

Sec. in math. cap. cc lxxxviii. Dicit iñe discipulis suis. Scitis quia post
biduum pascha fiet. Usq. Signantes lapidem cum custodibus.

Fer. ii. sec. ioh. cap. xev. Ante sex dies paschae uenit iñe bethaniam.
Usq. Et abscondit se ab eis.

Fer. iii. sec. marcū. cap. clvi. Erat aut. pascha & ibi manebat biduum.
Usq. Et ad noluit lapidē ad ostium monumenti.

Fer. iiii. sec. luc. cap. cclx. Adpropinquabat dies festus ahi morum.
Usq. In quo nondum quisquā posuisset crucem.

In cena dñi. sec. ioh. cap. cxii. Scitis iñe quia uenit hora eius.
Usq. Ita & uos faciat. Cedron. Usq. Posuerunt in me.

In parasecen. Sec. in ioh. cap. clvi. Cgressus iñe trans torrentem

Sabbato sancto. sec̃ math. cap̃ ccc lvi. Vespere autem sabbati. Usq̃

Ecce dixi uobis. **I N D O M I N S C A P A S C H A E**

Sed̃m marcum. cap̃ ccc xxx. **M**aria magdalene. Usq̃. Sicut dixit uobis.

Fer̃. ii. sec̃ lucā. cap̃ ccc xxxviii. Duo ex discipulis iher̃ ibant ipso die
in castellum. Usq̃. In fractione panis. **I**n omnes gentes.

Feria. iii. sec̃ lucā. cap̃ ccc xl. Stetit ih̃c in medio discipul̃ suoz. Usq̃.

Fer̃. iii. sec̃ ioh̃ cap̃ cc xxviii. Manifestauit se ih̃c discip̃ suis. Usq̃.
Cum resurrexisset a mortuis. **I**uidi dñm & haec dixit mihi.

Feria. v. sec̃ ioh̃ cap̃ cexi. Maria stabat ad monumentum. Usq̃. Quia.

Feria. vi. sec̃ math. cap̃ ccc lv. Undecim discipuli abierunt in galileam.
Usq̃. ad consummationem saeculi. **I**mane. Usq̃. a mortuis resurgere.

Sabbato. sec̃ ioh̃ cap̃ ccviii. Vna aut̃ sabbati maria magdalene uenit

I N O C T P A S C H A E. Sed̃m ioh̃ cap̃ ccxiii. Cum esset sero die il
lo una sabbatorum. Usq̃. Et ut credentes uitam habetis in nomine eius.

In nat̃ sc̃oz Tiburti. & ualeriani. & maximi. Sed̃m ioh̃ cap̃ cccxiii.
Hoc est preceptum meum. Usq̃. In nomine meo det uobis.

In pascha annotena. Sed̃m ioh̃ cap̃ ccxiii. Erat homo ex phariseis.
Usq̃. Sed habet uitam aeternam.

In nat̃ sc̃i georgi sec̃ ioh̃ cap̃ cccxii. Ego sum uitis uera & pater me
us agricola. Usq̃. Quodcumq̃ uolueritis petetis & fiet uobis.

In lactania maiore. Scdm lucā cap̄ cxxiiii. Quis uestrum habet
bit amicum. Usq. Dabit spm̄ bonum petentibus se. **DOM. I. P̄PAS**

Scdm ioh̄ cap̄ lxxxviii. Ego sum pastor bonus. Usq. & unus pastor.

Fer̄. iiii. scē luc̄ cap̄ cccxxxvi. Una autē sab̄b ualde diluculo. Usq. & Abit
secum mirans quod factum fuerat. Usq. Gaudiū meū impletū est.

Fer̄. vi. scē math̄ cap̄ lxxiii. Tunc accesserunt ad iēm̄ discipuli ioh̄ dicent.

Ignat̄ ap̄lox philippi & iacobi. Scdm ioh̄ cap̄ cxxvii. Non turbetur
cor ur̄m. Usq. In nomine meo hoc faciam.

Ignat̄ scōz Alexandri. euenti & theodoli. Scē ioh̄ cap̄ cxxxvii.
Hac mando uobis. Usq. Qui odio habuerunt me gratis.

DOMIN. III. P̄PAS. Scdm ioh̄ cap̄ cxlviii. Dixit iēm̄ discipul
suis. Modicum & iam non uidebitis me. Usq. Nemo tollet a uobis.

Fer̄. iiii. scē ioh̄ cap̄ xxvii. Facta est quaestio ex discipulis iohannis.
Usq. habet uitam aeternam. **DOM. III. P̄PAS.** Usq. uobis.

Scdm ioh̄ cap̄ cxlvii. Vado ad eum qui me misit. Usq. Et annuntiabit

Ignat̄ scōz Gordiani & epimachi. scē mat̄ cap̄ xcvi. Nolite arbitra
ri quia uenerim mittere pacem. Usq. non perdet mercedem suam.

Ignat̄ scōz Nerei & achillei atq. panerati. scē math̄ cap̄ lxxvi.

Eccē ego mitto uos sic uos. Usq. In finem saluus erit.

iii. id̄. Dedicatio scāe mariae. scē luc̄ cap̄ ccxxv. Et ingressus

in̄c perambulabat iericho. Usq. & saluum facere quod perierat.

DOM̄ V. P̄PASCHA. Sedm̄ ioh̄ cap̄ el. Dixit in̄c dis̄ s̄s. Amen a
men dico uobis. Siquid petieritis patrem in nomine meo. Usq. In
hoc credimus quia adō existi. **F**er̄. iii. scē ioh̄ cap̄ xxv. Abit in̄c
cum discipulis suis in iudaea terra. Usq. Gaudium meū inpletū est.

In̄xat sēi urbani conf. Sedm̄ math̄ cap̄ cclxiii. Vigilate ergo. usq.
sup̄ omnia bona sua constituet cum. **IN̄VIGASCENS D̄NI**
Sedm̄ ioh̄ cap̄ eliii. Subleuatis in̄c oculis in caelū dixit. Usq. Et hi in
mundo sunt & ego ad te uenio. **IN̄ASCENSIONE D̄NI.**

Sedm̄ marcum. cap̄ cclxxiii. Recumbentibus. & discipulis. Usq.
Sequentibus signis. **DOM̄ POST ASCESION̄ D̄NI** Abis.
Sedm̄ ioh̄ cap̄ cxlv. Cum aut̄ uenerit parad̄tus. Usq. Quia ego dixi uo

Fer̄. iii. scē ioh̄ cap̄ cxxxiii. Dixit in̄c d̄ s̄s. Si manseritis in me & uerba
mea in uobis manserint. Usq. & gaudium ur̄m impleatur.

Fer̄. vi. scē ioh̄ cap̄ cxi. Qui credit in me non credit in me. Usq. sicut
dixit mihi pater sic loquor. **IN̄SABBATO SCO PENT̄C.**

Sedm̄ ioh̄ cap̄ cxxviii. Si diligitis me mandata mea seruare. Usq.
& manifestabo ei meipsum. **DOM̄ IN PENTECOSTEN.**

Sedm̄ ioh̄ cap̄ cxxx. Dixit in̄c dis̄ s̄s. Siquis diligit me sermones
meos seruare. Usq. Sic mandatū dedit mihi pater sic facio.

Feria. ii. sec*u*nd*u*m ioh*ann*em xxxiiii. Sic enim dilexit d*e*us mundum. Usq*ue*. Quae in
d*e*o sunt facta. **F**estum. Usq*ue*. & habundantius habet.

Feria. iii. sec*u*nd*u*m ioh*ann*em cap*itu*l*u*m lxxxviii. Amen amen dico uobis qui n*on* intrat p*er*

Fer*ra*. iiii. sec*u*nd*u*m ioh*ann*em cap*itu*l*u*m lx. Nemo potest uenire ad me. Usq*ue*. P*er* mundi uita*m*.

Fer*ra*. v. sec*u*nd*u*m luc*am* cap*itu*l*u*m lxxxvi. Conuocatis aut*em* xii. ap*osto*lis. Usq*ue*. & curantes ubiq*ue*.

Feria. vi. sec*u*nd*u*m luc*am* cap*itu*l*u*m xxxvi. Factum est in una die r*u*m. Usq*ue*. Quia uidimus
mirabilia hodie. **F**estum. Usq*ue*. Et confestim uidit & sequebatur eum.

Sabb*atu*m. sec*u*nd*u*m mar*ti*n*u*m cap*itu*l*u*m cxvi. Et ueniunt ierich*u*m. & p*er*sisistente eo de ieri
ch*u*m. Et sabb*atu*m in xii. sec*u*nd*u*m math*eu*m cap*itu*l*u*m ccy. Egrediente i*esu* ab iericho secuti
sunt duo caeci. Usq*ue*. Et secuti sunt eum. **IN OCTA PENTECOSTE.**

Sec*u*nd*u*m ioh*ann*em cap*itu*l*u*m xxxiii. Erat homo cephariſaeſ nichodem nomine.
Usq*ue*. Sed habebat uitam aeternam.

Ignat*us* sc*ilicet* Marcelli & petri. sec*u*nd*u*m luc*am* cap*itu*l*u*m cclxviii. Cum audieritis
proelia & seditiones. Usq*ue*. Possidebitis animas uestras.

Ignat*us* sc*ilicet* Primi & feliciani. sec*u*nd*u*m ioh*ann*em cap*itu*l*u*m cxxxiii. Hoc est preceptu*m*
meu*m*. Usq*ue*. In nomine meo det uobis.

Ignat*us* sc*ilicet* basilidis. c*ir*cum naboris. & nabarni. sec*u*nd*u*m luc*am* cap*itu*l*u*m cclxiii.

Adtendite a fermento phariseor*um*. Usq*ue*. Coram angelis d*e*i.

Nat*us* marci & marcelliani. sec*u*nd*u*m ioh*ann*em cap*itu*l*u*m cxxxiii. Hoc est preceptu*m*

meu*m*. Usq*ue*. Det uobis. **DOMINI POST OCTA PENTECOSTE.**

Sedm luc cap exvi. Homo quidam erat diues & usq. si quis ex mor-
tuis resurrexerit credent. **I** de templo. Usq. Hic saluauerit.

I n nat scō. Protasi & geruasii. scē marē cap cxxvii. Egrediente ihū
DOM. II. P. PETROS. Sedm luc cap cxxxi. Homo quidā fecit cie-
nam magnam. Usq. Gustabit caelum magnam. **IN VIGILIS IOH.**

Sedm luc cap i. Fuit in diebus herodis regis. Usq. Parare dño plebeni.
perfectam. **IN NATIVIT SCI IOHANNIS BAPTIST.**

Sedm lucam cap iii. Cū sūbeth impletum est tempus parendi. Usq.
& fecit redemptionem plebi suae. **IN N. S. IOHANNIS. PAVLI.**

Sedm luc cap cxliii. Adtendite a fermento phariseorum. Usq. Con-
fitebitur illum coram angelis dī.

I n nat scī leonis papae. scē math cap cclviii. Homo quidam pere-
gre pficiscens. Usq. Intra in gaudium dñi tui.

I n uig apłō. Petri & pauli. scē ioh cap cxxvii. Dixit ihc petro.
Simon iohannis amas me. Usq. Quamorte clarificaturus ēet dñm.

I n nat apłō. Petri & PAVLI. Sedm math. cap cxlvi. Venit
ihc in partes caesareae philippi. Usq. Erit solitum & in caelis.

I n nat scī pauli apli. scē math cap cxv. Dixit simon petrus ad ihū.
Usq. & vitam aeternam possidebit. **DOMIN. III. P. PENTC.**

Sedm luc cap cxxxvi. Erant autem appropinquantes ei. Usq.

poenitentiam agente. **F**er. iiii. sec. math. cap. xxxvi. Cito consentiens.
Usq. quam corpus tuum erat in gehennam. **DOM. V. P. PENT.**

Sec. luc. cap. lv. Certe ergo misericordes. Usq. & tunc pspicies ut edu-
casti felucam de oculo fratris tui. **F**er. iiii. sec. marc. cap. xv. Cum

egressus esset in uia. Usq. Omnia possibilia sunt apud dm. **DOM. VI.**
Sec. luc. cap. xxviii. Cum turbæ irruerent in ihm. Usq. Secuti sunt illi.

Ignat. scōz. Processi & mariani. Sec. math. cap. cxxlii. Sedente ihu
supra montem oliueti. Usq. In finem hic saluificat.

Ih. oct. apłoz. Sec. math. cap. cxlviii. Iussit ihc discip. suos ascen-
dere in nauiculā. Usq. Vere filius dī est. **DOMIN. VII. P. PC.**
Sec. math. cap. xxxv. Dico enim uobis. quia nisi abundauerit. Usq.
& tunc ueniens offeret munus tuum.

Ignat. vii. fratrum. sec. math. cap. cxxx. Adhuc eo loquente ad tur-
bas ecce mater eius. Usq. & soror & mater est.

Ignat. scāe. Præcedis uirg. sec. math. cap. cxl. Simile est regnum caeloz.
thesauro. Usq. Noua & ueterra.

Ignat. scī apollinaris. sec. luc. cclxx. Facta est aut. & contentio. Usq.
indicantes duodecim tribus israhel.

Ignat. scī iacobi apli. sec. math. cap. cxi. Tunc accessit ad eum mater fili-
orum hebedei cū filiis suis. Usq. Quibus paratum est a patre meo.

Ignat' scōz. felicis simplici. faustini. & beatrix. scē lucē cap ccliii.

Sunt lumbi ur̄i praecincti. Usq. filius hominis ueniet.

Ignat' scōz. Abdon & sennes. scē math cap cexliii. Videte ne quis uos
seducat. Usq. hic saluus erit. **DOMIN. VIII. P. PENTEC.**

Scdm marcum. cap lxxvi. Cum turba multa esset cū ih̄u. necha
berent quod manducarent. Usq. & dimisit eos. **DOM. VIII. P. P.**

Scdm math cap lvi. Attendite a falsis pphetis. Usq. Intrabit in regē cel.
regnum caeloꝝ. **DOMINIA. X. P. PENTECOSTEN.**

Scdm lucē cap cxc. homo quidā erat qui habebat uileicum. Usq. Reci
piant uos in aeterna tabernacula. **DOM. XI. P. PENTEC.**

Scdm lucā cap cxxxvi. Et ut adpropinquauit uidens ciuitatem
fluit. Usq. Et erat docens cotidie in templo.

Aduincula scī petri. Scdm math. cap cxlviii. Iussit ih̄c discipulos
suos ascendere nauiculā. Usq. Vere filius dī es.

Ignat' scī stephani epī. scē lucē cap cxxviii. homo quidā nobilis. abi
it in regione longinquā. Usq. & quod habet auferetur ab eo.

Ignat' scōz. Xristi. felicissimi. & agapiti. scē math cap lxxxvi. Ecce
ego mitto uos. Usq. hic saluus erit.

Ignat' scī cōrīaci mar. scē math cap xxi. Nihil opertum quod
non reueletur. Usq. Qui in caelis est.

In uigil' sēi laurentii. sec̃ math cap̃ clxx. Siquis uult post me uenire. Usq. filium hominis uenientē in regno suo. **IN N̄. S. LAUR.**
Sed̃m math cap̃ ciiii. Amen. amen. dico uobis. Nisi granum frumenti. Usq. honorificabit cum pater meus.

In nat' sēi tiberii mart' sec̃ ioh cap̃ cxxxiii. Hoc est praeceptū meum. Usq. Deo uobis. **¶** Usq. Coram angelis dī.

In nat' sēi ypoliti. sec̃ luc cap̃ cxliii. Ad ten dñe. a sermēto p̃b̃r.

In nat' sēi eusebii. sec̃ math cap̃ cclxiii. Vigilate ergo. Usq. Constitu & cū.

In uigil' sēe mariae. sec̃ luc cap̃ iii. Exurgens autē maria. Usq. Et exultauit sp̃s m̃s in dō salutarī meo.
Sed̃m lucam. cap̃ cxxii. Intrauit ih̃c in quoddā castellū. Usq. non. auferetur ab ea. **¶** Filius hominis uenit.

In nat' sēi agapiti. sec̃ luc cap̃ cliiii. Sint lumbi ũrī precincti. Usq.

In nat' sēi bartholomaei apli. sec̃ luc cap̃ cclxx. Facta est contentio inter eos. Usq. duodecim tribus isrl'. **¶** Tit. Usq. Copiosa ē in caelis.

In nat' sēi hermetis. sec̃ luc cap̃ xlv. Descendens ih̃c de monte ste

In decollatione sēi ioh bapt. sec̃ marc cap̃ lxviii. Misit herodes actenuit iohannem. Usq. & posuerunt illud in monumento.

In nat' sēorū schēis & adaueti. sec̃ mat cap̃ cxxli. Et egressus ih̃c de templo. Usq. hic saluus erit. **DOMIN. XI. P̃P̃INTEC.**

Secūm lucā cap̄ cxxiii. Dicebat. utem & id quosdā qui in se confide-
bunt. tamquā iusti. Usq. Qui se humiliat exaltabitur. **DOM. XII. P̄P̄C.**

Secūm marcū. cap̄ lxxiii. Cū iens iher. defimbis tērr. Usq. & mutos
loqui. **DOMIN. XIII. P̄P̄C.** Secūm lucā. cap̄ cxx. Beati

oculi qui uident. Usq. Vade & tu fac similiter. **DOM. XIII.**

Secūm lucā. cap̄ cxi. Cum iret iher. in ierlm. Usq. Quia fides tua
te saluum fecit. **IN NAT. VI. SCAL. MARIAE.**

Secūm lucā. cap̄ iii. Cūrgens autem maria abiit in montana.
Usq. Indō saluati mco. **I.** In nat. scī adriani. scē ioh. cap̄ cxxxi.

Ego sum utilis uera. Usq. Gaudium ur̄m impleatur.

I. In nat. scī gorgōni mar. scē math. cap̄ clxx. Siquis uult uenire
post me. Usq. In regno suo.

I. In nat. scōz. Proti & iacinto. scē math. cap̄ lxxviii. Cum per-
sequuntur uos in ciuitate ista. Usq. Qui est in caelis.

I. In nat. scōrum corneli & cypriani. scē lucā. cap̄ cxi. Vae uo-
bis qui aedificatis montimenta. pphet. Usq. vt accusarent eum.

I. In nat. scī nicomedis m. scē math. cap̄ clxx. Siquis uult p̄ me ueni-
re. Usq. In regno suo. **I.** est. usq. Coram angelis dī.

I. In nat. scōz. lucie & geminiani. scē lucā. cap̄ cxlviii. Nihil operatū

I. In uigil. scī mathaei apli. scē math. cap̄ lxxi. Cum transiret iher.

dit hominem sedentē. Usq. Vocare iustos sed peccatores.

Ignat. scī mathē. Scdm lucam. cap. xxxviii. Vidit ihe publica-
num. Usq. sed peccatores in paenitentia.

Ignat. scōz. cosmae & damiani. scē ioh. cap. cxxxviii. Hanc mando
uobis. Usq. Quia odio habuerunt me gratis. **DOM. xv. p. pē**
Scdm math. cap. clxxvii. Accesserunt ad ihm discipuli. Usq. Qui
in caelis est. **DOMINICA. xvi. POST PENTECOST.**

Scdm math. cap. xlviii. Nemo potest duob. dominis seruire. Usq.
& omnia haec adicient uobis. **DOM. xvii. POST PENT.**

Scdm lucā. cap. lxvii. Ibat ihe in ciuitatem quae uocat. naim.
Usq. Quia uisitauit plebem suam. **DOM. xviii. p. pē tē.**

Scdm lucā. cap. cxxvi. Cum intrasset ihe in domum cuiusdam. Usq.
Et qui se humiliat exaltabitur. **F. eria. iiii. scē mare. cap. xci.**
Respondens unus de turba. Usq. In oratione & ieiunio.

F. eria. vi. scē lucā. cap. lxxiiii. Rogauit aut. illum de se. nris ut man-
ducaret cū illo. Usq. Vade in pace. **S. abb. in xii. lect. scē lu-**
cam. cap. clxxiii. Dicebat aut. hanc similitudinē. Arborē fieri
habebat quidā. Usq. Quae gloriose fiebat ab eo. **DOM. xviiii.**
Scdm math. cap. cxxiii. Accedentes ad ihm seduce. Usq. Mira-
bantur in doctrina eius. **DOMIN. xx. POST PENTEC.**

Secūm math cap̄ lxx. Ascendens ih̄c in nauiculam transfreta uir-
usq. Qui dedit potestatem talem hominibus.

Ignat̄ sc̄i marci ep̄i. secū math cap̄ cclxviii. Homo quidam pere-
gre pficiens. Usq. In gaudium dñi tui. ¶ Constituet cum.

Ignat̄ sc̄i calisti papae. Secū math cap̄ cclxiii. Vigilate ergo. Usq.

Ignat̄ sc̄i lucie euang. secū luc̄ cap̄ xcvi. Siquis uult post me ue-
nire. Usq. Regnum dī. ¶ Tis uera. Usq. & fiet uobis.

Ignat̄ aptox̄. Simonis & iudae. secū ioh̄ cap̄ cxxxii. Ego sum ui-

Ignat̄ apt̄m̄. Simonis & iudae. secū ioh̄ cap̄ cxxxviii. haec man-
do uobis. Usq. Quia odio habuerunt me gratis. **DOM̄. XXI.**
Secū math cap̄ cccxi. Simile est regnū caeloru homini regi
qui fecit nuptias filio suo. Usq. Pauci uero electi. **DOM̄. XXII.**

Secū ioh̄ cap̄ xxxvii. Erat quidam regulus. Usq. & credidit ipse
& domus eius tota. **DOMINICA. XXIII. P̄P̄ENT.**

Secū math cap̄ clxxxviii. Simile est regnum caeloz homini re-
gi. Usq. Decordibus ur̄is. **DOMINICA. XXIII. P̄P̄C.**

Secū math cap̄ cccxi. Abcuntes pharisaei consilium inierunt.
Usq. & quae sunt dī dō. ¶ Rificabit eum pater m̄s.

Ignat̄ sc̄i caesarii. secū ioh̄ cap̄ ciui. Nisi granum frumenti. Usq. hono-

Ignat̄ iiii coronatorum secū luc̄ cap̄ xlv. Descendens ih̄c de monte.

stetit in loco. Usq. Multa est in caelo.

Ignat. scī theodori. sec. lucā cap. celi. Ponite ergo in cordibus
ur̄is. Usq. Possidebitis animas uestas. ¶ dī.

Ignat. scī menne. sec. lucā cap. xvi. Siquis uult. Usq. regnū

Ignat. scī martini epī. sec. lucā cap. diui. Sicut lumbi ur̄i precin-
cti. Usq. constituet eum. ¶ lorum decē uirg. Usq. Neq. horam.

Ignat. scāe ceciliæ. sec. math. cap. cclxviii. Simile est regnum ce-

Ignat. scī clementis mart. sec. math. cap. cclxviii. homo quidam
peregre pficiens. Usq. In gaudium domini sui.

Ignat. scē felicitatis mart. sec. math. cap. cxxx. Adhuc colloquen-
te. Usq. & soror & mater est.

Ignat. scī chrisogoni. sec. ioh. cap. cxxviii. Hæc mando uobis
Usq. habuerunt me gratis.

Ignat. scī saturnini. sec. marc. cap. cxxviii. Videte autem uos
metipfos. Usq. hic saluus erit.

Ignat. scī andree. sec. ioh. cap. xvi. Stabat iohannes & ex di-
scipulis eius duo. Usq. Supra filium hominis.

Ignat. scī andree aplī. sec. math. cap. xv. Ambulans ih̄c iuxta
mare galilæe. Usq. & patre secuti sunt eum. **DOM. xxxv. p̄ p̄c**
Secūm math. cap. lxxiii. Loquente ih̄c ad turbas ecce princeps

unus accessit. Usq. & sanata est mulier ex illa hora.

Feria. vi. sec. math. cap. cxxviii. homo quidā habebat duos fi-
lios. Usq. ut crederetis ei. **DOM. V. ANTE NATAL. DNÍ**

Secdm ioh. cap. xlviii. Cum subleuasset ergo oculos iñe. Usq.

Qui uenturus est in mundum. **F**eria. iii. sec. luc. cap. cviii.

Ecce ego mitto uos sicut agnos inter lupos. Usq. Adpropin-

quabit uos in regnum dñi. **F**eria. vi. sec. marc. cap. clm. Vigi-
late & orate. Usq. Omnibus dico uigilate. **DOM. iii. ANTÍ**

Scdm math. cap. ccvi. Cum adpropinquassent ierosolimis. Usq.

Benedictus qui uenit in nomine dñi.

Feria. iii. sec. math. cap. vii. In diebus illis uenit ioh. uñes. Usq.

confitentes peccata sua. **F**eria. vi. sec. luc. cap. viii. Dice-

bat ergo ad turbas quae exiebant ut baptizarentur ab ipso.

Usq. Cuangeli habet populo. **DOMIN. iii. ANTE NAT.**

Secdm lucā. cap. cclvii. Erunt signa in sole & luna. Usq. Verba

aut mea non transibunt. **F**eria. iii. sec. math. cap. ciii.

Amen dico uobis non surrexit inter uos mulier. Usq. Qui

habet aures audiendi audiat. **F**eria. vi. sec. marc. cap. i.

Interim euangelii iñu xpi filii dñi. Usq. Ille uero baptizabit

uos spū scō. **DOMINICA. ii. ANTE NAT. DNÍ**

Secūm math cap̄ eu. Iohannes aut̄ cum audisset inuincula opera
xri. Usq. Qui p̄parabit uiam tuā ante te.

Feria. iiii. scē lucā cap̄ lxviii. Et nuntiauerunt iohanni discipu
li eius de omnibus his. Usq. In regno dī maior est illo.

Feria. vi. scē math cap̄ i. Liber generationis ih̄u xri. Usq. Qui
uocatur xpc. **S**abb̄ scē math cap̄ xviii. Cum audisset ih̄c
quod iohannes traditus esset. Usq. Regnum caelorum.

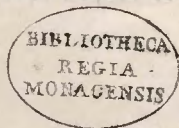
Ignat̄ scāe luciae. scē math cap̄ cxi. Simile est regnū caeloꝝ
thesauro abscondito. Usq. Nona & netera.

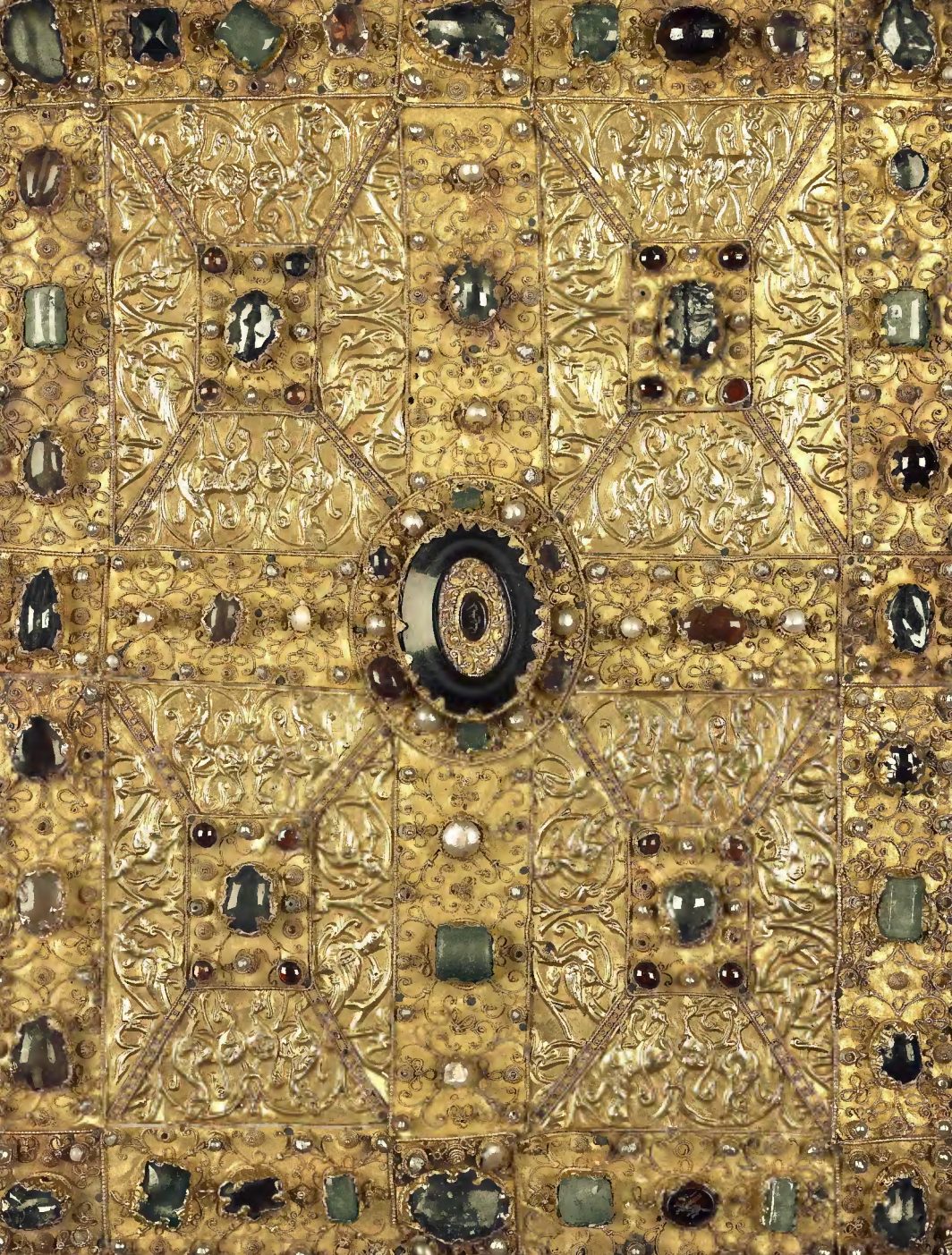
Ignat̄ scī thomae apli. scē ioh̄ cap̄ cxi. Thomas aut̄ ex duo
decim qui dicūt dī dimis. Usq. beati qui non uiderūt & cre
diderunt. **DOMINICA PRIMA ANTE NATON̄**

Secūm iohannem. cap̄ viii. Miserunt iudaci ab ierosolimis.
Usq. Vbi erat iohannes baptizans.

Feria. iiii. scē lucā cap̄ iii. Missus est angelus gabriel. Usq. Fiat
mihi secundum uerbum tuum.

Sabbato in xii lect̄. scē lucā cap̄ vi. Anno xv. imperii tiberii
caesaris. Usq. Et uidebit omnis caro salutare dī.

Chap. 1. 1757

Clm. 4454

Grundriss f. 20. 25. 86. 127.
144

13. 56
56

Nr. 797. Ausgang: 20. 15. 1958
I. Schichten: 7 mm bis 10 mm
II. Behandlung: 8 bis 10 mm
III. Besonderheiten:

